

Lietuvos valstybės valdomų įmonių veikla

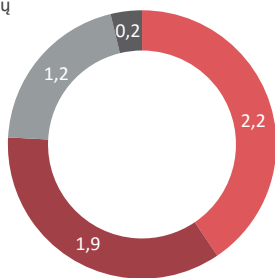
2015 METAIS

VVJ portfelis – trumpa apžvalga

VVJ portfelio apskaičiuota rinkos vertė

2015-12-31	5,5	
2014-12-31	5,2	+4,9%

mlrd. eurų

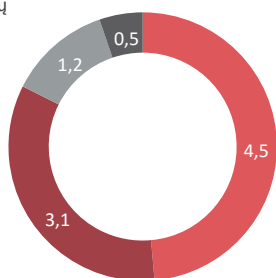

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio apskaitinė turto vertė

2015-12-31	9,2	
2014-12-31	8,9	+3,6%

mlrd. eurų

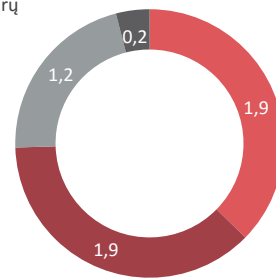

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio nuosavo kapitalo vertė

2015-12-31	5,2	
2014-12-31	5,0	+3,6%

mlrd. eurų

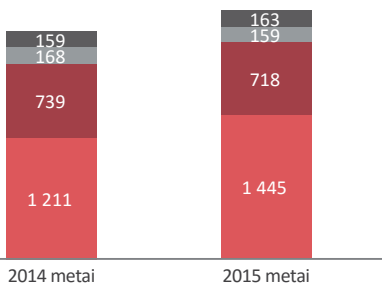

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio pardavimo pajamos

2015 metai	2 485	
2014 metai	2 276	+9,2%

mln. eurų

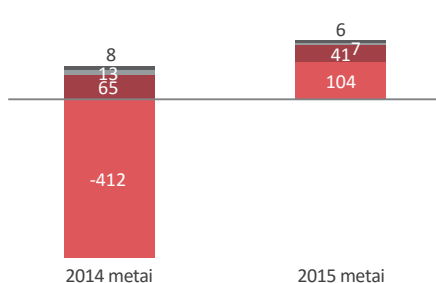

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio veiklos pelnas

2015 metai	159	
2014 metai	-327	-

mln. eurų

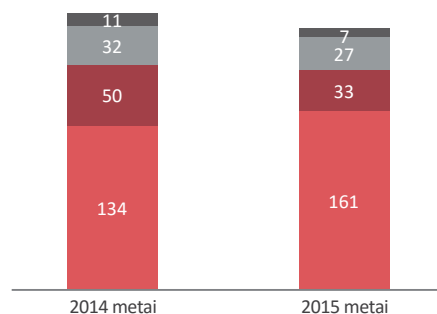

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio normalizuotas grynasis pelnas

2015 metai	226	
2014 metai	227	-0,5%

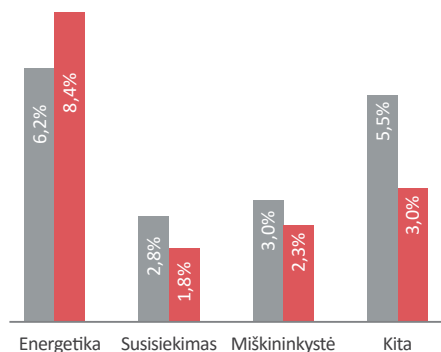
mln. eurų

- Energetika
- Susisiekimas
- Miškininkystė
- Kita

VVJ portfelio normalizuota nuosavo kapitalo grąža

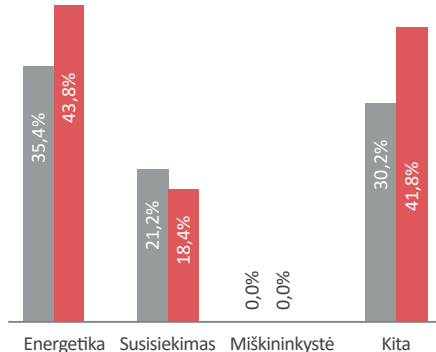
2015-12-31	4,4%	
2014-12-31	4,4%	

- 2014-12-31
- 2015-12-31

VVJ portfelio skolinto ir nuosavo kapitalo santykis

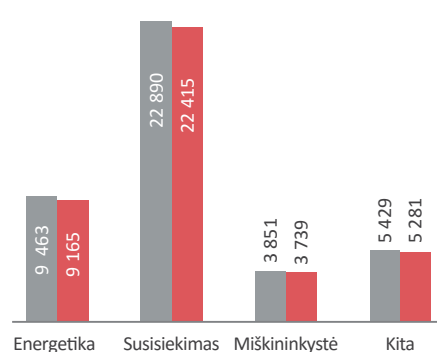
2015-12-31	24,7%	
2014-12-31	22,3%	

- 2014-12-31
- 2015-12-31

VVJ darbuotojų skaičius

2015-12-31	40 600	
2014-12-31	41 633	-2,5%

- 2014-12-31
- 2015-12-31

Turinys

MINISTRO ĮŽANGINIS ŽODIS	3
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VALDYMO POLITIKA	4
VVĮ GEROJO VALDYMO INDEKSAS	9
VADOVAUJANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMAS	19
SPECIALIEJI ĮPAREIGOJIMAI	25
PORTFELIO REZULTATŲ APŽVALGA	30
SUSISIEKIMAS	54
ENERGETIKA	62
MIŠKININKYSTĖ	72
KITOS ĮMONĖS	80
ĮMONIŲ APRAŠYMAI	84
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	85
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	86
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	87
VĮ Lietuvos oro uostai	88
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	89
Kelių priežiūros įmonės	90
AB „Klaipėdos nafta“	91
„Lietuvos energija“, UAB įmonių grupė	92
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	93
AB LESTO	94
AB „Lietuvos dujos“	95
LITGRID AB įmonių grupė	96
AB „Amber Grid“	97
UAB „EPSO–G“ įmonių grupė	98
Miškų urėdijos	99
VERTINIMO METODIKA	100
VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ SĄRAŠAS	102
Į VVĮ PORTFELĮ NEĮTRAUKTŲ VVĮ FINANSINIAI REZULTATAI	107
SANTRUMPOS IR APIBRĖŽIMAI	110

Ataskaita internete – vkc.turtas.lt

Valstybės valdomų įmonių valdymo koordinavimo centras
VĮ Turto bankas
Vilniaus g. 16, 01402 Vilnius
Tel.: 8 5 269 0025, el. p.: vkc@turtas.lt

Leidinyje panaudotos Alginos Jučytės, Audriaus Selimavičiaus, AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir VĮ „Regitra“ nuotraukos.

Maketavo A. Jučytė
Spausdino Uždaroji dizaino ir leidybos AB „KOPA“

Tiražas 300 egz.
2016 metai

Gerbiamieji,

Džiaugiuosi galėdamas pristatyti jau septintąją metinę valstybės valdomų įmonių veiklos ataskaitą. Ataskaitoje pateikiama informacija apie 128 valstybės valdomų įmonių turtą, veiklos rezultatus, veiklos efektyvumą ir aptariami esminiai pokyčius lėmę veiksniai.

2015 metais valstybės valdomos įmonės liko svarbia Lietuvos ūkio dalimi – indėlis į šalies ekonomiką sudarė šiek tiek daugiau kaip 3 procentus bendrojo vidaus produkto. 2015 metais šios įmonės gavo apie 2,5 mlrd. eurų pajamų, tai net 9,2 proc. daugiau nei 2014 metais. Normalizuotas grynasis pelnas siekė 226 mln. eurų, o apskaičiuota įmonių turto rinkos vertė augo 4,9 proc. – iki beveik 5,5 mlrd. eurų.

Valstybės valdomos įmonės ir toliau atlieka itin svarbią misiją – užtikrina, kad transporto ir energetikos infrastruktūra skatintų tvarią ir ilgalaikę ūkio plėtrą ir tarnautų strateginiams valstybės interesams. Atlikdamos šią misiją, įmonės pradėjo dujotiekių su Lenkija projekto įgyvendinimo darbus ir tęsė „Rail Baltica“ bei kitų strateginių investicinių projektų įgyvendinimą. Atskirai minėtina, kad Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius „Litgrid“ sėkmingai užbaigė elektros jungčių su Lenkija ir Švedija, „LitPol Link“ ir „NordBalt“ sistemos įdiegimo darbus.

Kalbėdamas apie valstybės valdomų įmonių valdymą, norėčiau pasidžiaugti, kad Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), 2015 m. baigusi tyrimą dėl Lietuvos valstybės valdomų įmonių sektoriaus atitikties EBPO Valstybės valdomų įmonių valdymo gairėms, išsakė pozityvias išvadas dėl Lietuvos pastarųjų metų pažangos vykdant valstybės valdomų įmonių reformą, taip pat ir dėl pagrindinių teisės aktų esminės atitikties visuotinai pripažįstamai gerajai praktikai.

Jau artimiausiu metu Vyriausybėje turėtų būti svarstomi teisės aktų pakeitimai, kuriais kelsime dar didesnius reikalavimus VVĮ skaidrumui, didinsime nepriklausomų narių skaičių valdybose, griežčiau vertinsime VVĮ veiklą. Didžiąją dalį rekomendacijų ketiname įgyvendinti iki 2017 m. pradžios. Nors EBPO išvados mums palankios, tačiau savo iniciatyva įgyvendiname kitus uždavinius, kuriais siekiame didesnio valstybės valdomų įmonių valdymo efektyvumo, o kartu ir didesnės vertės valstybei.

*Pagarbiai,
LR ūkio ministras
Evaldas Gustas*

Valstybės valdomų įmonių valdymo politika

Daugelio užsienio šalių pavyzdžiai demonstruoja, kad valstybės valdomos įmonės (VVĮ) gali veikti efektyviai, teikti naudą vartotojams bei sėkmingai konkuruoti rinkoje, o jų veiklos rezultatai gali prilygti ar net pranokti privačių įmonių rodiklius. Modernios, efektyviai veikiančios VVĮ gali reikšmingai papildyti valstybių biudžetus, o papildomos lėšos gali būti paskirstytos įvairiausioms sritims – nuo pensijų, mokytojų ir medikų atlyginimų iki valstybės mastu svarbių investicinių projektų. Be to, šios įmonės, įgyvendinusios pažangius valdymo modelius, tampa skaidraus ir atsakingo verslo pavyzdžiu, tuo skatindamos tvarią ūkio plėtrą. Siekis paversti VVĮ moderniomis, efektyviai veikiančiomis įmonėmis reikalauja didelės atsakomybės bei ilgalaikės ir profesionalios valstybės valdomų įmonių priežiūros. Svarbu, jog valstybė turėtų aiškiai suformuluotą nuosavybės politiką bei iškeltų aukštus skaidrumo reikalavimus šioms įmonėms.

Valstybių nuosavybės politika

Bendra užsienio valstybių patirtis rodo, kad VVĮ gerojo valdymo principų įgyvendinimas yra svarbi, tačiau sudėtinga iniciatyva. Pagrindinis iššūkis yra rasti pusiausvyrą tarp valstybės įsipareigojimo aktyviai vykdyti savo nuosavybės funkcijas (tokias kaip finansinių ir kitų tikslų nustatymas ir monitoringas) bei tarp nešališko sektoriaus, kuriame veikia įmonė, reguliavimo.

Dėl šių priežasčių įvairios šalys priima nuosavybės politiką nustatančius teisės aktus, kuriuose aiškiai apibrėžia visų VVĮ valdyme dalyvaujančių valstybės institucijų, įstaigų ir įmonių teises ir pareigas. Nuosavybės politiką nustatančiuose dokumentuose taip pat būna apibrėžiama tvarka, pagal kurią nustatomi atlyginimai kolegialių valdymo organų nariams, formalizuojami jų atrankos principai, nurodomi lauktini VVĮ rezultatai. Įtvirtinant nuosavybės funkcijas siekiama, kad valstybė būtų aktyvi turto savininkė – ji įmonėms nustato tikslus, reikalauja efektyvios veiklos ir gerų rezultatų, tačiau nesikiša į kasdienę įmonių veiklą.

EBPO gairės

2015 metais Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) atnaujino ir paskelbė Valstybės valdomų įmonių valdymo gaires – dokumentą, apibrėžiantį pagrindinius VVĮ valdymo principus. EBPO gairės žymi susitarimą tarp pažangiausių ir labiausiai ekonomiškai išsivysčiusių šalių ir yra pripažintos kaip tarptautinis etalonas. Šias gaires (angl. OECD Guidelines on Corporate Governance of State-owned Enterprises) galima rasti EBPO internetiniame puslapyje www.oecd.org. Atnaujinant šias gaires buvo atsižvelgiama į pokyčius ir šalių patirtį, siekiant įvardinti naujas kylančias problemines sritis nacionaliniame ir tarptautiniame lygmenyje.

EBPO gairės pateikia konkrečius pasiūlymus, kaip spręsti įvairias dėl VVĮ valdymo kylančias problemas. Pavyzdžiui, jos rekomenduoja, kad valstybė apsibrėžtų savo nuosavybės politiką bei aiškiai atskirtų nuosavybės įgyvendinimo ir reguliavimo funkcijas. Gairės taipogi aprašo siektinus VVĮ kolegialių organų narių (valdybų bei stebėtojų tarybų) vaidmenis, pateikia rekomendacijų dėl jų sudėties bei atrankos procedūrų. Dokumentas pabrėžia, jog turi būti sukurtos lygios konkurencinės sąlygos VVĮ ir privataus sektoriaus įmonėms, atsižvelgta į visų VVĮ akcininkų ir susijusių šalių interesus bei siekiama kuo didesnio VVĮ skaidrumo. Šie ir kiti rekomenduojami pokyčiai padėtų valstybėms užtikrinti profesionalų savo įmonių valdymą. Įgyvendinti EBPO rekomendacijose nustatytus principus privalo visos valstybės, siekiančios įstoti į šią organizaciją. Šiomis gairėmis rėmėsi ir Lietuva, pertvarkydama savo VVĮ valdymo politiką.

2015 metų rugsėjį EBPO pristatė ir konkrečias rekomendacijas Lietuvai gerojo VVĮ valdymo srityje. Pasiūlymai ir rekomendacijos išryškina keturias prioritetas kryptis. Valstybė turėtų siekti stiprinti nuosavybės funkcijas, optimizuodama VKC statusą, užtikrindama nepriklausomumą ir tinkamus išteklius funkcijoms vykdyti. Turėtų būti didinamas stebėtojų tarybų ir valdybų savarankiškumas,

standartizuojant ir formuojant aukštus kriterijus valdybos narių atrankai. Valstybės įmonės teisinė forma turėtų būti peržiūrima, palaipsniui pereinant prie įprastų juridinių asmenų teisinių formų. Taip pat atkreipiamas dėmesys į Skaidrumo gaires – rekomenduojama, kad šios būtų privalomos bent didžiosioms valstybės valdomoms įmonėms.

Skaidrumo gairės	Nuosavybės gairės
Nurodo, kokią informaciją apie savo veiklą privalo atskleisti visos valstybės informacijos pateikimo terminus	Apibrėžia Valdymo koordinavimo centro (VKC) funkcijas, paveda VKC funkcijas atlikti Turto bankui
Įpareigoja VVĮ rengti tarpinius finansinių ataskaitų rinkinius	Įpareigoja valstybei atstovaujančias institucijas atskirti nuosavybės įgyvendinimo bei VVĮ reguliavimo funkcijas
Įpareigoja visas VVĮ tvarkyti savo apskaitą pagal tarptautinius apskaitos standartus	Sugrupuoja visas VVĮ ir iškelia tikslus kiekvienai grupei, įpareigoja VVĮ rengti strategijas ir jomis vadovautis
Įpareigoja įmones teikti informaciją apie vykdomus specialiuosius įpareigojimus	Įpareigoja didžiausias VVĮ turėti valdybas bei svarbiausius komitetus
Įpareigoja koordinuojančią instituciją (Valdymo koordinavimo centrą) rengti apibendrinančias ataskaitas apie VVĮ ir jų veiklą	Nurodo didžiausiose VVĮ turėti nepriklausomų valdybos narių, išvardina reikalavimus kandidatams į VVĮ valdybas bei formalizuoja atrankos procesą

Pagrindiniai teisės aktai Lietuvoje

Ilgą laiką po Nepriklausomybės atgavimo VVĮ Lietuvoje išliko nepasikeitusios – trūko skaidrumo, nebūdavo nustatomi aukščiausio lygio tikslai įmonėms, nebuvo vienos centralizuotos institucijos, kuri analizuotų valstybės valdomų įmonių veiklą. 2009 metais LR ūkio ministerija paruošė Lietuvos VVĮ apžvalgą, kuri parodė, kad VVĮ veikia nepakankamai efektyviai.

Remiantis šia apžvalga parengta koncepcija dėl valstybės valdomų įmonių efektyvumo didinimo. Šiuo dokumentu buvo nustatytos kryptys, kaip turėtų būti pertvarkomas VVĮ valdymas siekiant efektyvinti įmonių veiklą ir kokie turėtų būti šios pertvarkos principai bei laukiami rezultatai.

Remiantis EBPO rekomendacijomis bei tarptautine gerąja patirtimi, prieš keletą metų Vyriausybė priėmė Nutarimą „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ (vadinamą Skaidrumo gairėmis), kuriuo išklė aukštus skaidrumo ir atskaitomybės reikalavimus visoms VVĮ, bei Nutarimą „Dėl valstybės turitinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos

aprašo patvirtinimo“ (vadinamą Nuosavybės gairėmis), kuriuo buvo apibrėžta Vyriausybės nuosavybės politika VVĮ atžvilgiu. Nuosavybės gairėmis pateikti sprendimai, kokių principų turi būti laikomasi apibrėžiant strateginius ir finansinius tikslus, kaip skirti valdybos narius, kaip atskirti reguliavimo ir nuosavybės funkcijas ir kita. Nuosavybės gairėse įtvirtintos trys esminės VVĮ valdymo stiprinimo priemonės – stiprus akcininkas, stipri įmonių vadovybė bei aiškūs tikslai.

Atsižvelgiant į 2015 metais EBPO pristatytas rekomendacijas Lietuvai VVĮ valdymo tobulinimo srityje, Ūkio ministerija parengė rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planą, kuris buvo patvirtintas

Lietuvos nuosavybės politika

Valstybių nuosavybės politika

1. Nuosavybės gairių taikymas

Nuosavybės gairėse įtvirtintos nuostatos yra privalomojo pobūdžio ir jų laikytis privalo visos VVĮ valdyme dalyvaujančios valstybės institucijos. Kai kurioms Nuosavybės gairių nuostatomis taikoma „laikykitės arba paaiškink“ taisyklė, pagal kurią nukrypimas nuo šių nuostatų galimas tik tuomet, kai tai objektyviai reikalinga – tokiais atvejais kiekvienas nukrypimas turi būti racionaliai pagrįstas ir paaiškintas.

2. Valdymo koordinavimo centras

Siekdama užtikrinti nuoseklų ir profesionalų VVĮ valdymą, Vyriausybė priėmė sprendimą įkurti Valdymo koordinavimo centrą (VKC) – instituciją, stebinčią ir analizuojančią valstybės politikos valstybės valdomose įmonėse įgyvendinimą. Nuosavybės gairėmis VKC funkcijas buvo pavesta atlikti Valstybės turto fondui, kuriame šiuo tikslu 2012 metų rugsėjį buvo suformuotas specialus skyrius. Valstybės turto fondas 2014 spalio 1 d. buvo prijungtas prie Turto banko ir VKC funkcijas atlikti buvo pavesta Turto bankui. Iki Nuosavybės gairių priėmimo, VVĮ koordinavimo ir informacijos rinkimo bei analizavimo funkcijos priklausė Ūkio ministerijos kompetencijai.

Nuosavybės gairėse yra apibrėžtos esminės VKC funkcijos. VKC yra įpareigotas analizuoti VVĮ atskleidžiamą finansinę ir nefinansinę informaciją bei šių įmonių veiklos tendencijas ir viešai skelbti apibendrinančias VVĮ ataskaitas. VKC taip pat koordinuoja gerosios strateginio planavimo praktikos įgyvendinimą valstybės valdomose įmonėse, vertina VVĮ išsikeltų strateginių tikslų ambicingumą ir stebi strategijų įgyvendinimo rodiklius. VKC dalyvauja ir valdybos narių nominavimo procese: valstybei atstovaujančių institucijų prašymu techniškai aptarnauja jas ieškant ir atrenkant valdybų narius. Galiausiai, VKC vertina, kaip yra laikomasi Nuosavybės ir Skaidrumo gairių ir teikia savo nuomonę bei rekomendacijas Vyriausybei.

3. Aiškūs tikslai

Siekiant kad VVĮ veiktų kuo efektyviau, valstybės turi aiškiai įvardinti įmonėms keliamus tikslus, o šie tikslai turi būti suderinti su įmonių ilgalaikėmis strategijomis. Kiek tai yra įmanoma, tikslai turėtų būti tokie, kuriuos būtų galima kiekybiškai įvertinti, o įmonės reguliariai turėtų būti vertinamos, kaip jos siekia nustatytų tikslų. Tik aiškiai žinodamos, ko iš jų tikisi valstybė, VVĮ gali veikti efektyviai.

3.1. Valstybės tikslai VVĮ

Visos VVĮ pagal valstybės siekiamus tikslus buvo suskirstytos į tris grupes:

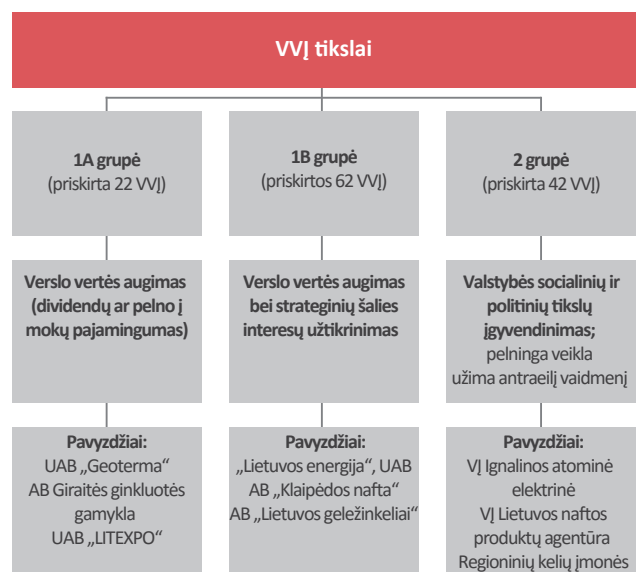
- 1A grupė. Šiai grupei buvo priskirtos įmonės, iš kurių valstybė tikisi verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokų pajamingumo.

Lietuvos Respublikos vyriausybės 2016 metų balandį. Šiame plane pateikiamos priemonės ir laikotarpis, kaip ir kada bus sprendžiami EBPO iškelti VVĮ valdymo probleminiai aspektai. Planas atsižvelgia į keturias EBPO iškeltas sritis, pagrindinės priemonės yra: perduoti VKC funkcijas viešajam juridiniam asmeniui, užtikrinant tinkamus išteklius ir galimybes tinkamai atlikti funkcijas; stiprinti valdybų ir stebėtojų tarybų funkcijas, koreguojant atrankos tvarkas ir priimančias teisės aktų pakeitimus, svarstyti ir spręsti VVĮ teisinių formų klausimus, visų pirma konsoliduojant urėdijas ir kelių priežiūrą vykdančias įmones, bei keisti Skaidrumo gaires, nustatant jų privalomumą didžiosioms VVĮ.

- 1B grupė. Į šią grupę pateko įmonės, iš kurių valstybė tikisi ne tik verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokų pajamingumo, bet ir strateginių šalies interesų užtikrinimo: šalies ekonominio saugumo, strateginių projektų vykdymo, kokybiškos infrastruktūros ir kitų tikslų.
- 2 grupė. Valdydama šiai grupei priskirtas įmones, valstybė prioritetą teikia socialinių ir politinių tikslų įgyvendinimui, o pelninga veikla užima antraeilį vaidmenį. Šiai grupei priskirtos įmonės turėtų vykdyti tik nekomercinio pobūdžio veiklą, kurios kitos pelno siekiančios įmonės nesiimtų vykdyti arba tai darytų už didesnę kainą.

Suskirstius visas VVĮ į šias tris grupes, valstybė pradėjo tikėtis iš 1A bei 1B grupėms priskirtų įmonių pasiekti iš anksto nustatytą valstybės investuoto kapitalo grąžą, kurios dydį kas trejus metus apskaičiuoja VKC ir tvirtina Vyriausybė. 2013 – 2015 metams Vyriausybė nustatė šioms įmonėms (išskyrus miškų urėdijas) ne mažesnę nei 5 proc. siektiną ateinančių trejų metų vidutinės metinės nuosavo kapitalo grąžos rodiklį, o miškų urėdijoms – ne mažiau nei 28,1 mln. eurų siektiną vidutinį metinį bendrąjį grynojo pelno rodiklį. 2016 – 2018 metų siektinos kapitalo grąžos yra apskaičiuotos VVĮ individualiai, atsižvelgiant į jų sisteminės rizikos profilį ir svyruoja tarp 5-8 proc.

Iš 2 grupės priskirtų įmonių valstybė pradėjo reikalauti kuo skaidresnio ir efektyvesnio lėšų panaudojimo vykdančios savo veiklą.

3.2. VVĮ strategijos

VVĮ turi turėti aiškius strateginius planus, kurie tarnautų kaip komunikacijos priemonė tarp Vyriausybės, akcininko teises įgyvendinančios institucijos, įmonių valdybų bei vadovų. Vyriausybė yra įpareigojusi visas VVĮ rengti savo veiklos strategijas. Strategijos turėtų būti rengiamos bent trejų metų laikotarpiui ir atnaujinamos

bent kartą per metus. Jose įmonės turi nurodyti kryptis, kuriomis plėtos savo veiklą, ilgalaikius ir trumpalaikius tikslus bei konkrečius rodiklius, kuriais bus matuojami siekiami tikslai. Planuose taip pat turi būti nurodyta strateginių projektų įtaka įmonės vertei, jų finansavimo šaltiniai, įmonės aplinkos analizė, turimi išteklių ir kt.

Įmonės yra įpareigosotos kasmet iki lapkričio 15 d. pateikti savo strategijos projektus Valdymo koordinavimo centrui, kuris teikia rekomendacijas ir siūlymus dėl jų tobulinimo.

4. Valdybos

Siekiant pelningos ir efektyvios įmonės veiklos, vienas iš esminių veiksnių yra kompetentinga, motyvuota ir nepriklausoma valdyba. Valdyba yra pagrindinis valdymo organas, nustatantis įmonės strateginius prioritetus, vertinantis įmonės vadovų veiklą bei užtikrinantis jų atskaitingumą.

4.1. Privalomos valdybos didžiausiose VVĮ

Visos Lietuvos VVĮ pagal pajamas ir valdomo turto vertę buvo suskirstytos į penkias kategorijas. Pirmajai kategorijai buvo priskirtos pačios didžiausios VVĮ („Lietuvos energija“, UAB, AB „Klaipėdos nafta“ ir pan.), o penktajai kategorijai – pačios mažiausios VVĮ. Visos I ar II kategorijoms priskirtos bei visos strateginės reikšmės Lietuvos VVĮ privalo turėti veikiančias valdybas. Dėl valdybų sudarymo mažesnėse VVĮ (priskiriamoms III, IV ir V kategorijoms) palikta nuspręsti individualioms valstybei atstovaujantioms institucijoms.

4.2. Kolegialių valdymo organų sudėtis

Valstybės valdomoje bendrovėje visuotinio akcininkų susirinkimo (VAS) renkamo kolegialaus organo (daugumoje įmonių tai reiškia valdybą, tačiau kai kuriose energetikos įmonėse VAS renka ne valdybą, o stebėtojų tarybą) narių daugumą turi sudaryti asmenys, nedirbantys toje bendrovėje. Valstybės valdomoms įmonėms rekomenduojama, jog valdybos pirmininku nebūtų renkamas tos įmonės vadovas (jei jis yra išrinktas valdybos nariu), išskyrus atvejus, kai valstybės valdomoje bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba.

Pastebėtina, kad Nuosavybės gairių nuostatos dėl kolegialių valdymo organų sudėties bei aprašytas kandidatų atrankos procesas galioja tik valstybės valdomoms bendrovėms. Valstybės įmonės teisinę formą turinčių VVĮ valdybų sudėtį ir atrankos tvarką reglamentuoja Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas.

Vyriausybė yra nustačiusi bendruosius ir konkrečius kriterijus, kuriuos atitikti – įeigu taip nustatė atrankos komitetas (apie jį plačiau rašoma 4.3 šios dalies skyriuje) – turi kiekvienas kandidatas į VVĮ kolegialaus valdymo organo narius. Bendrieji kriterijai nurodo, kad kandidatas turi turėti aukštąjį išsilavinimą, jam neturi būti atimta ar

apribota teisė eiti atitinkamas pareigas, per paskutinius penkerius metus jis neturi būti atšauktas iš juridinio asmens organo dėl netinkamo pareigų vykdymo, jis negali turėti neišnykusio teistumo už bet kokią nusikalstamą veiklą, taip pat negali būti valstybės tarnautojas, dėl kurio ar dėl kurio artimųjų giminaičių gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas.

Pagal teisinę formą visos valstybės valdomos įmonės (VVĮ) skirstomos į **valstybės įmones (VĮ)** bei **valstybės valdomas bendroves** – akcines bendroves (AB) ir uždarąsias akcines bendroves (UAB).

VĮ yra iš valstybės turto įsteigtos arba įstatymų nustatyta tvarka valstybei perduotos įmonės, kurios nuosavybės teise priklauso valstybei ir joms perduotą ir jų įgytą turtą valdo, naudoja bei juo disponuoja patikėjimo teise. Lietuvoje yra 79 VĮ, tarp jų – regioninės kelių įmonės, miškų urėdijos, Lietuvos oro uostai, VĮ „Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija“ ir kt.

Valstybės valdomos AB ir UAB yra ribotos civilinės atsakomybės privatieji juridiniai asmenys, kurių visas ar dalį akcijų valdo valstybė. Lietuvoje AB teisinę formą turi 19 VVĮ (tarp jų – AB Lietuvos paštas, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB „Klaipėdos nafta“), o UAB teisinę formą turi 30 VVĮ („Lietuvos energija“, UAB, UAB „EPSO-G“, UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“ ir kt.).

Konkreteji kriterijai reikalauja, kad kolegialaus organo nariai turi turėti tam tikrų įmonei reikalingų žinių. Kiekvienos VVĮ visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudėtyje turi būti asmenų, išmanančių tokias sritis kaip atitinkama ūkio šaka, finansai ir strateginis planavimas bei valdymas. Paviieniai tokio kolegialaus organo nariai gali neturėti visų reikalingų žinių ir įgūdžių, tačiau kolegialūs organai kaip vienetą turėtų turėti juos visus. Dėl to ieškant naujų kolegialių organų narių privaloma atsižvelgti į jau turimas ir trūkstamas kompetencijas.

Minėti kolegialūs organai turi sugebėti priimti objektyvius ir nepriklausomus sprendimus, dėl to svarbu juose turėti pakankamai nepriklausomumo kriterijus atitinkančių narių. I ir II kategorijoms priklausantioms valstybės valdomose bendrovėse ne mažiau kaip 1/3 VAS renkamo kolegialaus organo narių turi būti nepriklausomi. Nepriklausomu nariu laikomas asmuo, kuris nėra valstybės tarnautojas ar valstybei atstovaujanti institucijos darbuotojas, taip pat jis ar jo artimas šeimos narys negali turėti ar paskutiniiais metais negali būti turėjęs su bendrove jokių darbo santykių (išskyrus galimą buvimą kolegialaus organo nariu), verslo ryšių ir kitų sutartinių santykių.

Nuosavybės gairėse apibrėžtas VVĮ valdybos narių atrankos procesas

4.3. Kandidatų atranka į valstybės valdomų AB/UAB valdybas

I ir II kategorijoms priklausančių valstybės valdomų bendrovių VAS renkami kolegialių organų nariai privalo kartą per metus atlikti savo veiklos vertinimą ir poreikių analizę. Tokiu būdu yra nustatoma, kokių kompetencijų kolegialiam organui trūksta siekiant bendrovės tikslų. Apie savo veiklos vertinimo ir poreikių analizės rezultatus turi būti informuojamas akcijų valdytojas bei VKC, kuris apibendrintą informaciją su rekomendacijomis turi perduoti atrankos komitetui.

Būtent atrankos komitetas yra įgaliotas rinkti naujus kolegialių valdymo organų narius. Šį komitetą sudaro ūkio ministras, finansų ministras ir akcijų valdytojo (institucijos, kuriai priklauso VVJ akcijos) vadovas, kuris ir inicijuoja atrankos komiteto darbą. Tokių atrankos komitetų turi būti sudaroma tiek, kiek yra I ir II kategorijoms priskirtų akcijų valdytojų.

Akcijų valdytojas prireikus gali konsultuotis su VKC dėl kolegialaus organo bei jo narių veiklos vertinimo ar jų keitimo. VKC taip pat gali padėti rasti kandidatus į kolegialaus organo narius, kurie atitiktų nurodytus bendruosius bei konkrečiuosius kriterijus, tačiau galutinį sprendimą dėl to, kurį asmenį ar asmenis kelti tokiais kandidatais, bet kokių atveju turi priimti atrankos komitetas.

5. Komitetai

Lietuvos Respublikos Audito įstatymas numato, kad visose viešojo intereso įmonėse valdybose privalo būti suformuojami audito komitetai, kurie sustiprintų įmonės vidinę kontrolę – stebėtų įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą, įvairių vidinių sistemų

veiksmingumą, audito atlikimo procesą ir kt. Dalis Lietuvos VVJ yra viešojo intereso įmonės ir joms audito komitetai yra privalomi. Tačiau Vyriausybė yra numaciusi, kad net ir tose didžiausiose Lietuvos VVJ (priskirtose I ar II kategorijoms), kuriose nesudaromi audito komitetai, privalo būti sudaryti audito komiteto funkcijas atliekantys vidaus kontrolės komitetai. Bent vienas vidaus kontrolės komiteto narys turėtų būti nepriklausomas valdybos narys, turintis finansų srities kompetenciją.

Kiekvienoje I ar II kategorijoms priskirtoje VVJ taip pat turi būti sudarytas atlygio komitetas, kuris rengtų pasiūlymus dėl įmonės vadovaujančių darbuotojų atlygio sistemų.

Šie komitetai yra patariamieji valdybos organai. Kiekvienos įmonės vidaus kontrolės ir atlygio komitetų narių turi būti ne mažiau kaip trys ir jais neturėtų būti vadovaujantys tos įmonės darbuotojai.

6. Atlygis

Siekiant į kolegialių organų narius pritraukti kuo daugiau nepriklausomų profesionalų, jiems už šį darbą gali būti mokamas atlygis. Kolegialių organų narių atlygio klausimas turi būti svarstomas kiekvienos bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime, tačiau rekomenduojama, kad valstybės valdomų bendrovių valdybų ir stebėtojų tarybų nariams būtų mokamas fiksuotas atlygis, neviršijantis 1/4 dalies bendrovės vadovui nustatyto atlygio, o valdybų ir stebėtojų tarybų pirmininkams – atlygis, neviršijantis 1/3 dalies tokio atlygio dydžio.

VVJ skaidrumas

Veiklos skaidrumas valstybės valdomoms įmonėms yra itin svarbus, nes VVJ savininkai, nors ir netiesiogiai, yra visi šalies piliečiai. Siekiant gero įmonių valdymo, būtina ne tik paskelbti aiškius tikslus VVJ ir jų vadovybei, tačiau taip pat periodiškai vertinti, kaip VVJ pasiekė tuos tikslus.

Remiantis geriausia pasaulio praktika bei EBPO Gairėmis, Vyriausybė priėmė Skaidrumo gaires, kuriomis nustatė, kad VVJ turi laikytis panašių skaidrumo reikalavimų, kaip ir vertybinių popierių biržoje kotiruojamos kompanijos. Taip pat buvo rekomenduota, kad tiek VVJ apskaitos vykdymas, tiek jų metinių finansinių rinkinių auditas būtų atliekami laikantis tarptautinių standartų.

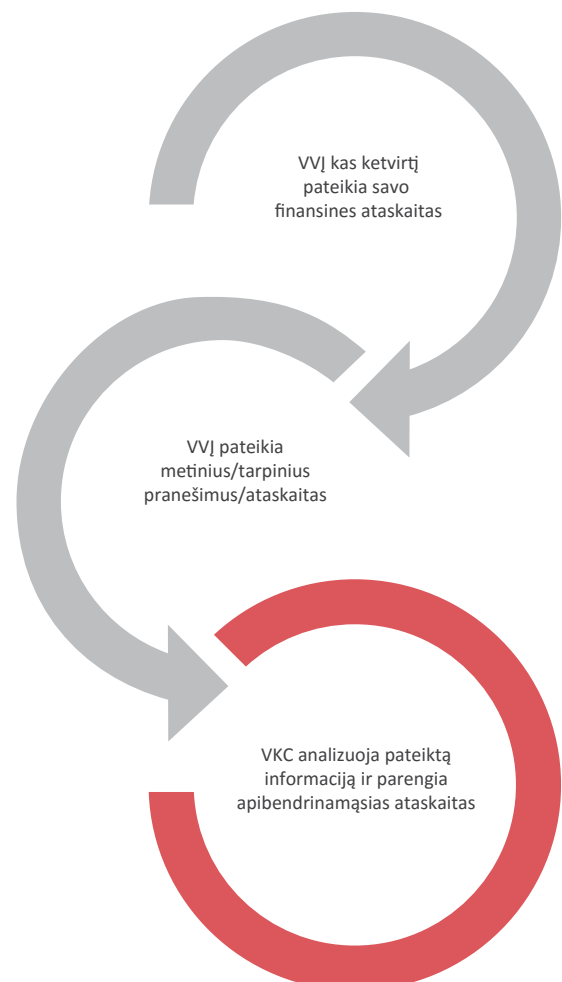
2013 metų gruodį Vyriausybės nutarimu Skaidrumo gairės buvo papildytos, įpareigojant VVJ kartu su metinių finansinių ataskaitų rinkiniu teikti informaciją apie jų vykdomus specialiuosius įpareigojimus (apie juos plačiau rašoma 4 šios dalies skyriuje).

1. Skaidrumo gairių taikymas

Skaidrumo gairėmis privalo vadovautis visos Lietuvos VVJ, o valstybės valdomoms bendrovėms taip pat yra rekomenduojama imtis veiksmų, kad šių Gairių laikytųsi ir jų visos dukterinės bendrovės. Pastebėtina, kad visoms VVJ keliamas reikalavimas laikytis ne tik Skaidrumo gairių, bet ir „NASDAQ OMX Vilnius“ listinguojamų bendrovių valdymo kodekso dėl informacijos atskleidimo – nepriklausomai nuo to, ar VVJ yra kotiruojama biržoje, ar ne.

2. Pateikiama informacija

Lietuvoje VVJ kas ketvirtį turi rengti savo finansines ataskaitas. Visos VVJ taip pat turi rengti ir metinius pranešimus (akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės) arba metines veiklos ataskaitas (valstybės įmonės) – dokumentus, apžvelgiančius visų metų finansinius ir kitus veiklos rezultatus, nurodančius esamą darbuotojų

skaičių, metinį darbo užmokesčio fondą, vadovaujančio personalo algą, finansiniais metais įvykdytus, vykdomus ir planuojamus pirkimus ir investicijas ir kt. Didžiosios Lietuvos VVJ taip pat turi rengti ir keturis tarpinius pranešimus ar tarpines veiklos ataskaitas.

Šie dokumentai turi būti pateikti iki Skaidrumo gairėse nurodytų konkrečių datų ir skelbiami internete, kur juos galėtų lengvai pasiekti visuomenė.

3. Apibendrintosios ataskaitos

Skaidrumo gairėse nurodyti dokumentai pateikiami Valdymo koordinavimo centrui, kuris agreguoja duomenis ir rengia apibendrintąsias ataskaitas apie VVJ. Tokiu būdu penkis kartus per metus visuomenei pateikiama ir bendroji VVJ veiklos apžvalga. Toks periodiškumas buvo pasirinktas siekiant įtvirtinti reguliarią viešą įmonių atskaitomybę, stebėti pokyčius VVJ portfelyje ir deramai į juos reaguoti.

Apibendrintosiose ataskaitose pateikiama finansinė informacija bei VVJ sektoriaus dinamika, aptariami šių įmonių valdymo ir nuosavybės funkcijų įgyvendinimo principai, o didžiausios ir svarbiausios įmonės apžvelgiamos atskirai. Nuo 2014 metų VKC analizuoja ir teikia informaciją ir apie specialiųjų įpareigojimų vykdymą ir jų finansinę informaciją. Visos šios ataskaitos yra teikiamos Vyriausybei bei skelbiamos VKC interneto svetainėje (<http://vkc.turtas.lt>). Šioje interneto svetainėje yra skelbiamos ir visos VVJ finansinės ataskaitos,

metiniai bei ketvirtiniai įmonių pranešimai ir veiklos ataskaitos.

4. Informacijos apie specialiuosius įpareigojimus atskleidimas

Remiantis EBPO Gairėmis ir siekiant didinti veiklos skaidrumą bei palengvinti finansinę analizę, Lietuvos VVJ buvo įpareigtos teikti informaciją apie savo vykdomas nekomercines veiklas (vadinamuosius specialiuosius įpareigojimus) kartu su metinėmis finansinėmis ataskaitomis. Tai reiškia, kad VVJ turi skelbti ir visų socialinių įpareigojimų ar prisiimtų visuomeninių paslaugų teikimo kaštus, įvairias gaunamas subsidijas, finansinę pagalbą ir pan. Tai leis įvertinti šių funkcijų apimtį ir įtaką savo rezultatams. Tai yra svarbu siekiant nustatyti aiškius ir skaidrius nekomercinių funkcijų finansavimo mechanizmus, kurie neiškraipytų rinkos – vykdydamos komercinę veiklą įmonės privalo veikti sąžiningos konkurencijos sąlygomis.

Valdymo koordinavimo centras kartu su apibendrintosiomis metinėmis VVJ ataskaitomis yra įpareigtas teikti ir apibendrintą informaciją apie VVJ vykdomus specialiuosius įpareigojimus. Tokia analizė yra pateikiama šioje ataskaitoje, „Specialiųjų įsipareigojimų dalyje“ dalyje (25 psl.). Būtent šioje dalyje galima rasti daugiau informacijos apie specialiuosius įpareigojimus, jų mastą valstybės valdomose įmonėse, komercinių bei nekomercinių funkcijų atskyrimo tikslus bei tolimesnius planus siekiant specialiųjų įpareigojimų finansavimo mechanizmo tobulinimo.

Valstybės įmonių valdybos sudėtis ir nominavimo tvarka

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymas numato galimybę rinkti kolegialų įmonės valdymo organą – valdybą, kurią sudarytų ne mažiau kaip 3 nariai, renkami 4 metams.

Priėmus 2015 metų balandžio 30 d. Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimą, VĮ valdybos nariais gali būti skiriami valstybės tarnautojai ir kiti fiziniai asmenys, kurių skaičius valstybės įmonėse, valdančiose 14 mln. eurų ir didesnės vertės turtą bei per metus uždirbančiose bent 5,8 mln. eurų pajamų, turi sudaryti ne mažiau kaip 1/3 valdybos narių. Kitų įmonių valdybose pagal poreikį taip pat gali būti tokių fizinių asmenų. Iki šio įstatymo pakeitimo VĮ valdybos nariais galėjo būti tik įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos valstybės tarnautojai ir įmonės vadovas.

Įstatyme numatyta, kad valdybos nariai privalo turėti aukštąjį išsilavinimą, būti nepriekaištingos reputacijos, būti nesusiję su kitais juridiniais asmenimis ryšiais, dėl kurių galėtų kilti interesų konfliktas. Specialiuosius reikalavimus valdybos nariams nustato įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, kuri šiuo klausimu gali konsultuotis su Valdymo koordinavimo centru.

Siekiant kuo didesnio skaidrumo, apie organizuojamą valdybos nario atranką valstybės įmonės privalo paskelbti savo internetinėje svetainėje bei Registrų centro elektroniniame viešų pranešimų leidinyje ir tuo pačiu informuoti Valdymo koordinavimo centrą. Valdymo koordinavimo centras gautą informaciją apie vykdomą

atranką paskelbia savo interneto svetainėje bei informuoja valdybos narių duomenų bazėje užsiregistravusius asmenis.

Vyriausybės nutarimu „Dėl kandidatų į valstybės ir savivaldybės įmonės valdybą parinkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta bendra kandidatų atrankos tvarka, kuria numatyta, kad kandidatų į valdybą vertina ir renka specialiai tam sudaryta atrankos komisija. Atrankos komisiją sudaro nuolatiniai nariai ir trys nariai iš valstybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos. Nuolatiniai atrankos komisijos nariai yra Ministro pirmininko, finansų ir ūkio ministrų pasiūlyti nariai bei VKC pasiūlytas narys.

Nepriklausomiems valdybų nariams mokami atlyginimai. Valdybos nario atlygio mokėjimo sąlygos nustatomos tarp įmonės ir valdybos nario sudaromoje valdybos nario veiklos sutartyje, kurioje, be kitų sąlygų, nurodomas valdybos nario veiklos (dalyvavimas valdybos posėdyje, pasirengimas valdybos posėdžiui ir vykimas į posėdį) valandinis įkainis eurais. Valdybos nario atlygis per mėnesį negali būti didesnis kaip 1/5 įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Pagal sutarties sąlygas įmonė taip pat gali kompensuoti kelionės (transporto) išlaidas, patirtas vykdamas valdybos nario veiklą.

VVJ gerojo valdymo indeksas

Kaip ir kasmet šioje metinėje VVJ veiklos ataskaitoje pateikiamas VVJ valdymo praktikos įvertinimas, kuriuo siekiama įvertinti kaip VVJ įgyvendina gerąsias valdymo praktikas, tame tarpe pagrindines EBPO rekomendacijas, Nuosavybės ir Skaidrumo gairių nuostatas bei kitus VVJ veiklą formuojančius dokumentus. Šiais metais VVJ gerojo valdymo indekso (toliau – Indekso) metodika reikšmingai keitėsi, papildant Indeksą naujais kriterijais, keičiant duomenų surinkimo būdus bei koreguojant dimensijų ir kriterijų koeficientų svorius. Indekso praplėtimu siekiama tiksliau atspindėti esamas VVJ valdymo praktikas bei apimti platesnę VVJ valdymo sritį, tuo pačiu sumažinant klaidingų ir subjektyvių atsakymų tikimybę. Svarbu tai, kad Indeksu nėra vertinama tik Nuosavybės ir Skaidrumo gairių nuostatų atitiktis, todėl dalis kriterijų išeina už šiuo metu šiose gairėse esančių nuostatų ribų. Esant esminiams Indekso metodikos pakeitimams šių metų ataskaitoje nebegalimas tiesioginis 2015 metų Indekso ir ankstesnių laikotarpių palyginimas.

Metodika ir apribojimai

2015 metų Indeksą (kaip ir praėjusiais metais) sudaro trys pagrindinės dimensijos: Skaidrumas, Valdybos (arba jei renkamos – Stebėtojų tarybos) ir Strateginis planavimas ir įgyvendinimas. Skaidrumo dimensiją sudaro 6 kriterijai, Valdybų – 7, Strateginio planavimo ir įgyvendinimo – 5. Kiekvienam iš kriterijų priskirtas skirtingas svoris dimensijos vertinime, taip pat dalis kriterijų priklausomai nuo įmonės dydžio, teisinės formos ar veiklos specifikos gali būti nevertinami. Detalesnis kriterijų aprašymas pateikiamas toliau šiame skyriuje. 2015 metų VVJ gerojo valdymo indekso duomenys surinkti remiantis:

- VVJ ir (arba) valstybę atstovaujančių institucijų 2016 metų gegužės 18 d. – birželio 28 d. laikotarpiu užpildytai klausimynais;
- 2015 metų pabaigoje VKC atlikto VVJ strategijų kokybės vertinimo rezultatais;
- 2016 metų liepa VKC atlikto VVJ strategijų įgyvendinimo vertinimo rezultatais;
- 2016 metų birželį VKC pirmą kartą atliktais VVJ metinių veiklos ataskaitų arba metinių pranešimų ir specialiųjų įpareigojimų atskleidimo vertinimais;
- 2016 metų birželio 22 d. – 27 d. duomenimis VKC atliktu VVJ finansinių duomenų sklaidos įmonės interneto svetainėse vertinimu;
- VVJ metiniais normalizuotais nuosavo kapitalo grąžos rodikliais;
- VKC atliktu E. Altmano Z“ įmonių kreditingumo vertinimu.

Sudarant Indeksą atsižvelgta į įmonių dydį (pavyzdžiui, mažesnėms įmonėms taikomi žemesni socialinės atsakomybės standartai), teisinę formą bei veiklos tikslus (komercinę veiklą vykdančioms įmonėms nustatyti aukštesni pelningumo reikalavimai nei nekomercinę veiklą vykdančioms įmonėms) siekiant, kad Indekso kiek įmanoma tiksliau atspindėtų įmonės veiklos specifiką bei jos valdymui didžiausią įtaką turinčius kriterijus. Atnaujintame Indekse rezultatai pateikiami skalėje nuo A+ iki D, kur A+ aukščiausias įvertinimas, D – žemiausias. Detaliau įvertinimo reikšmės pateikiamos vertinimo lentelėje. Šia įvertinimo sistema eliminuojami nereikšmingi skirtumai tarp įmonių, kurie gali būti neteisingai interpretuojami kaip tam tikru procentu didesnė arba mažesnė įmonės valdymo kokybė.

Neretai įvertinimas priklauso ne tik nuo įmonės pastangų gerinti valdymo kokybę, bet ir nuo egzistuojančios teisinės aplinkos.

Skaidrumas

Skaidrumo dimensija šiemet papildyta dviem naujais kriterijais: Sklaida ir Specialiaisiais įpareigojimais. Metinių veiklos ataskaitų ir metinių pranešimų vertinimas atliktas VKC (iki tol klausimynų pagalba), taip pat reikšmingai papildytas Socialinės atsakomybės kriterijus. 2015 metų Indekse Skaidrumas vertinamas remiantis šiais kriterijais:

Pavyzdžiui, valstybės įmonės teisinė forma šiuo metu apriboja esmines valdybų funkcijas – įmonės vadovo skyrimą ir atšaukimą, darbo užmokesčio ir kitų darbo sutarties sąlygų nustatymą bei įmonės veiklos strategijos tvirtinimą. Tačiau Indeksu siekiama įvertinti įmonės valdymo kokybę, remiantis geriausia tarptautine valdymo praktika, nepriklausomai nuo to dėl kokių priežasčių yra susiformavęs vienoks ar kitoks valdymo modelis.

Būtina atkreipti dėmesį, kad Indekso neapima visų įmonės valdymo aspektų ir kai kuriais atvejais gali netiksliai atspindėti konkrečios VVJ valdymo kokybę. Galimi gautų įverčių iškreipimai dėl klausimynuose pateiktų subjektyvių atsakymų, taip pat reikšmingą įtaką gali turėti įmonės priskyrimas tam tikrai grupei ar kategorijai. Svarbu tai, kad nors Indekso neskirtas tik Skaidrumo ir Nuosavybės gairėse esančių nuostatų įgyvendinimo įvertinimui, tačiau didžiąja dalimi remiasi šiuose dokumentuose pateikiamomis nuostatomis, todėl, pavyzdžiui, veiklos ataskaitų arba metinių pranešimų vertinimo atveju įvertina tik tam tikras šių dokumentų turinio dalis.

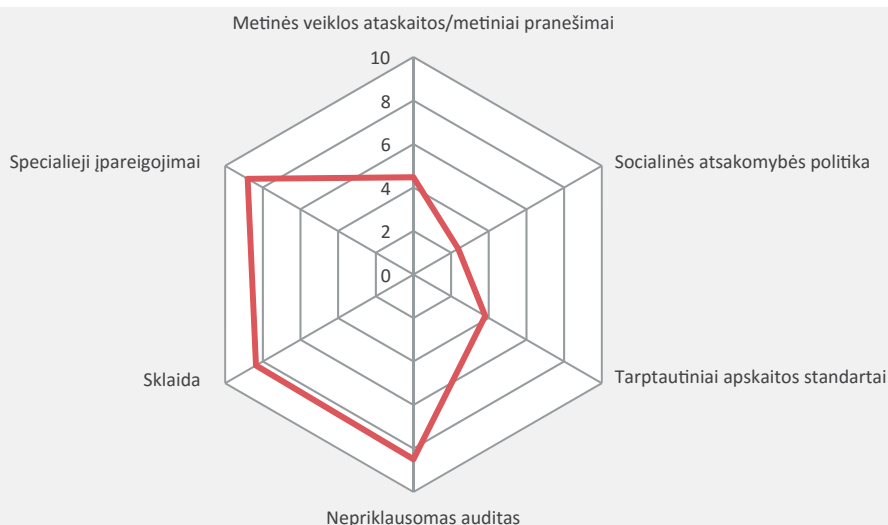
Į šių metų Indeksą neįtrauktos 6 įmonės: **Kauno metrologijos centras, Klaipėdos metrologijos centras, Panevėžio metrologijos centras, Šiaulių metrologijos centras, „Senevita“ ir Sportininkų testavimo ir reabilitacijos centras**. Šios įmonės Indekso sudarymo metu (2016 metų gegužės – birželio mėnesiais) jau buvo prijungtos, privatizuotos arba pakeitusios teisinę formą ir nebuvo laikomos valstybės valdomomis įmonėmis.

Vertinimo lentelė

Teigiamas įvertinimas	A+	>9	-	10
	A	>8	-	9
Vidutinis įvertinimas	A-	>7	-	8
	B+	>6	-	7
Neigiamas įvertinimas	B	>5	-	6
	B-	>4	-	5
	C+	>3	-	4
	C	>2	-	3
	C-	>1	-	2
	D	0	-	1

Kriterijus	Aprašymas
Metinės veiklos ataskaitos/metiniai pranešimai	Vertinamas metinių veiklos ataskaitų arba metinių pranešimų išsamumas ir atitiktumas Skaidrumo gairių bei iš dalies kitų dokumentų nuostatom.
Socialinės atsakomybės politika	Vertinama įmonių socialinės atsakomybės (JSA) politika, atskleidimas metinėse veiklos ataskaitose arba metiniuose pranešimuose, bei atskirų JSA ataskaitų rengimas.
Tarptautiniai apskaitos standartai	Vertinamas tarptautinių apskaitos standartų taikymas (priklausomai nuo įmonės dydžio ir priskirtos grupės).
Nepriklausomas auditas	Vertinama nepriklausomų auditorių kaita bei metinėse audito išvadose pateikiama nuomonė apie VVJ finansines ataskaitas.
Sklaida	Vertinamas metinių finansinių ataskaitų ir veiklos ataskaitų pateikimas VVJ interneto svetainėse bei metinių duomenų pateikimas VKC.
Specialieji įpareigojimai	Vertinamas VVJ nekomercinių specialiųjų įpareigojimų apskaitymas ir atskleidimas.

Skaidrumas	B	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Metinės veiklos ataskaitos/metiniai pranešimai	B-	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Socialinės atsakomybės politika	C	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Tarptautiniai apskaitos standartai	C+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Nepriklausomas auditas	A	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Sklaida	A	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Specialieji įpareigojimai	A	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D

Metinės veiklos ataskaitos/metiniai pranešimai

VVJ kasmet privalo rengti metinius pranešimus (akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės) arba metines veiklos ataskaitas (valstybės įmonės) (toliau – Metinės ataskaitos), kurių išsamumą ir viešumą taip pat užtikrina ir Skaidrumo gairėse esančios nuostatos. Šių metų Indekse Metinių ataskaitų vertinimą atliko VKC, todėl lyginant su praėjusiais metais šio Skaidrumo kriterijaus balas yra gerokai žemesnis (B- įvertinimas). Prasčiausiai atskleidžiamos dalys – su įmonės veikla susijusių rizikos veiksnių aptarimas ir informacijos apie Skaidrumo gairių IV-VII skyrių nuostatų laikymąsi pateikimas. 85 VVJ iš 122 į Indeksa įtrauktų įmonių 2015 metų Metinėse ataskaitose neatskleidė svarbiausių rizikos veiksnių, 67 įmonės nepateikė informacijos apie Skaidrumo gairių nuostatų laikymąsi. Kokybiškiau atskleidžiama informacija galima laikyti informacijos, susijusios su darbo užmokesčiu, atskleidimą bei finansinių rezultatų analizę, tačiau ir šios ataskaitų

dalys nemažoje dalyje VVJ arba neatskleidžiamos, arba atskleidžiamos pernelyg siauriai ir nekokybiškai. Geriausiai VVJ gerojo valdymo indekse įvertintos „Klaipėdos naftos“, Smiltynės perkėlos, „Detono“ ir „Pieno tyrimų“ Metinės ataskaitos. Pastebima tendencija, kad kuo mažesnei kategorijai priskiriama įmonė, tuo prasčiau atskleidžiama informacija Metinėse ataskaitose. Siekiant didesnio Skaidrumo gairių nuostatų bei kituose dokumentuose išdėstytų reikalavimų atitikimo, dauguma Metinių ataskaitų turėtų būti reikšmingai tobulinamos.

Socialinės atsakomybės politika

Remiantis tarptautine gerąja praktika, įmonės turėtų būti atskaitingos ne tik akcininkui, bet ir visoms suinteresuotoms šalims – kreditoriams, darbuotojams, klientams ir visai visuomenei. Ši praktika, kai įmonės, atsižvelgdamos į visų suinteresuotų šalių poreikius, į savo veiklą integruoja socialinius, aplinkosaugos ir etinius principus, vadinama

įmonių socialine atsakomybe (JSA). JSA principai ypač svarbūs VVJ, kadangi jos siekia ne tik komercinių, bet ir valstybės iškeltų strateginių ir socialinių tikslų. JSA politika ir atskleidimas vertinamas pagal tai, kaip VVJ atskleidžia vykdomas socialinės atsakomybės iniciatyvas. Metinėse ataskaitose, taip pat klausimyno pagalba įvertinant ar įmonėje patvirtinta JSA politika, kokiais standartais remiamasi ir ar ruošiamos atskiros JSA ataskaitos. Atkreiptinas dėmesys, kad vertinant JSA, mažesnėms įmonėms taikyti gerokai žemesni reikalavimai, pavyzdžiui, nevertinama ar įmonė rengia atskirą JSA ataskaitą, mažesnę įtaką įvertinimui turi ir JSA politikos nustatymas įmonės veikloje. 2015 metais VVJ socialinės atsakomybės įgyvendinimas įvertintas prasčiausiai iš visų Skaidrumo kriterijų (C įvertinimas). Tai parodo, kad VVJ vis dar smarkiai atsilieka nuo pasaulinių JSA standartų įgyvendinimo. 25 įmonės nepateikė jokios informacijos apie JSA net ir Metinėse ataskaitose (kaip tai išdėstyta Skaidrumo gairėse bei kituose dokumentuose). Taip pat tik keletas įmonių nurodė, jog įmonėje yra patvirtinta ir įdiegta JSA politika, arba kad JSA politika įgyvendinama remiantis Jungtinių tautų „Pasaulinio susitarimo“ (angl. - Global Compact) principais arba ISO 26000:2010 standartu. Atskiras socialinės atsakomybės ataskaitas, ruošia tik **„Lietuvos energijos“ įmonių grupė** ir **„Klaipėdos nafta“**, kurių JSA ataskaitos parengtos Pasaulines atsakomybės iniciatyvos (angl. Global Reporting Initiative – GRI) G4 arba Pasaulinio susitarimo COP gairėmis. Šių įmonių socialinės atsakomybės įgyvendinimas labiausiai atitinka pasaulinius standartus bei tarp visų VVJ įvertintas geriausiai.

Tarptautiniai apskaitos standartai

Tarptautiniai apskaitos standartai (TAS) padidina finansinių atskaitų išsamumą ir patikimumą, įmonių finansinės atskaitos tampa suprantamos ir palyginamos tarptautiniu lygiu, sumažinami apskaitos praktikos skirtumai ir iškraipymų rizika. Tai ypač aktualu siekiant įvertinti VVJ veiklos efektyvumą arba nustatant VVJ portfelio vertę. Skaidrumo gairės taikyti TAS rekomenduoja visoms VVJ, tačiau TAS yra ypač aktualūs didžiausioms VVJ. Dėl šių priežasčių vertinant TAS taikymo įtaką Skaidrumo dimensijai, atsižvelgiama į įmonės dydį (priskirtą kategoriją), įmonės grupę bei veiklą užsienio rinkose, t. y. mažesnėms įmonėms, sąlyginai mažiau sumažinamas balas dėl TAS netaikymo nei didelėms įmonėms. 2015 metų finansinę atskaitomybę pagal TAS rengė tik 8 įmonės iš 122 VVJ (**„Lietuvos energija“**, **„EPSO-G“**, **„Klaipėdos nafta“**, **Lietuvos paštas**, **„Oro navigacija“**, **Lietuvos radijo ir televizijos centras**, **Lietuvos oro uostai** ir **„Investicijų ir verslo garantijos“**). Lyginant su praėjusiais metais VVJ, taikančių TAS, sumažėjo viena įmone (Lietuvos jūrų laivininkystė). Prie TAS šiuo metu pereiti ruošiasi **„LITEXPO“**. Iš didžiųjų įmonių 2015 metais TAS vis dar netaikė **Lietuvos geležinkeliai**, **kelių įmonės**, **Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija**, **Lietuvos naftos produktų agentūra**, **„Visagino energija“**, **„Regitra“** ir **Registru centras**, todėl šio kriterijaus įvertinimas ir toliau išlieka labai žemas.

Nepriklausomas auditas

VVJ finansinių atskaitų kokybę padeda įvertinti nepriklausomų auditorių, atlikusių įmonės finansinį auditą, išvadose paskelbiamos nuomonės. 2015 metais sąlyginės nuomonės audito išvadose nurodė sulaukusios 40 VVJ. Lyginant su 2013 ir 2014 metų duomenimis, pastebimas ryškus padidėjimas (bent kartą per 2013–2014 metus sąlyginės nuomonės sulaukė 16 VVJ), tačiau tai nulėmė **miškų urėdijos**, iš kurių net 26 pateiktos sąlyginės nuomonės. Dažniausiai sąlyginė nuomonė pateikiama dėl audito darbo apimties apribojimų, kai auditorius parenkamas jau po inventorizacijos ir nebeturi galimybių

patikrinti apskaityto atsargų kiekio. Vertinant auditorių pateikiamą nuomonę taip pat atsižvelgiama į vieną iš audito nepriklausomumo rodiklių – auditorių kaitą. Prisirišimas prie vieno auditoriaus gali riboti auditoriaus nešališkumą, todėl geroji praktika yra reguliariai keisti nepriklausomus auditorius. Tačiau auditorius atrenkamas vadovaujantis viešųjų pirkimų įstatymu ir tai dažnai apriboja galimybę rotuoti auditorių. Klausimyno pagalba įvertinta ar pakankamai dažnai keičiasi tiek nepriklausomas auditorius (fizinis asmuo, kuris pasirašo audito išvadą), tiek audito įmonė. Per paskutinius 6 metus nepriklausomo auditoriaus nepakeitė tik 4 VVJ. Tuo tarpu audito įmonės per tą patį laikotarpį nekeitė 12 įmonių (įskaitant ir tas, kurios nepakeitė nepriklausomo auditoriaus). Vertinant VVJ portfelį nepriklausomo audito kriterijus įvertintas aukštu balu (A įvertinimas), kadangi dauguma įmonių periodiškai keičia nepriklausomus auditorius bei audito išvadose sulaukia besąlyginių nuomonių.

Sklaida

Siekiant VVJ veiklos skaidrumo, informacija apie VVJ veiklos rezultatus turėtų būti vieša bei lengvai pasiekiami visuomenei, kuriai šios įmonės iš esmės ir yra atskaitingos. Lengviausia veiklos rezultatų ir kitos susijusios informacijos sklaidą užtikrinti viešinant tokius duomenis įmonių arba valstybę atstovaujančių institucijų interneto svetainėse. VVJ duomenų sklaida užtikrinama Skaidrumo gairių nuostatomis, kurios įpareigoja VVJ reguliariai viešinti tiek finansinę, tiek nefinansinę informaciją. Vertinant VVJ duomenų sklaidą taip pat vertintas ir metinių VVJ duomenų pateikimas VKC. VVJ duomenų sklaida šiemet įvertinta aukštu balu (A įvertinimas). Aukštą įvertinimą nulemia tai, kad 47 VVJ buvo įvertintos maksimaliu balu (viešinamos pastarųjų trijų metų finansinės ataskaitos, metinės veiklos ataskaitos bei su darbo užmokesčiu susijusi informacija, visa reikiama informacija pateikiama VKC). Visos kitos VVJ taip pat bent iš dalies viešina ar pateikia reikalaujamus duomenis. Įmonių arba valstybę atstovaujančių institucijų puslapiuose nepateikiami tik 4 VVJ duomenys (trys privatizuojamų sąrašė, vieną ketinama likviduoti). Nepateikusių bent didžiosios dalies metinių duomenų valdymo koordinavimo centrui – nebuvo.

Specialieji įpareigojimai

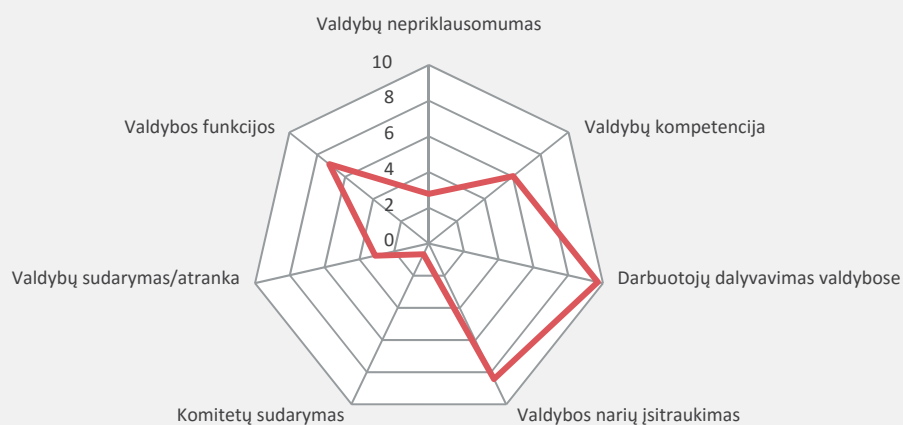
Specialiųjų įpareigojimų atskleidimą formuoja LR Ūkio ministerijos parengtos Valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijos. Siekiant užtikrinti kokybišką specialiųjų įpareigojimų rezultatų atskleidimą VVJ turėtų įsidiesti tokias apskaitos sistemas, kurios leistų kiek įmanoma tiksliau apskaityti tokių funkcijų veiklos rezultatus. VVJ arba valstybę atstovaujančios institucijos taip pat turėtų pasitvirtinti aiškų tokių funkcijų apskaitymo tvarką. Gera praktika laikoma, kai įmonė specialiuosius įpareigojimus apskaito ir atskleidžia remdamasi 34-tuoju VAS arba 8-tuoju TFAS standartais. Specialiuosius įpareigojimus pagal šiuo metu esančias rekomendacijas VVJ apskaito ir atskleidžia kokybiškai (A įvertinimas). Iš 75 VVJ (tame tarpe 42 **miškų urėdijos** ir 11 **kelių įmonių**), kurios vykdo nekomercinius specialiuosius įpareigojimus, 61 nurodė, kad tokias funkcijas apskaito besiremiant dokumentuota apskaitymo tvarka. Didesnė dalis įmonių nurodė, kad naudojamos apskaitos sistemos leidžia kokybiškai ir tiksliai apskaityti tiek specialiųjų įpareigojimų veiklos rezultatus, tiek tokioje veikloje naudojamą turtą ir įsipareigojimus. VKC pateikiamų specialiųjų įpareigojimų duomenų kokybė taip pat iš esmės atitinka reikalavimus ir buvo įvertinta teigiamai.

Valdybos

VVJ valdybose per 2015 metus įvyko keletas reikšmingų pasikeitimų: didžiausioms valstybės įmonėms tapo privaloma turėti nepriklausomų narių valdybose, kitoms VJ – leista. Tuo tarpu visose 42 **miškų urėdijose** valdybos buvo panaikintos, dėl šios priežasties valdybų neturinčių VVJ skaičius padidėjo iki 52 (42 **miškų urėdijos, Energetikos agentūra, Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra, Valstybinis miškotvarkos institutas, „Projektų ekspertizė“, Statybos produkcijos sertifikavimo centras, „Lietuvos prabavimo rūmai“, „Lietuvos kinas“, Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras, „Mokslas ir technika“**). Valdybos, iki 2015 metų Indekso sudarymo, buvo pirmą kartą sudarytos **Vilniaus metrologijos centre, Lietuvos naftos produktų agentūroje, „Visagino energijoje“ ir Universiteto vaistinėje**, stebėtojų taryba – „EPSO-G“. Pagrindiniai pokyčiai atnaujinant Valdybų dimensiją: įtrauktas naujas kriterijus Valdybų funkcijos, taip pat papildytas Valdybų nepriklausomumo kriterijus. Tuo atveju, jei įmonėje sudaryta stebėtojų taryba, vietoje valdybos vertinama stebėtojų taryba. Valdybų dimensijos kriterijai sudaryti remiantis Nuosavybės gairėse esančiomis nuostatomis ir yra šie:

Kriterijus	Aprašymas
Valdybų nepriklausomumas	Vertinamas nepriklausomų narių ir politiką formuojančių narių dalyvavimas valdyboje bei ar pirmininkas taip pat nepriklausomas narys.
Valdybų kompetencija	Vertinamos valdybos kompetencijos strateginio valdymo, finansų ir ūkio šakos, kurioje veikia įmonė, srityse.
Darbuotojų dalyvavimas valdybose	Vertinama ar darbuotojai dalyvauja įmonės valdybos veikloje bei ar įmonės direktorius yra valdybos pirmininkas.
Valdybos narių įsitraukimas	Vertinamas valdybos posėdžių dažnumas bei valdybos narių dalyvavimas kituose kolegialiuose organuose.
Komitetų sudarymas	Vertinama ar I-II kategorijos VVJ sudaryti atlygio, audito ir kiti komitetai.
Valdybų sudarymas/atranka	Vertinama ar valdyba atlieka savo veiklos įsivertinimą, taip pat ar renkant jos narius buvo skelbta vieša atranka ir gautas atrankos komiteto patvirtinimas.
Valdybos funkcijos	Vertinama ar valdybos turi pagrindines šiam organui priskiriamas funkcijas.

Valdybos	C	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Valdybų nepriklausomumas	C+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Valdybų kompetencija	B+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Darbuotojų dalyvavimas valdybose	A+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Valdybos narių įsitraukimas	A	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Komitetų sudarymas	D	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Valdybų sudarymas/atranka	C+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Valdybos funkcijos	A-	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D

Valdybų nepriklausomumas

Nepriklausomų narių įtraukimas į VVJ valdybas, padeda pasiekti didesnės autonomijos ir profesionalumo. Nepriklausomų kolegialių organų suformavimas yra visuotinai pripažįstama geroji praktika, kuri tarp Lietuvos VVJ šiuo metu taip pat įgauna didesnį pagreitį. 2015 metais pakeitus LR Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymą ir įgalinus VJ teisinį statusą turinčias įmones valdybose turėti nepriklausomų narių, o didžiąsias įmones ir įpareigojus, valdybų nepriklausomumas pagerėjo. Jei 2014 metų Indekso sudarymo metu nepriklausomų narių kolegialiuose organuose turėjo 11 VVJ, tai šių metų Indekso sudarymo metu, tokių narių valdybose ar stebėtojų tarybose turėjo jau 27 įmonės. Bent 1/3 nepriklausomų narių aukščiausiam kolegialiajam organe turėjo 19 iš 24 I-II kategorijai priskirtų VVJ (išskyrus 5 **kelių įmones**, kurioms ši nuostata nebuvo privaloma), bei 8 mažesnės VVJ (**Ignalinos atominė elektrinė** (mažiau nei 1/3), **Lietuvos monetų kalykla**, **„Problematika“** (mažiau nei 1/3), **„Toksika“**, **„LITEXPO“** ir **Vilniaus metrologijos centras** bei **Smiltynės perkėla** ir **„Investicijų ir verslo garantijos“**, kurios bent trečdajį nepriklausomų narių turi valdybose, tačiau tokių narių neturi Indekse vertinamose stebėtojų tarybose). Iš visų VVJ galima išskirti **„Klaipėdos naftą“**, **Lietuvos radijo ir televizijos centrą** ir **„LITEXPO“**, kurių valdybose arba jei sudarytos, stebėtojų tarybose, nepriklausomų narių yra daugiau nei pusė. Nepriklausomą pirmininką kolegialiuose organuose išrinkusios tik trys VVJ: **„Lietuvos energija“**, **„EPSO-G“** ir **„LITEXPO“**. Vertinant nepriklausomumą pagal kolegialaus organo narių dalyvavimą formuojant ūkio sektoriaus, kuriame veikia įmonė, politiką, apie pusę įmonių nurodė, kad tokių narių jų kolegialiuose organuose yra ir dažnu atveju tokie nariai sudaro daugiau nei pusę organo narių. Tai rodo, kad vis dar sunkiai sekasi atskirti įmonių nuosavybės teisės įgyvendinimo funkcijas nuo politikos formavimo (sektoriaus reguliavimo) funkcijų.

Visgi net ir įvykus gana reikšmingiems pasikeitimams per paskutinius metus, valdybų nepriklausomumas įvertintas neigiamai (**C+** įvertinimas). Šiam įvertinimui įtakos turi tai, kad šių metų Indekse buvo sustiprinti nepriklausomumo rodikliai - nepriklausomas pirmininkas (turi tik trys VVJ) ir daugiau nei pusė nepriklausomų narių (turi tik trys VVJ) - kurie šiuo metu dar nėra įtvirtinti Nuosavybės gairėse, tačiau pateikti siūlymuose jas koreguojant. Nepaisant šių korekcijų, dauguma VVJ vis dar neturi nei vieno nepriklausomo nario, taip pat beveik pusėje VVJ kolegialių organų vis dar yra politiką formuojančių narių. Galima paminėti nebent tai, kad I-II kategorijos įmonių kolegialių organų nepriklausomumas įvertintas kaip vidutiniškas, t. y. **B+** įvertinimas.

Valdybų kompetencija

Nuosavybės gairėse išskirtos trys svarbiausios kompetencijos, kurias valdybos privalo turėti – strateginio planavimo, finansų ir ūkio šakos. Tuo siekiama užtikrinti, kad kolegialus organas būtų pakankamai kompetentingas vykdyti jam priskirtas funkcijas. Vertinant kompetentingumą taip pat atsižvelgiama ar nurodytos kompetencijos įgytos privačiame sektoriuje (laikoma gera praktika), ar viešajame. Užpildytų klausimynų duomenimis kompetentingumas pastaraisiais metais reikšmingai nekito ir buvo įvertintas vidutiniškai (**B+** įvertinimas). Kolegialių organų, kurių kompetentingumas pilnai atitiko Indekse nustatytus reikalavimus, nurodė turinčios tik 10 VVJ. Pažymėtina, kad kompetentingesni kolegialūs organai yra tie, kuriuose yra nepriklausomų narių, todėl šiuo atveju I-II kategorijos VVJ įvertintos gerokai aukščiau nei bendras visų VVJ vidurkis.

Darbuotojų dalyvavimas valdybose

Kolegialių organų veikloje įmonės darbuotojai dalyvauti neturėtų. Ypatingai svarbu, kad valdybos pirmininku nebūtų įmonės vadovas, kuris tokiu atveju prižiūrėtų ir vertintų savo, kaip įmonės vadovo, darbą. Šios nuostatos visos VVJ laikosi ir nei vienoje iš jų vadovas nėra ir valdybos pirmininkas. Tuo tarpu Indekse vertinamų įmonės valdybų ar stebėtojų tarybų veikloje įmonės darbuotojai taip pat dalyvauja gana retai. Iš 69 kolegialius organus turinčių VVJ, tik 8 valdybų sudėtyje

buvo ir įmonės darbuotojai (visais atvejais, išskyrus **Universiteto vaistinę**, tik įmonės vadovai). Šis skaičius pastebimai sumažėjo, kadangi praėjusiais metais tokių įmonių buvo 17. Dėl šių priežasčių kriterijus įvertintas ypač gerai (**A+** įvertinimas).

Valdybos narių įsitraukimas

Remiantis tarptautine praktika ir siekiant užtikrinti efektyvią kolegialių organų veiklą, rekomenduojama, kad valdybos ar stebėtojų tarybos narys nedalyvautų daugiau nei keturių įmonių valdybose ar stebėtojų tarybose (jei tai nėra jo pagrindinės pareigos), taip užtikrinant, kad jis gali skirti pakankamai laiko įsigilinti į įmonės veiklą ir jos problemas ir nėra tik formalus narys. Bent po vieną tokį narį kolegialiuose organuose VKC duomenimis turi 27 VVJ, iš kurių 18 valdo Žemės ūkio ministerija, 6 – Susisiekimo ministerija. Šis skaičius ženkliau sumažėjo dėl naujai išrinktų **kelių įmonių** valdybų. Vertinant valdybų narių įsitraukimą pagal sušauktų posėdžių skaičių, didžioji dalis VVJ valdybų ar stebėtojų tarybų sušaukė bent keturis posėdžius per metus. Mažiau posėdžių per 2015 metus sušaukė tik 4 VVJ. Apibendrinant šio kriterijaus rezultatus, valdybos narių įsitraukimas įvertintas kaip labai aukštas (**A** įvertinimas).

Komitetų sudarymas

Komitetų sudarymas stebėtojų tarybose arba valdybose padeda sustiprinti šių organų kompetencijas ir funkcijas. Komitetų sudarymas ypač aktualus sprendžiant su įmonės vadovo atlygiu ir auditu susijusius klausimus. Siekiant užtikrinti, kad šie klausimai būtų sprendžiami kompetentingai bent dalį tokių organų narių turėtų sudaryti nepriklausomi ir atitinkamas kompetencijas turintys nariai. Nuosavybės gairės šiuo metu reglamentuoja, kad tokie komitetai būtų sudaryti didžiausiose I-II kategorijos bendrovėse, o atlygio – ir didžiausiose VJ. Tačiau komitetų sudarymas yra viena prasčiausiai įgyvendinamų gerojo valdymo praktikų, kadangi audito komitetai sudaryti tik **„Lietuvos energijoje“** (komitete yra nepriklausomų narių) ir **„Klaipėdos naftoje“** (visi komiteto nariai nepriklausomi), atlygio komitetai - tik **„Lietuvos energijoje“** (komitete yra nepriklausomų narių) ir **Registrų centre** (komitete nėra nepriklausomų narių). Kitų komitetų turinti nurodė taip pat tik **„Lietuvos energija“**. Kadangi likusi 21 I-II kategorijos VVJ komitetų suformavusi nebuvo, kriterijus įvertintas ypač prastai (**D** įvertinimas).

Valdybų sudarymas/atranka

Skaidri ir profesionali valdybų narių atranka yra ypač svarbi norint užtikrinti nepriklausomų ir kompetentingų valdybų suformavimą. Šis kriterijus įvertintas neigiamu balu (**C+** įvertinimas). Per paskutinius metus keliose dešimtyse VVJ skelbiant viešą konkursą buvo išrinkta bent dalis naujų valdybų narių, todėl atrankų viešumo rodiklis reikšmingai padidėjo. Visgi daugumos VVJ valdybos ar stebėtojų tarybos vis dar išrinktos neviešai. Taip pat tik dviejų (**„Lietuvos energija“**, **„EPSO-G“**) iš šešių I-II kategorijos bendrovių kolegialūs organai patvirtinti atrankos komiteto kaip to reikalauja Nuosavybės gairės. Siekiant užtikrinti, kad būtų reguliariai įvertinamas kolegialių organų kompetentingumas ir esant poreikiui papildytas trūkstamomis kompetencijomis, VVJ kolegialūs organai turėtų reguliariai atlikti savo veiklos įsivertinimą. Šiuo metu toks įsivertinimas privalomas tik I-II kategorijos bendrovėms, tačiau neabejotinai naudingas visoms VVJ. Šiuo metu tokius įsivertinimus atliekančios nurodė tik 21 VVJ iš 69, iš jų 18 Žemės ūkio ministerijos įmonių. Patvirtinus naują kolegialių organų atrankos tvarką į VVJ, atrankos ir sudarymo kriterijaus rodiklis turėtų palaipsniui didėti, taip užtikrinamas, kad bent nepriklausomi kolegialių organų nariai būtų atrinkti viešai ir kompetentingai.

Valdybų funkcijos

EBPO rekomendacijose valstybės valdomoms įmonėms nurodyta, kad įmonių valdybos turi turėti svarbiausias tokiems organams priskiriamas funkcijas: įmonės vadovo skyrimas ir atšaukimas, darbo

užmokesčio ir kitų darbo sutarties sąlygų nustatymas, įmonės veiklos strategijos tvirtinimas, bei jos įgyvendinimo priežiūra. Neturėdama šių funkcijų valdyba negali tinkamai dirbti ir užtikrinti, jog įmonė veiks efektyviai. Šiuo metu VĮ teisinis statusas apriboja tokių įmonių valdybų funkcijas: tiek vadovo skyrimą ir atšaukimą, bei darbo užmokesčio nustatymą, tiek veiklos strategijos tvirtinimą. Visgi VĮ valdybos šiuo metu galėtų bent teikti nuomonę ir rekomendacijas dėl įmonės vadovo skyrimo ar atšaukimo bei veiklos strategijos tvirtinimo. Tačiau šių metų Indekse tik 5 VĮ teisinį statusą turinčios įmonės nurodė, kad

valdybos tokią nuomonę ar rekomendacijas teikia (25 įmonės nurodė, kad valdyba teikia rekomendacijas tik dėl strategijos tvirtinimo). Tuo tarpu 9 VĮ nurodė, jog valdybos funkcijoms nepriskiriama ir strategijos įgyvendinimo priežiūra. Beveik visos valstybės valdomos bendrovės nurodė, kad valdybos šias funkcijas turi. Nors VVĮ valdybų funkcijos bendrai įvertintos teigiamai (**A-** įvertinimas), tačiau VĮ teisinį statusą turinčių įmonių valdybų funkcijos dėl aukščiau paminėtų priežasčių įvertintos tik **C+** įvertinimu.

Strateginis planavimas ir įgyvendinimas

Strateginio planavimo ir įgyvendinimo dimensija Indekse papildyta E.Altmano Z^{''} kreditingumo rodiklio kriterijumi. Tuo tarpu strategijos įgyvendinimo priežiūros ir vidaus kontrolės sistemos kriterijus atskirtas į du atskirus kriterijus, abu kriterijus reikšmingai modifikuojant ir išplečiant. Strateginio planavimo ir įgyvendinimo dimensiją Indekse sudaro šie kriterijai:

Kriterijus	Aprašymas
Strateginio planavimo kokybė	Vertinama įmonės veiklos strategijos kokybė (VKC atliekamas kasmetinis vertinimas).
Strategijų įgyvendinimas ir priežiūra	Vertinami strategijos įgyvendinimo rezultatai (VKC kasmetinis vertinimas) ir jo priežiūros sistema.
Vidaus kontrolės sistema ir veiklos auditai	Vertinama organizacinė struktūra, apskaita, personalas ir rizikų valdymas, bei I-II kategorijos bendrovių vidaus auditas.
VVĮ tikslų įgyvendinimas (pagal gražos rodiklius)	Vertinamas normalizuotas metinis nuosavo kapitalo gražos rodiklis (išskyrus miškų urėdijas).
E. Altmano Z ^{''} kreditingumo rodiklis	Vertinamas įmonių finansų tvarumas priskiriant S&P kreditingumo reitingą.

Strateginis planavimas ir įgyvendinimas	A-	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Strateginio planavimo kokybė	A	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Strategijos įgyvendinimas ir priežiūra	B+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Vidaus kontrolės sistema ir vidaus auditas	A	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
VVĮ tikslų įgyvendinimas	B+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
E. Altmano Z ^{''} kreditingumo rodiklis	A+	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D

Strateginio planavimo kokybė

Strateginis planas padeda užtikrinti, kad įmonės darbuotojų ir vadovybės veiksmai būtų suderinami su akcininkų lūkesčiais, o valdybai

ir akcininkui suteikia galimybę vertinti įmonės veiklos rezultatus ir priimti sprendimus dėl įmonės finansinių tikslų, veiklos efektyvumo bei valdymo kokybės. Nuosavybės gairės įpareigoja visas VVĮ kasmet rengti strateginius veiklos planus. Strateginių planų rengimas stebimu

laikotarpiu pastoviai gerėja, šių metų Indekse įvertintas **A** įvertinimu. 2015 metų pabaigoje Valdymo koordinavimo centro atlikto VVJ strateginių planų vertinimo duomenimis net 76 proc. visų strateginių planų įvertinti kaip geri (praėjusiais metais 41 proc.). Tuo tarpu neigiamai įvertinti tik trys strateginiai planai, taip pat trys įmonės tokių planų neparengė. Gerėjantiems rezultatams įtakos turi tai, jog kasmet įvertinus strateginius planus VKC teikia įmonėms pastabas bei rekomendacijas dėl taisytinių strateginio plano vietų, kurios palaipsniui įsisavinamos, taip keliant strateginių planų kokybę.

Strategijų įgyvendinimas ir priežiūra

Siekiant užtikrinti, kad strateginiame veiklos plane iškelti tikslai būtų laiku įgyvendinti, turi būti nustatyta sisteminga strategijos įgyvendinimo ir priežiūros tvarka – nustatytos ir dokumentuotos priežiūros taisyklės, procedūros ir poveikio priemonės neįgyvendinus išsikeltų tikslų. Beveik visos VVJ šiemet nurodė, kad strategijos įgyvendinimo priežiūra vykdoma, iš jų trečdalis nurodė, kad tokios tvarkos yra dokumentuotos įmonės vidaus dokumentuose. Vertinant VVJ strategijų įgyvendinimą, VKC vertinimo duomenimis dauguma VVJ pasiekė išsikeltus nefinansinius rodiklius, tačiau įgyvendinti finansinius rodiklius sekėsi gerokai prasčiau. 2015 metais įgyvendinta tik 37 proc. išsikeltų finansinių tikslų, tai žymiai mažiau nei 2014 metais (įgyvendinta 63 proc. finansinių rodiklių). 14 proc. įmonių vis dar nėra išsiskelusių jokio pelningumo rodiklio, tai 10 procentinių punktų mažiau nei 2014 metais. Atsižvelgiant tiek į nustatytas priežiūros tvarkas, tiek į strategijų įgyvendinimo rezultatus, visų VVJ bendras strategijų įgyvendinimo ir priežiūros kriterijus įvertintas vidutiniškai (**B+** įvertinimas).

Vidaus kontrolės sistema ir vidaus auditas

Veiksminga vidaus kontrolės sistema, padeda užtikrinti valstybės valdomos bendrovės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strategijos ir veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą. Vertinant VVJ vidaus kontrolės sistemas klausimyno pagalba įvertinama įmonės organizacinė struktūra, naudojamos apskaitos sistemos, su personalu susiję klausimai, rizikos valdymas ir vidaus audito tvarkos. Paminėtina, kad mažoms įmonėms (V kategorija ir iš dalies IV) taikomi žemesni reikalavimai nei didelėms VVJ. Vidaus kontrolės sistemos bendrai įvertintos aukštu balu (**A** įvertinimas). Ypač gerai įvertinti su organizacine struktūra ir apskaita susiję klausimai. Tuo tarpu personalo klausimai ir rizikos valdymas įvertintas prasčiau. Vertinant personalą nemaža dalis įmonių nurodė, jog susiduria su aukštos kvalifikacijos darbuotojų trūkumu (bent iš dalies susiduriančios nurodė kiek daugiau nei pusė visų VVJ), taip pat reikšminga dalis VVJ pažymėjo, kad nėra nustatyta ir įtvirtinta įmonės personalo politika (apie pusė visų VVJ). Vertinant rizikas dažniausiai nurodyta, kad rizikos valdymas tam tikru lygiu vykdomas, tačiau gana

retai dokumentuotas, nustatant poveikio priemones ir tolerancijos lygius rizikoms suvaldyti (apie 40 proc. VVJ nurodė, jog rizikos valdymas nėra dokumentuotas). Vertinant didžiausių bendrovių vidaus audito rodiklį, dauguma atveju yra suformuotas vidaus audito skyrius ar nustatytos atitinkamos pareigybės, kurių funkcijos ir įgaliojimai yra susieti su strategijos įgyvendinimu ir vidaus kontrolės funkcionavimu, tačiau tik 2 iš 6 bendrovių nurodė, kad vidaus audito skyrius yra atskaitingas bendrovės valdybai arba audito komitetui (EBPO rekomendacija).

VVJ tikslų įgyvendinimas

VVJ tikslų įgyvendinimas pagal grąžos rodiklius vertinamas pagal normalizuotą nuosavo kapitalo grąžos rodiklį, kuris visoms 1A ir 1B grupėms priskirtoms įmonėms nustatomas trijų metų laikotarpiui. 2015 metais dar galiojo Vyriausybės 2013 – 2015 metų laikotarpiui nustatyta 5 proc. siektina metinė nuosavo kapitalo kaina. Indekse vertinant rodiklio pasiekimą neįtraukiamos miškų urėdijos, kurioms nustatomas bendras siektinas grynojo pelno rodiklis (neįmanomas kiekvienos urėdijos individualus įvertinimas). 2015 metais nustatyta rodiklį pasiekė 15 iš 37 1A ir 1B grupėms priskirtų įmonių, tai viena įmone daugiau nei 2014 metais. Geriausių rezultatų pasiekė energetikos sektoriaus įmonės („Klaipėdos nafta“ pasiekė didžiausią normalizuoto nuosavo kapitalo grąžos rodiklį – 11,9 proc.), prasčiausių – susisiekimo sektoriaus įmonės. Ypač prastai sekasi 1A grupės įmonėms – tik 7 iš 21 įmonės pasiekė nustatytą rodiklį. Vertinant 2 grupę priskirtų įmonių rezultatus (kurioms iškeltas tikslas siekti pelningos veiklos), 31 iš 43 vertintų VVJ pasiekė teigiamą nuosavo kapitalo grąžos rodiklį. Geresnis 2 grupės įmonių grąžos rodiklių atitikimas iš esmės nulemtas iškeltų žemesnių tikslų. Visgi iš 1A ir 1B grupėms priskirtų įmonių rezultatų matoma, kad net ir nustatyti minimalūs siektini nuosavo kapitalo kainos rodikliai vis dar gana sunkiai pasiekiami. Dėl šių priežasčių VVJ tikslų įgyvendinimo kriterijus įvertintas vidutiniškai (**B+** įvertinimas).

E. Altmano Z“ kreditingumo rodiklis

Siekiant įvertinti VVJ finansų tvarumą, gerojo valdymo indekse įtrauktas E. Altmano Z“ rodiklis, kuris leidžia įvertinti įmonių kreditingumą: kuo mažesnis rodiklis, tuo didesnė tikimybė, kad įmonė patirs finansinių sunkumų. Šiuo metu teisės aktuose nenumatyta VVJ kreditingumo stebėseną, tačiau VVJ, kaip ir visoms kitoms įmonėms, tvari finansinė būklė yra nemažiau aktuali. VVJ kreditingumas nustatomas pagal rodiklio reikšmei priskiriamą S&P kreditingumo įvertinimą. Bent du metus iš eilės aukštą kreditingumo riziką (S&P įvertinimas nuo B- iki D) patyrė 5 VVJ, bent vieną kartą per paskutinius du metus – 7 VVJ. Vertinant bendrai VVJ kreditingumas įvertintas kaip labai aukštas, kadangi tik gana nedidelė dalis įmonių susiduria su aukšto kreditingumo rizika (**A+** įvertinimas).

VVJ gerojo valdymo rodiklis

2015 metų VVJ gerojo valdymo indekso rodiklis pasiekė **B** įvertinimą. Iš 18 kriterijų 6 įvertinti neigiamai, 3 – vidutiniškai.

Skaidrumo dimensija įvertinta vidutiniškai (**B** įvertinimas), kadangi trys iš šešių kriterijų įvertinti neigiamai. Siekiant didinti VVJ skaidrumą įmonės turėtų peržiūrėti ir reikšmingai tobulinti rengiamas metines veiklos ataskaitas ar metinius pranešimus, kadangi šiuo metu dauguma metinių ataskaitų neatitinka skaidrumo gairių ir kitų aktualių dokumentų nuostatų. Taip pat turėtų būti atkreiptas dėmesys į JSA diegimą ir įgyvendinimą. Pastebimas tiek didelis trūkumas atskleidžiant su socialine atsakomybe susijusią informaciją, tiek įmonės viduje apibrėžiant JSA politiką bei ją viešinant. Kitas svarbus veiksnys – tarptautinių apskaitos standartų taikymas (ypač didžiausiose įmonėse), kuris šiuo metu tarp VVJ taip pat paplitęs labai siaurai. Tuo tarpu nepriklausomas auditas, įmonės finansinių ir nefinansinių

duomenų sklaida bei specialiųjų įsipareigojimų apskaitymas bendrai atitinka šiuo metu keliamus reikalavimus.

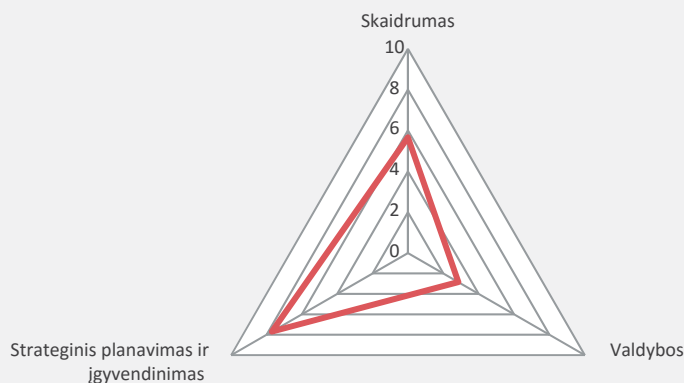
Valdybų dimensija įvertinta neigiamai (**C** įvertinimas). Tam didelės įtakos turi valdybų panaikinimas 42 **miškų urėdijose**. Tai reikšmingai padidino įmonių, neturinčių kolegialių valdymo organų skaičių. Valdybų įvertinimui taip pat neigiamą įtaką turi vis dar žemas valdybų nepriklausomumas bei viešumas vykstant valdybos narių atrankas. Tikėtina, kad šie rodikliai reikšmingai didės patvirtinus naujas Nuosavybės gairių bei kandidatų į kolegialius valdymo organus tvarkos aprašo redakcijas. Atkreipti dėmesį reikia ir į ypač retą komitetų sudarymo praktiką, kadangi tokių komitetų Indekso sudarymo metu

turėjo tik 3 didžiosios VVJ, taip pat į valdybų turimas kompetencijas bei VĮ teisinį statusą turinčių įmonių valdybų funkcijų stiprinimą. Tuo tarpu teigiamos tendencijos – tai ypač mažas įmonės darbuotojų (dažniausiai vadovų) dalyvavimas valdybose, bei aukštai įvertintas valdybos narių įsitraukimas į valdybos veiklą.

Strateginio planavimo ir įgyvendinimo dimensija įvertinta teigiamai (A- įvertinimas). VVJ strateginio planavimo kokybė ir toliau sistemingai kyla ir dauguma atveju yra gera. Tačiau prasčiau sekasi įgyvendinti strateginiuose planuose išsikeltus tikslus (ypač finansinius). Vidaus

kontrolės sistema įvertinta teigiamai, tačiau tam įtakos gali turėti pasirinktas duomenų surinkimo būdas (įmonių pildomas klausimynas). Šiuo metu turėtų būti ypač aktualus įmonių grąžos rodiklių didinimas, kadangi nuo 2016 metų įsigaliojo naujos siektinos nuosavo kapitalo kainos visoms 1A ir 1B grupėms priskirtoms įmonėms (kiekvienai įmonei individualus rodiklis). Naujos kapitalo kainos dauguma atveju yra didesnės nei nustatytos 2015 metams, o iš pasiektų rezultatų matoma, kad net ir 2015 metų rodiklis buvo sunkiai pasiekiamas daugiau nei pusei įmonių.

VVJ Gerojo valdymo indeksas	B	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Skaidrumas	B	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Valdybos	C	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D
Strateginis planavimas ir įgyvendinimas	A-	A+	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D

Geriausiai įvertintos valstybės valdomos įmonės

Šių metų Indekse iš visų VVJ labiausiai gerojo valdymo principus atitiko „Lietuvos energija“ ir „Klaipėdos nafta“. „Lietuvos energija“ taiko tarptautinius apskaitos standartus ir ruošia atskiras JSA ataskaitas. Stebėtojų taryboje turi nepriklausomų narių, tame tarpe ir nepriklausomą stebėtojų tarybos pirmininką, taip pat turi suformuotus tiek audito, tiek atlygio bei rizikos valdymo komitetus. Ši įmonė taip pat pasiekė aukštus grąžos rodiklius. Dėl šių priežasčių visos trys dimensijos įvertintos aukštu įvertinimu. Tuo tarpu „Klaipėdos nafta“ taip pat taiko TAS, ruošia atskiras JSA ataskaitas, jos rengiamas metinis pranešimas įvertintas kaip vienas geriausių tarp visų VVJ. Stebėtojų taryboje daugiau nei pusė narių nepriklausomi, taip pat suformuotas audito komitetas. 2015 metais įmonė pasiekė aukščiausią normalizuotą nuosavo kapitalo

grąžos rodiklį tarp visų 1A ir 1B grupėms priskirtų VVJ. 2015 metų Indekse taip pat gerai įvertintos „LITEXPO“, Lietuvos monetų kalykla, „Šiaulių regiono keliai“, „Kauno regiono keliai“ ir „Investicijų ir verslo garantijos“. Šios įmonės turi nepriklausomų narių valdybose („LITEXPO“ daugiau nei pusę, „Investicijų ir verslo garantijos“ turi valdyboje, bet ne vertinamoje stebėtojų taryboje), rengia kokybiškus strateginius planus bei pasiekia nustatytus kapitalo grąžos rodiklius. „Investicijų ir verslo garantijos“ apskaitą tvarko taikydamos tarptautinius apskaitos standartus, „LITEXPO“ ruošiasi pereiti nuo 2017 metų. Tikėtina, kad kitais metais prie šių įmonių prisijungs ir „EPSO-G“, kuri šiuo metu aktyviai diegia daugumą gerojo valdymo principų. Pilnas visų valstybės valdomų įmonių sąrašas pateikiamas toliau šiame skyriuje.

Įmonės pavadinimas	SK	VL	ST	GI
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	A-	A	A+	A
AB „Klaipėdos nafta“	A+	B+	A	A
UAB Lietuvos parodų ir kongresų rūmai „LITEXPO“	B+	A-	A+	A-
UAB Lietuvos monetų kalykla	B	A	A	A-
VĮ „Šiaulių regiono keliai“	B+	B+	A+	A-
VĮ „Kauno regiono keliai“	B	B+	A+	A-
UAB „Investicijų ir verslo garantijos“	A	B-	A	A-

Santrumpos

SK – Skaidrumo dimensija

VL – Valdybų dimensija

ST – Strateginio planavimo ir įgyvendinimo dimensija

GI – Gerojo valdymo rodiklis

VVĮ Gerojo valdymo indekso įmonių sąrašas

Įmonės pavadinimas	GI		GI
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	A	VĮ „Visagino energija“	B
AB „Klaipėdos nafta“	A	UAB „Lietuvos žirgynas“	B
UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	A-	UAB „Šilutės polderiai“	B
UAB Lietuvos monetų kalykla	A-	AB Giraitės ginkluotės gamykla	B
VĮ „Šiaulių regiono keliai“	A-	UAB „Toksika“	B
VĮ „Kauno regiono keliai“	A-	UAB „Šilutės veislininkystė“	B
UAB „Investicijų ir verslo garantijos“	A-	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra	B
VĮ „Utenos regiono keliai“	B+	AB „Lietuvos veislininkystė“	B
VĮ „Automagistralė“	B+	UAB „Panevėžio veislininkystė“	B
VĮ „Panevėžio regiono keliai“	B+	UAB Aerogeodezijos institutas	B
UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“	B+	UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis	B
VĮ „Vilniaus regiono keliai“	B+	UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“	B
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	B+	VĮ Mūsų amatai	B
AB Vilniaus metrologijos centras	B+	VĮ Mašinų bandymo stotis	B
VĮ „Oro navigacija“	B+	VĮ Turto bankas	B
AB Informacinio verslo paslaugų įmonė	B+	VĮ „Lietuvos paminklai“	B-
AB „Detonas“	B+	VĮ distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „Gis-centras“	B-
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	B+	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra	B-
UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	B+	VĮ Seimo leidykla „Valstybės žinios“	B-
VĮ Ignalinos atominė elektrinė	B+	VĮ Nemenčinės miškų urėdija	B-
VĮ „Pieno tyrimai“	B+	VĮ Vidaus vandens kelių direkcija	B-
VĮ „Marijampolės regiono keliai“	B+	VĮ Utenos miškų urėdija	B-
VĮ Lietuvos oro uostai	B+	UAB Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas	B-
AB „Problematika“	B+	VĮ Ignalinos miškų urėdija	B-
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	B+	VĮ Zarasų miškų urėdija	B-
VĮ „Alytaus regiono keliai“	B+	VĮ Kazlų rūdės mokomoji miškų urėdija	B-
VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	B+	VĮ Anykščių miškų urėdija	B-
VĮ Registrų centras	B+	VĮ „Infostruktūra“	B-
UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas	B+	VĮ Prienų miškų urėdija	B-
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	B+	VĮ Alytaus miškų urėdija	B-
UAB „Šeduvos avininkystė“	B+	VĮ Joniškio miškų urėdija	B-
VĮ „Regitra“	B+	VĮ Druskininkų miškų urėdija	B-
VĮ „Klaipėdos regiono keliai“	B+	VĮ Veisiejų miškų urėdija	B-
VĮ „Telšių regiono keliai“	B+	VĮ Švenčionėlių miškų urėdija	B-
AB „Kiaulių veislininkystė“	B+	VĮ Jurbarko miškų urėdija	B-
VĮ „Tauragės regiono keliai“	B+	VĮ Marijampolės miškų urėdija	B-
VĮ Valstybės žemės fondas	B+	VĮ Kupiškio miškų urėdija	B-
UAB Universiteto vaistinė	B	VĮ Rietavo miškų urėdija	B-
AB „Jonavos grūdai“	B	VĮ Kėdainių miškų urėdija	B-
UAB Upytės eksperimentinis ūkis	B	VĮ Radviliškio miškų urėdija	B-
VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras	B	VĮ Tauragės miškų urėdija	B-
AB Smiltynės perkėla	B	VĮ Tytuvėnų miškų urėdija	B-

VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras	B-	VĮ Šiaulių miškų urėdija	B-
VĮ Pakruojo miškų urėdija	B-	VĮ Jonavos miškų urėdija	B-
VĮ Rokiškio miškų urėdija	B-	VĮ Telšių miškų urėdija	B-
VĮ Šilutės miškų urėdija	B-	VĮ Kuršėnų miškų urėdija	B-
VĮ Panevėžio miškų urėdija	B-	UAB „Būsto paskolų draudimas“	B-
VĮ Kaišiadorių miškų urėdija	B-	VĮ Kretingos miškų urėdija	B-
VĮ Valkininkų miškų urėdija	B-	UAB „Geoterma“	C+
VĮ Biržų miškų urėdija	B-	VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	C+
VĮ Kauno miškų urėdija	B-	VĮ Energetikos agentūra	C+
VĮ Mažeikių miškų urėdija	B-	UAB poilsio namai „Baltija“	C+
VĮ Vilniaus miškų urėdija	B-	VĮ „Lietuvos prabavimo rūmai“	C+
VĮ Šakių miškų urėdija	B-	UAB Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras	C+
VĮ Šalčininkų miškų urėdija	B-	UAB „Projektų ekspertizė“	C+
VĮ Dubravos eksperimentinė-mokomoji miškų urėdija	B-	VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra	C+
AB „Autoūkis“	B-	UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė	C+
VĮ Trakų miškų urėdija	B-	AB „Mintis“	C+
VĮ Raseinių miškų urėdija	B-	UAB „Lietuvos kinas“	C
VĮ Ukmergės miškų urėdija	B-	UAB „Mokslas ir technika“	C-
VĮ Varėnos miškų urėdija	B-	VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“*	-

*VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“ nevertinama Valdybų dimensija, kadangi įmonė kaip kolegialų valdymo organą yra sudariusi tarybą, kurios funkcijas reglamentuoja LR Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymas. Dėl šios priežasties įmonei nenustatytas gerojo valdymo rodiklis.

Paryškintos I - II kategorijoms priskirtos valstybės valdomos įmonės.

GI – Gerojo valdymo rodiklis.

Vadovaujančių darbuotojų darbo apmokejimas

Vadovauti valstybės valdomoms įmonėms yra ne ką mažesnis iššūkis nei privačiam verslui, nes įmonės vadovai turi tiek sėkmingai konkuruoti su privačiu sektoriumi, tiek dažnu atveju vykdyti ir išskirtinius akcininko (savininko) iškelto tikslus – nekomercines funkcijas. Siekiant tinkamai atlyginti vadovaujantiems darbuotojams už jų darbą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė priėmė nutarimą „Dėl valstybės įmonių ir valstybės kontroliuojamų akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių vadovų, jų pavaduotojų ir vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimo“ (toliau – Nutarimas), kuris reglamentuoja VVĮ vadovų, jų pavaduotojų bei vyriausiųjų buhalterių darbo apmokėjimą. Šis Nutarimas yra privalomas valstybės įmonės (VĮ) teisinį statusą turinčioms įmonėms, o akcinėms ir uždarytosioms akcinėms bendrovėms yra rekomendacinio pobūdžio. Šis Nutarimas galiojo iki 2016 metų, tad 2015 metų valstybės valdomų įmonių vadovaujančių darbuotojų atlyginimai buvo nustatomi pagal šią tvarką.

Pagal Nutarimą vadovaujančių darbuotojų mėnesinė alga susideda iš pastoviosios ir kintamosios dalies. Mėnesinės algos pastovioji dalis nustatoma minimalios mėnesinės algos (MMA) koeficientais, atsižvelgiant į įmonės kategoriją. Įmonės kategorija nustatoma pagal praėjusių metų pardavimo pajamų ir vidutinio darbuotojų skaičiaus

įmonėje rodiklius. Atsižvelgiant į rodiklius įmonės yra priskiriamos I-IV kategorijai. Jei įmonė įstatymų nustatyta tvarka turi įgaliojimus atlikti viešąjį administravimą, ji priskiriama viena kategorija aukštesnei kategorijai nei būtų priskirta pagal rodiklius. Žemiau esančioje lentelėje pateikiami nustatyti koeficientai pagal įmonių kategorijas.

Kategorija	Pardavimo pajamos (eurai)	Vidutinis darbuotojų skaičius	Koeficientai (MMA)
I	≥57 924 004	≥1 000	7,6- 8,6
II	Pajamos ≥57 924 004 arba darbuotojų ≥1 000		6,4- 7,4
III	8 688 601- 57 924 004	<1 000	5- 6,2
IV	<8 688 601	<1 000	2,4- 4,9

Kuo įmonės priskirta kategorija yra aukštesnė, tuo vadovų mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientas yra didesnis.

veiklos pobūdį ir į tai, kad įmonės veikla bei darbuotojų atlyginimai daugiausia finansuojami iš Europos Sąjungos lėšų.

Remiantis Nutarimu, vadovaujančių darbuotojų kintamoji mėnesinės algos dalis negali viršyti nustatytos pastoviosios dalies dydžio ir yra nustatoma atsižvelgiant į praėjusio ketvirčio ūkinės-finansinės veiklos rezultatų vertinimo kriterijus. Konkrečius veiklos rezultatų vertinimo rodiklius ir mėnesinės algos kintamosios dalies dydį nustato įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos. Be to, įmonės vadovaujančiam darbuotojui iš įmonės pelno už gerus darbo rezultatus metų pabaigoje gali būti išmokama premija, kurios dydis negali viršyti vienos mėnesinės algos pastoviosios dalies.

2016 metų sausio 22 dieną Lietuvos Respublikos Vyriausybė atnaujino Nutarimą. Pagal naują tvarką keitėsi įmonių priskirimas kategorijai bei koeficientų dydžiai algos pastoviosios dalies nustatymui.

Mėnesinės algos kintamoji dalis pagal naują tvarką negalės viršyti 50 proc. nustatytos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio. Pagal priedą nustatytas mėnesinės algos pastoviosios dalies koeficientas strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčios valstybės įmonės vadovui galėtų būti didinamas iki 75 procentų, tuo atveju, jei valstybės įmonės savininko teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija motyvuotu sprendimu kreipiasi į valstybės įmonę Turto banką ir gauna pastarosios pritariamą nuomonę.

Nors Nutarimas yra privalomas visoms valstybės įmonėms, tačiau **VĮ Ignalinos atominė elektrinė** jis yra netaikomas atsižvelgiant į įmonės

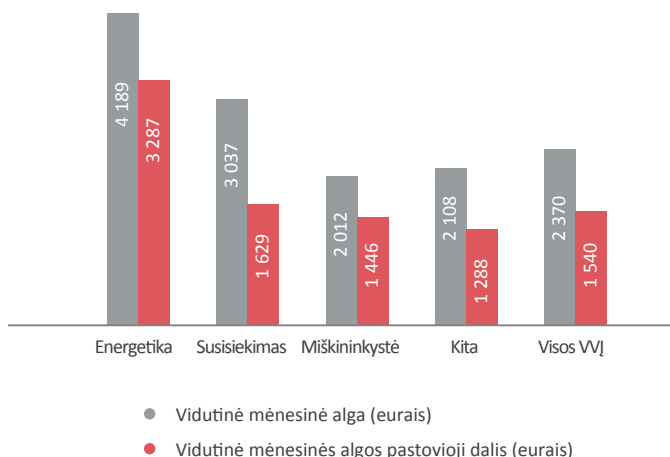
Kategorija	Pardavimo pajamos (eurai)	Vidutinis darbuotojų skaičius arba valdomas turtas (eurai)	Koeficientai (MMA)
I	≥57 924 004	≥1 000 arba ≥150 000 000	19,2 - 21,8
II	Pajamos ≥57 924 004 arba darbuotojų ≥1 000 arba valdomas turtas 150 000 000		16,2 - 19,2
III	≥8 690 000	<1 000 ir <150 000 000	12,7 - 16,2
IV	<8 688 601	<1 000 ir <150 000 000	9,3 - 12,7

Toliau pateikiama apibendrinta informacija apie 2015 metų VVĮ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimą. Į apibendrintą informaciją yra įtraukti 126 iš 128 įmonių duomenys. Duomenų apie vadovaujančių darbuotojų apmokėjimą nepateikė **UAB „Mokslas ir technika“** ir **UAB Sportininkų testavimo ir reabilitacijos centras**.

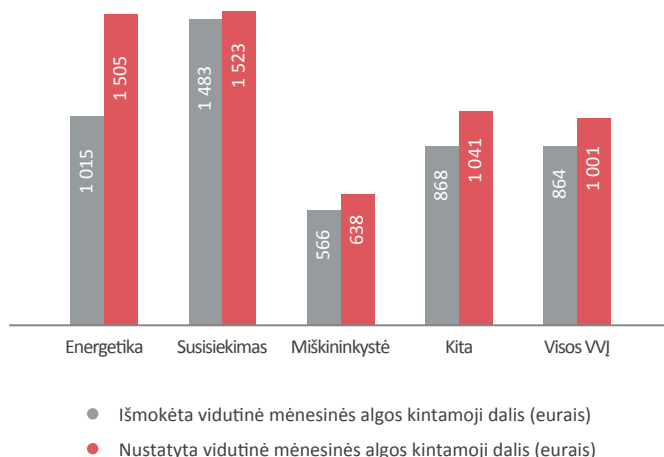
Vadovų darbo apmokėjimas pagal sektorius

Remiantis gauta informacija iš 126 įmonių, vidutinis įmonės vadovo mėnesinis atlyginimas, neatskaičius mokesčių, 2015 metais siekė 2 370 eurų, o vidutinė mėnesinė algos pastovioji dalis – 1 540 eurų. Didžiausius atlyginimus 2015 metais gavo energetikos sektoriaus įmonės. Vidutinis atlyginimas viršijo 4 tūkst. eurų, o pastovioji algos dalis – 3,3 tūkst. eurų. Ženkliai aukštesnius atlyginimus energetikos sektoriuje lemia tai, kad šiam sektoriui priskirtos įmonės savo pajamų ir darbuotojų apimtimi yra vienos didžiausių VVĮ portfelyje bei tai, kad sektoriaus vidurkj smarkiai didina Ignalinos atominės elektrinės vadovo darbo užmokestis, kuris daugiausiai yra finansuojamas iš Europos Sąjungos lėšų. Susisiekimo sektoriaus įmonių vidutinis vadovų atlyginimas siekė virš 3 tūkst. eurų, o pastovioji algos dalis – 1,6 tūkst. eurų.

Vadovų atlyginimai pagal sektorius

Vadovų atlyginimų kintamosios dalys pagal sektorius

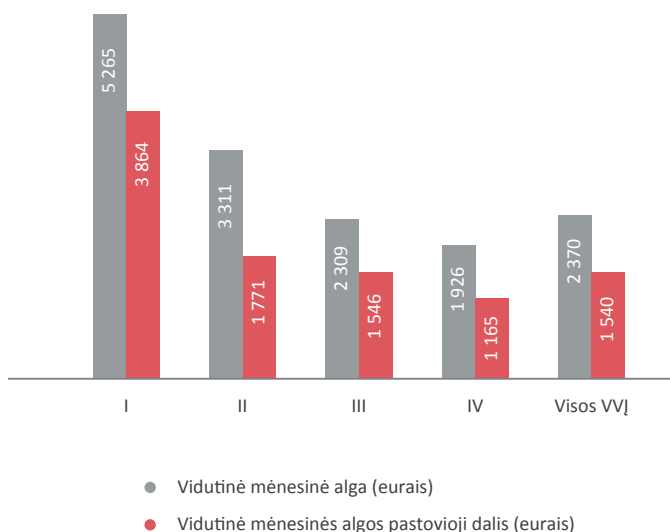
2015 metais ne visos įmonės vadovams mokėjo mėnesinės algos kintamąją dalį, tad VVJ vadovų vidutinė mėnesinė algos kintamoji dalis pateikiama tik tų įmonių, kurios ją buvo nustačiusios. Vidutinė išmokėta algos kintamoji dalis 2015 metais valstybės valdomose įmonėse siekė 864 eurus, kai tuo tarpu nustatyta maksimali vidutinė algos kintamoji dalis buvo 137 eurai didesnė. Didžiausias skirtumas tarp nustatytos ir išmokėtos kintamosios dalies buvo energetikos sektoriaus įmonėse ir siekė 32,6 proc. nuo nustatytos vidutinės algos

kintamosios dalies, mažiausias (tik 2,7 proc.) – susisiekimo sektoriaus įmonėse. Verta pastebėti, kad susisiekimo sektoriaus įmonių vadovams išmokėta vidutinė mėnesinės algos kintamoji dalis buvo didžiausia ir sudarė beveik maksimalią leistiną dalį nuo pastoviosios vidutinės mėnesinės algos dalies (91 proc.). Mažiausia kintamoji dalis 2015 metai buvo nustatyta ir išmokėta miškininkystės sektoriuje. Vidutiniškai **VĮ Valstybinio miškotvarkos instituto** vadovo ir **miškų urėdų** išmokėta mėnesinės algos kintamoji dalis siekė 566 eurų.

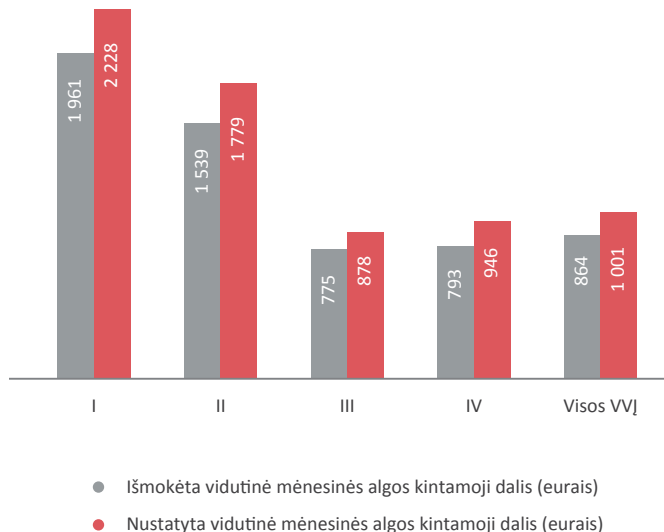
VVJ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimas pagal kategorijas

Didžiausia vadovų vidutinė mėnesinė alga bei vidutinė mėnesinės algos pastovioji dalis, kaip ir reglamentuoja Nutarimas, 2015 metais buvo I kategorijos įmonėse – vadovo vidutinė mėnesinė alga siekė 5 265 eurus. Tuo tarpu pačiose mažiausiose įmonėse, kurios priskirtos IV kategorijai, vidutinė mėnesinė alga siekė 1 926 eurus ir buvo puse karto mažesnė nei didžiausiose VVJ. Nors pagal Nutarimą numatyta kintamoji mėnesinės algos dalis gali sudaryti 100 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies, tačiau praktikoje dažniausiai mėnesinės algos kintamoji dalis nesiekia maksimalios vertės. Vidutiniškai 2015 metais nustatyta vidutinės mėnesinės algos kintamoji dalies siekė 59 proc. nuo vidutinės mėnesinės algos pastoviosios dalies. Taip pat verta pastebėti, kad penkios įmonės vadovams mokėjo tik pastoviąją mėnesinės algos dalį ir nebuvo nustačiusios kintamosios algos dalies.

Vadovų atlyginimai pagal darbo apmokėjimo kategorijas

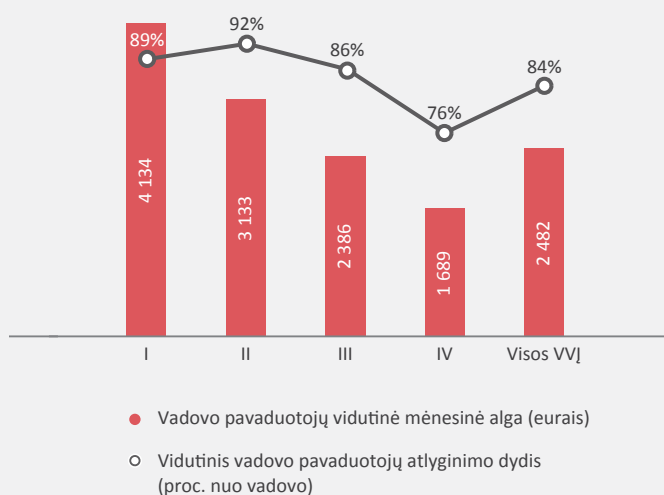
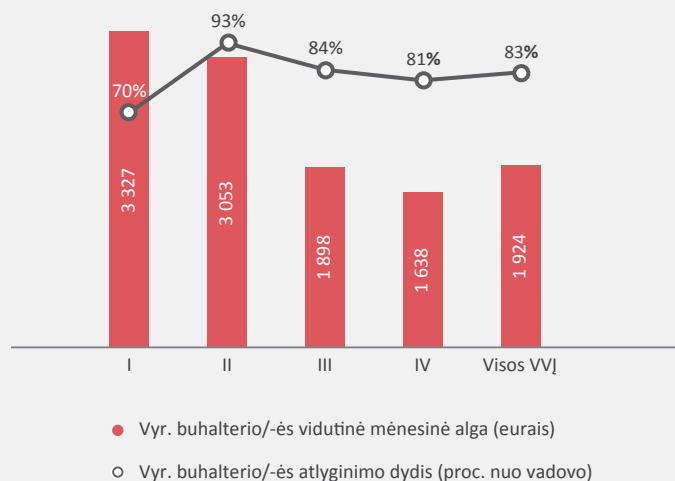
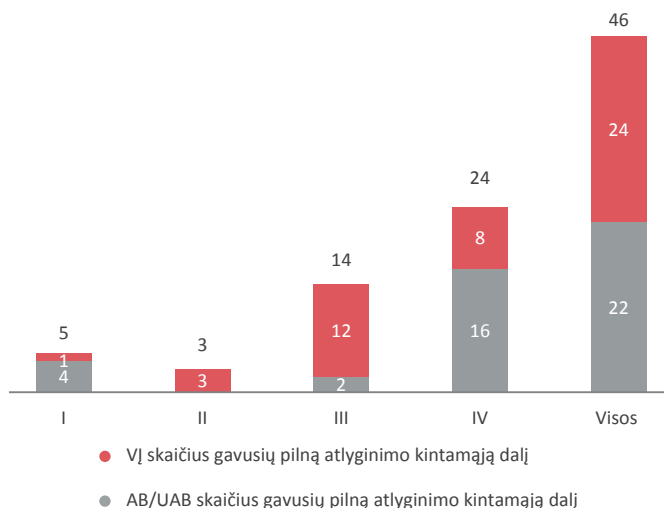

Vadovų atlyginimų kintamosios dalys pagal darbo apmokėjimo kategorijas

2015 metais iš 121 įmonės vadovo, kuriam savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos buvo nustačiusios kintamosios algos dydžius ir rodiklius, kuriuos įgyvendinus būtų išmokėta paskirta kintamoji mėnesinės algos dalis, 46 vadovai gavo maksimalią mėnesinės algos kintamąją dalį. Daugiausia visus numatytus veiklos rodiklius įgyvendino mažiausios (IV kategorijos) įmonės. Tačiau vienos uždarnosios akcinės bendrovės vadovas, negavo mėnesinės algos kintamosios dalies, nors ji ir buvo numatyta, nes neįgyvendino iškeltų veiklos rodiklių.

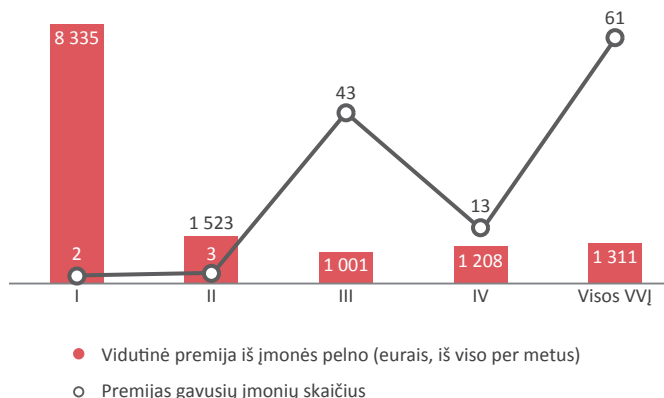
2015 metais vidutinė VVĮ vyr. buhalterio mėnesinė alga siekė 1 924 eurus ir sudarė 83 proc. nuo vidutinės mėnesinės vadovo algos. Kadangi vyr. buhalterių vidutinės mėnesinės algos dydis tiesiogiai priklauso nuo įmonės vadovo vidutinės mėnesinės algos, tai pastebima tendencija, kad kuo įmonė yra priskirta aukštesnei kategorijai, tuo vyr. buhalterių vidutinė mėnesinė alga buvo didesnė. Didžiausia vidutinė vyr. buhalterių mėnesinė alga 2015 metais buvo I kategorijos įmonėse ir siekė 3 327 eurus, tačiau lyginant procentine išraiška nuo vidutinės vadovo mėnesinės algos, ji buvo mažiausia iš visų kategorijų ir siekė 70 proc.

Remiantis įmonių duomenimis, 2015 metais VVĮ vadovo pavaduotojas vidutiniškai per mėnesį uždirbo 2 482 eurus arba 84 proc. vidutinės vadovo mėnesinės algos. Kaip ir vyr. buhalteriai, didžiausias algas vadovų pavaduotojai gavo I kategorijos įmonėse – 4 134 eurus. Verta pastebėti, kad II kategorijos įmonių vadovų pavaduotojų vidutinė mėnesinė alga procentine išraiška buvo didžiausia lyginant su vadovų vidutiniu atlyginimu ir siekė 2 534 eurus. Mažiausią vidutinę mėnesinę algą gavo mažiausių (IV kategorijos) įmonių vadovų pavaduotojai. Jų vidutinė mėnesinė alga siekė 1 689 eurus arba 76 proc. vidutinės vadovo mėnesinės algos.

Remiantis Nutarimu, įmonės vadovaujančiam darbuotojui iš įmonės pelno už gerus darbo rezultatus metų pabaigoje gali būti išmokama premija iki vienos mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio. Remiantis surinktais duomenimis, 2015 metais 61 viena įmonė vadovui skyrė premiją, kuri vidutiniškai sudarė 1 311 eurų. Didžiausia išmokėta premija sudarė 13,8 tūkst. eurų, tiesa ji buvo išmokėta uždarnosios akcinės bendrovės vadovui, - t. y. pagal Nutarimą premijos skyrimas tokiu atveju yra rekomendacinio pobūdžio. Taip pat pastebima tendencija, kad daugiausiai premijų buvo išmokėta

III kategorijos įmonių vadovams. Didelį III kategorijos įmonių, kurios išmokėjo premiją, skaičių lėmė tai, kad dauguma **miškų urėdijų** yra priskirtos III kategorijai. 36 iš 42 urėdijų 2015 metais miškų urėdams skyrė premijas.

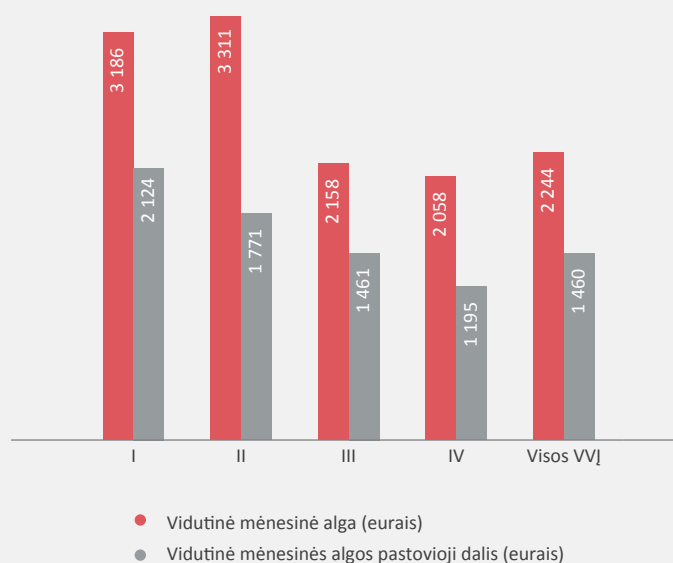
VĮ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimas pagal kategorijas

Toliau pateikiama agreguota informacija tik apie VĮ vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimą, kadangi šioms įmonėms Vyriausybės Nutarimas yra privalomas. Kadangi **VĮ Ignalinos atominėi elektrinei** Nutarimas yra netaikomas, įmonės duomenys nėra įtraukiami į valstybės įmonių statistiką.

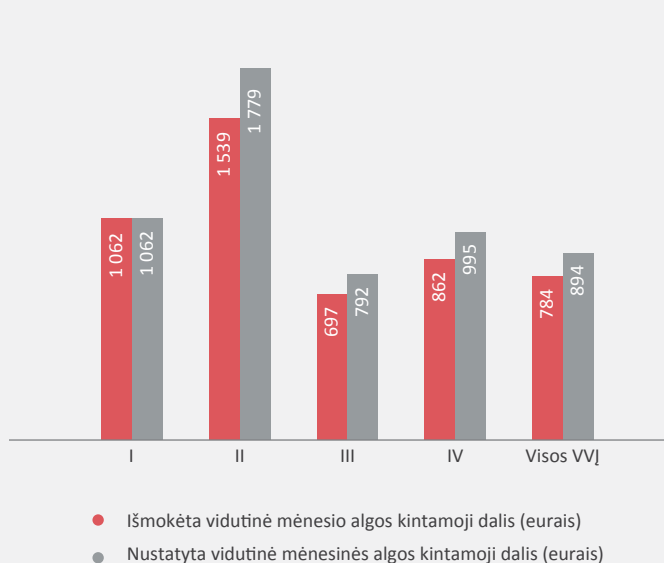
Vidutinė VĮ vadovų mėnesinė alga 2015 metais siekė 2 244 eurus, o vidutinė pastovioji dalis sudarė 1 460 eurus. Didžiausiose (I kategorijos) VĮ vidutinė vadovų mėnesinė alga siekė 3 186 eurus, kai tuo tarpu mažiausiose (IV kategorijos) įmonėse vadovai vidutiniškai uždirbdavo 2 058 eurus. Vidutinė nustatyta kintamoji mėnesinės algos dalis valstybės įmonėse siekė 894 eurus, o išmokėtos vidutinės

mėnesinės kintamosios dalies dydis sudarė 784 eurus. Pastebėtina, kad I kategorijos įmonėse, tiek nustatyta, tiek ir išmokėta kintamoji dalis sutapo, todėl šios kategorijos įmonių vadovai įgyvendino visus išskeltus veiklos rodiklius. Šimtaprocentinis rodiklių įgyvendinimas gali reikšti, kad nustatyti rodikliai nebuvo pakankamai ambicingi.

VĮ vadovų atlyginimai pagal darbo apmokėjimo kategorijas

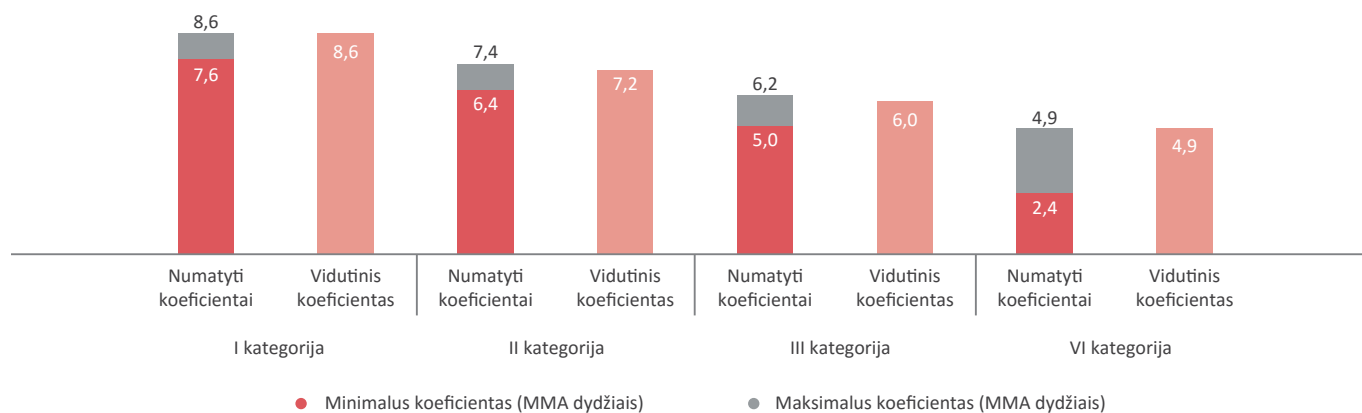

VĮ vadovų atlyginimų kintamosios dalys pagal darbo apmokėjimo kategorijas

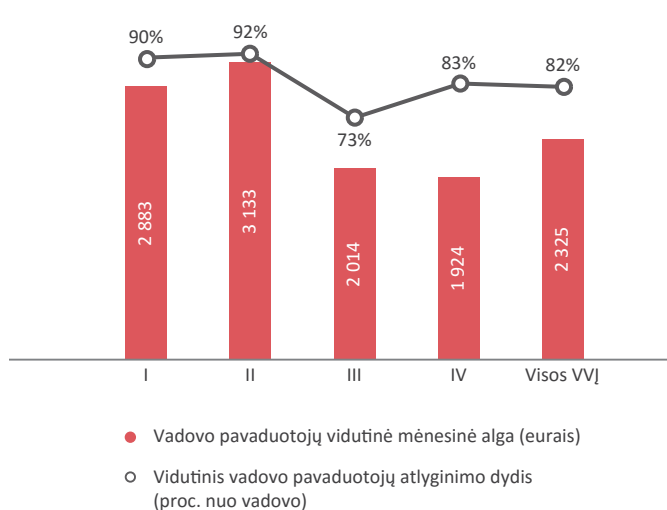
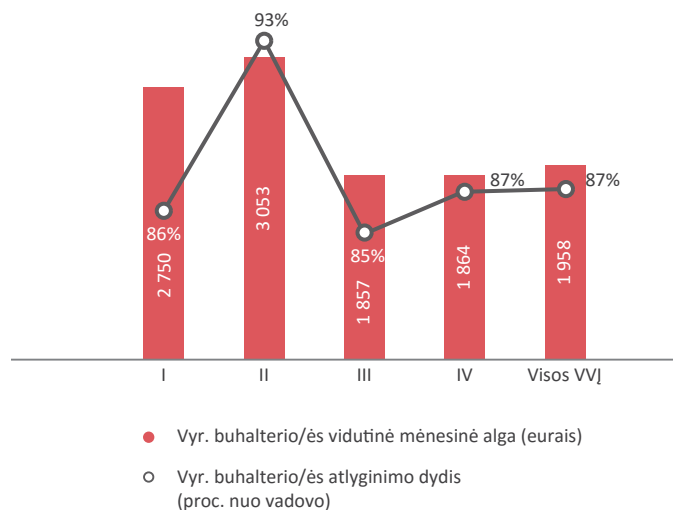
Žemiau pateiktame grafike parodoma kokie yra numatyti minimalūs ir maksimalūs kiekvienos įmonių kategorijos galimi vidutinės mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžiai bei kokie vidutiniškai dydžiai buvo nustatyti įmonių vadovams. Iš surinktų duomenų matyti, kad beveik

visos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos pavaldžių įmonių vadovams nustato maksimalią leistiną vidutinės mėnesinės algos pastoviąją dalį. I ir IV kategorijos įmonių vadovams 2015 metais buvo nustatyta maksimali vidutinės mėnesinės algos pastovioji dalis.

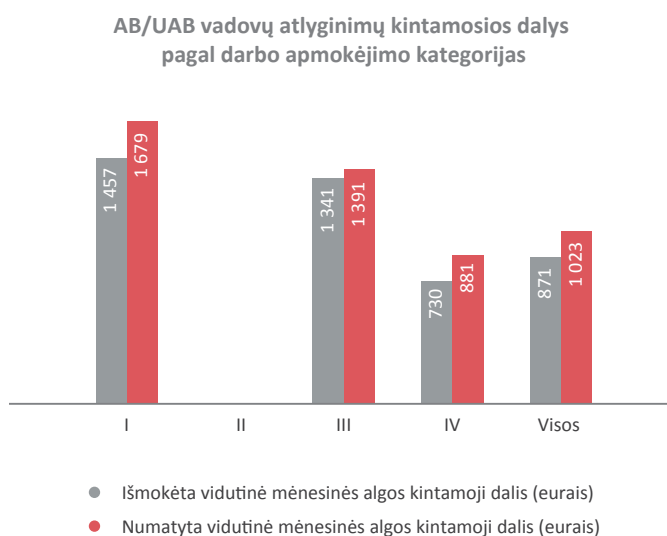
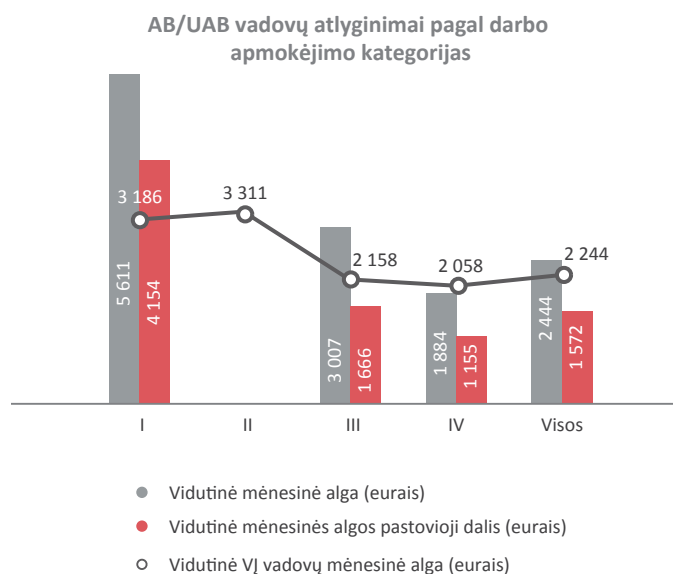
2015 metais vidutinė valstybės įmonės vyr. buhalterio mėnesinė alga siekė 1 958 eurus ir sudarė 87 proc. nuo vidutinės mėnesinės vadovo algos. Didžiausia vidutinė vyr. buhalterių mėnesinė alga 2015 metais buvo II kategorijos įmonėse ir siekė 3 053 eurus. Taip pat II kategorijos įmonių vidutinė vyr. buhalterių mėnesinė alga procentine išraiška nuo vidutinės mėnesinės vadovo algos smarkiai lenkė kitas įmones ir siekė 93 proc.

2015 metais VĮ vadovo pavaduotojas vidutiniškai per mėnesį uždirbo 2 325 eurus arba 82 proc. vidutinės vadovo mėnesinės algos. Vadovų pavaduotojai, kaip ir vyr. buhalteriai, didžiausias algas gavo II kategorijos įmonėse – 3 133 eurus.

AB/UAB vadovaujančių darbuotojų darbo apmokėjimas pagal kategorijas

Nors akcinėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms Nutarimo reikalavimai yra tik rekomendacinio pobūdžio, tačiau nemažai bendrovių teikiant duomenis nurodė kategoriją. Bendrovėms, kurios nenurodė savo kategorijos, Valdymo koordinavimo centras priskyrė atitinkamas kategorijas pagal Nutarime nurodytus rodiklius. II kategorijai priskirtų akcinių ar uždarytų akcinių bendrovių nėra.

2015 metais bendrovių vadovų vidutinė mėnesinė alga siekė 2 444 eurus ir buvo 200 eurų didesnė nei valstybės įmonių vadovų vidutinė mėnesinė alga. Tačiau ženklesni skirtumai matyti didžiausių įmonių (I kategorijos) vadovų atlyginimuose. 2015 metais bendrovių vadovų vidutinė mėnesinė alga siekė 5 611 eurų ir buvo beveik 2,5 tūkst. eurų didesnė nei tos pačios kategorijos valstybės įmonių vadovų vidutinė mėnesinė alga. Bendrovėse, kaip ir valstybės įmonėse, vadovų

darbo užmokestis priklauso nuo įmonės dydžio. Mažiausių įmonių, IV kategorijos, vadovų vidutinė mėnesinė alga yra beveik tris kartus mažesnė nei I kategorijos įmonių ir 2015 metais siekė 1 884 eurus. Bendrovių vadovams išmokėta vidutinė mėnesinės algos kintamoji dalis 2015 metais siekė 871 eurą, kai numatyta vidutinė mėnesinės algos kintamoji dalis buvo 152 eurai didesnė.

Apibendrinimas

- Vidutinė VVJ vadovų mėnesinė alga 2015 metais siekė 2 370 eurų. Lyginant pagal sektorius ji svyravo nuo 4,2 tūkst. eurų energetikos sektoriuje iki 2 tūkst. eurų miškininkystės sektoriuje.
- Vertinant VJ vadovams Vyriausybės nustatytus atlyginimų pastoviosios dalies rėžius su faktiškai paskirta pastoviąja dalimi, pastebėtina, kad VJ vadovams daugeliu atveju yra nustatoma maksimali leistina vidutinė mėnesinės algos pastovioji dalis.
- Vidutinė VJ vadovams išmokėta kintamoji mėnesinės algos dalis buvo tik 12 proc. mažesnė nei vidutinė nustatyta, o 21 iš 77 VJ vadovų 2015 metais gavo maksimalią kintamąją mėnesinės algos dalį. Pastebima tendencija leidžia daryti prielaidą, kad kintamajai daliai nustatyti rodikliai nėra pakankamai ambicingi ir nemotyvuojantys siekti įmonės veiklos rezultatų gerinimo. Atskirais atvejais tai gali būti susiję su tuo, kad Vyriausybės nutarimu nustatytos darbo užmokesčio ribos neatitiko rinkos sąlygų, todėl pritraukti ir išlaikyti kompetentingus įmonių vadovus bei tuo pačiu juos motyvuoti nustatant ambicingus tikslus buvo sudėtinga.
- Nors nėra didelio skirtumo tarp vidutinės VJ ar AB/UAB vadovo algos, tačiau matyti aiški tendencija, kad didžiausių (I-III kategorijų) valstybės įmonių vadovai, kuriems atlyginimų rėžiai yra reglamentuojami Vyriausybės priimtu nutarimu, uždirba ženkliai mažiau nei akcinių ar uždarytųjų akcinių bendrovių vadovai, kuriems nutarimo sąlygos yra tik rekomendacinės. Tai atskirais atvejais, gali būti susiję su VJ vadovams taikomais atlyginimų apribojimais aptartais punkte aukščiau.
- 2015 metais tik 61 viena įmonė vadovui skyrė premiją, kuri vidutiniškai sudarė 1 311 eurų. Didžiausia išmokėta premija sudarė 13,5 tūkst. eurų. Didžiąją dalį premijas išmokėjusių įmonių sudarė **miškų urėdijos**. 36 iš 42 urėdijų 2015 metais miškų urėdams skyrė premijas.

Specialieji įpareigojimai

Lietuvos valstybės valdomos įmonės, įgyvendindamos valstybės turto valdymo politiką, neretai vykdo tiek komercinę veiklą, tiek valstybės joms pavestas specialiąsias veiklas ir funkcijas, užtikrinančias valstybės socialinių ir strateginių tikslų įgyvendinimą ar viešųjų paslaugų tiekimą (pavyzdžiui, **Lietuvos paštas** yra įpareigotas užtikrinti universaliųjų pašto paslaugų teikimą bei periodinių leidinių pristatymą kaimo vietovių prenumeratoriams). Tarp VVĮ vykdomų specialių valstybinės reikšmės funkcijų yra nekomerciniai specialieji įpareigojimai (toliau – specialieji įpareigojimai), kurių vykdymas įmonei nėra pelningas, juos vykdančiąsias patiriami nuostoliai, kurie finansuojami iš valstybės biudžeto arba komercinių veiklų pelno.

Specialieji įpareigojimai – tai VVĮ vykdomos funkcijos, kurių įmonė nesiimtų vykdyti komerciniais pagrindais (arba tai darytų už didesnę kainą nei yra nustatyta) ir kurias įmonėms pavesta vykdyti akcininko/savininko, t. y. Valstybės, sprendimu.

Specialiųjų įpareigojimų vykdymas, jeigu nėra kompensuojamas iš biudžeto, neigiamai veikia bendrus įmonės (įskaitant ir komercinę veiklą) finansinius rezultatus. To pavyzdys galėtų būti Lietuvos geležinkelių vykdomas keleivių vežimas vietiniais maršrutais – ši veikla yra nuostolinga ir dengiama įmonės komercinės veiklos pelnu. Todėl vertinant VVĮ ir jų valdymo organų darbą, nustatant veiklos tikslus ir reikalaujamas grąžos normas, svarbu tinkamai atskirti ir eliminuoti specialiųjų įpareigojimų įtaką finansiniams įmonės rezultatams.

Šioje VVĮ veiklos ataskaitos dalyje atskleista agreguota informacija apie nekomercines funkcijas leidžia objektyviai įvertinti:

- valstybės pavestų nekomercinių funkcijų įtaką VVĮ portfelio pelningumui bei kitiems finansiniams rodikliams;
- iš biudžeto finansuojamų ir pelno (nuostolių) ataskaitose neatspindimų nekomercinių funkcijų vykdymo sąnaudų mastą.

Finansinė informacija apie specialiuosius įpareigojimus pristatoma remiantis įmonių pateiktais duomenimis bei Valdymo koordinavimo centro analize. Pažymėtina, jog į analizę neįtrauktos valstybės įmonėms pavestos funkcijos, kurių reguliuojama kainodara užtikrina sąnaudų kompensavimą iš vartotojų t. y. komerciniai specialieji įpareigojimai (pavyzdžiui, elektros energijos gamybos, skirstymo, perdavimo ir kitos susijusios paslaugos). Taip pat neįtrauktos funkcijos, kurios, vertinant atskirai, nėra finansiškai patrauklios, tačiau yra būtinos siekiant gauti finansinės naudos iš kitų, komercinių funkcijų (pavyzdžiui, miškų išteklių atkūrimas ir gausinimas). Tikimasi, jog ši

analizė padės siekti efektyvinti specialiųjų įpareigojimų finansavimo ir kokybiško vykdymo užtikrinimo mechanizmus bei leis įmonėms ateityje nustatyti tikslesnius finansinius tikslus, atsižvelgiant į jiems tenkančią nekomercinių funkcijų vykdymo našta.

VVĮ specialiųjų įpareigojimų finansiniai rezultatai

Remiantis gauta informacija, iš 128 VVĮ daugiau nei pusė vykdo specialiuosius įpareigojimus. 2015 metais specialiuosius įpareigojimus vykdė 74 įmonė, tačiau net 42 iš jų yra **miškų urėdijos** bei 11 – **kelių priežiūros įmonės**. Taip pat iš įmonių, kurios vykdo specialiuosius įpareigojimus, 17 įmonių dėl specialiųjų įpareigojimų patirtos sąnaudos dalinai ar visiškai nebuvo apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitose, o buvo tiesiogiai kompensuotos iš valstybės biudžeto ar kitų finansavimo šaltinių, kompensacijos suma sumažinant pardavimo ar veiklos sąnaudas.

Žemiau yra pateikiama agreguota visų VVĮ finansinė informacija, išskaidyta į specialiųjų įpareigojimų ir komercinės veiklos segmentus. Agreguoti finansiniai duomenys nesutampa su VVĮ portfelio duomenimis, nes skiriasi įmonių skaičius, kuris buvo įtrauktas į SJ portfelį. Iš 128 VVĮ, dviejų įmonių, **VĮ Turto banko** ir **VĮ Mašinų bandymo stotis** rezultatai nėra atspindėti, dėl rezultatų nepalyginamumo: 2014 m. prie **VĮ Turto banko** prijungus VĮ Valstybės turto fondą, nėra galimybės išskirti 2014 m. vykdytų specialiųjų įpareigojimų mastą; o **VĮ Mašinų bandymo stotis** įsteigta tik 2015 m. spalį. Dėl mažesnio palyginamųjų duomenų poreikio į specialiųjų įpareigojimų apžvalgą įtraukiamos **UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra** ir **UAB poilsio namai „Baltija“**.

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai			2015 metai		
	Komercinės funkcijos	Specialieji įpareigojimai	Iš viso	Komercinės funkcijos	Specialieji įpareigojimai	Iš viso
Pardavimo pajamos	2 156 343	111 979	2 268 322	2 324 450	154 622	2 479 072
Pardavimo savikaina	1 307 873	134 130	1 442 003	1 491 654	173 820	1 665 474
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	848 470	- 22 151	826 319	832 796	-19 198	813 598
Veiklos sąnaudos	1 241 280	26 050	1 267 329	641 234	31 041	672 275
Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)	- 392 810	- 48 201	- 441 010	191 562	- 50 239	141 323
Dotacijos, susijusios su pajamomis	2 502	3 655	6 157	3 303	3 635	6 938
Kita veikla	108 092	- 1 767	106 324	13 546	- 1 210	12 336
Finansinė ir investicinė veikla	40 220	128	40 348	-14 536	134	- 14 402
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	- 241 996	- 46 185	- 288 181	193 875	- 47 680	146 195
Normalizuotas pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	206 013	- 47 987	161 630	266 449	- 47 680	218 769
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31			2015-12-31		
Turto iš viso	6 875 936	930 071	8 758 277	7 135 836	957 766	9 096 566

Pardavimo pajamos ir pelnas

2015 metais portfelio bendros pardavimo pajamos siekė 2,5 mlrd. eurų. Dauguma jų – 93,8 proc. – buvo uždirbtos iš komercinės veiklos. Siekiant tiksliau atskleisti specialiųjų įpareigojimų pelną (nuostolius) prieš apmokestinimą, 2014 metais iš **Ignalinos atominės elektrinės** veiklos sąnaudų buvo eliminuoti turto nuvertėjimo atstatymai, pateikiant normalizuotą pelną (nuostolius) prieš apmokestinimą. Taip pat normalizuoti **UAB „Lietuvos energija“** įmonių grupės ir **UAB „EPSO-G“** įmonių grupės rezultatai.

2015 metais VVĮ įgyvendindamos specialiuosius įpareigojimus uždirbo 154,6 mln. eurų pardavimo pajamų, tačiau pardavimo savikaina bei veiklos sąnaudos smarkiai viršijo pajamas, dėl to įmonės iš specialiųjų įpareigojimų patyrė nuostolių prieš apmokestinimą, siekiančių 47,7 mln. eurų. Tuo metu iš komercinės veiklos gautas normalizuotas

pelnas prieš apmokestinimą siekė net 266,4 mln. eurų. Normalizuotas komercinės veiklos pelnas prieš apmokestinimą 2015 metais buvo 29,3 proc. didesnis nei 2014 metais, kuomet siekė 206 mln. eurų. Šio didėjimo pagrindine priežastimi laikytinas **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** normalizuoto grynojo pelno (prieš mokesčius) augimas nuo 73,5 mln. eurų 2014 metais iki 136,8 mln. eurų 2015 metais.

Turtas

Įmonių, kurios yra įtrauktos į portfelį, turtas 2015 metais siekė 9,1 mlrd. eurų, iš kurių 10,5 proc. (1 mlrd. eurų) buvo tiesiogiai priskirta specialiųjų įpareigojimų funkcijoms. 2015 metais specialiųjų įpareigojimų įgyvendinimui priskirtas turtas buvo 27,7 mln. eurų arba 3 proc. didesnis. 2015 metais daugiausiai specialiųjų įpareigojimų turto apskaitė **Ignalinos atominė elektrinė** – 571,3 mln. eurų.

Daugiausiai sąnaudų reikalaujantys specialieji įpareigojimai

Toliau pateikiama informacija apie specialiuosius įpareigojimus, kuriuos vykdydamos VVĮ patiria daugiausiai sąnaudų.

Įmonė	Specialusis įpareigojimas	SĮ pajamos (tūkst. eurų)	SĮ patiriamos sąnaudos (tūkst. eurų)	Sąnaudos, neįtrauktos į pelno (nuostolių) ataskaitą (tūkst. eurų)	SĮ grynas rezultatas (tūkst. eurų)
Kelių priežiūros įmonės	Valstybinės reikšmės kelių priežiūra ir eismo saugumo priemonių įgyvendinimas šiuose keliuose	64 608,2	64 498,2	0,0	110,0
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	Viešosios keleivių vežimo geležinkelių transportu vietiniais maršrutais paslaugos	10 601,4	46 195,5	0,0	-35 594,1
VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	Valstybės naftos produktų atsargų pirkimas, pardavimas, atnaujinimas (keitimas)	66 447,4	67 445,0	810,9	-186,7
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	Specialiųjų įpareigojimų suma:	8 108,0	13 893,9	4 792,3	-993,6
	Universaliosios pašto paslaugos teikimo užtikrinimas kaimo gyvenamosiose vietovėse ne mažiau nei 5 darbo dienas per savaitę	4 942,1	5 935,7	0,0	-993,6
	Periodinių leidinių kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams pristatymas	3 165,9	7 958,2	4 792,3	0,0
Miškų urėdijos	Miško selekcijos plėtra bei miško genetinių išteklių išsaugojimas ir miško įveisimas, miško apsauga (priešgaisrinė ir sanitarinė) bei miško pritaikymas mokslo ir visuomenės reikmėms	0,0	8 206,2	187,5	-8 018,7
	Kiti specialieji įpareigojimai:	8 635,1	26 031,1	14 408,7	-2 987,3
	Specialieji įpareigojimai iš viso	158 390,7	226 269,9	20 199,4	-47 679,8

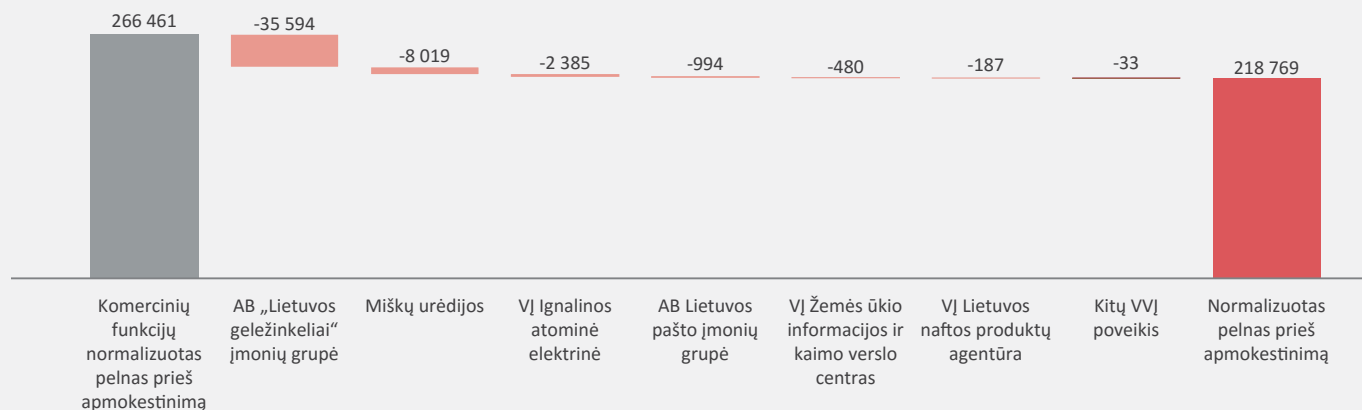
Daugiausiai sąnaudų valstybė patiria vykdydama valstybinės reikšmės kelių priežiūrą ir eismo saugumo įgyvendinimą. Vienuolika įmonių, kurios vykdo šią veiklą, 2015 metais patyrė 64,5 mln. eurų sąnaudų. Nors ši veikla yra finansuojama iš valstybės biudžeto, tačiau 2015 metais įmonės patyrė daugiau sąnaudų nei gavo finansavimo, tad specialiųjų įpareigojimų nuostolį teko dengti pelnu, uždirbtu vykdant komercinę veiklą.

Net 46,2 mln. eurų kainavo užtikrinti keleivių susisiekimą geležinkelių transportu vietiniais maršrutais. **„Lietuvos geležinkeliai“** vykdydami šią veiklą gavo tik 10,6 mln. eurų pajamų, o likusias sąnaudas dengė pajamomis, kurias uždirbo iš komercinės veiklos – krovinių vežimo. **„Lietuvos geležinkeliai“**, kaip ir dauguma kitų įmonių nuostolius, patirtus vykdant specialiuosius įpareigojimus, dengia iš pelningos komercinės veiklos.

Didžiausią įtaką portfelio pelningumui darantys specialieji įpareigojimai

Toliau pateikiama informacija apie VVĮ specialiųjų įpareigojimų portfelio pelną prieš apmokestinimą, detalizuojant jį pagal įmones, kurios vykdo specialiuosius įpareigojimus.

Specialiųjų įpareigojimų nuostolio prieš apmokestinimą detalizavimas pagal įmones (tūkst. eurų)

VVĮ normalizuotas grynas pelnas prieš apmokestinimą iš komercinės veiklos 2015 metais sudarė 266,5 mln. eurų. Tačiau dėl nuostolių, patirtų įgyvendinant specialiuosius įpareigojimus, VVĮ portfelio normalizuotas grynas pelnas prieš mokesčius sudarė 218,8 mln. eurų, tai 47,7 mln. eurų mažiau.

Daugiausiai nuostolių vykdant specialiuosius įpareigojimus patyrė „Lietuvos geležinkeliai“. Įmonė, vykdydama keleivių vežimo vietiniais maršrutais veiklą, 2015 metais patyrė net 35,6 mln. eurų grynąjį nuostolį prieš apmokestinimą. Nuostoliai buvo kompensuojami iš komercinės veiklos (daugiausiai krovininių vežimo) pelno. Viso keleivių vežimas vietiniais maršrutais 2015 metais tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai valstybei kainavo 38,1 mln. eurų. 2015 metais valstybė „Lietuvos geležinkeliams“ kompensavo tik 336,2 tūkst. eurų patirtų nuostolių ir padengė lengvatinėmis sąlygomis pervežtų keleivių bilietų nuolaidos sąnaudas, sudariusias 2,2 mln. eurų.

42 **miškų urėdijų** nuostoliai patirti vykdant specialiuosius įpareigojimus sudarė 8 mln. eurų. **Miškų urėdijos** yra atsakingos už miško selekcijos plėtrą bei miško genetinių išteklių išsaugojimą ir miško įveisimą, miško apsaugą (sanitarinę ir priešgaisrinę) ir miško pritaikymą mokslo ir visuomenės reikmėms. Šio specialaus įpareigojimo įgyvendinimui **miškų urėdijos** 2015 metais panaudojo 187,5 tūkst. eurų dotacijų, kurios neatsispindi įmonių finansinėse ataskaitose. Apskaičiuotus nuostolius **miškų urėdijos** dengė iš komercinės miškų ūkio veiklos pelno.

Įmonė **Ignalinos atominė elektrinė**, vykdydama Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimą, branduolinių ir radioaktyvių medžiagų bei atliekų tvarkymą, saugojimą ir laidojimą 2015 metais apskaitė 2,4 mln. eurų nuostolių.

Lietuvos paštas yra įpareigotas užtikrinti periodinių leidinių kaimo vietovių gyventojams pristatymą ir universaliųjų pašto paslaugų teikimą kaimo vietovėse ne mažiau nei 5 darbo dienas per savaitę. 2015 metais bendrovė patyrė 1 mln. eurų nuostolių iš specialiųjų įpareigojimų vykdymo. Nuostoliai susidarė iš universaliųjų pašto paslaugų teikimo kaimo vietovėse, nes periodinių leidinių pristatymo sąnaudos pilnai kompensuojamos valstybės.

Žemės ūkio informacijos ir verslo centras, vykdydamas specialiuosius įpareigojimus, 2015 metais patyrė 479,8 tūkst. eurų nuostolių. Visa Žemės ūkio ir kaimo verslo centro vykdoma veikla laikoma specialiaisiais įpareigojimais. Taip pat, įmonei buvo kompensuota sąnaudų už kiek daugiau nei 5 mln. eurų, šios sąnaudos nėra įtraukiamos į finansines ataskaitas. Pagrindinė įmonės veikla – įvairių žemės ūkio informacinių sistemų ir registrų administravimas, tvarkymas ir kūrimas, specialiųjų įpareigojimų pagrindu.

Lietuvos naftos produktų agentūros vykdomi specialieji įpareigojimai – valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programos vykdymas bei valstybės naftos produktų atsargų pirkimas, pardavimas, atnaujinimas (keitimas) – 2015 metais įmonei sukūrė 0,2 mln. eurų pelno. Nuostolių buvo patirta vykdant valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programą, nes 2015 metais įmonė pardavė ir pirkė naftos produktų už beveik identišką sumą, tačiau komercinė veikla, sugeneravusi 0,4 mln. eurų pelno prieš mokesčius, leido įmonei pasiekti pelningą veiklą. Taip pat, vykdant valstybės naftos produktų atsargų kaupimo ir tvarkymo programą 810,9 tūkst. eurų sąnaudų buvo tiesiogiai kompensuota, tokia suma sumažinant patirtas įmonės sąnaudas. Metinėse audituotose finansinėse ataskaitose parodomos jau sumažintos sąnaudos.

Kelių priežiūros įmonės 2015 metais vykdydamos specialiuosius įpareigojimus (valstybinės reikšmės kelių priežiūrą ir eismo saugumo priemonių įgyvendinimą šiuose keliuose) apskaitė 0,1 mln. eurų pelno prieš mokesčius. Palyginus su 2014 metais, įmonių rezultatas pagerėjo 565,3 tūkst. eurų (2014 metais – 455,3 tūkst. eurų nuostolis). Tik 4 iš 11 **kelių priežiūros įmonių** 2015 metais iš specialiųjų įpareigojimų vykdymo apskaitė grynąjį pelną prieš apmokestinimą, tačiau tai buvo pakankama, pasiekti teigiamą bendrą rezultatą. Nuostolius patyrusių įmonių nuostoliai svyravo nuo 8 iki 85,6 tūkst. eurų, vykdant specialiuosius įpareigojimus.

Likusių 14 įmonių, įgyvendinančių specialiuosius įpareigojimus, rezultatas, kartu su 11 kelių įmonių, 33 tūkst. eurų sumažino VVĮ portfelio pelną (padidino nuostolius) prieš apmokestinimą. Iš šių 25 įmonių, vykdomi specialieji įpareigojimai 11 įmonių buvo nuostolingi, kitoms pajamos atitiko sąnaudas, arba buvo nežymiai pelningi.

Specialiųjų įpareigojimų atskleidimas pagal sektorius

Toliau pateikiama specialiųjų įpareigojimų finansinė informacija, išskaidyta pagal keturis sektorius. Pateikiant finansinę specialiųjų įpareigojimų informaciją pagal sektorius, prie pardavimo savikainos, veiklos sąnaudų bei dotacijų, susijusių su pajamomis, yra pridėti patirti kaštai bei jų kompensacijos, kurios neatsispindi įmonių pelno (nuostolių) ataskaitose. Galutinis rezultatas – pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą – išlieka nepakitęs.

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	Energetika		Susisiekimas		Miškininkystė		Kita	
	2014 metai	2015 metai	2014 metai	2015 metai	2014 metai	2015 metai	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	32 552	66 630	74 336	82 666	0	0	5 061	5 326
Pardavimo savikaina	32 400	65 803	97 351	103 455	0	0	4 475	4 658
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	152	827	- 22 985	- 20 789	0	0	586	668
Veiklos sąnaudos	1 899	3 881	18 959	23 003	8 930	8 206	11 670	16 055
Tipinės veiklos pelnas (nuostoliai)	- 1 747	- 3 054	- 41 944	- 43 792	- 8 930	- 8 206	- 11 084	- 15 387
Dotacijos, susijusios su pajamomis	1 524	1 567	6 731	7 314	149	188	10 756	14 766
Kita veikla	- 1 788	- 1 231	0	0	0	0	21	21
Finansinė ir investicinė veikla	132	146	1	0	0	0	- 5	- 12
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	- 1 880	- 2 571	- 35 212	- 36 478	- 8 782	- 8 019	- 312	- 612
Normalizuotas pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	- 3 682	- 2 571	- 35 212	- 36 478	- 8 782	- 8 019	- 312	- 612
Balansas (tūkst. eurų)	2014.12.31	2015.12.31	2014.12.31	2015.12.31	2014.12.31	2015.12.31	2014.12.31	2015.12.31
Turto iš viso	670 653	666 229	234 701	255 372	4 600	3 965	18 668	30 708

Daugiausiai pardavimo pajamų – 82,7 mln. eurų arba net 53,5 proc. visų portfelio pajamų – 2015 metais iš specialiųjų įpareigojimų uždirbo susiekimo sektoriaus įmonės. Daugiausiai pajamų (64,6 mln. eurų) gavo 11 **kelių priežiūros įmonių**. Taip pat 8,1 mln. eurų uždirbo „**Lietuvos geležinkeliai**“. Nors susisiekimo sektoriaus įmonės uždirbo daugiausiai pardavimo pajamų, tačiau šio sektoriaus savikaina bei veiklos sąnaudos taip pat buvo pačios didžiausios, dėl šios priežasties sektoriaus nuostoliai prieš apmokestinimą 2015 metais siekė net 36,5 mln. eurų. Daugiausiai nuostolių patyrė „**Lietuvos geležinkeliai**“ – 35,6 mln. eurų. **Lietuvos pašto** nuostoliai iš specialiųjų įpareigojimų 2015 metais siekė beveik 1 mln. eurų.

Miškininkystės sektoriaus įmonės iš specialiųjų įpareigojimų veiklos negavo pardavimo pajamų, o tik patyrė veiklos sąnaudų. 2015 metais 42 **miškų urėdijų** (miškininkystės sektorius) veiklos sąnaudos siekė 8,2 mln. eurų, o nuostoliai prieš apmokestinimą dėl 187,5 tūkst. eurų sumažintų sąnaudų (gautų dotacijų) buvo 8 mln. eurų.

Energetikos sektoriuje bemaž visas specialiųjų įpareigojimų pardavimo pajamas uždirbo **Lietuvos naftos produktų agentūra** (66,4 mln. eurų iš 66,6 mln. eurų). Daugiausiai nuostolių prieš apmokestinimą patyrė **Ignalinos atominė elektrinė** – nuostoliai prieš apmokestinimą 2015 metais siekė 2,4 mln. eurų ir **Lietuvos naftos produktų agentūra** – 0,2 mln. eurų.

Specialiųjų įpareigojimų atskleidimas pagal įmonių grupes

Iš visų į specialiųjų įpareigojimų portfelį įtrauktų įmonių, daugiausiai įmonių (62) yra priskirtos 1B grupei. Šios grupės įmonių tikslas yra verslo vertės augimas ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumas, taip pat strateginių šalies interesų užtikrinimas. Iš minėtų 62 įmonių, net 45 įmonės vykdo specialiuosius įpareigojimus, o jų patiriami nuostoliai sudaro didžiąją dalį visų specialiųjų įpareigojimų nuostolių. Tiek 2015, tiek 2014 metais 1B grupės įmonės vykdydamos specialiuosius

įmonės, kurios nėra priskirtos prieš tai aptartiems trimis sektoriams, 2015 metais uždirbo 5,3 mln. eurų pajamų iš specialiųjų įpareigojimų veiklos. Pardavimo savikaina bei veiklos sąnaudos kartu siekė 20,7 mln. eurų, tačiau kitų įmonių sektorius patyrė sąlyginai nedidelius nuostolius prieš apmokestinimą – 612 tūkst. eurų, nes net 13,7 mln. eurų savikainos ir veiklos sąnaudų buvo neįtraukta į pelno (nuostolių) ataskaitą, o buvo tiesiogiai kompensuoti iš valstybės biudžeto ar kitų finansavimo šaltinių. **Valstybės žemės fondo** veiklos sąnaudos 2015 metais buvo sumažintos 6,1 mln. eurų, **Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro** – 5,4 mln. eurų, **Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros** – 1 mln. eurų, o **distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „Gis-centras“** – 0,8 mln. eurų.

Daugiausiai turto, kuris yra priskirtas specialiųjų įpareigojimų veiklai, apskaitė energetikos sektoriaus įmonės – 2015 metais šio turto vertė siekė 666 mln. eurų, iš kurių net 571,3 mln. eurų turto valdė **Ignalinos atominė elektrinė**. Susisiekimo sektoriaus įmonės 2015 metais vykdančios specialiuosius įpareigojimus disponavo 255,4 mln. eurų vertės turto. Didžiąją dalį – 111,9 mln. eurų – sudarė „**Lietuvos geležinkelių**“ specialiesiems įpareigojimams priskiriamas turtas. Kitų įmonių sektoriaus specialiųjų įpareigojimų turtas sudarė 30,7 mln. eurų. Miškininkystės sektoriaus įmonės 2014 metais valdė 4 mln. eurų su specialiaisiais įpareigojimais susijusio turto. Lietuvos komercinės paskirties valstybinių miškų vertė (1 003 mln. eurų) yra priskirta prie **miškų urėdijų** vykdomos komercinės veiklos.

įpareigojimus patyrė nuostolių prieš apmokestinimą – 2015 metais ši suma siekė 44,6 mln. eurų, o 2014 – 43,6 mln. eurų. Daugiausiai nuostolių apskaitė „**Lietuvos geležinkeliai**“ bei 42 **miškų urėdijos**, atitinkamai 35,6 ir 8 mln. eurų.

Iš 40 įmonių, priskirtų 2 grupei (įmonėms, kurios turėtų vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą), 14 įmonių apžvelgiamu laikotarpiu

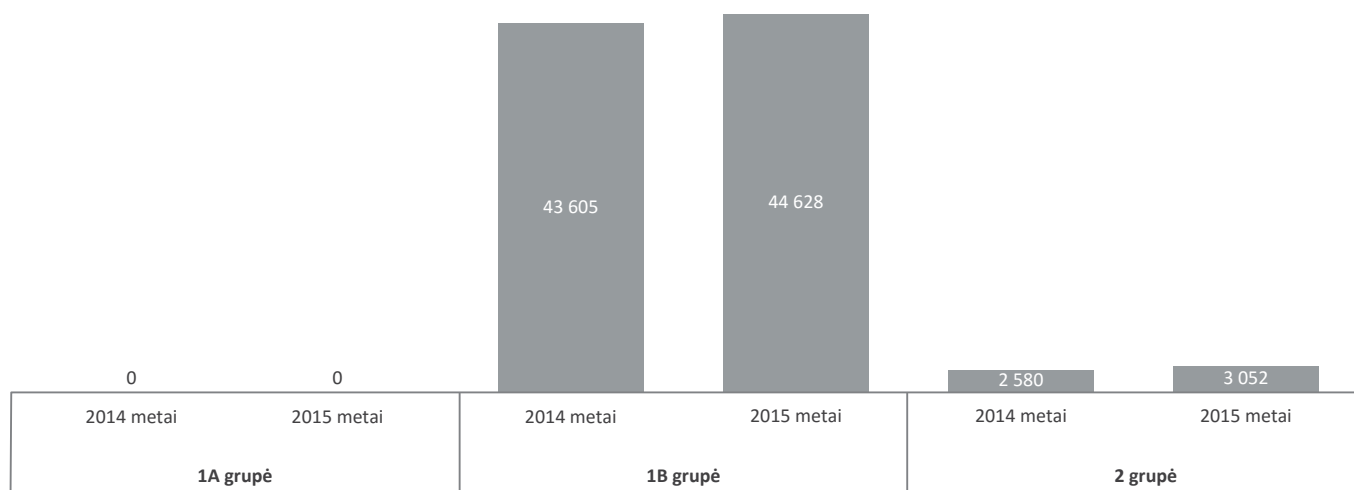
nevykdė specialiųjų įpareigojimų, o 26 įmonės, kurios juos vykdė, 2015 metais patyrė 3,1 mln. eurų nuostolių prieš apmokestinimą. Didžiausią dalį nuostolių – net 2,4 mln. eurų – patyrė **Ignalinos atominė elektrinė**. Iš 14 įmonių, kurios nevykdo specialiųjų įpareigojimų (nekomercinių specialiųjų įpareigojimų), net šešios įmonės – „**Būsto paskolų draudimas**“, „**Oro navigacija**“, „**Lietuvos paminklai**“, **Sportininkų testavimo ir reabilitacijos centras**, **Seimo leidykla**, „**Valstybės žinios**“ bei **Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras** nurodė, kad jos vykdo vien tik visiškai komercinę veiklą, nors 2 grupės įmonės turėtų vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą, t. y. tokią veiklą, kurios nesiiimtų vykdyti kiti pelno siekiantys ūkio subjektai, arba kurie tokią veiklą vykdytų už didesnę kainą.

Taip pat į specialiųjų įpareigojimų portfelį yra įtrauktos 22 įmonės, kurios priskirtos 1A grupei – įmonių grupei, kurių tikslas yra verslo

vertės augimas ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumas. Visos šios grupės įmonės nevykdė specialiųjų įpareigojimų ir visa jų vykdoma veikla yra laikoma komercine. Į šį skaičių nėra įtraukta **UAB „Mokslas ir technika“**, kuri nėra priskirta jokiai grupei ir kurios visa veikla laikoma komercine.

Į agreguotus duomenis pagal kategorijas nėra įtraukta **UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra**, nes įmonė nėra priskirta jokiai grupei. **UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūros** vykdytų specialiųjų įpareigojimų sąnaudos 2015 metais buvo kompensuotos ir į finansines ataskaitas neįtrauktos, jos siekė 208 tūkst. eurų. Taip pat dėl palyginamųjų duomenų trūkumo neįtrauktos **VĮ Turto bankas** bei **VĮ Mašinų bandymo stotis**.

Specialiųjų įpareigojimų nuostoliai prieš apmokestinimą, pagal įmonių grupes (tūkst. eurų)

Išvados

Daugiau nei pusė – 74 iš 128 – VVĮ vykdo specialiuosius įpareigojimus. Šešios įmonės, kurios yra priskirtos 2 grupei t. y. įmonėms, kurios turėtų vykdyti daugiausiai nekomercinio pobūdžio veiklą, atskleidė, jog neturi nekomercinių funkcijų. Šių įmonių savininko teises įgyvendinančioms institucijoms vertėtų persvarstyti šioms įmonėms iškeltus tikslus.

Bendros specialiųjų įpareigojimų vykdymo sąnaudos 2015 metais siekė 225 mln. eurų. Į šią sumą įtrauktos 15 įmonių patirtos sąnaudos (20,2 mln. eurų), kurios neapskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitose (kompensuojamos sąnaudas mažinančiomis dotacijomis). 2015 metais VVĮ vykdydamos specialiuosius įpareigojimus patyrė 47,7 mln. eurų nuostolį, kurį daugiausiai kompensavo komercinės veiklos pelnu. Didžiausius nuostolius patyrė „**Lietuvos geležinkeliai**“ bei **miškų urėdijios** – atitinkamai 35,6 ir 8 mln. eurų. Tuo metu visų VVĮ normalizuotas pelnas prieš apmokestinimą iš komercinės veiklos siekė 266,4 mln. eurų. Jei specialieji įpareigojimai būtų pilnai kompensuojami ir įmonėms nereiktų nuostolių dengti komercinės veiklos pelnu, VVĮ turto pelnas prieš apmokestinimą išaugtų 21,8 proc.

Siekiant didesnio specialiųjų įpareigojimų vykdymo ir valstybės lėšų

panaudojimo skaidrumo, rekomenduojama įmonėms, turinčioms specialiųjų įpareigojimų, užtikrinti, jog turimos apskaitos sistemos leistų kvalifikuotai atskirti komercinėms bei nekomercinėms funkcijoms tenkančias sąnaudas bei turtą ir viešai pateikti šią informaciją. Pastebėtina, jog šiuo metu ne visos įmonės turi tinkamas apskaitos sistemas, informacija apie gaunamas dotacijas bei vykdomas nekomercines funkcijas ne visada pakankamai skaidriai atskleidžiama.

Surinkta informacija apie specialiųjų įpareigojimų vykdymo kaštus leis įvertinti, kokie teisės aktų pakeitimai reikalingi siekiant tobulinti nekomercinių funkcijų vykdymo kontrolę, tikslų nustatymą bei efektyvų lėšų panaudojimą. Vadovaujantis gerąja praktika vertėtų siekti ilgainiui atsisakyti kryžminio subsidijavimo ir nekomercines funkcijas verčiau finansuoti valstybei įsigyjant paslaugas protinga kaina iš įmonių.

Portfelio rezultatų apžvalga

Valstybės valdomų įmonių portfelio apskaičiuota rinkos vertė 2015 metų pabaigoje sudarė 5,5 mlrd. eurų ir valstybei uždirbo 4,4 proc. kapitalo grąžos. Bendrai visos VVĮ per metus sukūrė 1,1 mlrd. eurų pridėtinės vertės – 3,1 proc. bendro vidaus produkto.

VVĮ skaičius per metus sumažėjo – valstybė valdo 128 įmones

2015 metų gruodžio 31 d. valstybė valdė 128 įmones, kai prieš metus – 131. Valstybės valdomų įmonių skaičius sumažėjo, nes po pirmojo 2015 metų ketvirčio veiklą baigė **UAB „Baldžio šilas“**, kuris kovo 31 d. buvo reorganizuotas prijungimo būdu prie reorganizavime dalyvavusios **UAB „Senevita“**; **UAB sanatorija „Pušyno kelias“** 2015 metų liepos 15 d. buvo pertvarkyta į viešąją įstaigą; trečiąjį metų ketvirtį veiklą nustojo vykdyti **VĮ „Vilniaus pilių direkcija“**, kuriai dar 2015 metų rugpjūčio 14 d. buvo paskirtas likvidatorius. Taip pat 2015 metų rugsėjo 23 d. **AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“** Valstybei priklausiusios akcijos buvo perleistas **AB „Lietuvos geležinkeliai“**. Pažymima, kad **AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“** 2015 metų gruodžio 14 d. buvo iškelta bankroto byla. Valstybės valdomų įmonių skaičių didino **VĮ Mašinų bandymo stotis**, kuri buvo įsteigta 2015 metų spalio 1 d.

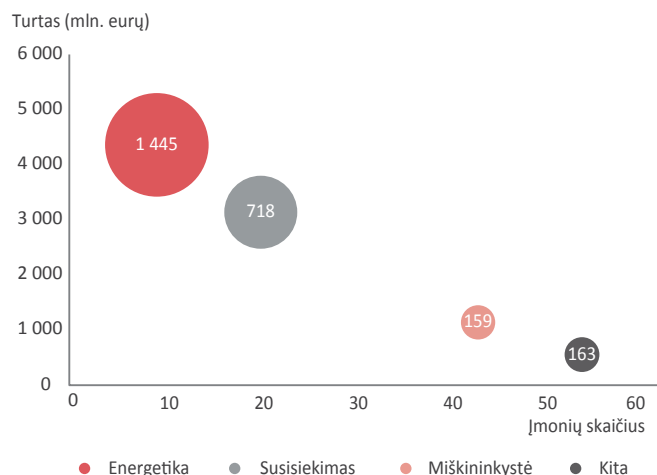
Iš viso į šioje ataskaitoje apžvelgiamą VVĮ portfelį įtraukti 125 VVĮ finansiniai rezultatai. Į portfelį dėl palyginamų duomenų trūkumo neįtrauktos trys VVĮ: **Viešųjų investicijų plėtros agentūra (VIPA)**, **poilsio namai „Baltija“** bei **Mašinų bandymo stotis**.

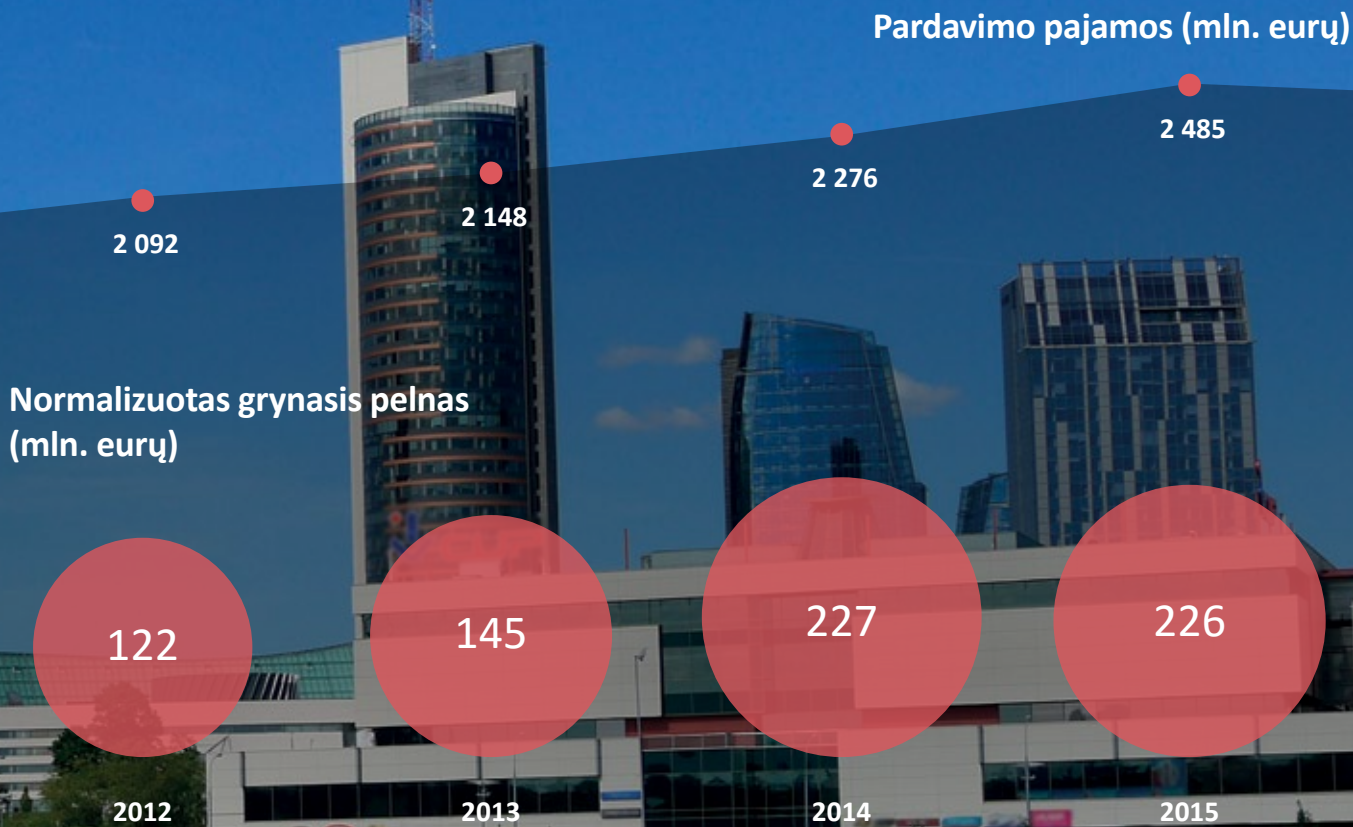
Visos VVĮ yra suskirstytos į keturis sektorius: susisiekimo, energetikos, miškininkystės ir kitų įmonių. Pastarajam sektoriui priklauso įmonės, nepriskirtos nė vienam iš trijų pirmųjų sektorių. Energetikos sektorių sudaro devynios VVĮ, kurios valdo didžiausią dalį portfelio turto – 48,4 proc. (4,5 mlrd. eurų). Šio sektoriaus pardavimo pajamos per 2015 metus sudarė 58,1 proc. (1,4 mlrd. eurų) visų portfelio pajamų. Susisiekimo sektoriui yra priskirta 20 įmonių, kurios valdo 33,6 proc. portfelio turto (3,1 mlrd. eurų), kuriuo disponuojant per 2015 metus uždirbta 28,9 proc. (717,9 mln. eurų) portfelio pajamų. Miškininkystės sektoriui priklauso **42 miškų urėdijos** ir **Valstybinis miškotvarkos institutas**. Šių įmonių turtas sudaro 12,9 proc. (1,2 mlrd. eurų, įskaitant

Valdymo koordinavimo centro įvertintus komercinės paskirties miškus) analizuojamų VVĮ turto, o uždirbtos pajamos – 6,4 proc. (158,7 mln. eurų) viso portfelio apyvartos. Kitų įmonių sektoriui priskirtos net 53 įmonės, tačiau bendrosios jų pardavimo pajamos sudarė tik 6,6 proc. (163,3 mln. eurų) portfelio pajamų, o disponuojamas turtas – 5,1 proc. (474,2 mln. eurų) viso portfelio turto.

Žemiau esančiame grafike palyginamas sektorių sudarančių įmonių skaičius, disponuojamo turto bei pajamų apimtys. Skritulių dydis atitinka pardavimo pajamų dydį, įrašytą pačiuose skrituliuose.

Įmonių skaičius, turtas ir pajamos (mln. eurų) pagal sektorius

Turto perkainojimas ir kiti vienkartiniai įvykiai lėmė ženklus VVĮ portfelio rezultatų pokyčius

2015 metais „Lietuvos energija“ apskaitė turto vertės sumažėjimo nuostolius, o 2014 metais „Lietuvos energija“ ir „EPSO-G“ apskaitė turto perkainojimo nuostolius, kurie ženkliai iškreipė šių įmonių veiklos rezultatus ir turėjo reikšmingos įtakos VVĮ portfelio rezultatams.

2015 metais ilgalaikį materialųjį turtą sumažino „Lietuvos energijos“ dukterinė įmonė „Lietuvos energijos gamyba“. Ši įmonė 2015 metais į veiklos sąnaudas įtraukė 30,1 mln. eurų nuostolių dėl ilgalaikio turto vertės sumažėjimo ir tai buvo pagrindinė priežastis, dėl kurios 2015 metais įmonė apskaitė 0,2 mln. grynujų nuostolių, kai 2014 metų pabaigoje grynasis rezultatas sudarė 33,4 mln. eurų. „Lietuvos energijos“ įmonių grupės 2015 metų rezultatams taip pat ženkliai įtaką turėjo grupės įmonių taikoma dujų kainos nuolaida buitiniams ir nebutiniams vartotojams (neigiamas poveikis 42,5 mln. eurų) bei turto pervertinimas ir sąnaudų perkėlimas iš ankstesnių laikotarpių (neigiama įtaką 4,5 mln. eurų). 2015 metais „Lietuvos energijos“ įmonių grupė apskaitė 55,3 mln. eurų grynojo pelno, eliminavus vienkartinius veiksmus (turto vertės sumažėjimas, dujų kainos nuolaida, ankstesnių laikotarpių sąnaudos) įmonių grupės grynasis rezultatas 2015 metais sudarė 127,9 mln. eurų.

2014 metais ilgalaikį materialų turtą perkainojo „Lietuvos energijos“ dukterinė įmonė **LESTO** (nuo 2016 metų sausio 1 d. **LESTO** ir „Lietuvos dujos“ sujungtos į įmonę **ESO**). Ilgalaikio materialaus turto perkainojimas, **LESTO** veiklos sąnaudas 2014 metais padidino 219,9 mln. eurų, todėl Bendrovė 2014 metais apskaitė 164,6 mln. eurų grynujų nuostolių. Eliminavus turto perkainojimo įtaką, grynasis rezultatas 2014 metų pabaigoje siekė 22,4 mln. eurų. Iš viso „Lietuvos energijos“ įmonių grupės 2014 metų grynajam rezultatui **LESTO** turto perkainojimas turėjo 406,8 mln. eurų dydžio neigiamą poveikį. 2014 metais „Lietuvos energijos“ įmonių grupės rezultatus taip pat ženkliai

paveikė „Lietuvos dujų“ įsigijimas, dėl kurio grupės grynasis rezultatas išaugo 59,5 mln. eurų. Pažymima, kad lyginant grupės 2014 metų grynąjį rezultatą su 2015 metų grynuoju rezultatu, svarbu įvertinti nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų mažėjimo poveikį (50,8 mln. eurų), apskaičius **LESTO** turto pervertinimą 2014 metų pabaigoje. Viso „Lietuvos energijos“ įmonių grupė 2014 metais apskaitė 280 mln. eurų grynujų nuostolių, tačiau eliminavus įvardintus vienkartinius veiksmus (**LESTO** turto perkainojimas, „Lietuvos dujų“ įsigijimas bei nusidėvėjimo sumažėjimo išlyginamasis poveikis) įmonių grupės grynasis rezultatas (normalizuotas grynasis pelnas) 2014 metais sudarė 118,2 mln. eurų. 2014 metais turto vertės perkainojimą įvykdė ir „EPSO-G“ grupės įmonė. „Litgrid“ į veiklos sąnaudas įtraukė 123,2 mln. eurų turto perkainojimo nuostolių, todėl grynasis rezultatas 2014 metais siekė 111,6 mln. eurų. Tai buvo pagrindinis veiksnys, lėmęs 13,3 mln. eurų **EPSO-G** įmonių grupės grynuosius nuostolius. 2014 metais „EPSO-G“ įmonių grupės rezultatus taip pat ženkliai paveikė „Amber Grid“ įsigijimas (įmonės prestižo apskaitymas bei dėl to susidariusios mokestinės sąnaudos), kuris grupės grynajam rezultatui turėjo teigiamą 90,5 eurų įtaką. Taip pat lyginant grupės grynąjį 2014 metų rezultatą su 2015 metų rezultatu turi būti įvertintas nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų pokytis, atsiradęs dėl 2014 metų pabaigoje „Litgrid“ turto perkainavimo. 2014 metais „EPSO-G“ įmonių grupė apskaitė 13,3 mln. eurų grynujų nuostolių, bet eliminavus „Litgrid“ turto perkainojimą ir dėl jo susidariusį nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų pokytį bei „Amber Grid“ įsigijimo įtaką, įmonių grupės normalizuotas grynasis pelnas 2014 metais siekė 10,3 mln. eurų.

Atsižvelgus į aukščiau įvardintų vienkartinių veiksmų įtakos mastą ir poveikį rezultatams, toliau VVĮ portfelio rezultatų apžvalgoje skaičiuojamas normalizuotas grynasis rezultatas. Normalizuotas grynasis pelnas/nuostoliai yra paskaičiuoti eliminavus netipinių

mokesčių valstybei bei banko bankrotų įtaką, o taip pat atėmus „Lietuvos energijos“ ir „EPSO-G“ turto perkainojimo nuostolius bei „Lietuvos energijos“ ir „EPSO-G“ vienkartinis netipinių veiksmų rezultatus.

Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad „Lietuvos energijos“ įmonių

grupės ir „EPSO-G“ įmonių grupės 2014 metų rezultatams įtakos turėjo, atitinkamai, „Lietuvos dujų“ ir „Amber Grid“ finansiniai rezultatai, kurie įtraukiami į grupių konsoliduotus rezultatus tik nuo 2014 metų antro pusmečio. „Lietuvos dujų“ ir „Amber Grid“ finansinių rezultatų eliminavimui, siekiant tikslesnio duomenų palyginamumo, Valdymo koordinavimo centras neturėjo pakankamai duomenų.

Trys įmonės įdarbino 57,6 proc. visų VVĮ darbuotojų

2015 metų pabaigoje VVĮ dirbo 40 600 darbuotojai – 1 033 darbuotojais mažiau nei prieš metus. Daugiau nei pusė (55,2 proc.) darbuotojų dirbo susisiekimo sektoriuje, o trys didžiausi darbdaviai – įmonių grupės „Lietuvos geležinkeliai“, Lietuvos paštas ir „Lietuvos energija“ – kartu įdarbino 57,6 proc. visų VVĮ darbuotojų.

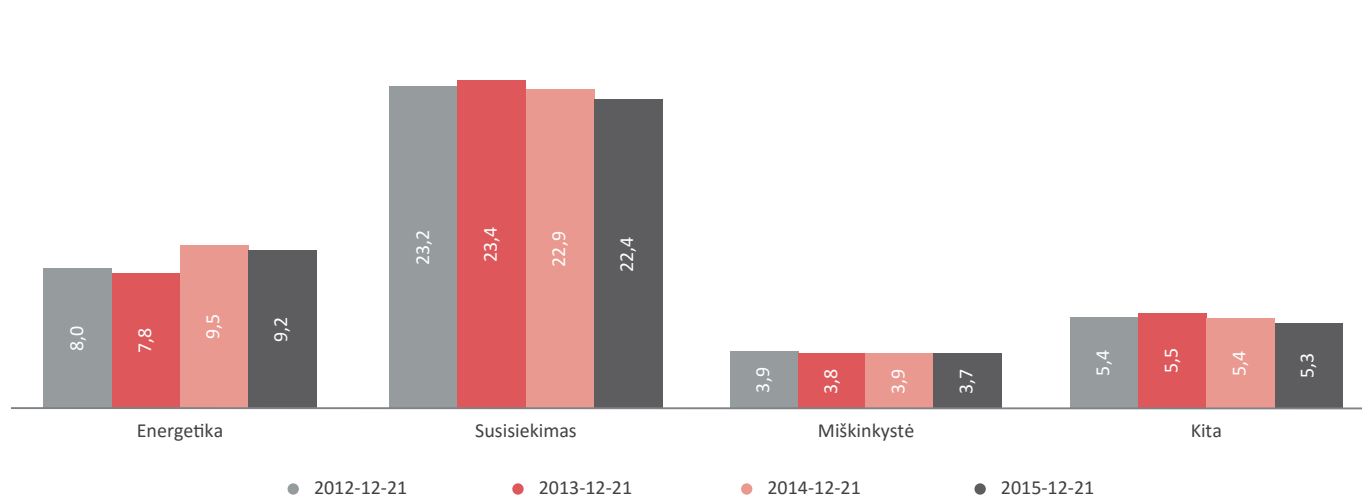
Energetikos sektoriaus įmonėse 2015 metų pabaigoje dirbo 9 165 darbuotojai – palyginti su 2014 metais darbuotojų skaičius sumažėjo 3,1 proc. Daugiausiai darbuotojų skaičius mažėjo „Lietuvos energijos“ įmonių grupėje ir „EPSO-G“ įmonių grupėje.

Susisiekimo sektoriaus įmonėse 2015 metų pabaigoje dirbo 2,1 proc. mažiau darbuotojų (22 415) nei prieš metus. Daugiausiai darbuotojų

skaičius šiame sektoriuje mažėjo dėl „Lietuvos geležinkelių“ darbuotojų skaičiaus kitimo, kurioje buvo apribotas darbuotojų priėmimas į darbo vietas atsilaisvinusias dėl natūralios darbuotojų kaitos, todėl analizuojamo laikotarpio pabaigoje šioje įmonėje dirbo 12 256 darbuotojai, t. y. 278 darbuotojais mažiau nei prieš metus. Taip pat 272 darbuotojais – iki 5 766 – sumenko ir Lietuvos pašto darbuotojų skaičius.

Miškininkystės sektoriaus įmonių darbuotojų skaičius sumažėjo 2,9 proc. 2015 metų pabaigoje šiame sektoriuje buvo įdarbinta 3 739 darbuotojai. Kitų įmonių sektoriuje darbuotojų skaičius traukėsi 2,7 proc., iki 5 281 darbuotojo.

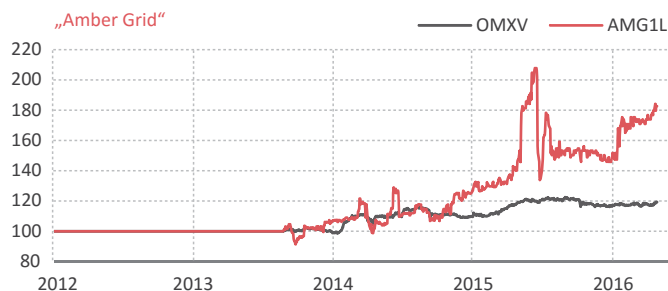
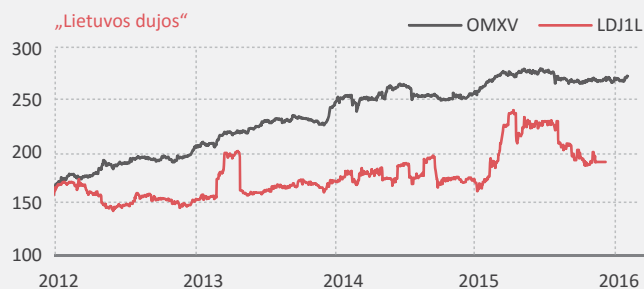
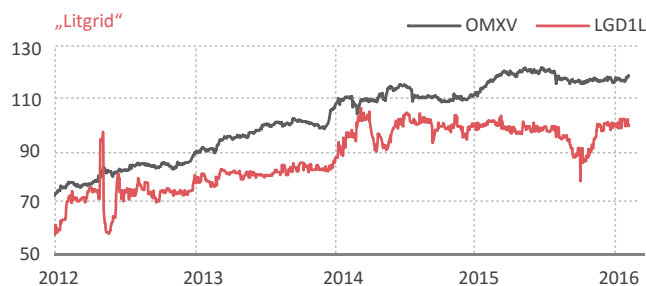
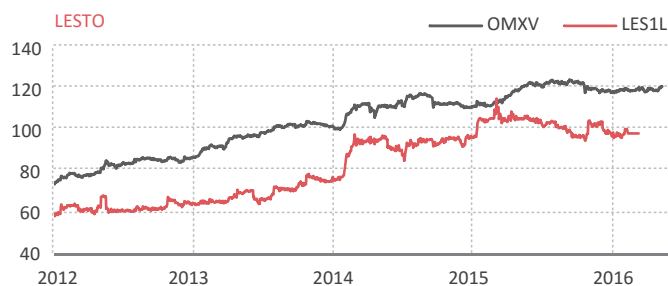
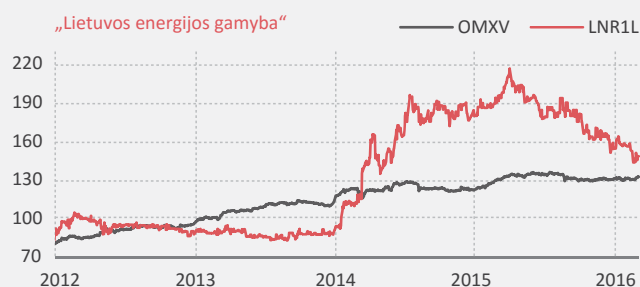
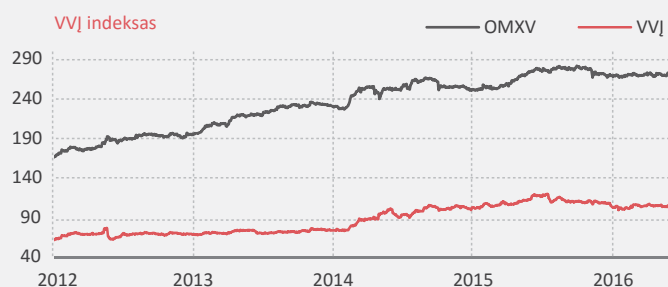
Darbuotojai (tūkst.)

Didžiausią dalį (29,5 proc.) valstybės turimų VVĮ akcijų rinkos vertės 2015 metais sudarė **LESTO** (530 mln. eurų), o mažiausią – „**Klaipėdos nafta**“ (101,6 mln. eurų). **LESTO** akcijų kaina dėl sumažėjusių pajamų per 2015 metus nukrito 6,8 proc. lyginant su 2014 metų pabaiga, iki 561,7 mln. eurų. Per ataskaitinį laikotarpį „**Lietuvos energijos gamybos**“ akcijų kaina sumažėjo 14 proc. dėl pasikeitusios reguliacinės veiklos bei turto perkainojimo įtakos. „**Litgrid**“ akcijų vertė padidėjo 6,6 proc., iki 357,1 mln. eurų. Dėl nagrinėjamu laikotarpiu padidėjusių pajamų ir sumažėjusių sąnaudų didėjo „**Lietuvos dujų**“ ir „**Amber Grid**“ akcijų kaina, atitinkamai 9,5 proc. (iki 207 mln. eurų) ir 32,5 proc. (iki 212,3 mln. eurų). „**Klaipėdos naftos**“ akcijų vertė dėl pradėtos SGD terminalo eksploatacijos bei išaugusių krovos apimčių

ataskaitiniu laikotarpiu išaugo 18,6 proc. (iki 140,4 mln. eurų). 2016 metų sausio 1 d. **AB LESTO** ir **AB „Lietuvos dujos“** sujungimo būdu buvo reorganizuotos įkuriant **AB „Energijos skirstymo operatorius“**. **AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“** 2015 metų gruodžio 14 d. buvo iškelta bankroto byla, todėl į 2015 metų listinguojamų VVĮ analizę ir VVĮ indeksą ši įmonė nėra įtraukta.

Iš valstybei priklausančių VVĮ akcijų sudarytas indeksas parodo biržoje kotiruojamo valstybės valdomo turto vertės pokyčius nuo 2014 metų pabaigos. VVĮ indeksas nuo 2014 m. pabaigos iki 2015 metų pabaigos nepakito. Per tą patį laikotarpį „NASDAQ OMX Vilnius“ akcijų indekso vertė padidėjo 7,4 proc.

P/E rodiklis

Daugumos listinguojamų VVJ akcijos yra santykinai pigesnės nei sektorių vidurkiai

Siekiant nustatyti listinguojamų Lietuvos VVJ sąlyginę akcijų vertę buvo apskaičiuotas jų P/E rodiklis. Šis įmonių rinkos kapitalizacijos ir uždirbto pelno santykis atspindi investuotojų lūkesčius ir įmonės perspektyvų vertinimą, tačiau tai yra veikiau orientacinis rodiklis, prasmingas tik lyginant jo dydį tiek laiko perspektyvoje, tiek panašių įmonių kontekste. Palyginamajai analizei atlikti buvo panaudoti atitinkamuose sektoriuose veikiančių besivystančių šalių įmonių P/E rodikliai.

Listinguojamų Lietuvos VVJ, priskiriamų tiems patiems sektoriams, P/E rodikliai gana ženkliai skiriasi, atspindėdami fundamentalius įmonių veiklos aspektus. Energetikos sektoriuje veikusios **LESTO** akcijų P/E rodiklis vertinamas 7,7 ir buvo penkis kartus mažesnis nei užsienio įmonių energetikos sektoriaus vidurkis (37,8), todėl **LESTO** akcijos galėjo būti vertinamos kaip pigios. Tame pačiame sektoriuje veikiančios „**Litgrid**“ akcijos vertinamos kaip brangios, kadangi šios įmonės P/E rodiklio reikšmė sudarė 194,6 ir užsienio įmonių vidurkį lenkia 5,1 karto.

Naftos ir dujų skirstymo sektoriui priskiriamų „**Klaipėdos naftos**“, „**Lietuvos dujų**“ bei „**Amber Grid**“ P/E rodikliai buvo atitinkamai 6,4, 16,0 ir 13,3. Palyginti su šiame sektoriuje veikiančių užsienio įmonių vidurkiu (66,3), „**Lietuvos dujų**“ ir „**Amber Grid**“ akcijos vertinamos atitinkamai 4 ir 5 kartus pigiau, o „**Klaipėdos naftos**“ net 10 kartų pigiau.

Listinguojamos Lietuvos VVJ	2013	P/E 2014	2015	Palyginamieji užsienio sektoriai*	P/E 2015
LESTO	37,5	-	7,7	Energetika	37,8
„Litgrid“ įmonių grupė	40,7	-	194,6	Energetika	37,8
„Lietuvos energijos gamyba“	8,0	14,8	-	Energetika	37,8
„Klaipėdos nafta“	10,8	12,8	6,4	Naftos ir dujų skirstymas	66,3
„Lietuvos dujos“	-	32,2	16,0	Naftos ir dujų skirstymas	66,3
„Amber Grid“	88,5	-	13,3	Naftos ir dujų skirstymas	66,3

* Palyginimo tikslams naudojami sektorių, kuriems priskiriamos Lietuvos listinguojamos VVJ, įmonių besivystančiose šalyse, esančiose regionuose kaip Rytų Europa, Azija, Lotynų Amerika, vidurkiai

LESTO, „**Litgrid**“ ir „**Amber Grid**“ 2014 metų pabaigoje patyrė nuostolius, dėl to jų P/E rodiklių už tuos metus apskaičiuoti negalima. „**Lietuvos energijos gamyba**“ 2015 metus baigė nuostolingai, tad šios įmonės P/E rodiklis už 2015 metus neskaiciuojamas.

Agreguota VVJ finansinė informacija

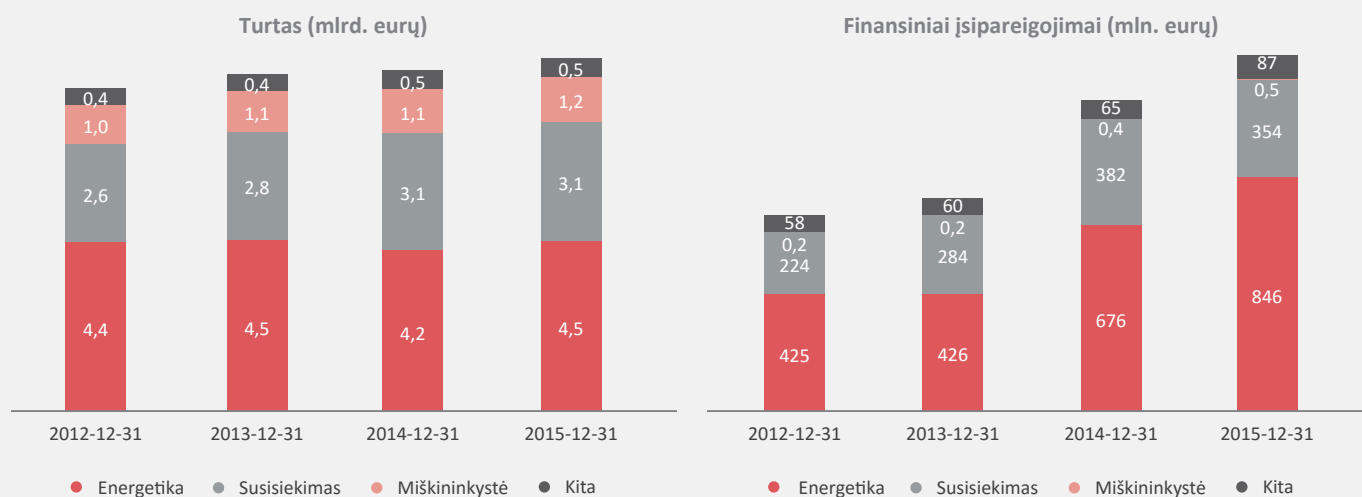
Žemiau esančiose lentelėse pateikiama apibendrinta visų VVJ finansinė informacija, remiantis 2015 metų finansinių ataskaitų duomenimis.

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	2 275 703	2 484 514
Pardavimo savikaina	1 440 865	1 666 755
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	834 838	817 760
Veiklos sąnaudos	1 268 372	670 729
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	106 893	11 614
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-326 641	158 645
Veiklos pelno marža	-14,4%	6,4%
EBITDA	541 048	555 564
EBITDA marža	23,8%	22,4%
Finansinė ir investicinė veikla	40 776	-14 279
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-285 864	144 366
Pelno mokestis	-63 758	15 360
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-222 106	129 006
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	-18 432	13 024
Normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai)	227 274	226 073
Normalizuoto grynojo pelno marža	10,0%	9,1%
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31	2015-12-31
Nematerialus turtas	51 017	56 355
Materialus turtas	5 917 185	6 242 920
Finansinis turtas	138 413	129 763
Kitas ilgalaikis turtas	341 970	339 008
Biologinis turtas	954 763	1 005 389
Ilgalaikis turtas	7 403 349	7 773 435
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	372 556	389 579
Per vienerius metus gautinos sumos	526 151	501 363
Kitas trumpalaikis turtas	114 959	120 540
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	475 971	425 621
Trumpalaikis turtas	1 489 636	1 437 103
Turto iš viso	8 892 985	9 210 538
Nuosavas kapitalas	5 034 989	5 216 913
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	115 062	121 317
Dotacijos, subsidijos	1 633 816	1 701 187
Ilgalaikiai įsipareigojimai	1 249 276	1 399 138
Trumpalaikiai įsipareigojimai	974 905	893 300
Įsipareigojimai	2 224 181	2 292 438
Finansiniai įsipareigojimai	1 123 446	1 287 224
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	8 892 986	9 210 538
Rodikliai	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA (paskutinių 12 mėnesių)	2,6%	2,5%
Normalizuotas ROE (paskutinių 12 mėnesių)	4,4%	4,4%
D/E	22,3%	24,7%
Grąža valstybei (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	66 578	104 721
Paskirtos pelno įmokos	7 593	6 641
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	74 172	111 363
Turto mokestis	6 850	7 047
Žaliavos mokestis	22 911	21 628
Iš viso:	103 933	140 037
Informacija apie darbuotojus	2014 metai	2015 metai
Darbuotojų skaičius	41 633	40 600
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	477	474

Turtas ir investicijos

2015 metų pabaigoje VVJ apskaitinė turto vertė siekė 9,2 mlrd. eurų – 3,6 proc. daugiau nei 2014 metų pabaigoje. Energetikos sektoriaus įmonių apskaitinė turto vertė padidėjo 5,4 proc., iki 4,5 mlrd. eurų ir sudarė kiek mažiau nei pusę viso VVJ turto vertės. Susisiekimo sektoriaus apskaitinė turto vertė padidėjo 1,4 proc. arba 41,9 mln. eurų, miškininkystės sektoriaus turto vertė padidėjo 4,6 proc. ir pasiekė beveik 1,2 mlrd. eurų.

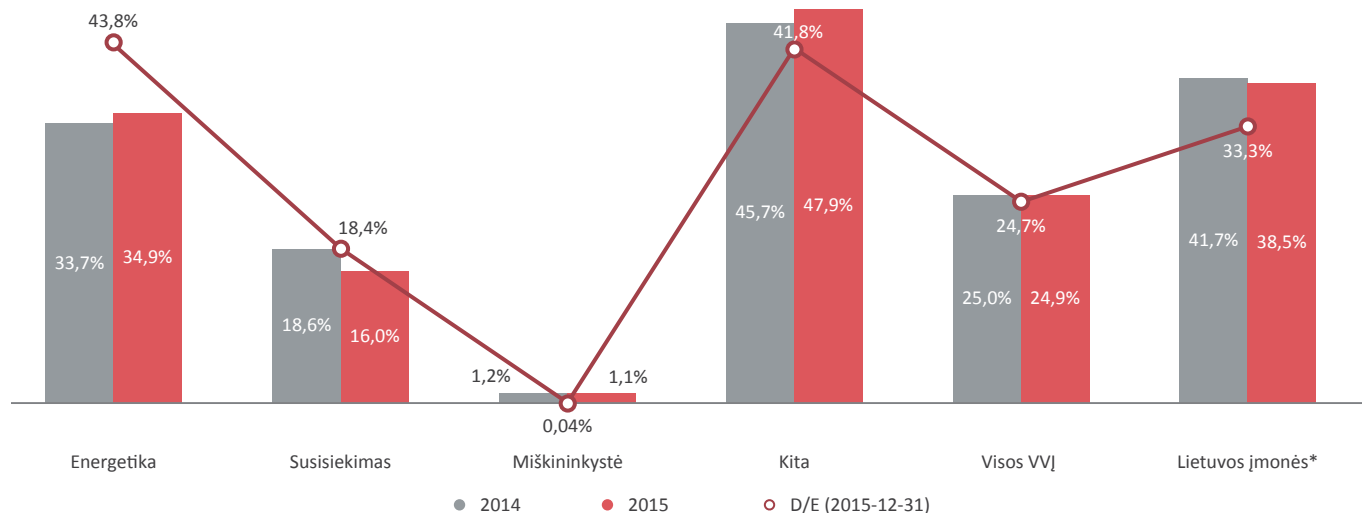
Išaugo VVJ finansiniai įsipareigojimai

VVJ portfelio finansinių įsipareigojimų suma per 2015 metus išaugo 14,6 proc., iki 1 287,2 mln. eurų. Šį pokytį lėmė 25,2 proc. didėję energetikos sektoriaus finansiniai įsipareigojimai, kurie ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 846,4 mln. eurų. Energetikos sektoriaus finansinių įsipareigojimų didėjimui didžiausią įtaką darė „EPSO-G“ įmonių grupė, kurios finansinių įsipareigojimų augimą lėmė vykdomi strateginiai energetikos projektai. Finansiniai įsipareigojimai taip pat kito ir kituose sektoriuose. Susisiekimo sektoriuje finansiniai įsipareigojimai mažėjo 7,4 proc., miškininkystės sektoriuje – augo 13,9 proc., tačiau miškininkystės sektoriaus finansiniai įsipareigojimai yra itin maži, 2015 metų pabaigoje siekė tik 0,5 mln. eurų. Kitų įmonių sektoriaus finansiniai įsipareigojimai didėjo 32,7 proc. iki 86,8 mln. eurų.

VVJ įsipareigojimų ir turto santykis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 24,9 procentus ir, palyginti su visų Lietuvos įmonių finansiniais rodikliais, buvo 13,6 procentinio punkto mažesnis (Statistikos departamento duomenys). Didžiausią įsipareigojimų dalį turte apskaitė kitų įmonių sektorius – šis rodiklis viršijo Lietuvos vidurkį. Šio sektoriaus sudėtyje yra finansines paslaugas teikiančios bei nuostolingai veikiančios įmonės, kurios ir lėmė aukštą įsipareigojimų santykį. Susisiekimo sektoriaus įsipareigojimų ir turto santykis yra daugiau nei dvigubai mažesnis už Lietuvos vidurkį, o miškininkystės sektoriaus turtas 97,8 proc. padengtas nuosavu kapitalu.

Įsipareigojimų ir turto santykis

*Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

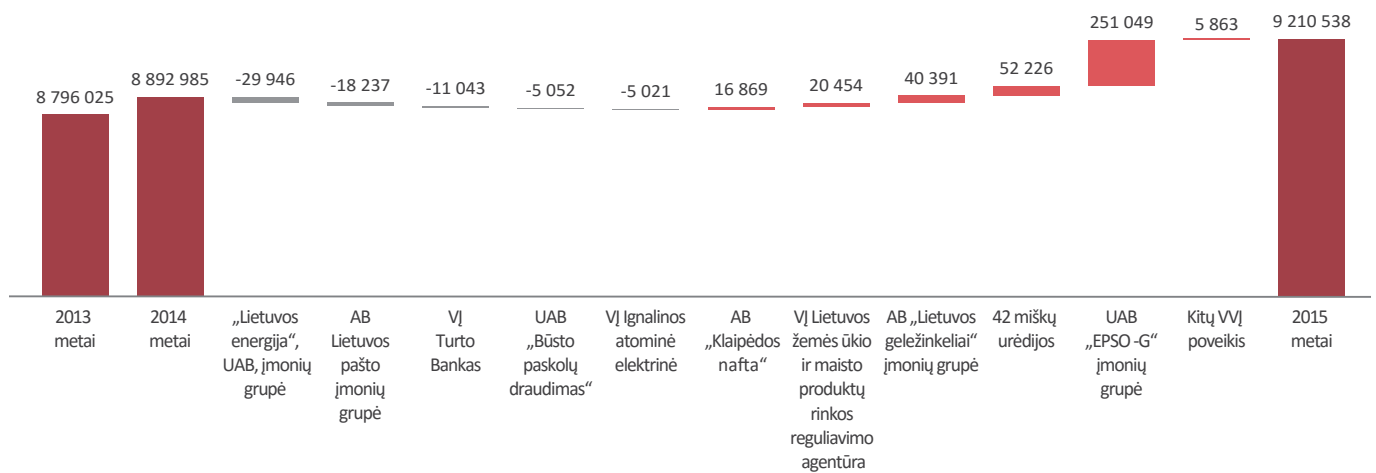
VVJ portfelio apskaitinė nuosavo kapitalo vertė per 2015 metus didėjo 3,6 proc. iki 5 216,9 mln. eurų. Labiausiai nuosavo kapitalo vertė augo susisiekimo sektoriuje, augimas sudarė 6,3 proc. arba 113,6 mln. eurų. Tuo metu energetikos sektoriaus nuosavo kapitalo vertė augo 1,4 proc., miškininkystės sektoriaus – augo 4,6 proc., o kitų įmonių sektoriaus nuosavo kapitalo vertė mažėjo 4,2 proc. VVJ portfelio dotacijų ir subsidijų suma padidėjo 4,1 proc., iki 1 701,2 mln. eurų. Didžiausia dalis teko energetikos sektoriui, kurio dotacijos augo 7,7 proc. iki 966,2 mln. eurų dėl reikšmingai išaugusių dotacijų „EPSO-G“ įmonių grupėje.

2015 metų pabaigoje VVJ finansinių įsipareigojimų ir nuosavybės santykis siekė 24,7 proc. ir palyginti su 2014 metais išaugo 2,4

procentinio punkto. Visgi VVJ įsiskolinimo lygis vis tiek išlieka konservatyvus – palyginti su visų Lietuvos įmonių vidurkiu, 2015 metų pabaigoje jis buvo 8,6 procentinio punkto mažesnis (Statistikos departamento duomenys). Didžiausias skolinto ir nuosavo kapitalo santykis 2015 metų pabaigoje buvo užfiksuotas energetikos sektoriuje – 43,8 proc., o miškininkystės sektoriaus įmonės didžiąja dalimi finansuojamos iš nuosavo kapitalo, todėl jų skolinto ir nuosavo kapitalo santykis ir toliau išlieka artimas nuliui (įskaitant nuosavą kapitalą didinančią apskaičiuotą komercinės paskirties miško vertę).

Toliau pateikiama informacija apie VVJ portfelio apskaitinės turto vertės pokyčius detalizuojant juos pagal įmones, kurios turėjo didžiausios įtakos viso portfelio rezultatams.

VVJ portfelio turto pokyčio detalizavimas pagal įmones (tūkst. eurų)

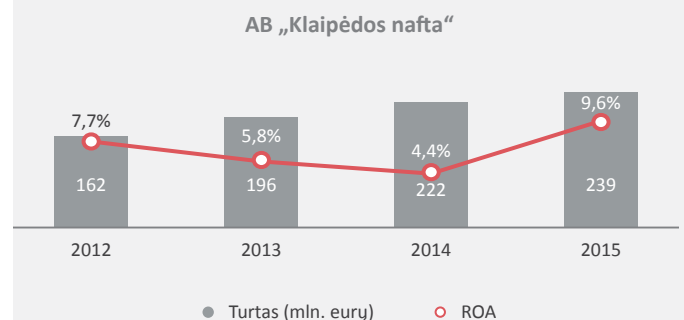
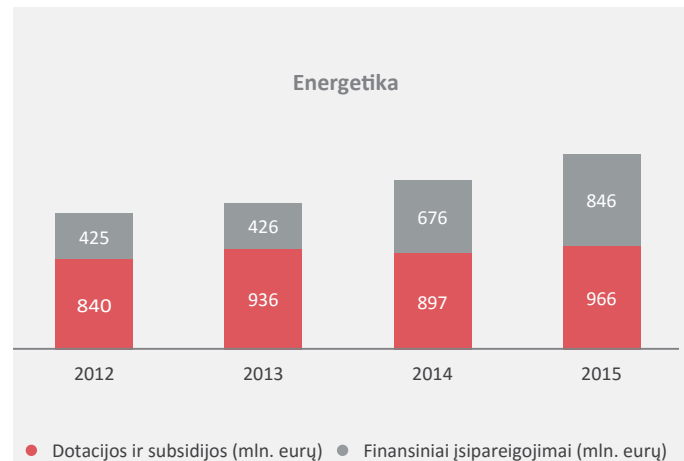

UAB „EPSO-G“ įmonių grupės turtas per ataskaitinį laikotarpį išaugo 251 mln. eurų ir 2015 metų pabaigoje sudarė 1,2 mlrd. eurų. Turto pokytį lėmė Grupės vykdomi strateginiai projektai. 2015 metais 57 proc. arba 142,2 mln. eurų padidėjo grupės finansiniai įsipareigojimai dėl dukterinės įmonės „Litgrid“ 208 mln. eurų investicijų į strateginių elektros energetikos projektų įgyvendinimą bei šalies perdavimo tinklo rekonstrukciją ir plėtrą bei dėl „Amber Grid“ 2015 metais vykdytos magistralinio dujotiekio Klaipėda – Kuršėnai statybos. Pažymima, kad per 2015 metus Grupės dotacijos išaugo nuo 108,1 mln. iki 190,6 mln. eurų dėl jau minėtų vykdomų strateginių projektų.

Miškų urėdijų turtas per 2015 metus išaugo 4,6 proc., iki 1,2 mlrd. eurų. Šį padidėjimą lėmė išaugusi diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuota miškų vertė, kuri, remiantis 2016 metų pradžioje atliktu Valdymo koordinavimo centro vertinimu, siekė 1 003 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais buvo 5,3 proc. didesnė. Urėdijų valdomų miškų vertės padidėjimą lėmė išaugusi vidutinė apvaliosios medienos kaina, kuri yra skaičiuojama penkerių metų laikotarpyje. Taip pat miškų vertę didino gerėjanti miškų kokybė.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės turtas per 2015 metus išaugo 2 proc., arba 40,4 mln. eurų. Turto augimą lėmė ženkliai išaugęs grupės nuosavas kapitalas, nuo 1 015 mln. eurų iki 1 099,4 mln. eurų. Grupės nuosavas kapitalas augo dėl įstatinio kapitalo padidėjimo, kuris nuo 2014 metų pabaigos išaugo 116,8 mln. eurų.

VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūros turto vertė 2015 metų pabaigoje siekė 24,6 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais išaugo 6 kartus. Šiam pokyčiui įtaką darė įmonės trumpalaikiai įsipareigojimai, kurie išaugo 20,5 mln. eurų dėl 13,6 mln. eurų didėjusių finansinių skolų iš kredito įstaigų, 4,4 mln. eurų išaugusių skolų tiekėjams bei apskaitytų 5 mln. eurų vertės gautų išankstinių apmokėjimų. Nuo 2015 metų liepos mėnesį agentūra pradėjo vykdyti intervencinį nugriebto pieno miltelių pirkimą, kas padidino įmonės atsargas 13,4 mln. eurų.

↑ **AB „Klaipėdos nafta“** turtas 2015 metų pabaigoje sudarė 238,8 mln. eurų – tai 7,6 proc. daugiau nei 2014 metų pabaigoje. Šiam pokyčiui daugiausiai įtakos turėjo 79,6 proc., iki 58,7 mln. eurų padidėjęs trumpalaikis turtas. Trumpalaikio turto didėjimą lėmė pinigų ir pinigų ekvivalentų augimas, kuris siekė beveik 2,2 karto. Įtakos turėjo ir ženklus gautinų sumų padidėjimas nuo 10,5 mln. iki 28,7 mln. eurų. Šių sumų augimą lėmė SGD terminalo veiklos saugumo dedamosios gautinų sumų padidėjimas.

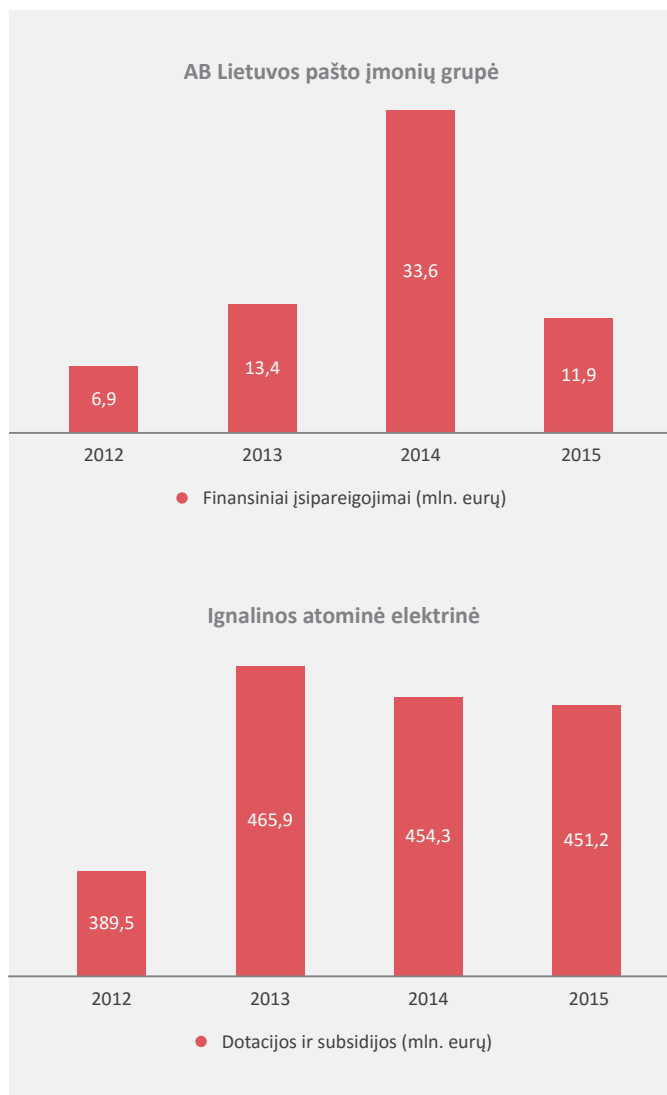
↓ **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės** turto vertė 2015 metų pabaigoje siekė 2 339,2 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais mažėjo 29,9 mln. eurų. Grupės trumpalaikis turtas sumažėjo net 11,5 proc., o pagrindinė to priežastis – trumpalaikio turto efektyvesnis valdymas – atsargos sumenko 24,5 proc. arba 13 mln. eurų, o prekybos ir kitos gautinos sumos sumažėjo 24,1 mln. eurų.

↓ **AB Lietuvos paštas įmonių grupės** turtas 2015 metų pabaigoje sudarė 70,6 mln. eurų ir buvo 20,5 proc., arba 18,2 mln. eurų mažesnis nei 2014 metais. Grupė buvo įgaliota keisti litus į eurus 60 dienų po euro įvedimo. Šiai paslaugai atlikti buvo suteikta 57,9 mln. eurų paskola, kurią bendrovė grąžino iki 2015 metų kovo 4 dienos.

↓ **VĮ Turto banko** turtas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 160,9 mln. eurų ir palyginti su 2014 metų pabaiga sumažėjo 6,4 proc., arba 11 mln. eurų. Tai lėmė investicinio turto ir nebaigtų vykdyti sutarčių sumažėjimas, kadangi šis turtas buvo įvertintas rinkos verte. Dėl to investicinis turtas per 2015 metus sumažėjo 16,1 proc., iki 36,6 mln. eurų. Įmonės turto mažėjimui taip pat reikšmingos įtakos turėjo nebaigtos vykdyti sutartys, kurios mažėjo tris kartus iki 5,4 mln. eurų. Kadangi buvo perduoti pastatyti atnaujinimo projektų objektai, sumažėjo nebaigtų vykdyti sutarčių straipsniai.

↓ **UAB „Būsto paskolų draudimas“** turto vertė 2015 metų pabaigoje sudarė 23,8 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais buvo 17,5 proc., arba 5,1 mln. eurų mažesnė. Didžiausią įtaką mažėjimui turėjo 2,5 mln. eurų sumenkę techniniai atidėjiniai, iš kurių daugiausiai mažėjo numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių suma, mažėjimas siekė 28,3 proc. arba 2,2 mln. eurų.

↓ **VĮ Ignalinos atominės elektrinės** turtas per ataskaitinį laikotarpį mažėjo 5 mln. eurų ir 2015 metų pabaigoje sudarė 571,3 mln. eurų. Tai lėmė mažėjęs įmonės nuosavas kapitalas bei dotacijų suma. Įmonės nuosavo kapitalo vertė smuko 2,4 mln. eurų dėl tokiu pat dydžiu išaugusio nepaskirstytojo nuostolio. Dotacijų ir subsidijų suma palyginti su 2014 metų pabaiga buvo 3,1 mln. eurų mažesnė.

↑ **Likusių VVĮ** turtas per metus padidėjo 5,9 mln. eurų ir taip pat prisidėjo prie bendro VVĮ portfelio turto augimo. Iš 74 įmonių, kurių turto pokyčiai nebuvo paaiškinti detaliau, 38 įmonių turtas mažėjo, o 36 įmonių turtas paaugo.

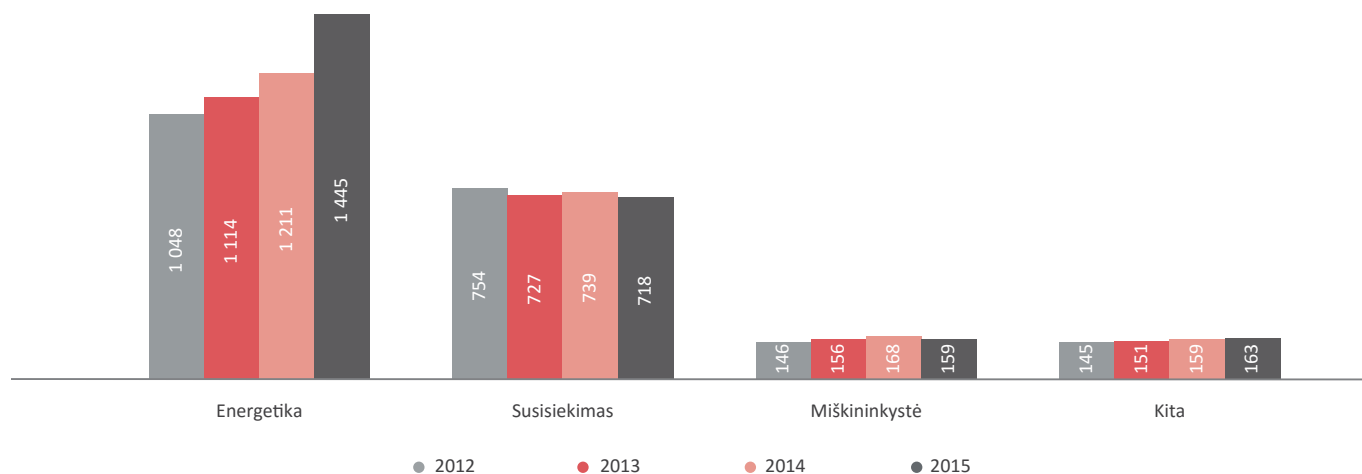
Pardavimo pajamos

VVĮ pajamos išaugo 9,2 proc.

VVĮ portfelio pardavimo pajamos 2015 metų pabaigoje sudarė 2 484,5 mln. eurų ir, palyginti su 2014 metų rezultatais, išaugo 9,2 proc. Portfelio pajamų bendrą kilimą lėmė 19,3 proc. padidėjusios didžiausio VVĮ sektoriaus – energetikos – pajamos, išaugusios nuo 1 210,9 iki 1 444,6 mln. eurų. Šiam pokyčiui didelę įtaką padarė „Lietuvos dujos“ ir „Amber Grid“, kurių pajamos į 2014 metų agreguotas VVĮ pajamas buvo įtrauktos už nepilną ataskaitinį laikotarpį, kadangi šių bendrovių kontrolinius akcijų paketus valstybė įsigijo tik 2014 metų antrąjį ketvirtį. Prie energetikos sektoriaus pajamų padidėjimo prisidėjo ir 2014 metų lapkričio 27 d. **AB „Klaipėdos nafta“** pradėtas SGD terminalo

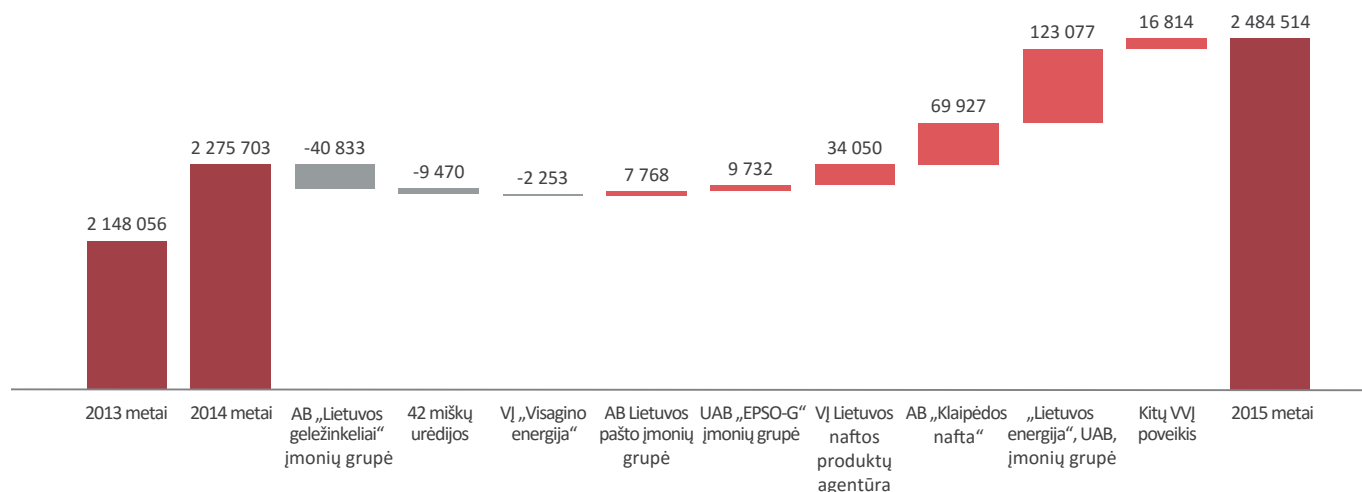
eksploatavimas. Taip pat augo kitų įmonių sektoriaus pajamos – 2,9 proc., iki 163,3 mln. eurų. Tačiau susisiekimo ir miškininkystės sektorių pajamos per 2015 metus mažėjo. Susisiekimo sektoriaus pajamos sudarė 717,9 mln. eurų ir buvo 2,8 proc. mažesnės nei 2014 metais, miškininkystės pajamos siekė 158,7 mln. eurų – 5,4 proc. mažiau nei 2014 metų pabaigoje.

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

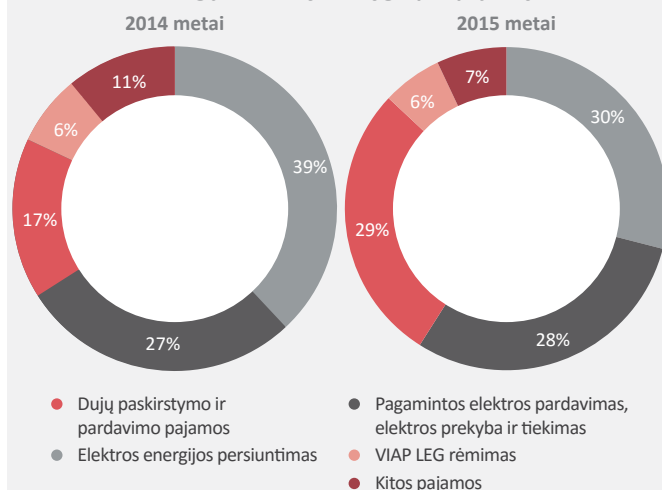
Toliau pateikiama informacija apie VVĮ portfelio pardavimo pajamų pokyčius detalizuojant juos pagal įmones, kurios turėjo didžiausios įtakos viso portfelio rezultatams.

VVĮ portfelio pardavimo pajamų pokyčio detalizavimas pagal įmones (tūkst. eurų)

↑ „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė per 2015 metus uždirbo 1 095,8 mln. eurų pajamų, t. y. 12,7 proc. arba 123,1 mln. eurų daugiau nei 2014 metais. Didžiausia grupės pajamų dalis gauta iš elektros energijos persiuntimo paslaugos – 325,9 mln. eurų arba 30 proc. visų pajamų. Taip pat svarbią dalį grupės pajamų struktūroje sudaro dujų paskirstymo ir pardavimo pajamos, kurios 2015 metais siekė 315,2 mln. eurų, 85,4 proc. daugiau nei 2014 metais. Tuo tarpu pajamos iš pagamintos elektros energijos pardavimo, elektros prekybos ir tiekimo, kurios sudaro 28 proc. visų pajamų, padidėjo 19,3 proc. dėl padidėjusių elektros energijos pardavimų laisvojoje rinkoje. Tačiau dėl reikšmingai sumažėjusių pajamų iš elektros energijos persiuntimo „Lietuvos energijos“ grupės pajamos per 2015 metus, palyginus su 2014 metais, sumažėjo 2,8 proc., neįtraukiant „Lietuvos dujų“ pajamų.

„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės pajamų struktūra

↑ **AB „Klaipėdos nafta“** pajamos už ataskaitinį laikotarpį siekė 109,7 mln. eurų – tai 2,8 karto daugiau nei 2014 metais. Pagrindinė bendrovės pajamų didėjimo priežastis – pradėta SGD terminalo eksploatacija. Iš viso per 2015 metus pripažinta 69,9 mln. eurų SGD terminalo veiklos pajamų. Naftos terminalo pardavimo pajamos taip pat augo – 17,1 proc., arba 5,4 mln. eurų. Šių pajamų augimą lėmė išaugusi AB „Orlen Lietuva“ krova ir padidėjęs tranzitinių krovinių srautas iš Baltarusijos ir Rusijos gamyklų.

↑ **VĮ Lietuvos naftos produktų agentūros** pajamos 2015 metų pabaigoje siekė 66,9 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais išaugo 2 kartus, nuo 32,9 mln. eurų. Šį skirtumą lėmė 116 proc. išaugusios pajamos iš dyzelino pardavimo (nuo 29,3 mln. eurų iki 63,4 mln. eurų). Tuo tarpu 2015 metų pabaigoje mazuto pardavimo pajamos sudarė 3 mln. eurų, o 2014 metais mazuto pardavimo pajamų nebuvo.

↑ **UAB „EPSO-G“ įmonių grupė** gavo 156,8 mln. eurų, 6,6 proc., arba 9,7 mln. eurų daugiau nei per 2014 metus. Pajamų augimui įtaką darė AB „Amber Grid“ gamtinių dujų pardavimo ir susijusių paslaugų pajamos, kurios 2015 metų pabaigoje siekė 55,2 mln. eurų ir buvo 28,4 mln. eurų arba 2 kartus didesnės nei 2014 metais. Šį pokytį didžiąją dalimi nulėmė tai, kad 2014 metais „Amber Grid“ pajamos į Grupės rezultatus buvo įtrauktos tik nuo liepos mėnesio, kuomet buvo įsigytas kontrolinis akcijų paketas. Tuo tarpu grupės pajamos iš elektros ir susijusių paslaugų sumažėjo 20,3 proc. (21,3 mln. eurų), iki 83,5 mln. eurų.

↑ **AB Lietuvos pašto įmonių grupė** per 2015 metus gavo 72,2 mln. eurų pardavimų pajamų, o tai yra 12 proc. arba 7,8 mln. eurų daugiau nei 2014 metais. Grupės pajamų didėjimą lėmė 11,4 proc. išaugusios pašto paslaugų teikimo pajamos, kurios sudaro 53,8 proc. (38,8 mln. eurų) visų grupės pardavimų pajamų. Šių pajamų didėjimui didelę įtaką padarė pajamų iš tarptautinių pašto siuntų padidėjimas.

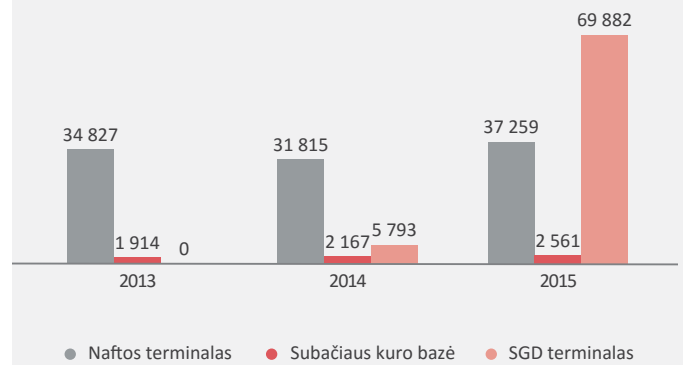
↓ **AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės** pajamos sumažėjo 8,7 proc., iki 429,5 mln. eurų. Pajamų mažėjimui daugiausiai įtakos turėjo 1,9 proc. mažesnis pervežtų krovinių skaičius (ženkliausios įtakos turėjo sumažėję tranzitinių krovinių pervežimai Kaliningrado srities kryptimi) bei 7,7 proc. kritęs pervežtų keleivių skaičius. Be to, 2015 metais ženkliai sumažėjo Grupės pajamos iš kitų papildomų paslaugų, nuo 58,5 mln. eurų iki 36,4 mln. eurų. Šios pajamos sumažėjo dėl ženklaus prekinųjų vagonų nuomos ir jų remonto apimčių bei metalo laužo paklausos sumažėjimo 2015 metais.

↓ **42 miškų urėdijų** 2015 metais gavo 156,2 mln. eurų pajamų – tai 5,7 proc., arba 9,5 mln. eurų mažiau nei 2014 metais. Pajamų sumažėjimą lėmė kritusi apvaliosios medienos pardavimo kaina. Vidutinė parduotos apvaliosios medienos kaina už kubinį metrą sumažėjo 11,9 proc. – nuo 43,8 eurų 2014 metais iki 38,6 euro. 2015 metais pajamos už apvaliosios medienos pardavimą sudarė 91,7 proc. visų miškų urėdijų gaunamų pardavimų pajamų.

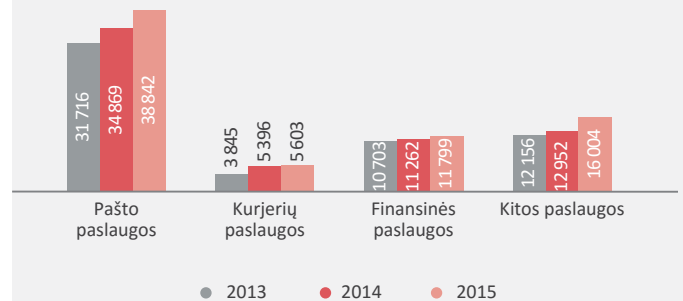
↓ **VĮ „Visagino energija“** pajamos 2015 metų pabaigoje siekė 13,9 mln. eurų ir buvo 13,9 proc. mažesnės nei 2014 metų pabaigoje. Pagrindinės įmonės pajamos, kurios sudaro 88,7 proc. visų pardavimo pajamų, yra šilumos energijos ir karšto vandens tiekimas išoriniams klientams. Šios pajamos 2015 metais buvo 15,2 proc. mažesnės nei 2014 metų pabaigoje. Šių pajamų sumažėjimą lėmė šiltesnės oro sąlygos bei mažesnė šilumos energijos kaina dėl atpigusio kuro.

↑ **Likusių VVĮ pajamos** 2015 metais buvo 16,8 mln. eurų didesnės nei 2014 metų pabaigoje ir taip prisidėjo prie bendro VVĮ portfelio pardavimo pajamų augimo. Iš 76 įmonių, kurių pardavimo pajamų pokyčiai nebuvo paaiškinti detaliau, 47 įmonių pajamos didėjo, 28 įmonių mažėjo, o **VĮ Energetikos agentūra**, kurios veikla finansuojama tiesioginėmis valstybės dotacijomis ir subsidijomis, kaip ir 2014 metais pardavimo pajamų neapskaitė.

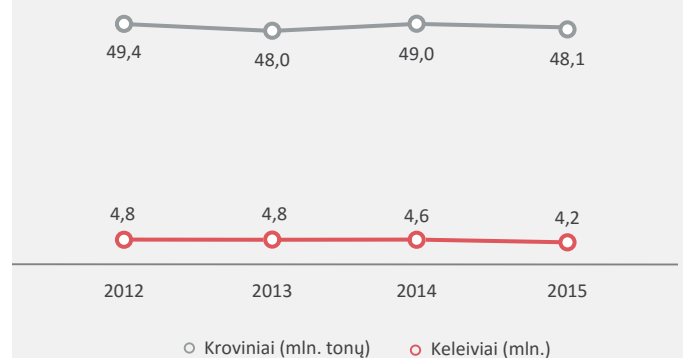
AB „Klaipėdos nafta“ pajamų struktūra (tūkst. eurų)

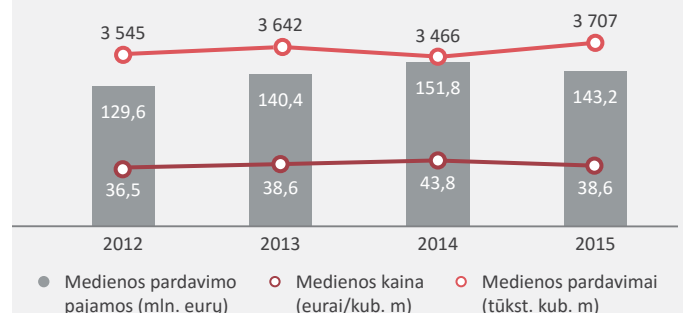
Lietuvos pašto pardavimų pajamų struktūra (tūkst. eurų)

AB „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos statistika

Miškų urėdijų medienos pardavimai

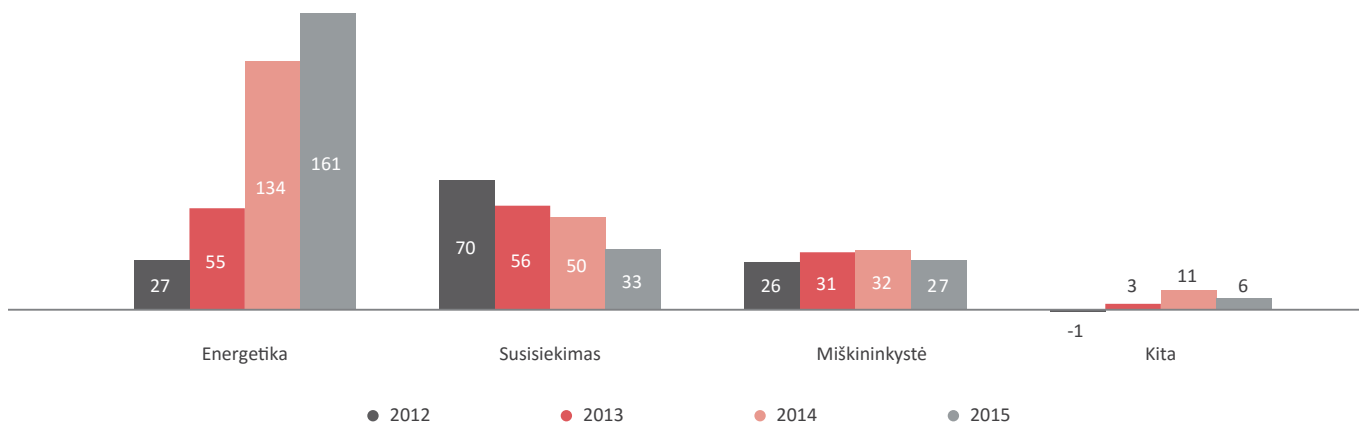
Normalizuotas grynasis pelnas

Normalizuotas grynasis pelnas sumažėjo 0,5 proc.

Valstybės valdomos įmonės per 2015 metus uždirbo 226,1 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno – tai 0,5 proc. mažiau nei 2014 metais. Portfelio normalizuoto grynojo pelno mažėjimui daugiausiai įtakos turėjo 34,4 proc. iki 32,7 mln. eurų sumažėjęs susisiekimo sektoriaus įmonių normalizuotas grynasis pelnas. Ženkliai mažėjo ir miškininkystės bei kitų įmonių sektorių normalizuotas grynasis pelnas. 2015 metais miškininkystės sektorius uždirbo 26,6 mln. eurų, 17,8

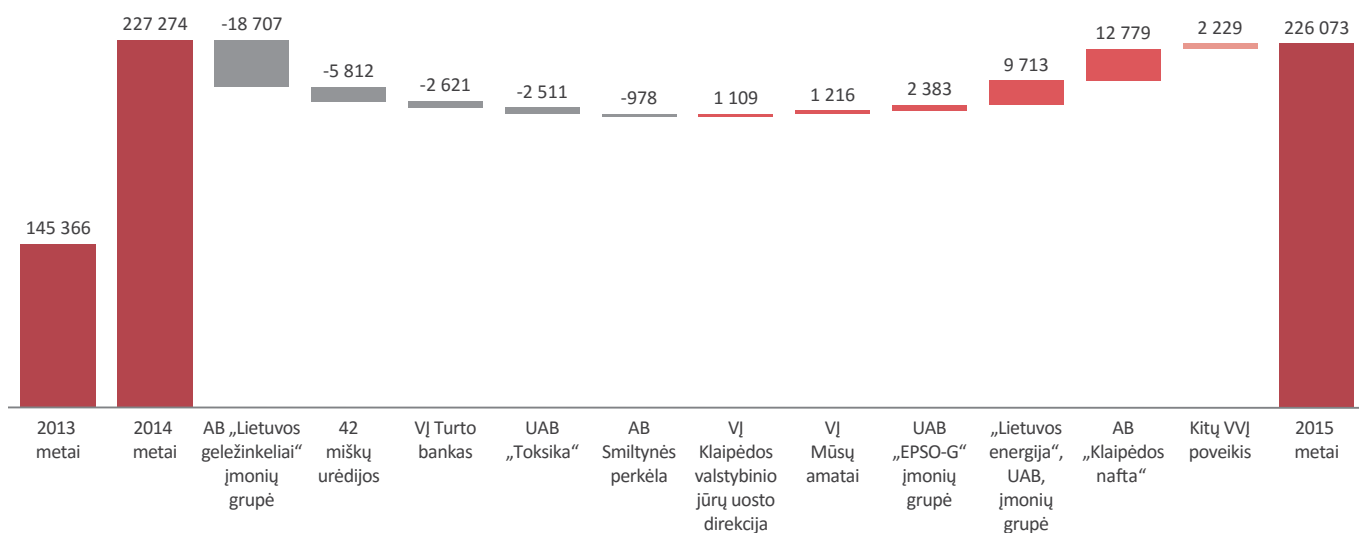
proc. mažiau nei 2014 metais. Kitų įmonių sektoriaus normalizuotas grynasis pelnas sumažėjo 4,3 mln. eurų iki 6,3 mln. eurų. Tačiau energetikos įmonių normalizuotas grynasis pelnas 2015 metais buvo 19,4 proc. didesnis ir siekė 160,5 mln. eurų. Šis sektorius uždirba didžiąją dalį viso VVĮ portfelio normalizuoto grynojo pelno. 2015 metų pabaigoje energetikos sektorius uždirbo 71 proc. viso VVĮ portfelio normalizuoto grynojo pelno.

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

Toliau pateikiama informacija apie VVĮ portfelio normalizuoto grynojo pelno pokyčius detalizuojant juos pagal įmones, kurios turėjo didžiausios įtakos viso portfelio rezultatams.

VVĮ portfelio normalizuoto grynojo pelno pokyčio detalizavimas pagal įmones (tūkst. eurų)

↑ **AB „Klaipėdos nafta“** per 2015 metus uždirbo 22 mln. eurų grynojo pelno, kuris buvo 2,4 karto arba 12,8 mln. eurų didesnis nei 2014 metais. Įmonės pelno augimą paskatino 15,6 proc. išaugusi naftos produktų krova bei nuo 2014 metų lapkričio mėnesio veiklą pradėjęs vykdyti SGD terminalas. SGD terminalo nuostolius projekto įgyvendinimo laikotarpiu 2015 metais pakeitė veiklos pelnas, kuris įmonės grynąjį 2015 metų rezultatą padidino 7 mln. eurų.

↑ **„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė** 2015 metais uždirbo 127,9 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, 8,2 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. Grynojo pelno augimui reikšmingos įtakos turėjo pardavimo pajamų augimas, kurios augo 12,7 proc. ir 2015 metų pabaigoje siekė 1 095,8 mln. eurų. Šį augimą nulėmė gautos pajamos už dujų paskirstymą ir pardavimą, kurios susijusios su 2014 metų birželį perimtu AB „Lietuvos dujų“ akcijų paketu. Pažymėtina, kad dėl padidėjusio vartojimo išaugo Grupės pagamintos ir paskirstytos elektros energijos kiekiai, atitinkamai 9,3 proc. ir 1,6 proc.

UAB „EPSO-G“ įmonių grupės normalizuotas grynasis pelnas 2015 metais buvo 2,4 mln. eurų didesnis nei prieš metus ir augo nuo 10,3 mln. eurų iki 12,6 mln. eurų. Lemiamą įtaką turėjo AB „Amber Grid“ vykdomos dujų perdavimo veiklos finansiniai rezultatai, kurie į įmonių grupę įtraukti nuo 2014 metų antrojo pusmečio įsigijus bendrovės kontrolinį akcijų paketą. Pažymėtina, kad kitos UAB „EPSO-G“ įmonės – AB LITGRID – 2015 metais normalizuotas grynasis pelnas sumažėjo 5,5 mln. eurų lyginant su 2014 metų rezultatais.

VĮ Mūsų amatai 2015 metais uždirbo 94,7 tūkst. eurų normalizuoto grynojo pelno ir grynasis rezultatas buvo 1,2 mln. eurų didesnis nei 2014 metais, kuomet įmonė patyrė 1,1 mln. eurų nuostolius. Įmonės normalizuotą grynąjį 2015 metų rezultatą didžiąja dalimi lėmė 15,3 proc. arba beveik 1 mln. eurų išaugusios pardavimo pajamos. Pardavimų pajamos augo Pravieniškii ir Alytaus filialuose, o Marijampolės filiale mažėjo. Įtakos normalizuotam grynajam pelnui taip pat turėjo veiklos sąnaudų sumažėjimas 0,5 mln. eurų. Veiklos sąnaudų smukimą lėmė kitos sąnaudos (beveikškos skolos, atostogų kaupimai, atsargų vertės sumažėjimas ir t.t.), kurios sumažėjo 77 proc. arba 583,6 tūkst. eurų.

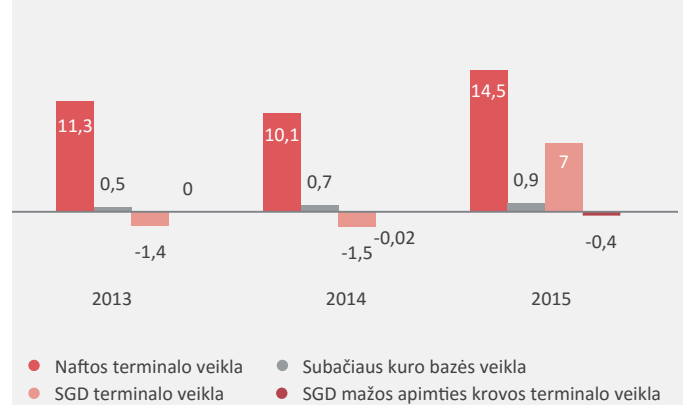
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos normalizuotas grynasis pelnas 2015 metais augo 4,8 proc. (1,1 mln. eurų) ir 2015 metų pabaigoje siekė 24,2 mln. eurų. Normalizuoto grynojo pelno augimą didžiąja dalimi lėmė rekordinė jūrinių krovinių krova Klaipėdos uoste. 2015 metais uoste buvo perkrauta 5,8 proc. daugiau krovinių nei 2014 metais. Dėl šios priežasties rinkliavų pajamos, kurios yra pagrindinės uosto veiklos pajamos, išaugo beveik 10 proc. ir lėmė reikšmingą įmonės pardavimo pajamų augimą.

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės grynasis rezultatas 2015 metų pabaigoje siekė 0,7 mln. eurų, 96,5 proc. mažiau nei 2014 metais. Prastesnius Grupės rezultatus lėmė pajamų smukimas bei veiklos sąnaudų augimas; pažymėtina, kad Lietuvos geležinkeliai į veiklos sąnaudas įtraukė 7,7 mln. eurų gautinų pajamų sumažėjimą, atsižvelgdama į teismo proceso su AB „ORLEN Lietuva“ riziką bei papildomai apskaitė 1,2 mln. eurų atidėjinio rizikos vertinimui padidėjimą dėl Europos komisijos pateikto pranešimo. 2015 metais iš šešių dukterinių įmonių dvi patyrė nuostolius; bendras įmonių rezultatas buvo teigiamas – 1,2 mln. eurų.

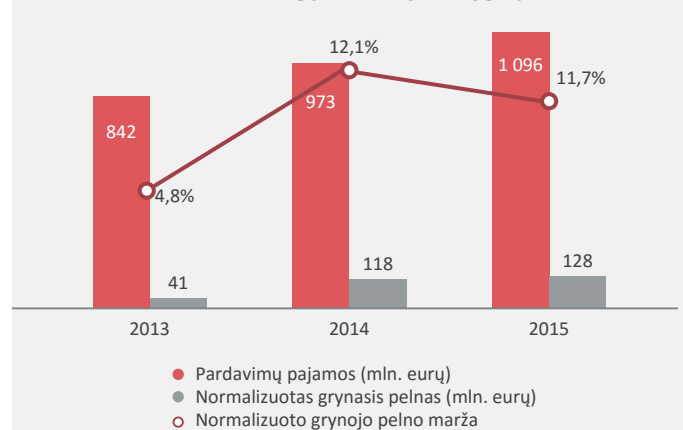
42 miškų urėdijų normalizuotas grynasis pelnas 5,8 mln. eurų sumažino VĮ portfelio normalizuotą grynąjį pelną. 5,7 proc. smukus urėdijų pardavimo pajamoms grynasis pelnas sumažėjo nuo 10,9 mln. eurų 2014 metais iki 6,1 mln. eurų 2015 metais. Įvertinus netipinių mokesčių valstybei įtaką, 2015 metais urėdijos uždirbo 26,4 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, 18 proc. mažiau negu prieš metus.

VĮ Turto banko 2015 metų normalizuotas grynasis pelnas buvo 2,6 mln. eurų mažesnis nei 2014 metais. 2015 metais buvo patirtas 1 mln. eurų nuostolis. Pagrindine to priežastimi buvo dėl VĮ Valstybės turto fondo prijungimo prie VĮ Turto banko sumažėjusios pardavimo pajamos: 2015 metų pardavimo pajamos mažėjo 44,6 proc. ir didžiąja dalimi buvo nulemtos dėl reorganizacijos procesų užsitęsusių finansavimo (atlygio už vykdomas funkcijas) ir kitų teisės aktų priėmimo. Taip pat rezultatams įtakos turėjo ir Centralizuoto turto valdytojo įstatymu pavestose vykdyti nekomercinių funkcijų, nekompensuojamos sąnaudos.

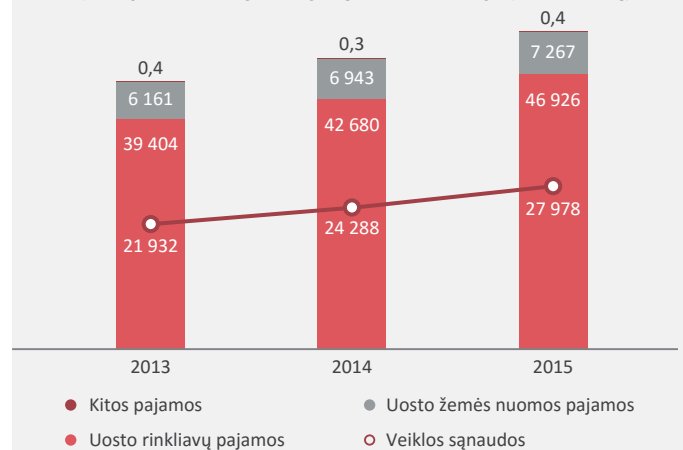
AB „Klaipėdos nafta“ grynasis pelnas (mln. eurų)

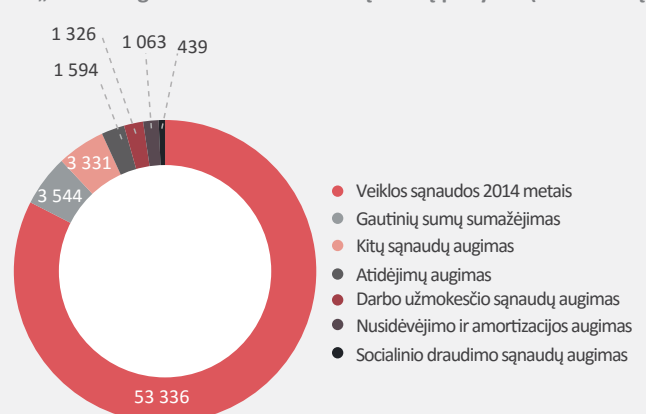
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija (tūkst. eurų)

AB „Lietuvos geležinkeliai“ veiklos sąnaudų pokyčiai (tūkst. eurų)

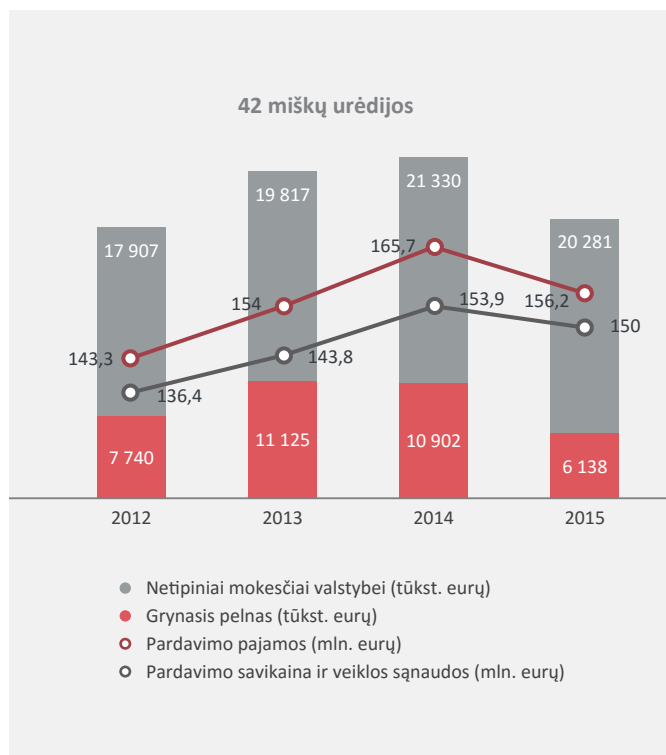
Pastaba: lyginami 2015 ir 2014 Bendrovės rezultatai

↓ **UAB „Toksika“** 2015 metų pabaigoje patyrė 0,5 mln. eurų nuostolį, kai 2014 metais uždirbo 2 mln. eurų grynojo pelno. Įmonės grynojo pelno pokytį lėmė 2014 metais gauti 2,5 mln. eurų delpsinigiai, kurie priskaičiuoti vadovaujantis 2008 metais pasirašyta rangos sutartimi pavojingų atliekų deginimo įrenginio statybai. Rangovas laiku neįvykdė įsipareigojimų, užtęsė įrenginio statybą daugiau kaip trejus metus. Ši suma 2014 metais buvo apskaityta kaip finansinės veiklos pajamos ir dėl šios priežasties įmonės grynas rezultatas 2014 metais ženkliai padidėjo.

↓ **AB Smiltynės perkėla** 2015 metais uždirbo 163,3 tūkst. eurų grynojo pelno, 85,7 proc. mažiau nei 2014 metais, kuomet Bendrovės grynas rezultatas siekė 1,1 mln. eurų. Sumažėjusį įmonės rezultatą pagrindė lėmė sumenkusios įmonės kitos veiklos pajamos. 2014 metų pradžioje įmonė pardavė nenaudojamus keleivių paviljonus, kurių pardavimo pajamos 0,6 mln. eurų išaugino bendrąsias įmonės pajamas. Taip pat 76,1 proc. arba 0,2 mln. eurų sumažėjo pajamos iš keltų nuomos sunkiosios technikos perkėlimui SGD terminalo krantinės statybai.

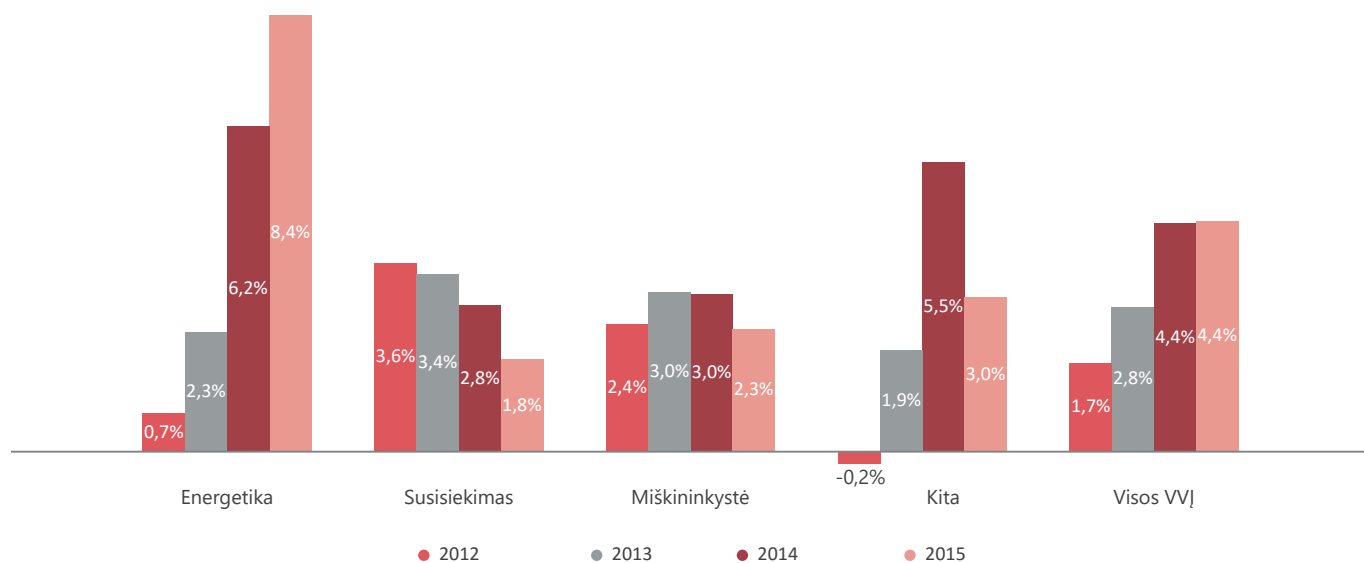
↑ **Likusių VVĮ** normalizuotas grynas pelnas 2015 metais padidėjo 2,2 mln. eurų ir šia suma didino bendrą VVĮ portfelio normalizuotą grynąjį pelną. Iš 74 įmonių, kurių pokyčiai nebuvo detaliau aprašyti, normalizuotas grynas pelnas augo 41 įmonėse, mažėjo 33 įmonėse.

VVĮ portfelio normalizuota nuosavo kapitalo grąža 2015 metų pabaigoje siekė 4,4 proc. ir palyginti su 2014 metais išliko nepakitusi. Atskaitiniu laikotarpiu augo tik energetikos sektoriaus įmonių normalizuota nuosavo kapitalo grąža, padidėjusi nuo 6,2 iki 8,4 proc., daugiausiai dėl „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės kasmet didėjančio veiklos efektyvumo ir plėtros. Šis sektorius 2015 metais turėjo didžiausią rodiklio reikšmę lyginant su kitais VVĮ sektoriais. Visų kitų sektorių nor-

malizuota nuosavo kapitalo grąža per 2015 metus sumažėjo. Ženkliasis sumažėjimas užfiksuotas kitų įmonių sektoriuje, kurio normalizuota nuosavo kapitalo grąža smuko 2,5 procentinio punkto, nuo 5,5 proc. iki 3,0 proc. Susisiekimo sektoriaus normalizuota nuosavo kapitalo grąža susitraukė nuo 2,8 proc. iki 1,8 proc. Miškininkystės sektoriaus normalizuota nuosavo kapitalo grąža kito mažiausiai, 0,7 procentinio punkto iki 2,3 proc.

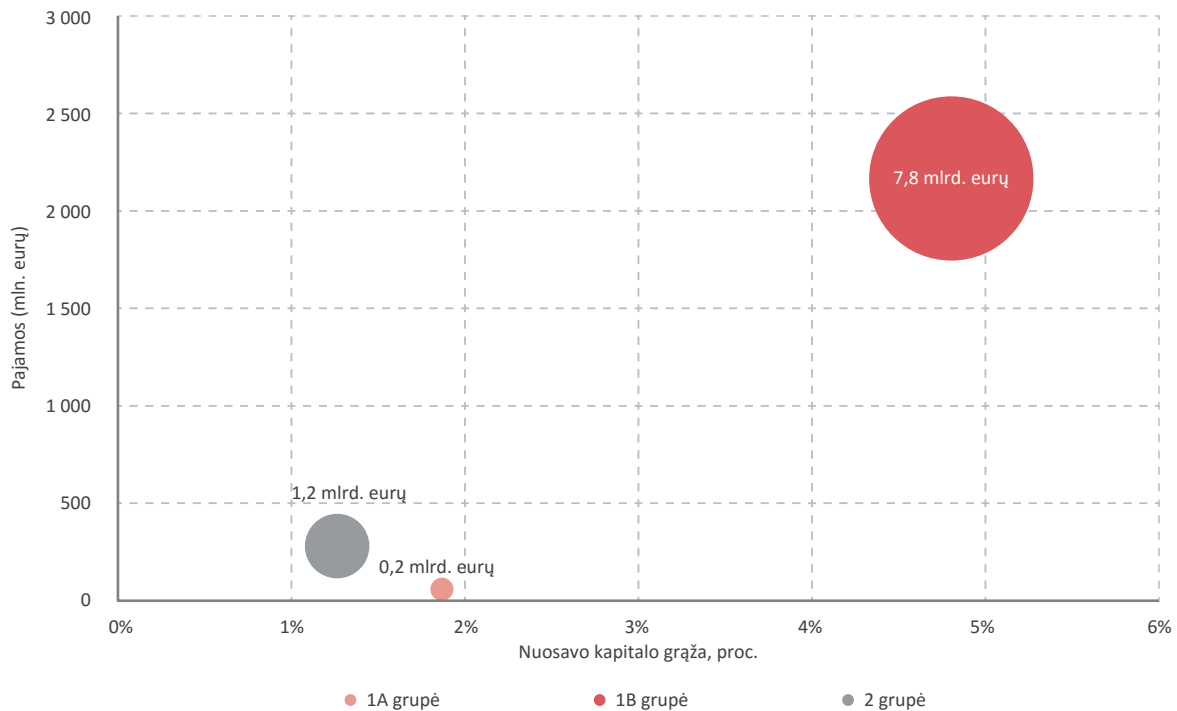
Normalizuota nuosavo kapitalo grąža

Valstybės tikslų įgyvendinimas

Vyriausybės patvirtintose Nuosavybės gairėse visos VVĮ suskirstytos į tris grupes: 1A, 1B ir 2. 1A grupės įmonės vykdo išskirtinai komercinę veiklą ir iš jų valstybė tikisi verslo vertės augimo ir dividendų ar pelno įmokos pajamingumo. 1B grupės įmonėms keliami dvejopi tikslai: šios įmonės turi siekti didinti verslo vertę ir įgyvendinti valstybės joms išskeltus socialinius ar politinius tikslus, užtikrinti strateginius valstybės interesus ir pan. 2 grupės įmonės visų pirma turi siekti valstybės socialinių ir politinių tikslų įgyvendinimo ir vykdyti nekomercinio pobūdžio veiklą, tačiau, siekiant užtikrinti veiklos tęstinumą, jos turi veikti nenuostolingai.

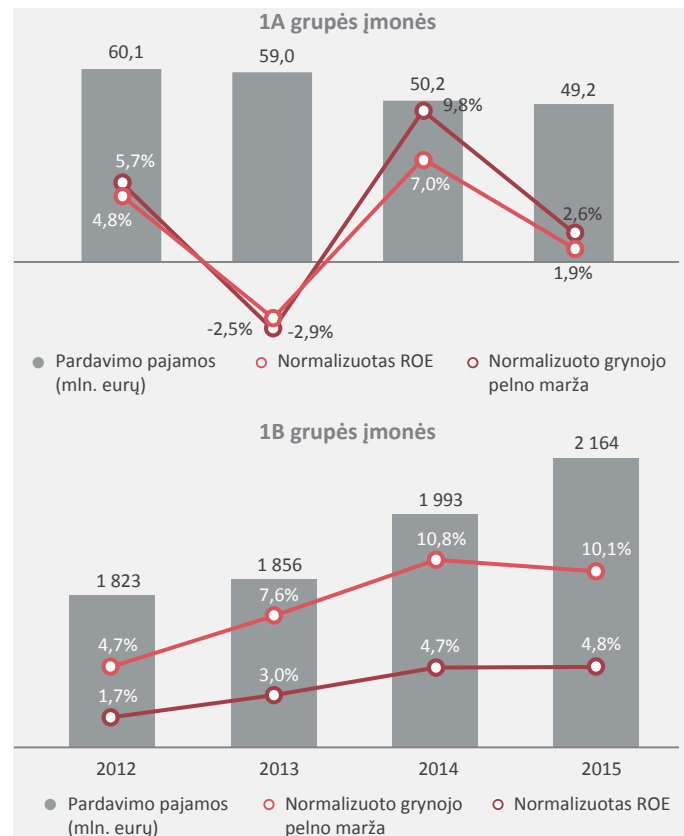
VVĮ grupės pagal Nuosavybės gaires

1A grupę sudaro 21 į portfelį įtraukta įmonė, iš jų didžiausios – „**Visagino energija**“, „**Toksika**“ ir „**Giraitės ginkluotės gamykla**“. Ši grupė pagal turto ir pajamų vertę yra mažiausia: bendroji 1A grupės įmonių turto vertė 2015 metais sudarė 154,5 mln. eurų, pajamos – 49,2 mln. eurų. Nors iš šios grupės įmonių tikimasi didžiausio pelningumo ir indėlio į valstybės biudžetą dividendų forma, jų nuosavybės grąžos rodikliai nėra didžiausi – 2015 metais normalizuotas ROE rodiklis siekė 1,9 proc. Daugiausiai normalizuoto grynojo pelno 2015 metais šioje grupėje uždirbo Lietuvos parodų ir kongresų centras „**LITEXPO**“ (0,7 mln. eurų) ir „**Visagino energija**“ (0,5 mln. eurų). Lietuvos parodų ir kongresų centro „**LITEXPO**“ normalizuotas nuosavo kapitalo grąžos rodiklis sudarė 6,2 proc., o „**Visagino energijos**“ rodiklis siekė tik 2,1 proc.

1B įmonių grupė, vertinant pagal pajamas ir turta, yra pati didžiausia. Jai priskirtos 62 į VVĮ portfelį įtrauktos įmonės, kurių bendroji apskaitinė turto vertė 2015 metais sudarė 7,8 mlrd. eurų (85,2 proc. VVĮ portfelio turto vertės), o pajamos siekė 2,2 mlrd. eurų (87,1 proc. VVĮ portfelio pajamų). Šiai grupei priskirtos svarbiausios energetikos ir transporto sektorių VVĮ – „**Lietuvos energijos**“ įmonių grupė, „**Lietuvos geležinkelių**“ įmonių grupė, **Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija**, Lietuvos pašto įmonių grupė, „**Klaipėdos nafta**“, Lietuvos oro uostai. Taip pat šiai grupei priskirtos 42 miškų urėdijos.

1B grupės įmonių pelningumą vertinti sunkiausia, nes šioms įmonėms keliami ir komercinės veiklos, ir nekomerciniai, valstybės interesų įgyvendinimui užtikrinti reikalingi, tikslai. Nepaisant priskirtų specialiųjų įpareigojimų vykdymo, grupės nuosavo kapitalo grąža pastaruosius keturis metus nuosekliai augo ir 2015 metais siekė 4,8 proc.

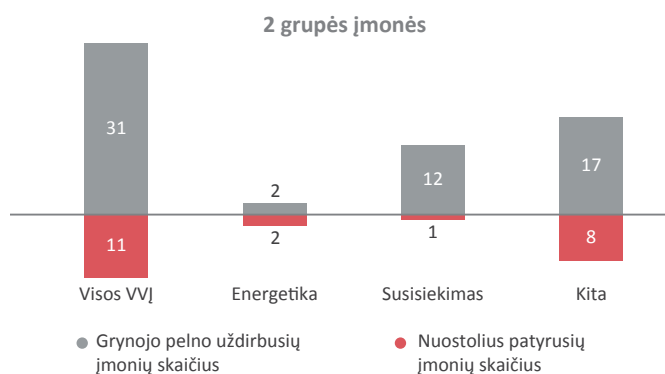
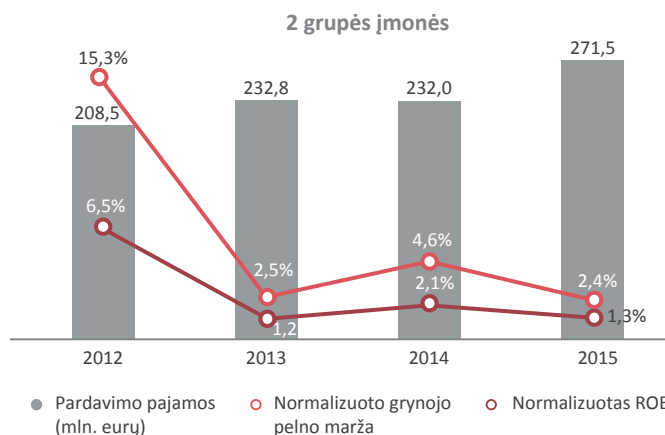
1B grupės įmonės 2015 metais kartu uždirbo 218,2 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno (eliminavus vienkartinius turto perkainavimo nuostolius, netipinių mokesčių valstybei ir dėl bankų bankrotų patirtų nuostolių įtaką) – tai 1,2 proc. daugiau nei 2014 metais. Grupės pelningumo augimui didžiausios įtakos turėjo ženkliai išaugę „Klaipėdos naftos“ rezultatai, kurių augimą lėmė reikšmingai išaugę krovos apimtys bei 2014 metų pabaigoje pradėta SGD terminalo eksploatacija. Šios įmonės grynasis pelnas ataskaitiniu laikotarpiu sudarė 22 mln. eurų, 138 proc. daugiau nei 2014 metais.

1B grupės įmonių bendrajam grąžos rodikliui įtakos turi tai, kad **miškų urėdijų** nuosavo kapitalo grąža apskaičiuota į nuosavo kapitalo vertę įtraukiant diskontuotų pinigų srautų metodu nustatytą komercinės paskirties miško vertę. Remiantis 2016 metų pradžioje Valdymo koordinavimo centro atliktu vertinimu, komercinio miško vertė 2015 metų pabaigoje siekė 1 003 mln. eurų ir sudarė 86,7 proc. visos miškų urėdijų nuosavo kapitalo vertės. Įtraukiant apskaičiuotą miško vertę, nuosavybės grąža 2015 metais siekė 2,3 proc. Priėmus politinį sprendimą įtraukti miškų vertę į urėdijų balansus ir atlikus nepriklausomą jų vertės nustatymą, šių įmonių grąžos rodikliai galėtų pasikeisti priklausomai nuo nustatytos miškų vertės.

Iš didžiausių 1B grupės įmonių geriausių pelningumo rodiklius pasiekė „Klaipėdos nafta“ (ROE rodiklis 2015 metais – 11,9 proc.) bei „Lietuvos energijos“ įmonių grupė (normalizuotas ROE siekė 9,8 proc.). Nuostolingiausia šios grupės įmonė 2015 metais buvo Lietuvos pašto įmonių grupė, patyrusi 0,3 mln. eurų normalizuotų grynujų nuostolių.

2 grupei priskirtos 42 į VVĮ portfelį įtrauktos įmonės. Šios grupės apskaitinė turto vertė 2015 metais sudarė 1,2 mlrd. eurų, pajamos – 271,5 mln. eurų. Šiai grupei priklausančios didžiausios įmonės – Lietuvos naftos produktų agentūra, 11 kelių priežiūros įmonių, „Oro navigacija“, Registrų centras ir „Regitra“.

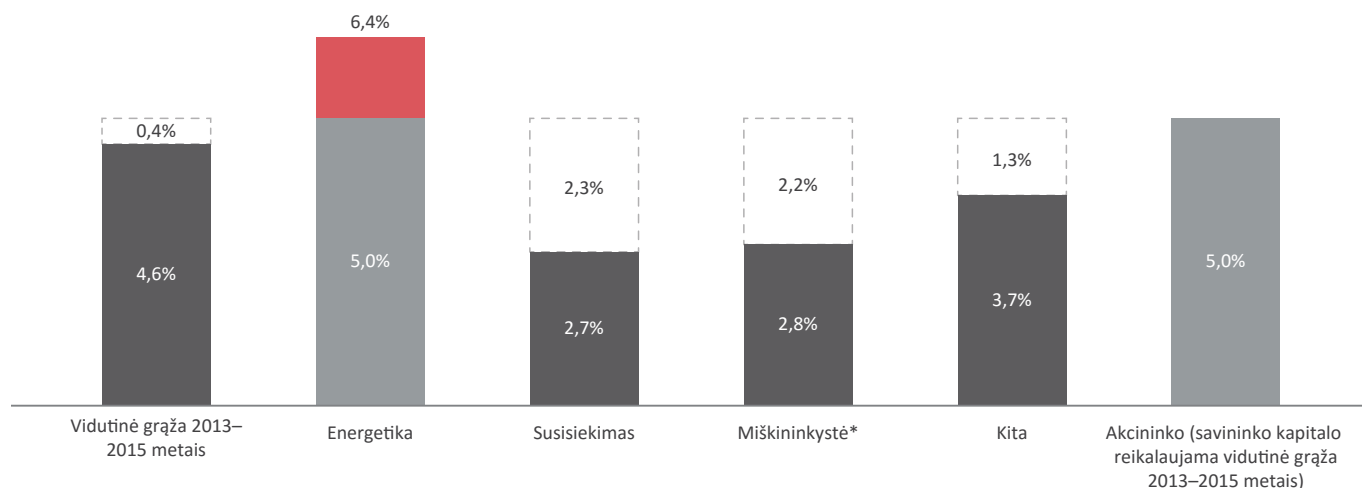
Pastebėtina, kad šios grupės įmonių nuosavo kapitalo grąžos rodiklis 2015 metais siekė 1,2 proc. Toks grąžos rodiklis iš esmės atitinka šiai grupei valstybės keliamus tikslus (siekti pelningos veiklos).

Didžiausią pelną 2 grupėje apskaitė „Regitra“ ir „Oro navigacija“, uždirbusios atitinkamai 2,4 mln. eurų ir 1,4 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno ir kurių normalizuotas ROE siekė atitinkamai 13,9 ir 3,5 proc. 2015 metais šioje grupėje veiklą nuostolingai vykdė vienuolika įmonių, daugiausiai nuostolių patyrė Ignalinos atominė elektrinė (2,4 mln. eurų).

Vyriausybės numatytų reikalavimų įgyvendinimas

2012 metų pabaigoje Vyriausybė nustatė, kad komercinę veiklą vykdančios (1A ir 1B grupėms priskirtos) įmonės 2013–2015 metų laikotarpiu turės siekti bent 5 proc. vidutinės metinės nuosavo kapitalo grąžos rodiklio, o miškų urėdijos per šį laikotarpį turės siekti kartu uždirbti ne mažiau nei vidutiniškai 28,1 mln. eurų grynojo pelno (iš veiklos sąnaudų atėmus turto ir žaliavos mokesčius valstybei) per metus.

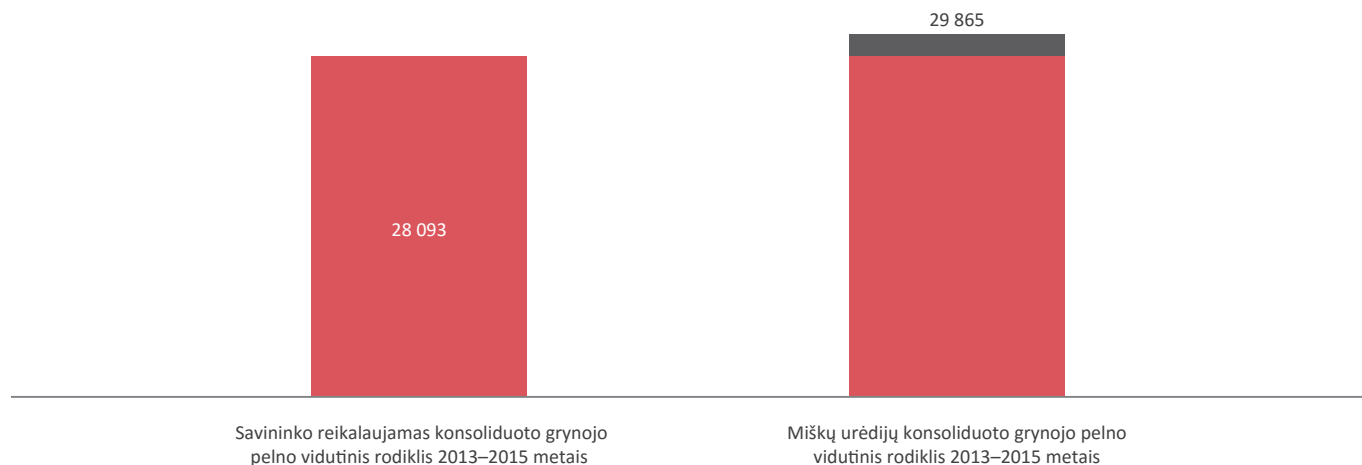

*Miškų urėdijoms nėra taikomas nuosavo kapitalo grąžos reikalavimas, todėl jų rezultatai neįtraukti į vidutinę 2013–2015 metų grąžą.

2013–2015 metais 1A ir 1B grupių įmonių vidutinė nuosavo kapitalo grąža siekė 4,6 proc. – tai 0,4 procentinio punkto mažiau nei nustatytas Vyriausybės reikalavimas. Vyriausybės nustatytą rodiklį pasiekė 8 iš 22 1A grupės įmonių ir 8 iš 20 1B grupės įmonių (į šį skaičių nėra įtraukiamos 42 miškų urėdijos, priklausančios 1B grupei, nes joms yra nustatomas konsoliduoto grynojo pelno rodiklio reikalavimas). 2013–

2015 metais geriausių rezultatą fiksavo energetikos sektorius, kurio nuosavo kapitalo grąžos rodiklis vidutiniškai siekė 6,4 proc., tai 1,4 procentinio punkto daugiau nei nustatytas Vyriausybės reikalavimas. Ataskaitiniu laikotarpiu susisiekimo sektoriaus įmonių vidutinė nuosavo kapitalo grąža sudarė 2,7 proc. ir buvo mažiausia tarp visų VVĮ sektorių, o kitų įmonių sektoriaus – 3,7 proc.

Miškų urėdijoms numatytų Vyriausybės reikalavimų įgyvendinimas (tūkst. eurų)

Miškų urėdijoms nėra taikomas nuosavo kapitalo grąžos reikalavimas. Vadovaujantis Vyriausybės reikalavimais, **miškų urėdijos** per 2013–2015 metus turi kasmet uždirbti vidutiniškai 28,1 mln. eurų konsoliduoto grynojo pelno. 2013 – 2015 metais šios įmonės kartu vidutiniškai uždirbo 29,9 mln. eurų grynojo pelno, 6,3 proc. daugiau nei

Vyriausybės nustatytas reikalavimas. Miškų urėdijų vidutinė nuosavo kapitalo grąža 2013–2015 metais sudarė 2,8 proc.

Toliau pateikiama individualių įmonių nuosavo kapitalo grąža 2013–2015 metais.

Įmonės pavadinimas	Grupė	Normalizuotas ROE 2013 m.	Normalizuotas ROE 2014 m.	Normalizuotas ROE 2015 m.	Vidutinis ROE 2013-2015 m.	Vidutinis normalizuotas ROE 2013-2015 m.	Akcininko (savininko) reikalaujamas vidutinis ROE 2013-2015 m.	Akcininko (savininko) reikalaujamas vidutinis ROE 2016-2018 m.
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	1B	2,3%	7,7%	9,8%	-3,9%	6,6%	5%	5,7%
UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	1B	1,8%	4,9%	6,4%	0,6%	4,4%	5%	8,8%
AB „Klaipėdos nafta“	1B	6,4%	5,4%	11,9%	7,9%	7,9%	5%	5,9%
VĮ „Visagino energija“	1A	6,9%	2,1%	2,1%	1,9%	3,7%	5%	5,2%
UAB „Geoterma“ ¹	1A	-29,8%	-	-	-	-	5%	5,8%
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	1B	3,4%	1,9%	0,1%	1,8%	1,8%	5%	5,5%
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	1B	1,5%	-1,8%	-1,0%	-0,4%	-0,4%	5%	7,3%
AB Smiltynės perkėla	1B	12,7%	17,3%	2,4%	10,8%	10,8%	5%	6,0%
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	1B	6,0%	5,5%	5,4%	5,5%	5,7%	5%	7,5%
VĮ Lietuvos oro uostai	1B	0,4%	1,3%	2,2%	1,1%	1,3%	5%	5,7%
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	1B	-5,7%	0,2%	0,5%	-1,7%	-1,7%	5%	5,9%
AB „Autoūkis“	1A	-54,9%	0,0%	0,4%	-18,3%	-18,2%	5%	7,8%
VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	1A	7,7%	9,2%	11,6%	8,8%	9,5%	5%	5,5%
UAB „Projektų ekspertizė“	1A	9,1%	5,9%	7,5%	7,5%	7,5%	5%	5,6%
VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras	1B	33,8%	10,2%	9,7%	17,2%	17,9%	5%	6,6%
VĮ Mūsų amatai	1B	-4,7%	-18,8%	1,7%	-7,4%	-7,3%	5%	6,2%
UAB „Lietuvos kinas“	1A	-2,9%	-62,4%	-5,0%	-23,4%	-23,4%	5%	5,9%
UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė ²	1A	-	-	-	-	-	5%	5,7%
UAB Lietuvos monetų kalykla	1B	0,9%	17,3%	9,1%	9,1%	9,1%	5%	5,5%
AB Informacinio verslo paslaugų įmonė	1A	11,6%	13,1%	11,7%	12,0%	12,1%	5%	6,6%
AB „Detonas“	1B	5,2%	3,2%	3,2%	3,9%	3,9%	5%	5,6%
AB „Problematika“	1A	10,5%	3,3%	6,3%	6,7%	6,7%	5%	5,6%
UAB Universiteto vaistinė	1A	5,5%	6,0%	5,1%	5,5%	5,5%	5%	7,4%
AB „Mintis“	1A	-10,8%	-79,7%	-25,5%	-38,7%	-38,7%	5%	6,9%
AB Giraitės ginkluotės gamykla	1A	15,0%	15,0%	7,1%	12,4%	12,4%	5%	6,6%
UAB „Toksika“	1A	-15,4%	37,4%	-8,5%	4,5%	4,5%	5%	6,3%
UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	1A	9,7%	5,2%	6,2%	7,0%	7,0%	5%	5,7%
UAB poilsio namai „Baltija“	1A	-56,7%	-18,8%	0,6%	-26,7%	-24,9%	5%	6,4%
AB Klaipėdos metrologijos centras*	1B	2,3%	0,5%	1,1%	1,3%	1,3%	5%	-
AB Šiaulių metrologijos centras*	1B	-2,9%	2,0%	3,9%	1,0%	1,0%	5%	-
AB Vilniaus metrologijos centras	1B	4,7%	5,4%	6,7%	5,6%	5,6%	5%	6,6%
AB Kauno metrologijos centras*	1B	5,2%	4,6%	2,8%	4,2%	4,2%	5%	-
AB Panevėžio metrologijos centras*	1B	9,3%	4,6%	-10,8%	-0,4%	1,1%	5%	-
UAB „Senevita“**	1A	-5,1%	-3,0%	-7,4%	-5,3%	-5,2%	5%	-
VĮ „Infostuktūra“	1B	3,6%	5,1%	4,5%	2,8%	4,4%	5%	6,6%
AB „Jonavos grūdai“	1B	5,4%	6,7%	7,7%	6,6%	6,6%	5%	7,0%
UAB „Panevėžio veislininkystė“	1A	-21,6%	-30,6%	3,2%	-16,3%	-16,3%	5%	4,6%
UAB „Šilutės polderiai“	1A	7,3%	8,8%	4,7%	6,9%	6,9%	5%	5,9%
UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“	1A	-18,3%	3,9%	0,9%	-4,5%	-4,5%	5%	5,6%
UAB Aerogeodezijos institutas	1A	0,6%	-16,3%	0,6%	-5,0%	-5,0%	5%	5,6%
UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis	1A	2,3%	1,9%	-13,2%	-3,0%	-3,0%	5%	5,1%
UAB Upytės eksperimentinis ūkis	1A	10,3%	-1,0%	4,7%	4,6%	4,6%	5%	4,3%

1-UAB „Geoterma“ 2014 ir 2015 metais turėjo neigiamą nuosavą kapitalą, todėl nuosavo kapitalo grąža šiems laikotarpiams nebuvo skaičiuojama.

2-UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė 2013, 2014 ir 2015 metais turėjo neigiamą nuosavą kapitalą, todėl nuosavo kapitalo grąža šiems laikotarpiams nebuvo skaičiuojama.

*AB Klaipėdos metrologijos centrai, AB Šiaulių metrologijos centrai, AB Kauno metrologijos centrai, AB Panevėžio metrologijos centrai ir UAB „Senevita“ reikalaujamas nuosavo kapitalo grąžos rodiklis 2016 – 2018 metams nėra nustatytas, nes metrologijos centrai 2016 metų sausio 1 d. reorganizuojant buvo prijungti prie AB Vilniaus metrologijos centro, o UAB „Senevita“ 2016 metų sausio 4 d. buvo perregistruota į viešąją įstaigą.

VVJ grąža valstybei

2015 metų VVJ grąža valstybei sudarė 140 mln. eurų – tai 34,7 proc. daugiau nei 2014 metais. Iš jų, valstybei paskirtų dividendų ir pelno įmokų suma sudaro 111,4 mln. eurų ir, palyginti su 2014 metais, išaugo 50,1 proc. Netipinių mokesčių dalis valstybei mažėjo 3,7 proc. ir 2015 metais sudarė 28,7 mln. eurų.

Energetikos sektoriaus įmonės už ataskaitinį laikotarpį valstybei paskyrė 99,2 mln. eurų dividendų. Didžiausią suma sudarė „Lietuvos energijos“ paskirti dividendai, kurių suma siekė 86 mln. eurų, 33,3 mln. eurų daugiau nei 2014 metais. Taip pat reikšmingą dalį sudarė „Klaipėdos naftos“ paskirti dividendai, siekė 12,7 mln. eurų. „EPSO-G“ už 2015 paskyrė 425 tūkst. eurų dividendų. „EPSO-G“ dividendams skyrė 0,5 proc. paskirstytinojo grynojo pelno, kadangi bendrovė dalyvauja įgyvendinant dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projektą.

Susisiekimo sektoriaus įmonės į valstybės biudžetą už 2015 metus paskyrė 3,8 mln. eurų dividendų ir pelno įmokų – 5,6 mln. eurų mažiau nei už 2014 metus. „Lietuvos geležinkeliai“ paskyrė išmokėti 0,85 mln. eurų dividendų ir palyginti su 2014 metais ši suma sumažėjo 7,4 mln. eurų. Vyriausybės sprendimu dividendams buvo nutarta skirti 20 proc. „Lietuvos geležinkelių“ paskirstytinojo pelno. Mažesnę dividendams išmokėti skirtą pelno dalį lėmė tai, kad bendrovė įgyvendina valstybei svarbius ekonominius projektus („Rail Baltica“, Rytų–Vakarų transporto koridoriaus Lietuvos dalies projektas). Lietuvos pašto paskirti dividendai už 2015 metus sudarė 0,7 mln. eurų. Lietuvos oro uostai 2015 metais į valstybės biudžetą sumokės 1,1 mln. eurų dydžio pelno įmoką. Regionų kelius prižiūrinčios įmonės

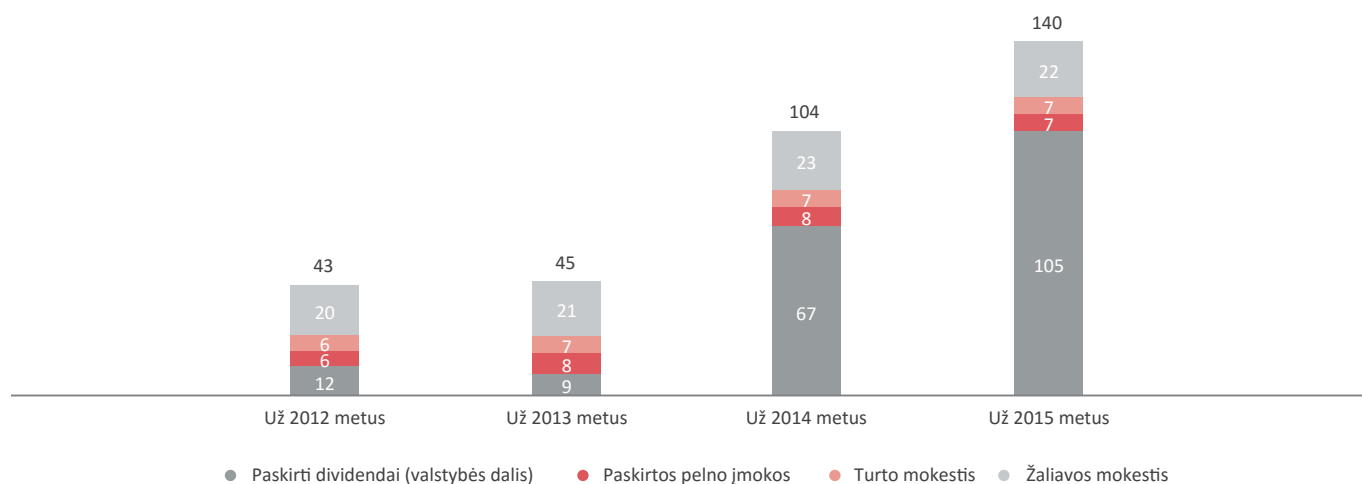
valstybės biudžetą papildys 0,9 mln. eurų pelno įmoka, 2,1 karto didesne nei už praėjusį ataskaitinį laikotarpį. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, 2015 metais uždirbusi 24,2 mln. eurų grynojo pelno, buvo atleista nuo pelno įmokų mokėjimo.

Miškų urėdijos ir Valstybinis miškotvarkos institutas už 2015 metų veiklos rezultatus valstybės biudžetą papildys 3,2 mln. eurų pelno įmokomis – tai 2,3 mln. eurų mažiau nei už 2014 metus.

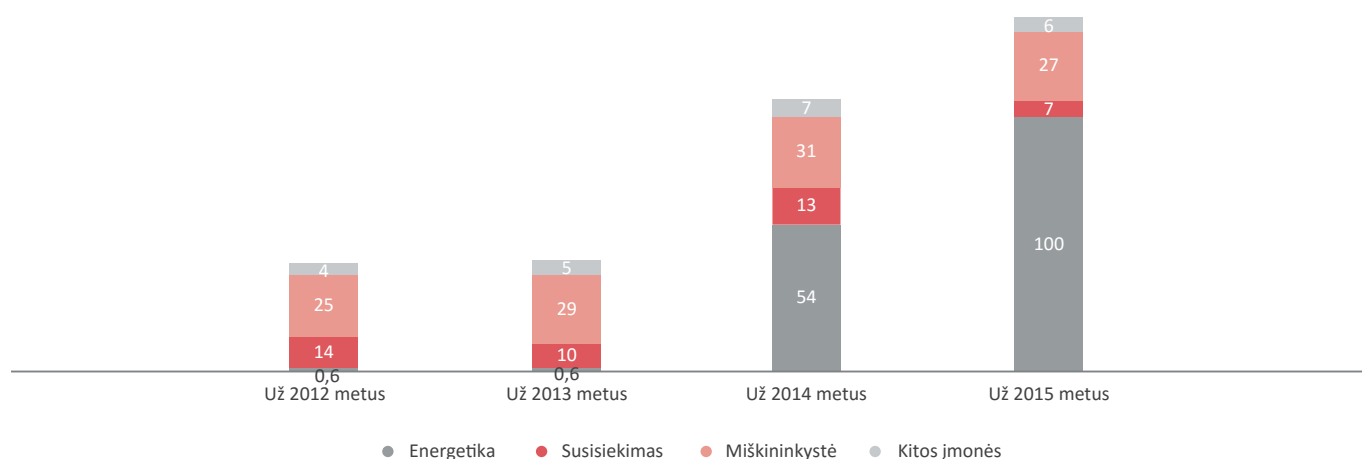
Kitų įmonių sektoriuje paskirta dividendų ir pelno įmokų suma siekia 5,2 mln. eurų arba 12,2 proc. mažiau nei už 2014 metus. Didžiausią dalį šio sektoriaus paskirtų dividendų ir pelno įmokų sumoje sudarė „Regitros“ pelno įmoka, kuri 2015 metais siekė 1,1 mln. eurų. Reikšmingą indėlį į valstybės biudžetą už 2015 metus skyrė UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ – 0,6 mln. eurų bei UAB Lietuvos monetų kalykla dividendai, sudarė 0,7 mln. eurų.

Netipiniai mokesčiai, kuriuos VVJ sumokėjo 2015 metais, buvo 1,1 mln. eurų mažesni ir siekė 28,7 mln. eurų. Didžiausią netipinių mokesčių dalį sumokėjo miškų urėdijos: 21,6 mln. eurų žaliavos mokesčio ir 2,2 mln. eurų turto mokesčio. Turto mokesčio daugiausiai sumokėjo susisiekimo sektoriaus įmonės (3,5 mln. eurų).

VVJ grąža valstybei (mln. eurų)

VVJ grąža valstybei (mln. eurų)

VVĮ pridėtinė vertė

2015 metais VVĮ sukūrė 5,4 proc. daugiau pridėtinės vertės valstybei

Pridėtinė vertė (PV) parodo, kiek vertės sukurama bendromis įmonės kapitalo savininkų, vadovybės bei darbuotojų pastangomis. Šioje dalyje atskleidžiamas tiesioginis įmonių indėlis į šalies biudžetą, taip pat įvertinama, kaip sukurta pridėtinė vertė paskirstoma tarp suinteresuotųjų šalių – akcininkų (savininko), kreditorių, darbuotojų bei valstybės, kuriai tenka įmonių mokesčiai. PV vertinimas yra ypač aktualus VVĮ, kadangi nemaža dalis jų turi suderinti tikslą siekti pelno su pavestų specialiųjų įpareigojimų vykdymu ir viešųjų interesų tenkinimu. Be to, VVĮ teikia finansinę grąžą akcininkui ne tik grynojo pelno, bet ir į biudžetą sumokamų mokesčių forma, todėl PV analizė padeda įvertinti bendrą šių įmonių valstybei sukuriamą vertę.

Į VVĮ portfelį įtrauktų įmonių pridėtinė vertė apskaičiuota remiantis audituotomis VVĮ 2015 metų metinėmis finansinėmis ataskaitomis ir įmonių pateikta informacija apie darbuotojų darbo apmokėjimo lėšas, sumokėtus mokesčius ir palūkanų sąnaudas. Skačiuojant įmonių

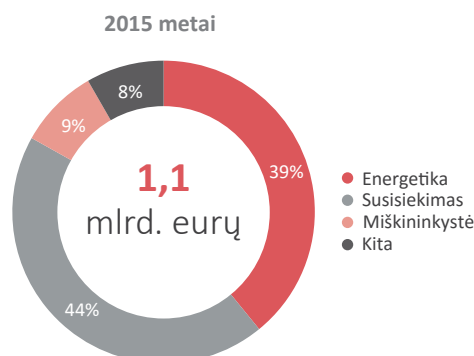
pridėtinę vertę buvo eliminuota turto perkainojimo ir vienkartinių įvykių, kurie įvardyti VVĮ portfelio rezultatų aprašymo pradžioje, įtaka įmonių finansiniams rezultatams.

Pridėtinė vertė (mln. eurų)	2013 metai	2014 metai	2015 metai
Pagrindinės veiklos pajamos	2 147	2 276	2 485
Kitos veiklos pajamos	19	24	17
Prekių ir paslaugų įsigijimo sąnaudos	1 138	1 219	1 367
Pridėtinė vertė prieš finansinę veiklą	1 029	1 081	1 134
Finansinės veiklos rezultatas	10	-1	3
Paskirstytina pridėtinė vertė	1 039	1 079	1 138

Pridėtinės vertės paskirstymas (mln. eurų)	2013 metai	2014 metai	2015 metai
Kapitalo savininkams	35	95	134
Dividendai ir pelno įmokos valstybei	17	74	111
Dividendai smulkiesiems akcininkams	0	0	5
Palūkanos kreditoriams	18	20	17
Darbuotojams	526	566	599
Atlyginimai	336	360	384
Socialinio draudimo mokesčiai	146	158	168
Darbuotojų išlaikymo sąnaudos, kompensuojamos iš valstybės biudžeto, struktūrinių ES ar kitų fondų lėšomis	45	47	47
LR biudžeto ir ES lėšos, kuriomis kompensuojamos darbuotojų išlaikymo sąnaudos	-45	-47	-47
Mokesčiai valstybei	60	64	60
Įmonės investicijoms tenkančios lėšos	467	402	392
Nusidėvėjimas	358	277	307
Grynojo pelno dalis	109	125	85
Sukurta pridėtinė vertė	1 043	1 079	1 138

2015 metais visų VVĮ sukurta pridėtinė vertė siekė 1,1 mlrd. eurų ir buvo 5,4 proc. didesnė nei prieš metus. Pagrindinės veiklos pajamos augo 9,2 proc. (arba 209 mln. eurų), o pridėtinės vertės sukūrimo sąnaudos padidėjo 12,2 proc. (arba 148,2 mln. eurų). Finansinės veiklos rezultatas nuo 2014 metais buvusių 1,1 mln. eurų nuostolių 2015 metais pasikeitė į 3,1 mln. eurų pelną.

Apžvelgiant VVĮ sektorius, susisiekimo įmonių pridėtinė vertė 2015 metais nežymiai mažėjo ir siekė 500,7 mln. eurų (4,2 mln. eurų mažiau nei 2014 metais). Energetikos sektoriaus įmonių indėlis į šalies ekonomiką augo daugiausiai, 2015 metų pabaigoje siekė 444,9 mln. eurų (17,7 proc. daugiau nei 2014 metais). Miškininkystės ir kitos

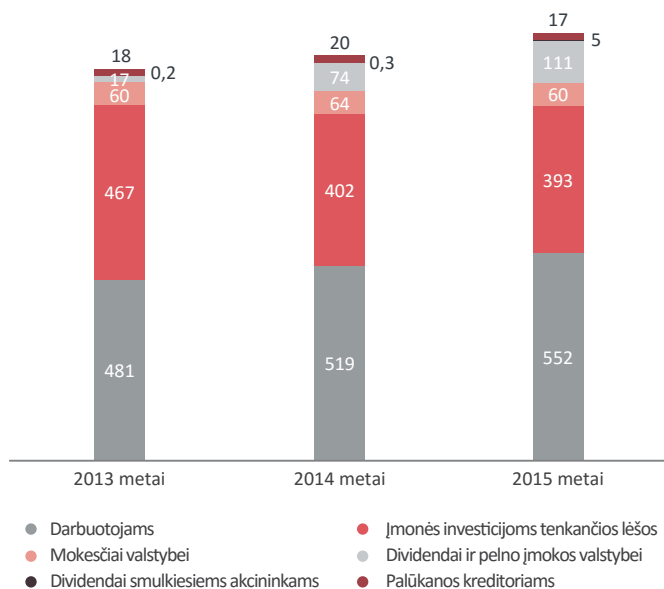

įmonės sukūrė atitinkamai 97,4 mln. (5,2 proc. mažiau) ir 94,6 mln. eurų (1 proc. daugiau) pridėtinės vertės.

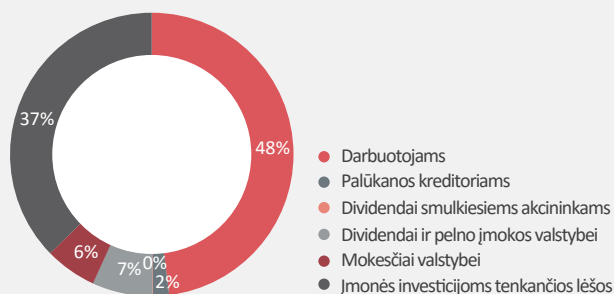
Lyginant VVĮ pridėtinę vertę su Lietuvos BVP, apskaičiuota, jog 2015 metais VVĮ indėlis į valstybės ūkį sudarė 3,1 proc., t. y. 0,16 procentinio punkto daugiau nei 2014 metais. Reikšmingiausia sukuriama vertės dalis tenka kelioms didžiausioms VVĮ: „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupės sukurta pridėtinė vertė siekė apie 313,2 mln. eurų, „Lietuvos energijos“ bei „EPSO-G“ įmonių grupių kartu sukurta pridėtinė vertė siekė 393,5 mln. eurų. Šių trijų įmonių grupių bendras indėlis į šalies BVP 2015 metais sudarė 1,9 proc.

Iš visos 2015 metais sukurtos pridėtinės vertės 48,5 proc. paskirta darbuotojų išlaidoms – darbuotojų atlyginimams, socialinio draudimo mokesčiams bei kitoms išmokoms. Į šį skaičių neįtraukta 47,5 mln. eurų (4,2 proc. visos pridėtinės vertės) darbuotojų išlaidų sąnaudų, kompensuojamų valstybės biudžeto ar ES lėšomis, kurios neatsispindi įmonių pelno (nuostolių) ataskaitose. Šios sąnaudos tėra lėšų perskirstymas tarp skirtingų suinteresuotųjų šalių (nacionalinių bei supranacionalinių institucijų ir VVĮ darbuotojų) ir nekeičia paskirstytinos pridėtinės vertės dydžio.

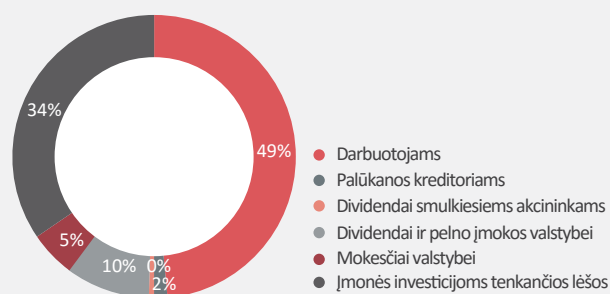
Sukurta pridėtinė vertė (mln. eurų)

2014 metai

2015 metai

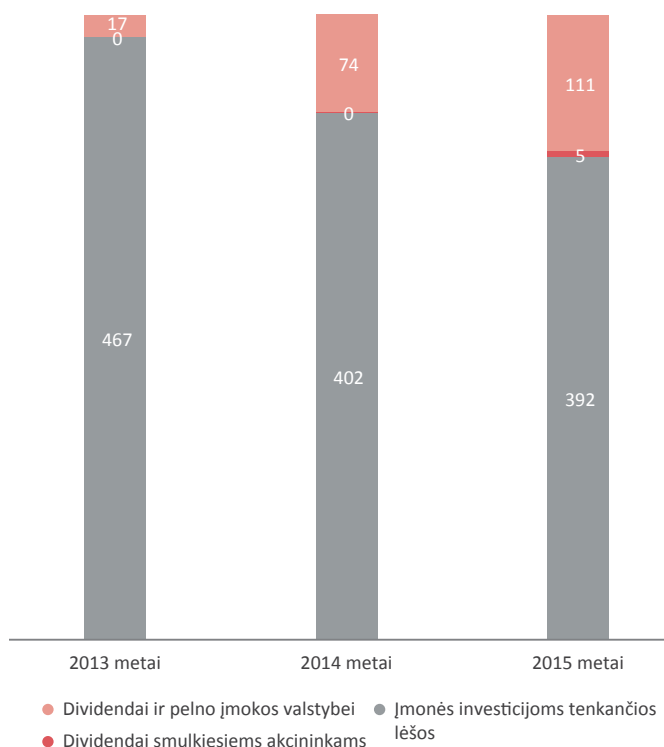

Kapitalo savininkams (valstybei, smulkiesiems akcininkams ir kreditoriams) iš viso paskirta 11,7 proc. sukurtos pridėtinės vertės, arba 133,2 mln. eurų. VVĮ dividendai bei pelno įmokos už 2015 metus siekė 110,5 mln. eurų (9,7 proc. visos sukurtos pridėtinės vertės). Kreditoriams palūkanų forma atiteks 17,4 mln. eurų.

Pridėtinės vertės valstybė taip pat gauna ir surenkamų mokesčių pavidalu. Ši dalis 2015 metais sumažėjo nuo 5,9 iki 5,3 proc. visos sukurtos pridėtinės vertės ir sudarė 60 mln. eurų. Dalį visų valstybei sumokamų mokesčių sudaro netipiniai mokesčiai (žaliavos ir turto). VVĮ 2015 metais sumokėti netipiniai mokesčiai valstybei siekė 28,7 mln. eurų, 1,1 mln. eurų mažiau nei 2014 metais. Daugiausiai jų sumokėjo miškininkystės sektoriaus įmonės – 23,9 mln. eurų, kurių didžiąją dalį (21,6 mln. eurų) sudaro **miškų urėdijų** mokamas žaliavos mokestis. Daugiausia turto mokesčio sumokėjo susisiekimo sektoriaus įmonės – 3,5 mln. eurų. Energetikos įmonės sumokėjo 0,5 mln. eurų turto mokesčio, o kitų įmonių sektoriui priskirtos įmonės – 0,7 mln. eurų.

Paskirsčius pridėtinę vertę visoms suinteresuotoms šalims, apie 34,5 proc. 2015 metais sukurtos pridėtinės vertės (beveik 392,9 mln. eurų) galėtų likti įmonėms. Tai lėšos, skirtos plėtrai, turto nusidėvėjimą atstatančioms investicijoms, paskolų grąžinimui, apyvartinio kapitalo finansavimui bei kitoms įmonių reikmėms. Palyginti su 2014 metais, ši suma sumažėjo 2,4 proc.

Pridėtinės vertės pasidalijimas tarp įmonės ir akcininkų (mln. eurų)

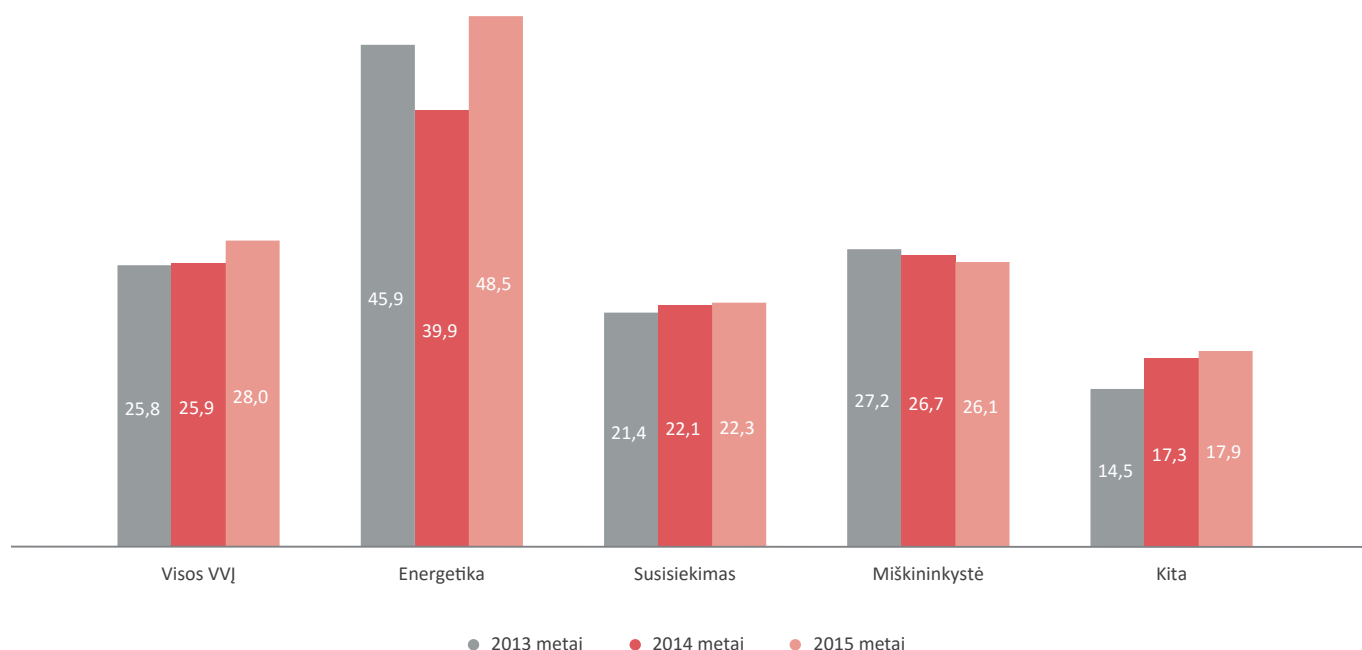
Veiklos efektyvumas

Šioje VVJ portfelio apžvalgos dalyje įmonių efektyvumas vertinamas skaičiuojant VVJ sukuriama pridėtinę vertę vienam darbuotojui. Tai leidžia vertinti įmonių veiklos efektyvumą gerokai plačiau – ne tik matuojant įmonių uždirbamas pajamas ar pelną, bet įtraukiant ir darbuotojams tenkančią pridėtinę vertę.

Absoliučiai pridėtinei vertei padidėjus, o darbuotojų skaičiui sumažėjus, VVJ vieno darbuotojo sukurta pridėtinė vertė 2015 metais, palyginti su 2014 metais, paaugo 8,1 proc. ir sudarė 28 tūkst. eurų. Pagal VVJ sektorius didžiausia pridėtinė vertė darbuotojui (48,5 tūkst. eurų – 21,6 proc. daugiau nei prieš metus) tenka sąlyginai didesnį materialiojo kapitalo ir mažesnį žmogiškųjų išteklių poreikį turinčiose energetikos įmonėse. Kitų įmonių sektoriuje pridėtinė vertė vienam

darbuotojui augo 3,5 proc., tačiau išliko mažiausia – 17,9 tūkst. eurų. Miškininkystės sektoriuje pridėtinė vertė vienam darbuotojui mažėjo, 2015 metais siekė 26,1 tūkst. eurų, 2,2 proc. mažiau nei 2014 metais. Susisiekimo sektoriuje pridėtinė vertė vienam darbuotojui nežymiai augo, nuo 22,1 tūkst. eurų 2014 metais iki 22,3 tūkst. eurų 2015 metais.

Pridėtinė vertė tenkanti vienam VVJ darbuotojui (tūkst. eurų)

Nuosavybės grąža pagal DuPont analizę

VVJ portfelio nuosavo kapitalo grąža nesikeitė

2015 metų pabaigoje VVJ portfelio normalizuota nuosavo kapitalo grąža siekė 4,4 proc. ir palyginti su 2014 metų finansiniais rezultatais išliko tokia pati. Portfelio pardavimo pajamų augimas ir normalizuoto grynojo pelno mažėjimas lėmė 0,9 procentinio punkto mažesnę VVJ normalizuoto grynojo pelno maržą, kuri 2015 metų pabaigoje siekė 9,1 proc. Portfelio pajamoms padidėjus daugiau nei turtui, neženkliai padidėjo turto apyvartumas (nuo 0,26 iki 0,27). Didėjant turtui ir sumažėjus nuosavam kapitalui nuo 1,70 iki 1,77 išaugo finansinio svėro rodiklis.

Reikšmingiausios įtakos portfelio rezultatams turėjo energetikos ir susisiekimo sektoriai, kuriems priklauso didžiausios VVJ. Šiems sektoriams priklausančių įmonių turtas kartu sudarė 81,9 proc., normalizuotas grynas pelnas – 85,5 proc., pardavimo pajamos – 87 proc., o nuosavas kapitalas – 73,8 proc. viso VVJ portfelio atitinkamų dydžių.

DuPont analizė

DuPont analizė – pripažinta ir praktikoje plačiai naudojama įmonių veiklos rezultatų analizės rūšis, leidžianti išskaidyti nuosavo kapitalo grąžos rodiklį į jo komponentus, nustatyti grąžos šaltinius, įvertinti jų įtaką rezultatui bei identifikuoti veiklos gerinimo potencialą. Taip išskaidyta nuosavo kapitalo grąža (ROE) yra veiklos efektyvumo, matuojamo grynojo pelno marža, turto panaudojimo efektyvumo, matuojamo turto apyvartumo rodikliu, bei įmonės finansinio svėro sandauga:

$$\text{ROE} = \text{Grynojo pelno marža} \times \text{Turto apyvartumas} \times \text{Finansinis svėras}$$

(Grynasis pelnas/Pardavimo pajamos) (Pardavimo pajamos/Turtas) (Turtas/Nuosavas kapitalas)

VVJ portfelio normalizuotas ROE	Energetikos normalizuotas ROE	Susisiekimo normalizuotas ROE	Miškininkystės normalizuotas ROE	Kitų įmonių normalizuotas ROE
2014 metai: 4,4% 2015 metai: 4,4%	2014 metai: 6,2% 2015 metai: 8,4%	2014 metai: 2,8% 2015 metai: 1,8%	2014 metai: 3,0% 2015 metai: 2,3%	2014 metai: 5,5% 2015 metai: 3,0%
Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža	Normalizuoto grynojo pelno marža
2014 metai: 10,0% 2015 metai: 9,1%	2014 metai: 11,1% 2015 metai: 11,1%	2014 metai: 6,8% 2015 metai: 4,6%	2014 metai: 19,3% 2015 metai: 16,7%	2014 metai: 6,7% 2015 metai: 3,8%
Turto apyvartumas	Turto apyvartumas	Turto apyvartumas	Turto apyvartumas	Turto apyvartumas
2014 metai: 0,26 2015 metai: 0,27	2014 metai: 0,28 2015 metai: 0,33	2014 metai: 0,25 2015 metai: 0,23	2014 metai: 0,15 2015 metai: 0,14	2014 metai: 0,35 2015 metai: 0,34
Finansinis svėras	Finansinis svėras	Finansinis svėras	Finansinis svėras	Finansinis svėras
2014 metai: 1,70 2015 metai: 1,77	2014 metai: 2,02 2015 metai: 2,26	2014 metai: 1,64 2015 metai: 1,65	2014 metai: 1,02 2015 metai: 1,02	2014 metai: 2,38 2015 metai: 2,25

Energetikos įmonių normalizuota nuosavo kapitalo grąža analizuojamu laikotarpiu buvo 2,2 procentinio punkto didesnė nei 2014 metais. Grąžos augimui daugiausiai įtakos turėjo išaugęs sektoriaus normalizuotas grynas pelnas. Ypač ženkliai išaugus sektoriaus pajamoms didėjo ir turto apyvartumo rodiklis, nuo 0,28 iki 0,33. Ženkliai kito ir sektoriaus finansinio svėro rodiklis, kuris padidėjo nuo 2,02 iki 2,26.

Susisiekimo sektoriaus įmonių normalizuota nuosavo kapitalo grąža yra viena iš mažiausių VVJ portfelyje – 2014 metais sudarė 2,8 proc., o 2015 metų pabaigoje – 1,8 proc. Susisiekimo įmonėms analizuojamu laikotarpiu uždirbus mažiau normalizuoto grynojo pelno, normalizuoto grynojo pelno marža smuko iki 4,6 proc. Susisiekimo sektoriaus sumažėjusios pajamos ir padidėjęs turtas lėmė turto apyvartumo rodiklio sumažėjimą (nuo 0,25 iki 0,23).

Miškininkystės sektoriaus normalizuota nuosavo kapitalo grąža sumažėjo 0,7 procentinio punkto ir 2015 metų pabaigoje siekė 2,3 proc. Grąžos rodikliui daugiausiai įtakos turėjo ženkliai sumažėjęs normalizuotas grynas pelnas. Smukęs sektoriaus normalizuotas grynas pelnas 2,6 procentinio punkto (iki 16,7 proc.) sumažino ir normalizuotą grynojo pelno maržą.

Ženkliusiai kito kitų įmonių sektoriaus normalizuota nuosavo kapitalo grąža, kuri 2015 metais siekė 3 proc. ir buvo 2,5 procentinio punkto mažesnė nei 2014 metų pabaigoje. Normalizuotos nuosavo kapitalo grąžos rodiklį nulėmė sumažėjęs normalizuotas grynas pelnas bei išaugęs kitų įmonių sektoriaus nuosavas kapitalas. Kitų įmonių pardavimo pajamos augo, todėl per atskaitinį laikotarpį 2,9 procentinio punkto sumažėjo normalizuoto grynojo pelno marža ir 2015 metų pabaigoje siekė 3,8 proc.

Susisiekimas

Patogi geografinė padėtis, priėjimas prie Baltijos jūros, išvystyta kelių ir geležinkelių infrastruktūra nulemia susisiekimo sektoriaus įtaką šalies ekonomikai. Šiame sektoriuje veikiančios VĮ, kaip infrastruktūros valdytojos, yra vienas iš esminių tolesnės susisiekimo sektoriaus raidos elementų.

Valstybė valdo 20 susisiekimo sektoriaus kelių priežiūros, geležinkelių, vandens transporto, oro uostų, pašto ir telekomunikacijų paslaugas teikiančių įmonių, kurios kartu 2015 metais valdė 33,6 proc. viso VĮ turto ir uždirbo 28,9 proc. visų VĮ pajamų. Įmonių skaičius sumažėjo viena įmone – AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“, kuriai 2015 metų gruodžio 14 d. buvo iškelta bankroto byla.

Žemiau esančioje lentelėje nurodyta 10 didžiausių įmonių pagal pardavimo pajamas.

Įmonė	Veiklos sritis	2015 m. apyvarta (tūkst. eurų)	Turtas 2015 m. pabaigoje (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2015 m. pabaigoje	Valstybei priklausanti dalis (proc.)
AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	Keleivių ir krovinių transportavimas	429 521	2 077 793	12 256	100%
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	Pašto ir pasiuntinių, finansinių paslaugų teikimas	72 247	70 567	5 766	100%
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	Klaipėdos uosto infrastruktūros valdymas	54 546	527 315	243	100%
VĮ „Oro navigacija“	Specializuotų paslaugų šalies oro erdvėje teikimas	27 990	46 852	309	100%
VĮ Lietuvos oro uostai	Oro uostų eksploatavimas	24 499	165 935	577	100%
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	Radijo ir televizijų programų siuntimas	18 825	40 741	359	100%
VĮ „Šiaulių regiono keliai“	Valstybinės reikmės kelių priežiūra	12 630	18 647*	302	100%
VĮ „Kauno regiono keliai“	Valstybinės reikmės kelių priežiūra	10 815	16 893*	324	100%
VĮ „Automagistralė“	Kelių ir susijusios infrastruktūros priežiūra	9 086	14 140*	314	100%
VĮ „Vilniaus regiono keliai“	Valstybinės reikmės kelių priežiūra	8 963	12 138*	343	100%

*Iš įmonės turto atimta kelių vertė.

Finansiniai rezultatai

Susisiekimo sektoriaus įmonės per 2015 metus uždirbo 717,9 mln. eurų pajamų – 2,8 proc. arba 20,6 mln. eurų mažiau nei per 2014 metus. Didžiausią įtaką bendram susisiekimo sektoriaus pajamų mažėjimui turėjo „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupė, kurios pajamos sumenko 8,7 proc., iki 429,5 mln. eurų. Ženklių mažėjimą nulėmė mažesnis pervežtų krovinių kiekis, kuris įtakojo grupės krovinių vežimo pajamų sumažėjimą 15,6 mln. eurų arba 4 proc. Taip pat didelę įtaką turėjo 8,1 proc., arba 2,1 mln. eurų sumažėjusios keleivių vežimo pajamos bei 39,6 proc. kritusios įmonių grupės pajamos iš kitos papildomos veiklos. Pajamos neženkliai kito šiose įmonėse: VĮ „Vilniaus regiono keliai“ (-1,2 proc.), VĮ „Oro navigacija“ (-0,2 proc.), AB Lietuvos radijo ir televizijos centras (1,5 proc.) ir VĮ „Automagistralė“ (2,1 proc.). Kitų didžiausių susisiekimo įmonių pajamos didėjo: Lietuvos pašto įmonių grupės - 12 proc. (dėl didesnių tarptautinio pašto siuntų srautų ir pajamų iš kitų paslaugų augimo), Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos - 9,2 proc. (dėl padidėjusių rinkliavų pajamų ir pajamų iš žemės nuomos), VĮ Lietuvos oro uostai - 11,9 proc. (dėl padidėjusio aptarnautų keleivių bei orlaivų srauto).

Sektoriaus savikaina 2015 metais mažėjo šiek tiek labiau nei pajamos t. y. 4,3 proc., iki 494,9 mln. eurų. Kritimui daugiausia įtakos turėjo „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupės 7 proc. (28,3 mln. eurų) sumažėjusi savikaina dėl sumažėjusių pardavimų. Tuo metu sektoriaus veiklos sąnaudos fiksavo 23 mln. eurų augimą: labiausiai dėl 8,2 mln. eurų (12,6 proc.) išaugusių Lietuvos pašto įmonių grupės sąnaudų. Šios įmonių grupės sąnaudos didėjo dėl 5 proc. didėjusių personalo išlaikymo sąnaudų, 43,5 proc. išaugusių tarptautinio pašto vežimo ir atsiskaitymo su užsienio šalių paštais sąnaudų (kurias lėmė didesni tarptautinio pašto srautai) ir 12,6 proc. išaugusių kitų sąnaudų (t. y. siuntų vežimo iš Kinijos į Lietuvą sąnaudų; taip pat padidėjusių patalpų nuomos sąnaudų atidarius naują Lietuvos pašto logistikos centrą bei mokesčių sąnaudų dėl neleidžiamos PVM atskaitos).

2015 metais susisiekimo sektoriaus įmonių normalizuotas grynasis pelnas smuko 34,4 proc. ir siekė 32,7 mln. eurų. Normalizuotojo grynojo pelno smukimas susisiekimo sektoriaus įmonėse fiksuojamas jau penkis metus iš eilės. 2015 metais iš susisiekimo sektoriaus įmonių didžiausią normalizuotą grynąjį pelną uždirbo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija – 24,3 mln. eurų. Lietuvos oro uostai uždirbo 2,4 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno (71,9 proc. daugiau nei 2014 metais). Visgi normalizuoto grynojo pelno mažėjimas daugiausia nulemtas prastesnių „Lietuvos geležinkelių“ rezultatų – grynasis pelnas sumažėjo nuo 19,4 mln. eurų iki 668,9 tūkst. eurų. Nepaisant mažėjusių grupės pajamų, veiklos sąnaudos padidėjo 17,3 proc. Sąnaudas didino abejotinų skolų vertės sumažėjimas dėl vykstančių teisminių ginčų su AB „ORLEN Lietuva“ krovinių vežimo tarifų taikymo klausimais bei suformuotas atidėjinys Europos Komisijos pareikštam prieštaravimui užtikrinti byloje dėl geležinkelių bėgių išardymo.

2015 metais susisiekimo įmonių valdomo turto apskaitinė vertė išaugo 1,4 proc., iki 3,1 mlrd. eurų. Didžiausią įtaką augimui turėjo „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupė, kurios turtas padidėjo 40,4 mln. eurų (2 proc.). Turto augimą sąlygojo ženkliai išaugusi nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų dalis dėl infrastruktūros, riedmenų modernizavimo ir atnaujinimo įsisavinant dotacijas tolesniam „Rail Baltica“ projekto vystymui. „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupės turtas 2015 metų pabaigoje sudarė apie 67,1 proc. viso susisiekimo sektoriaus turto. Sektoriaus turto vertę taip pat didino Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, kurios turtas augo 14,5 mln. eurų (2,8 proc.).

Nuosavo kapitalo grąža, išaugus sektoriaus įmonių nuosavam kapitalui ir nukritus grynajam pelnui, smuko 1 procentiniu punktu, iki 1,8 proc., ir buvo žemiausia tarp visų sektorių. Palyginti, kapitalo grąža 2011 metais siekė 4,2 proc. Finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis 2015 metais siekė 18,4 proc. – t. y. lyginant su 2014 metais

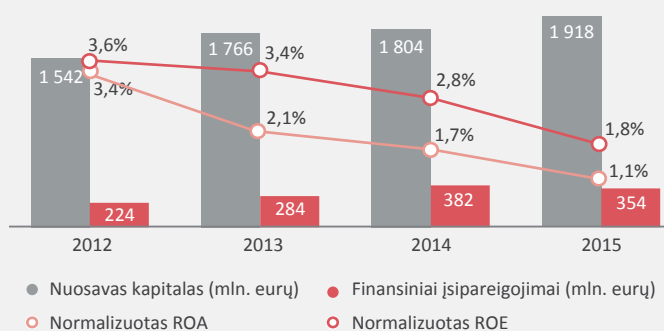
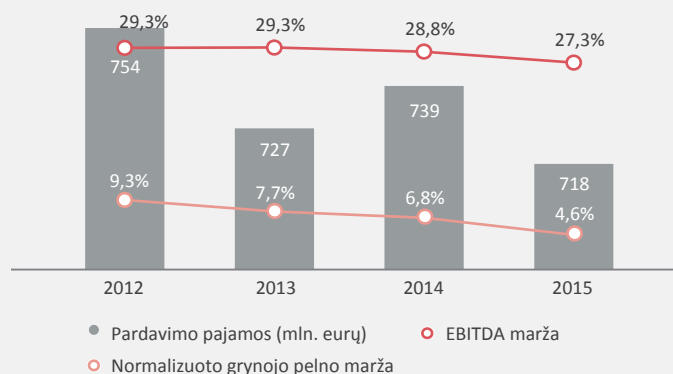
Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	738 526	717 931
Pardavimo savikaina	517 371	494 958
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	221 155	222 974
Veiklos sąnaudos	168 151	191 232
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	11 810	9 714
Veiklos pelnas (nuostoliai)	64 813	41 456
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>8,8%</i>	<i>5,8%</i>
EBITDA	212 723	196 159
<i>EBITDA marža</i>	<i>28,8%</i>	<i>27,3%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	-15 775	-9 060
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	49 038	32 396
Pelno mokestis	6 272	2 805
Grynasis pelnas (nuostoliai)	42 767	29 591
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	11	2
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	49 873	32 724
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>6,8%</i>	<i>4,6%</i>
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31	2015-12-31
Nematerialus turtas	24 706	25 110
Materialus turtas	2 732 938	2 804 596
Finansinis turtas	12 255	15 054
Kitas ilgalaikis turtas	3 389	3 812
Biologinis turtas	0	0
Ilgalaikis turtas	2 773 287	2 848 572
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	80 031	77 906
Per vienerius metus gautinos sumos	77 809	73 379
Kitas trumpalaikis turtas	18 788	20 942
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	103 280	74 266
Trumpalaikis turtas	279 908	246 493
Turto iš viso	3 053 195	3 095 064
Nuosavas kapitalas	1 804 169	1 917 797
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	237	234
Dotacijos, subsidijos	681 053	682 886
Ilgalaikiai įsipareigojimai	330 059	338 309
Trumpalaikiai įsipareigojimai	237 914	156 072
Įsipareigojimai	567 973	494 381
Finansiniai įsipareigojimai	381 783	353 517
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	3 053 195	3 095 064
Rodikliai	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	1,7%	1,1%
Normalizuotas ROE	2,8%	1,8%
D/E	21,2%	18,4%
Grąža valstybei (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	8 900	1 769
Paskirtos pelno įmokos	451	2 019
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	9 351	3 788
Turto mokestis	3 412	3 549
Iš viso:	12 763	7 337
Informacija apie darbuotojus	2014 metai	2015 metai
Darbuotojų skaičius	22 890	22 415
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	94	93

mažėjo 2,7 procentinio punkto. Finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis mažėjo daugiausiai dėl sumažėjusių finansinių įsipareigojimų ir padidėjusio nuosavo kapitalo. Portfelio nuosavą kapitalą didino „Lietuvos geležinkelių“ įmonių grupė 84,4 mln. eurų, **Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija** – 24,7 mln. eurų, **Lietuvos oro uostai** – 2,5 mln. eurų. Portfelio finansinius įsipareigojimus labiausiai sumažino **Lietuvos pašto įmonių grupė** – 21,8 mln. eurų, **Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija** – 8,9 mln. eurų ir **Lietuvos radijo ir televizijos centras** – 4 mln. eurų.

Lyginant su 2014 metais, 2015 metais sektoriaus įmonių paskirtų dividendų ir pelno įmokų valstybei suma sumažėjo 59,5 proc. ir siekė 3,8 mln. eurų. Didžiąją dalį visos paskirtų dividendų ir pelno įmokų sumos sudarė „Lietuvos geležinkeliai“ – 845 tūkst. eurų (89,7 proc.

mažiau nei 2014 metais), **Lietuvos paštas** – 692 tūkst. eurų (3,7 karto daugiau nei 2014 metais) ir Valstybinės kelių priežiūros įmonės, kurios kartu išmokėjo 962 tūkst. eurų pelno įmokų (2,1 karto daugiau nei 2014 metais). **Smiltynės perkėla** išmokėjo 232 tūkst., 51,8 proc. mažiau nei 2014 metais. **Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijai**, kuri 2015 metais uždirbo 24,2 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, prievolė mokėti įmokas netaikoma dėl didelio investicijų poreikio valstybinės reikšmės projektų įgyvendinimui (įskaitant SGD terminalo projektą).

Sektoriaus pardavimo pajamų, nuosavo kapitalo, finansinių įsipareigojimų ir pelningumo pokyčiai 2012–2015 metais pateikti toliau esančiose diagramose.

Geležinkeliai

Lietuvą kerta du tarptautiniai geležinkelių tinklo koridoriai: rytų – vakarų IX koridoriaus atšakos, jungiančios Ukrainą ir Baltarusiją su Klaipėdos jūrų uostu, bei Kauną su Kaliningradu ir šiaurės – pietų I koridorius, jungiantis Helsinkį ir Varšuvą. Rytų – vakarų koridorius strategiškai svarbus, dėl iš Baltarusijos gabenamų krovinių į Klaipėdos jūrų uostą. Tuo tarpu šiaurės – pietų koridorius kol kas nėra integruotas dėl naudojamų skirtingų vėžių, tačiau iki 2020 metų turėtų pilnai sujungti Baltijos šalis su europiniu tinklu.

2015 m. spalį sėkmingai baigta tiesti pirmoji tarptautinio projekto „Rail Baltica“ geležinkelio atkarpa nuo Lietuvos ir Lenkijos valstybių sienos iki Kauno. Tarptautinėje „Rail Baltica“ 120 km ilgio atkarpoje buvo nutiesta nauja Europos standarto vėžė (1 435 mm pločio), o šalia jos atnaujinta esama plačiosios geležinkelio vėžės linija (1 520 mm). Visoje trasoje iš viso paklota 233 km naujų bėgių 1 435 mm ir 1 520 mm pločio keliams, įskaitant kelyns stotyse.

Bendras Lietuvos geležinkelių tinklo ilgis – 1 877 km. Didžiąją dalį tinklo sudaro NVS ir Baltijos šalyse naudojama 1 520 mm pločio vėžė. Elektrifikuotos vėžės ilgis 2015 metais taip pat išliko nepakitęs – 122 km. Lietuvos geležinkelių tinklo infrastruktūrą patikėjimo teise valdo ir paslaugas teikia valstybės kontroliuojama bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“.

Keleivių vežimas

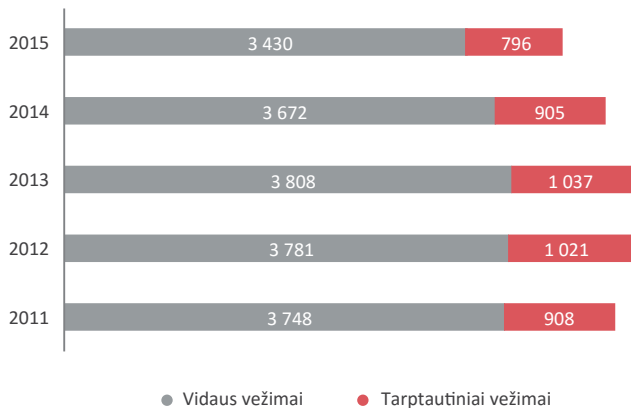
2015 metais geležinkelių transportu vežta 4,2 mln. keleivių, tai 6,6 proc. mažiau nei 2014 metais. Geležinkeliais pervežtų keleivių dalis sudaro tik apie 1 proc. visų rūšių transportu vežtų keleivių. Siekiant populiarinti keliones geležinkelių transportu 2015 metais pradėjo kursuoti papildomi traukiniai, kurie sutrumpins kelionės trukmę maršrutais nuo Vilniaus iki Klaipėdos bei nuo Vilniaus iki Ignalinos ir Turmanto, taip pat buvo atnaujintas susisiekimas maršrutu nuo Kauno iki Marijampolės. Nepaisant to, 2015 metais vietiniais traukiniais

pervežta 3,4 mln. keleivių – 6,6 proc. mažiau nei 2014 metais. Vietinių keleivių vežimo mažėjimas dalinai fiksuotas dėl geležinkelių infrastruktūros remonto darbų, kai buvo atšaukta 6 proc. visų vietinio susisiekimo traukinių. Lyginant su 2014 m., 2015 m. pajamos iš keleivių vežimo vietiniais maršrutais paaužo 1 proc.

Tarptautiniais maršrutais pervežta – 0,8 mln. keleivių – 12 proc. mažiau nei 2014 metais. Tarptautinių keleivių skaičius ženkliai mažėjo tranzitu Rusijos kryptimi vykdomais maršrutais dėl nestabilios ekonominės ir politinės situacijos Rusijoje. Tarptautinių pervežimų Rusijos kryptimi mažėjimas fiksuojamas jau keletą metų iš eilės, todėl 2015 metais birželį buvo atšauktas **AB „Lietuvos geležinkeliai“** formavimo traukinys Vilnius – Sankt Peterburgas – Vilnius, o traukinys Vilnius-Maskva-Vilnius nuo 2015 m. gruodžio sujungtas su tranzitiniu traukiniu Kaliningradas-Maskva-Kaliningradas. Keleivių srautas **AB „Lietuvos geležinkeliai“** formavimo traukiniuose Vilnius-Minskas-Vilnius per metus padidėjo 1,8 proc. Lyginant su 2014 m., 2015 m. pajamos iš keleivių vežimo tarptautiniais maršrutais sumažėjo 14 proc.

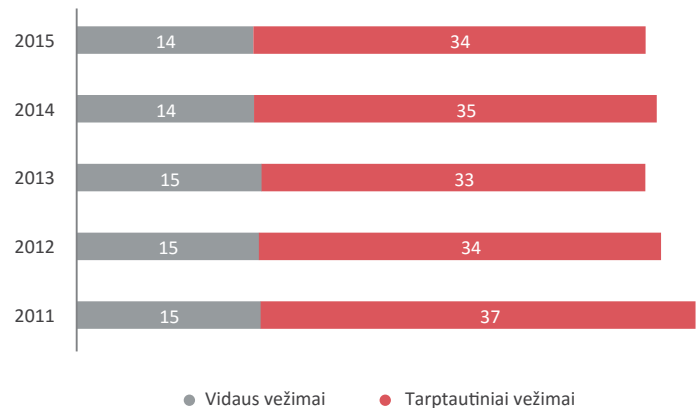
Keleivių vežimas geležinkeliais išlieka nuostolingas, tačiau nepaisant to „Lietuvos geležinkeliai“ privalo užtikrinti šių paslaugų teikimą, patenkinti visuomenės poreikiams. Nuostoliai, patirti vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kompensuojami iš pelningos krovinių vežimo veiklos.

Keleivių vežimas Lietuvos geležinkeliais (tūkst.)

Šaltinis: Statistikos departamentas

Krovinų vežimas Lietuvos geležinkeliais (mln. tonų)

Šaltinis: Statistikos departamentas

Krovinų vežimas

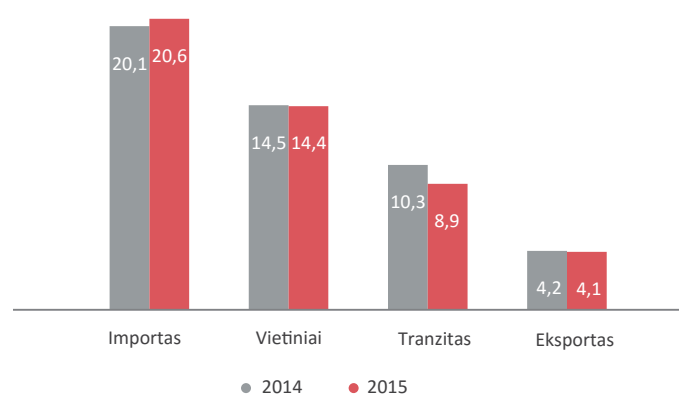
Krovinų vežimas sudaro didžiąją dalį geležinkeliais generuojamų pajamų. 2015 metais pajamos iš krovinų gabenimo sudarė 86,2 proc. visų „Lietuvos geležinkelių“ pajamų. 2015 metais krovinų vežimo apimtys mažėjo 1,9 proc. ir siekė 48 mln. tonų. Iš jų vietiniais maršrutais pervežta 30 proc., arba 14,4 mln. tonų krovinų. Pervežimų vietiniais maršrutais apimtys sumažėjo 0,1 mln. tonų. Tam įtakos turėjo smukusios pasaulinės naftos kainos, nes 39,9 proc. vietiniais maršrutais vežtų krovinų sudarė naftos produktai (AB „ORLEN Lietuva“). Kaip ir ankstesniais metais vietinių pervežimų geležinkeliu transportu rinka išlieka priklausoma nuo kelių Lietuvos didžiųjų gamyklų rezultatų: AB „Lifosa“, AB „Akmenės cementas“, AB „Dolomitas ir AB „Achema“.

Bendrą krovinų vežimo smukimą mažino 2015 metais 2,6 proc. išaugusios importo krovinų apimtys, kurios sudaro 42,9 proc. visų krovinų dalies. Importo dalies augimą nulėmė 1,8 proc. padidėję cheminių ir mineralinių trąšų produktų pervežimai iš Baltarusijos per Klaipėdos uostą. Apimtys tranzitu mažėjo 13 proc. iki 8,9 mln. tonų. Didžioji dalis tranzitinių krovinų vyksta Kaliningrado srities kryptimi, todėl kaimyninėje rinkoje vyraujančios ekonominės problemos paveikė ir tranzito apimtį. Pagrindinėmis krovinų gabenimo arterijomis išlieka krovinų gabenimas per Klaipėdos jūrų uostą ir gabenimas tranzitu į Kaliningrado sritį.

Apžvelgiant 2015 metais gabenamų krovinų struktūrą, pažymėtina, kad cheminės ir mineralinės trąšos sudarė didžiausią gabenamų krovinų dalį ir antrus metus aplenkė naftos ir naftos produktų apimtį – atitinkamai 15,5 mln. ir 14,3 mln. tonų (32,3 proc. ir 29,8 proc. visų pervežimų). Maisto produktai ir pašarai sudarė 11,9 proc., mineraliniai produktai – 8,1 proc. pervežimų. Cheminių ir mineralinių trąšų krovinų augimas 2015 metais siekė 3,5 proc., kaip jau minėta, dėl ypač išaugusių trąšų iš Baltarusijos transportavimo apimčių, o naftos ir jos produktų didėjo 5,4 proc.

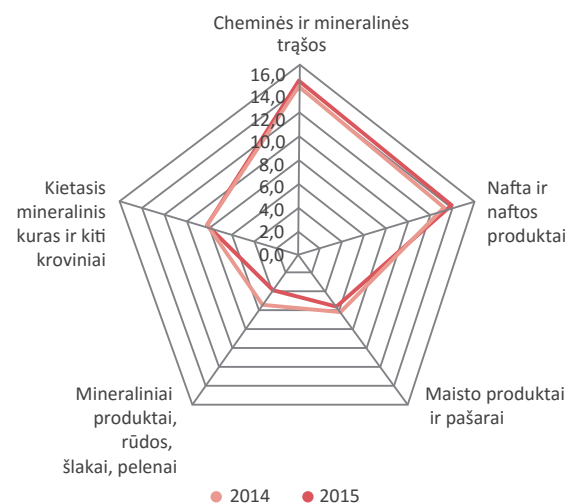
Lyginant Lietuvos geležinkeliais keliaujančių keleivių ir krovinų gabenimo apimtį su kitomis Baltijos valstybėmis išsiskiria Latvijos geležinkeliai, 2015 metais pervežę 17,1 mln. keleivių (4 kartus daugiau nei Lietuvoje). Estijoje taip pat vežta daugiau keleivių – 6,6 mln., 11,4 proc. daugiau nei 2014 metais (2013–2014 metais Estijoje buvo visiškai atnaujintas keleivinių traukinių parkas). Tuo tarpu pagal pervežtą krovinų kiekį taip pat daugiausiai pervežta Latvijos geležinkeliais – 55,6 mln. tonų, kurių 73,4 proc. sudarė anglis ir naftos produktai. Estijoje tuo tarpu pervežta mažiau nei Lietuvoje – 28 mln. tonų. (22,8 proc. mažiau nei 2014 m.), iš jų 76,4 proc. sudarė anglis ir naftos produktai.

Krovinų vežimas Lietuvos geležinkeliais (mln. tonų)

Šaltinis: Statistikos departamentas

Lietuvos geležinkeliais vežamų krovinų struktūra (mln. tonų)

Šaltinis: Lietuvos geležinkeliai

Jūrų transportas

Lietuvos jūrų transporto sistemą sudaro Lietuvos jūrų prekybinis laivynas, Klaipėdos valstybinis jūrų uostas, Šventosios valstybinis jūrų uostas ir „ORLEN Lietuva“ Būtingės naftos terminalas bei kitos laivus aptarnaujančios įmonės ir agentūros. Klaipėdos valstybinis jūrų uostas ir Šventosios valstybinis jūrų uostas pasitikėjimo teise valdomas **Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos**. Uostas per metus gali perkrauti apie 65 mln. tonų krovinių ir aptarnauti 13,4 m. gramzdos laivus.

Lietuvos prekybinį jūrų laivyną didžiąja dalimi sudaro: „Limarko laivininkystės kompanija“ (6 laivai) ir „DFDS Seaways“ (10 keltų). Tačiau dėl po krizės kritusių frachtų kainų pasaulinėje laivybos rinkoje laivynas gana ženkliai traukiasi. Valstybės valdomai įmonei „**Lietuvos jūrų laivininkystė**“ 2015 m. gruodžio 14 d. buvo iškelta bankroto byla, o 2016 m. gegužės 30 d. ši įmonė buvo paskelbta bankrutavusia.

2015 metais Klaipėdos uoste buvo perkrauta 38,5 mln. tonų krovinių – 5,8 proc. daugiau nei 2014 metais. Augimas daugiausia fiksuotas dėl 29,5 proc. išaugusios naftos produktų krovos (iki 8 mln. t.), 10,5 proc. išaugusios trąšų krovos, ypač iš Baltarusijos, (iki 13,2 mln. tonų), 5,7 proc. išaugusios grūdų krovos (iki 3,1 mln. t.) bei 2,6 proc. padidėjusios konteinerizuotų krovinių krovos (iki 4,4 mln. tonų).

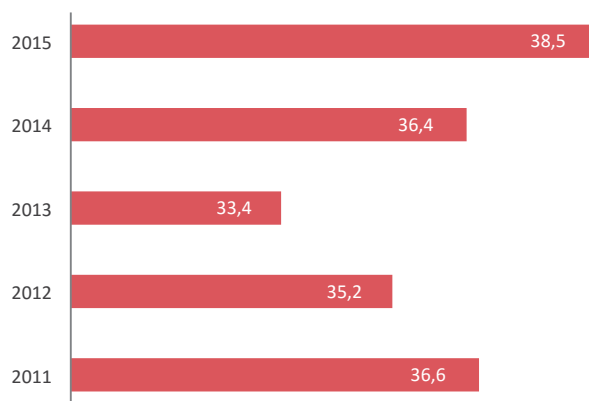
Baltarusija šiuo metu išlieka pagrindiniu Klaipėdos jūrų uosto prekybos partneriu, kurio kroviniai sudaro apie trečdajį bendros krovos.

2015 metais Klaipėdos uoste apsilankė rekordinis skaičius keleivių – 286 tūkst., tai 1,9 proc. daugiau nei 2014 metais. Pastaraisiais metais ypač auga keleivių skaičius iš kruizinių laivų, 2015 metais atvyko 60,2 tūkst. keleivių arba 4,2 proc. daugiau nei 2014 metais (ir net 83,8 proc. daugiau nei 2013 metais). Prisišvartavusių kruizinių laivų skaičius taip pat ženkliai išaugo nuo 40 laivų 2013 metais iki 61 laivų 2015 metais. Lyginant keleivių srautus su kitomis Baltijos valstybėmis, Rygoje 2015 metais apsilankė 526 tūkst. keleivių (28,7 proc. mažiau nei 2014 metais), Taline – 9,8 mln. keleivių (2,3 proc. daugiau nei 2014 metais), iš kurių daugiau nei 80 proc. vyko maršrutu Talinas- Helsinkis- Talinas.

Baltijos jūros rytinės pakrantės uostai

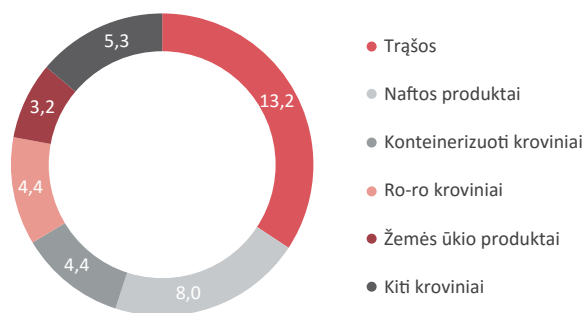
Bendra Baltijos jūros rytinės pakrantės uostų krova 2015 metais padidėjo 0,1 proc., iki 368,6 mln. tonų. Lyderiais išliko Rusijai priklausantys Ust-Lugos (87,9 mln. tonų), Primorsko (59,6 mln. tonų) ir Sankt Peterburgo (51,5 mln. tonų) uostai. Už Klaipėdos jūrų uostą rytinėje pakrantėje krovos apimtims didesnis ir Rygos uostas (40,1 mln. tonų), kurio krova 2015 metais augo 5,8 proc. Tačiau kitaip nei Klaipėdos jūrų uostas, Rygos, Talino ir Ventspilio uostai yra mažiau diversifikuoti. Talino ir Ventspilio uostuose daugiau nei pusę krovos užima naftos produktai, Rygoje – anglis ir naftos produktai. Pagal konteinerių krovą tarp Baltijos šalių uostų Klaipėda išliko pirmaujančioje pozicijoje perkrovusi 392 tūkst. TEU, Ryga tuo tarpu perkrovė 355 tūkst. TEU, Talinas – 208 tūkst. TEU.

Krovinių krova Klaipėdos uoste (mln. tonų)

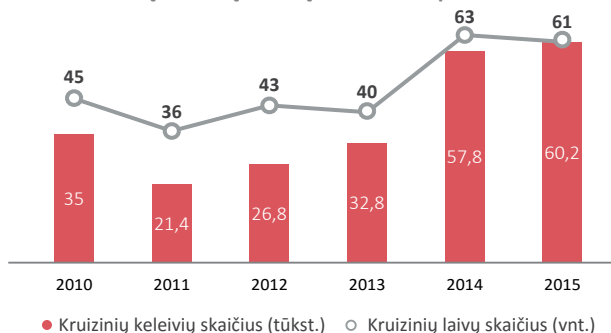
Šaltinis: Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

Klaipėdos uosto krovinių struktūra 2015 metais (mln. tonų)

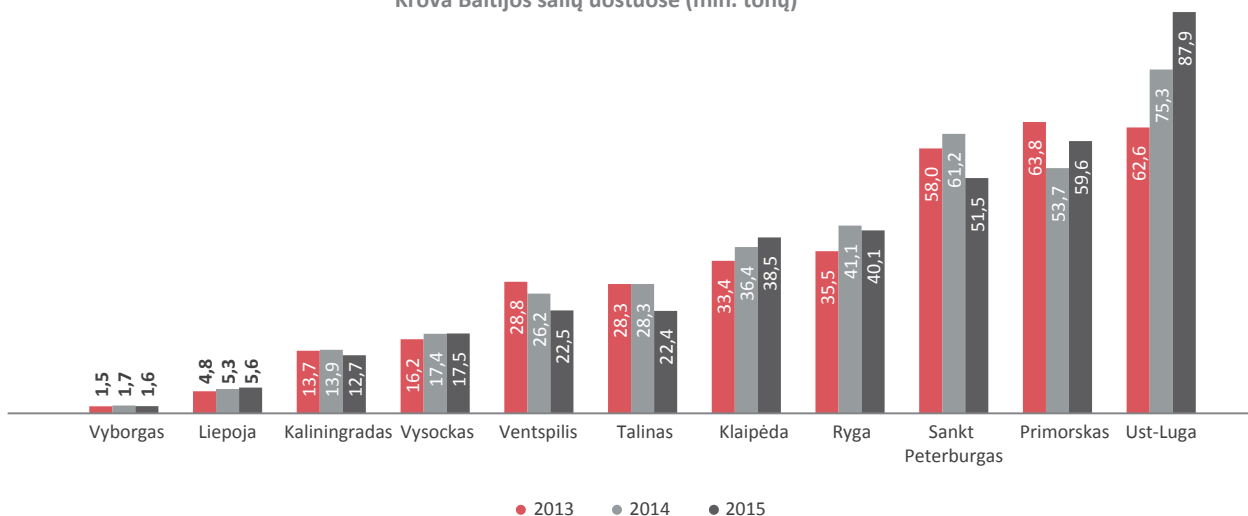
Šaltinis: Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir Statistikos departamentas

Kruizinių keleivių ir laivų skaičius Klaipėdos uoste

Šaltinis: Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

Krova Baltijos šalių uostuose (mln. tonų)

Šaltinis: Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

Oro uostai

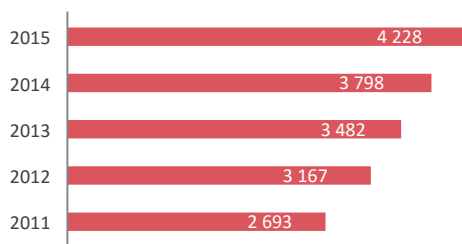
2015 metais Lietuvoje veikė trys tarptautiniai keleiviniai oro uostai: Vilniaus, Kauno ir Palangos (vidutinės ir mažos klasės orlaivių aptarnavimas), bei daugiausia karinės aviacijos tikslais naudojamas Šiaulių oro uostas, priklausantis Šiaulių savivaldybei. Keleivinių oro uostų infrastruktūra patikėjimo teise nuo 2014 metų liepos 1d. perduota valdyti **VĮ Lietuvos oro uostai**. Oro eismo reguliavimo, ryšių ir skrydžių valdymo paslaugas teikia valstybės įmonė „**Oro navigacija**“. Lietuvos uostų skrydžio žemėlapyje 2015 metais sudarė 59 miestai ir 72 oro uostai 26 šalyse.

Šiuo metu skaičiuojama, kad Vilniaus oro uostas per ateinančius 1-2 metus, esant dabartiniams augimo tempams, pasieks savo galimybių ribas, todėl norint toliau plėtoti susisiekimą oru su Lietuva būtinos reikšmingos investicijos į infrastruktūros plėtrą. Kaip viena iš galimybių pritraukti finansavimą pasiūlytas koncesijos modelis, nustatytam laikotarpiui perduodant infrastruktūros valdymą privačiam operatoriui, tačiau išlaikant uostų infrastruktūrą valstybės nuosavybe. LR Seimas 2016 m. birželio 4 d. pritarė Oro uostų koncesijos įstatymui, kuriuo skatinant viešojo ir privataus sektorių partnerystę siekiama išspręsti oro uostų infrastruktūros išlaikymo bei plėtros finansavimą, kompleksiskai plėtoti Lietuvos pasiekiamumą oro transportu ir užtikrinti keleivių skaičiaus didėjimą bei skrydžių kryptių išplėtimą. Išrinkus koncesijos partnerį koncesijos sutartį dar turės ratifikuoti Seimas. Pasibaigus koncesijos sutarties terminui valstybė perimtų uosto valdymą į savo rankas. Oro uostų valdymas koncesijos modeliu taip pat tikėtina padėtų įgyvendinti vieną iš **Lietuvos oro uostų** strateginių prioritetų – neaviacinių pajamų dalies augimą. Vertinant Europos oro uostų praktiką, koncesijos pagrindu perleisti oro uostai reikšmingai išplečia savo pajėgumus ir aptarnaujamas apimtis, todėl apie pusė oro uostų Europoje šiuo metu yra valdomi investicinių fondų ar konsorciūmų.

Veiklos rezultatai

2015 metais visi trys civiliniai oro uostai aptarnavo 50 tūkst. skrydžių, tai 5,7 proc. daugiau nei per 2014 metus. Šių oro uostų paslaugomis 2015 m. pasinaudojusių žmonių srautas padidėjo 11,3 proc. iki 4,2 mln. keleivių. Vilniaus filiale keleivių skaičius augo 13,4 proc. (iki 3,3 mln. keleivių), Kaune – 3,2 proc. (0,7 mln. keleivių), Palangoje – augo 9,4 proc. (iki 0,2 mln.). Pagrindiniai skrydžių skaičiaus augimo veiksniai – padidėjęs skrydžių dažnis bei 9 naujos skrydžių kryptys. Pastarųjų šešių metų aptarnautų keleivių ir skrydžių augimas iš esmės nulėmtas tik išaugusiais Vilniaus filialo rezultatais. Nuo 2009 metų keleivių apimtys Vilniaus filiale išaugo 2,5 karto, aptarnautų skrydžių skaičius – 52 proc.

Keleivių skaičius Lietuvos oro uostuose (tūkst.)

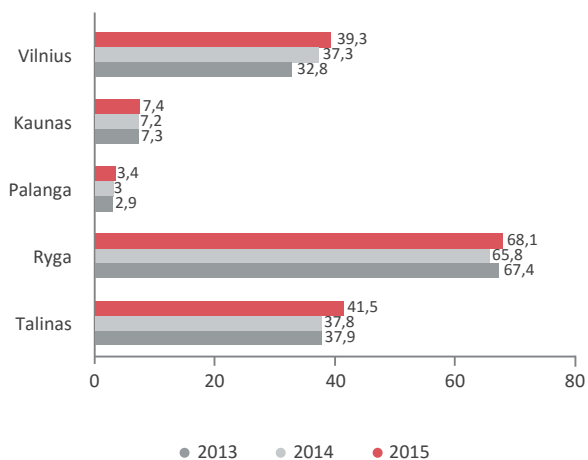

Šaltinis: Statistikos departamentas

Lyginant Lietuvos oro uostus su kitais Baltijos šalių oro uostais, Ryga išlieka aiškiu lyderiu tiek pagal aptarnautų skrydžių skaičių, tiek pagal aptarnautų keleivių skaičių – atitinkamai 68,1 tūkst. ir 5,2 mln. Talino oro uostas (2,2 mln. keleivių ir 41,5 tūkst. skrydžių) Vilniaus filialas jau gana ženkliai lenkia pagal keleivių skaičių (1,2 mln. daugiau), tačiau nusileidžia pagal aptarnautų skrydžių skaičių (2,2 tūkst. mažiau). Pastebima, kad **Lietuvos oro uostų** rinkos dalis per pastaruosius tris metus ženkliai išaugo. Pagrindinėmis to priežastimis galima įvardinti Vilniaus filialo veiklos strategijos pokyčius (siekis pritraukti daugiau pigių avialinijų, aktyvi skrydžių geografijos plėtra) bei didelį ir dar neišnaudotą Lietuvos turizmo potencialą (skaičiuojama, kad vienam Lietuvos gyventojui 2015 metais teko apie 1,2 keleivio per Vilniaus filialą arba 1,5 per visus tris filialus, tuo tarpu Taline- 1,6, Rygoje – 2,6).

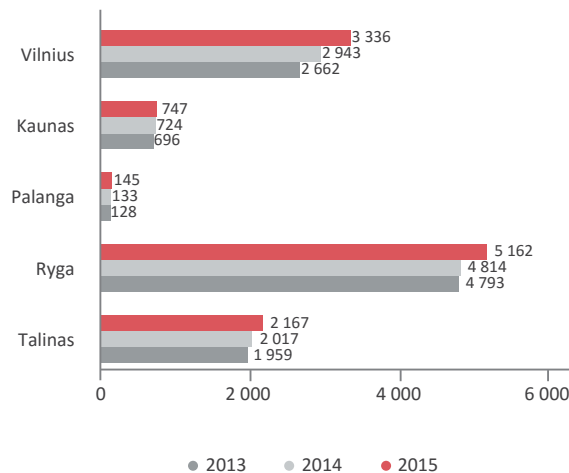
Pagrindinėmis skrydžių bendrovėmis 2015 metais Lietuvos oro uostuose išliko pigių skrydžių avialinijos – „Ryanair“ ir Wizz Air“, 2015 metais užėmusios atitinkamai 34 ir 21 proc., kartu 3 proc. daugiau nei praėjusiais metais. Latvijoje ir Estijoje rinkos lyderiais buvo nacionaliniai

Skrydžių skaičius Baltijos šalių oro uostuose (tūkst.)

Šaltinis: Rygos oro uostas, Talino oro uostas, Lietuvos oro uostai

Keleivių skaičius Baltijos šalių oro uostuose (tūkst.)

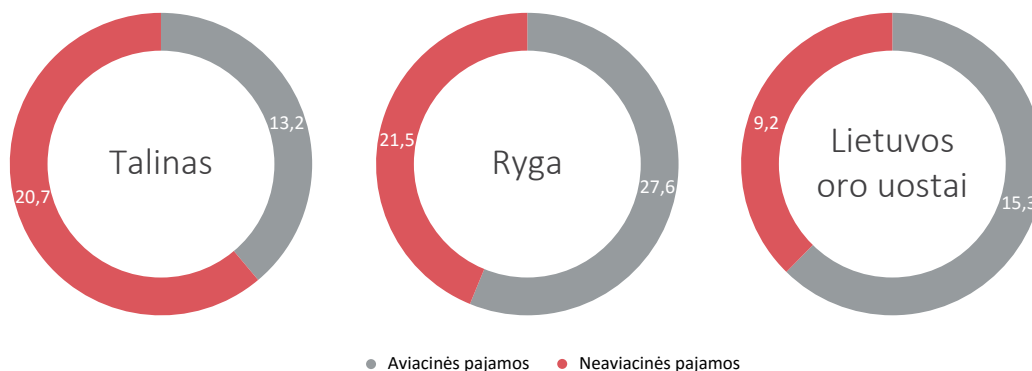
Šaltinis: Rygos oro uostas, Talino oro uostas, Lietuvos oro uostai

vežėjai, atitinkamai - airBaltic (48,6 proc. rinkos) ir Estonian Air (24 proc. rinkos). Pigių skrydžių avialinijos čia sudaro gerokai mažesnę skrydžių dalį nei Lietuvoje. Populiariausiomis skrydžių kryptimis Vilniuje išlieka Londonas, Frankfurtas ir Ryga, Palangoje – Kopenhaga, Kaune – Londonas, Dublinas ir Kopenhaga.

Neaviacinių pajamų struktūra tarp Lietuvos oro uostų filialų ženkliai skiriasi dėl skirtingos kainodaros ir rinkliavų įkainių. Lyginant su kitais Baltijos šalių oro uostais, Lietuvos oro uostų neaviacinių pajamų dalis ženkliai mažesnė tiek už Talino oro uostą (61,1 proc.), tiek už Rygos oro uostą (43,8 proc.).

2015 metais neaviacinių pajamų dalis Lietuvos oro uostuose sudarė 37,6 proc. visų pajamų, 2014 m. siekė 36,7, o 2013 metais- 40,9 proc.

Baltijos šalių oro uostų pajamų struktūra (mln. eurų)

Šaltinis: Rygos oro uostas, Talinos oro uostas, Lietuvos oro uostai

Energetika

Energetikos sektoriaus VVJ pagamina penktadalį šalies suvartojamos energijos, valdo elektros ir dujų perdavimo ir skirstymo tinklus. Liberalizavus elektros ir dujų rinkas, atskirtos gamybos, perdavimo ir skirstymo veiklos, sukurta laisvoji elektros rinka. Tolesnis įgyvendintų SDG terminalo ir tarpvalstybinių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija projektų vystymas užtikrins tarptautinę energetikos sistemų integraciją, skatins sektoriaus efektyvumą ir skaidrumą.

Energetikos sektoriuje veikiančios VVJ gamina ir tiekia elektros energiją bei šilumą vartotojams ir teikia įvairias susijusias paslaugas. Be to, šiam sektoriui priskiriama „Klaipėdos nafta“, teikianti naftos ir jos produktų perkrovimo paslaugas ir atsakinga už Suskystintųjų gamtinių dujų (SGD) terminalo Lietuvoje eksploataciją. Viso energetikos sektoriuje veikia devynios VVJ, nurodytos žemiau esančioje lentelėje.

2014 metais VVJ energetikos sektoriuje įvyko reikšmingų pasikeitimų, turėjusių didelės reikšmės lyginamiems rezultatams. Gegužės 21 d. „Lietuvos energija“ iš Vokietijos koncerno „E.ON Ruhrgas International“ už 97,6 mln. eurų išpirko 38,9 proc. gamtinių dujų tiekimo ir skirstymo bendrovės „Lietuvos dujas“ ir 11,76 proc. elektros skirstomojo tinklo operatoriaus LESTO akcijų. Birželio 19 dieną „Lietuvos energija“ iš „Gazprom“ ir smulkiųjų akcininkų išpirko atitinkamai 37,06 proc. ir 2,97 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų. Po šių įsigijimų „Lietuvos energija“ valdė 96,6 proc. „Lietuvos dujų“ ir 94,4 proc. LESTO akcijų. Tuo pat metu (gegužės 21 d.) UAB „EPSO-G“ iš Vokietijos koncerno „E.ON Ruhrgas International GmbH“ už 49,8 mln. eurų išpirko 38,9 proc. „Amber Grid“ akcijų. Birželio 19 d. UAB „EPSO-G“ už 54,3 mln. eurų išpirko dar 39,96 proc. įmonės akcijų iš Rusijos kompanijos „Gazprom“ bei smulkiųjų akcininkų. Po šių sandorių UAB „EPSO-G“ valdo 96,58 proc. „Amber Grid“ akcijų. Atskirai „Lietuvos dujų“ ir „Amber

Grid“ finansiniai duomenys neįtraukiami į sektoriaus rezultatus, o jie pateikiami kartu su „Lietuvos energijos“ ir „EPSO-G“ įmonių grupių konsoliduotais finansiniais duomenimis. 2014 metų lapkričio 1 d. buvo įkurta nauja bendrovė UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, kuri iš „Lietuvos dujų“ perėmė gamtinių dujų tiekimo veiklą. Visos „Lietuvos dujų tiekimo“ akcijos priklauso valstybės valdomai įmonei „Lietuvos energija“. „Klaipėdos nafta“ 2014 metų lapkričio 27 d., VKEKK (Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai) išdavus bendrovei skystinimo licenciją, pradėjo eksploatuoti SGD terminalą. Taip pat paminėtinas, nors ir tiesioginės įtakos 2014-2015 metų rezultatams neturėjęs, sprendimas jungti LESTO ir „Lietuvos dujas“, kurios sujungtos į AB „Energijos skirstymo operatorių“ (ESO) ir nuo 2016 metų sausio 1 d. pakeitė LESTO ir „Lietuvos dujas“ akcijų biržoje. Po sujungimo „Lietuvos energija“ valdo 95 proc. ESO akcijų.

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

1 048

1 113

1 210

1 444

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

27,0

54,9

134,5

160,5

2012

2013

2014

2015

Įmonė	Veiklos sritis	2015 m. apyvarta (tūkst. eurų)	Turtas 2015 m. pabaigoje (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2015 m. pabaigoje	Valstybei priklausanti dalis 2015 m. pabaigoje (proc.)
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupei priklauso „Lietuvos energijos gamyba“, AB įmonių grupė, „Energijos skirstymo operatorius“. Grupės veikla apima elektros ir šilumos energijos gamybą, tiekimą, elektros energijos prekybą ir skirstymą, prekybą gamtinėmis dujomis, jų skirstymą.	1 095 766	2 339 230	5 379	100,0%
UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	Bendrovė kontroliuoja Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorių „Litgrid“ bei gamtinių dujų sistemos operatorių „Amber Grid“	156 837	1 152 123	1 030	100,0%
AB „Klaipėdos nafta“	Naftos produktų eksportas ir importas, SGD terminalo eksploatavimas	109 702	238 787	371	72,3%
VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	Naftos produktų saugojimas	66 939	95 282	7	100,0%
VĮ „Visagino energija“	Šilumos energijos ir vandens tiekimas, nuotekų valymas	13 923	52 415	216	100,0%
UAB „Geoterma“	Šilumos energijos gamyba	1 253	7 052	15	99,1%
VĮ Ignalinos atominė elektrinė	Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas	192	571 282	2 106	100,0%
VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra	Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas ir laidojimas	15	370	21	100,0%
VĮ Energetikos agentūra	Nacionalinės energetikos strategijos ir kitų valstybės programų įgyvendinimas	0	951	20	100,0%

Finansiniai rezultatai

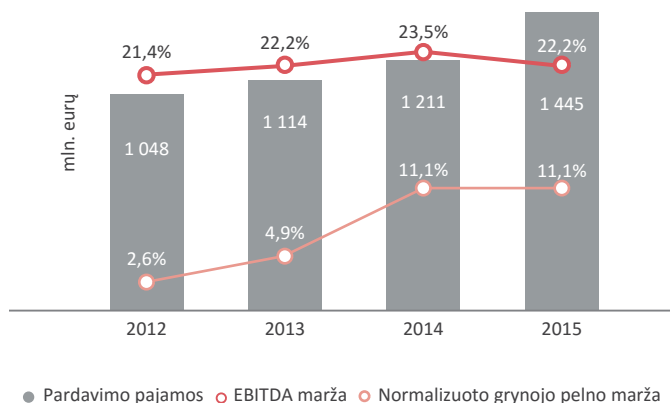
Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	1 210 917	1 444 626
Pardavimo savikaina	742 331	980 712
Bendras pelnas (nuostoliai)	468 586	463 914
Veiklos sąnaudos	974 540	359 434
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	93 887	-814
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-412 078	103 666
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>-34,0%</i>	<i>7,2%</i>
EBITDA	284 603	320 244
<i>EBITDA marža</i>	<i>23,5%</i>	<i>22,2%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	52 666	-6 178
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-359 413	97 488
Pelno mokestis	-73 549	10 013
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-285 864	87 475
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	-18 690	12 710
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	134 461	160 503
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>11,1%</i>	<i>11,1%</i>
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31	2015-12-31
Nematerialus turtas	17 881	23 896
Materialus turtas	2 904 153	3 162 432
Finansinis turtas	19 828	23 303
Kitas ilgalaikis turtas	309 394	310 483
Ilgalaikis turtas	3 251 186	3 520 113
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	178 724	198 778
Per vienerius metus gautinos sumos	419 178	400 455
Kitas trumpalaikis turtas	65 459	59 283
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	312 592	278 863
Trumpalaikis turtas	975 953	937 379
Turto iš viso	4 227 140	4 457 492
Nuosavas kapitalas	1 907 601	1 933 656
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	111 255	117 578
Dotacijos, subsidijos	896 903	966 194
Ilgalaikiai įsipareigojimai	761 696	897 422
Trumpalaikiai įsipareigojimai	660 939	660 221
Įsipareigojimai	1 422 635	1 557 643
Finansiniai įsipareigojimai	675 798	846 413
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	4 227 139	4 457 492
Rodikliai	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	3,1%	3,7%
Normalizuotas ROE	6,2%	8,4%
D/E	35,4%	43,8%
Grąža valstybei (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	53 355	99 164
Paskirtos pelno įmokos	0	0
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	53 355	99 164
Turto mokestis	534	534
Iš viso:	53 889	99 698
Informacija apie darbuotojus	2014 metai	2015 metai
Darbuotojų skaičius	9 463	9 165
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	149	146

2015 metais energetikos įmonių pardavimo pajamos siekė 1 444,6 mln. eurų ir, palyginti su 2014 metų rezultatais, išaugo 19,3 proc. Šį prieaugį labiausiai lėmė „Lietuvos energijos“ įmonių grupės rezultatai. „Lietuvos energijos“ įmonių grupės pajamos per 2015 metus išaugo 12,7 proc., arba 123,1 mln. eurų. „Lietuvos energijos“ padidėjusios pajamos iš dalies sietinos su 2014 metų antrąjį ketvirtį „Lietuvos energija“ įsigytu AB „Lietuvos dujų“ kontroliniu akcijų paketu. Taip pat prie sektoriaus pajamų augimo prisidėjo ir AB „Klaipėdos nafta“ pajamų didėjimas – nuo 39,8 mln. iki 109,7 mln. eurų. Išaugusios bendrovės pajamos sietinos su 2014 metų paskutiniį ketvirtį pradėtu eksploatuoti SGD terminalu. 2014 metais pajamos iš SGD terminalo veiklos siekė 5,8 mln. eurų, tuo tarpu 2015 metais šios veiklos pajamos pasiekė 69,9 mln. eurų. Lietuvos naftos produktų agentūros pajamos reikšmingai kito: lyginant su 2014 metais 2015 metų pajamos padvigubėjo – paaugo 103,5 proc., iki 66,9 mln. eurų. „EPSO-G“ grupės pajamos, kurios taip pat daro reikšmingą įtaką sektoriui, augo 6,6 proc., iki 156,8 mln. eurų. Grupei priklausanti AB „Litgrid“, kurios pajamos sudaro didžiąją dalį grupės pajamų, uždirbo 100,5 mln. eurų – tai 16 proc. mažiau nei 2014 metais. Didžioji dalis bendrovės pajamų yra iš elektros energijos perdavimo, todėl mažesnes pajamas labiausiai nulėmė 2014 metais perkainotas turtas ir su perkainojimu susijusių elektros energijos perdavimo kainų sumažinimas. Kitos „EPSO-G“ grupės įmonės, AB „Amber Grid“, 2015 metais pajamos augo 7,7 proc., iki 55,8 mln. eurų.

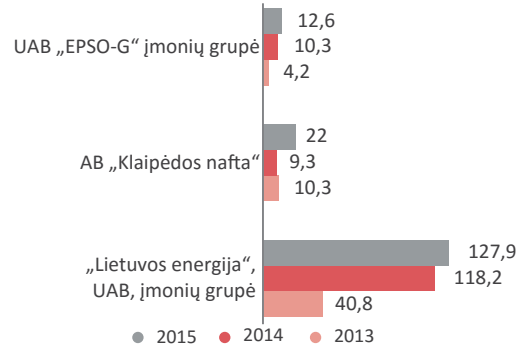
Energetikos sektoriaus įmonių bendroji pardavimo savikaina padidėjo 32,1 proc. ir sudarė 980,7 mln. eurų, o veiklos sąnaudos krito 2,7 karto (63,3 proc.), iki 359,4 mln. eurų. Sektoriaus savikainos pokyčiai didžiausią įtaką darė „Lietuvos energijos“ įmonių grupė, kurios savikaina siekė 774 mln. eurų – 26,4 proc. daugiau nei 2014 metais. Šį pokytį lėmė į grupės ataskaitas įtraukti „Lietuvos dujų“ finansiniai duomenys – su dujų prekyba susijusios sąnaudos sudarė 363,8 mln. eurų (2014 metais šios sąnaudos siekė 148,9 mln. eurų). „Klaipėdos naftos“ savikaina (kartu su veiklos sąnaudomis) beveik patrigubėjo – didėjo 179,9 proc. – ir siekė 80,6 mln. eurų dėl 2014 metų paskutiniąjame ketvirtyje pradėtos SGD terminalo eksploatacijos, šios sąnaudos 2014 metais buvo 30,5 mln. eurų. Laivo-saugyklos nuomos ir kitos susijusios išlaidos 2015 metais sudarė 50,4 mln. eurų (2014 metais – 4,4 mln. eurų). Lietuvos naftos produktų agentūros savikaina, analogiškai pajamoms, padvigubėjo – augo nuo 32,5 mln. iki 65,9 mln. eurų. Įmonės pajamų ir sąnaudų pokyčiai susidarė dėl atnaujinamų valstybės kuro atsargų. „Visagino energijos“ savikaina 2015 metais sudarė 12,4 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais sumažėjo 13,2 proc. dėl mažesnių su šilumos energija ir karšto vandens tiekimu susijusių sąnaudų.

Energetikos sektoriaus veiklos sąnaudos mažėjo 2,7 karto ir 2015 metų pabaigoje sudarė 359,4 mln. eurų. „Lietuvos energijos“ įmonių grupės veiklos sąnaudos nuo 751,2 mln. eurų 2014 metais sumažėjo iki 256,7 mln. eurų ir tai buvo pagrindinis veiksnys daręs įtaką sektoriaus veiklos sąnaudų mažėjimui. Šiam pokyčiui reikšmingiausią įtaką darė grupei priklausanti įmonė LESTO, kuri 2014 metų pabaigoje į sąnaudas nurašė turto perkainojimą, sumažinusi ilgalaikio materialiojo turto vertę 618,4 mln. eurų. Sektoriaus rezultatams reikšmingos įtakos taip pat turėjo „EPSO-G“ įmonių grupės veiklos sąnaudos, kurios 2014 metais siekė 216,8 mln. eurų, tačiau 2015 metais mažėjo iki 93,9 mln. eurų. „EPSO-G“ dukterinė bendrovė „Litgrid“ 2014 metais atliko turto perkainojimą, dėl kurio patyrė 123,2 mln. eurų didesnes veiklos sąnaudas.

Įvertinus pajamų augimą 2015 metais ir veiklos nuostolius patirtus 2014 metais dėl turto perkainojimų, energetikos sektoriaus įmonės 2015 metais

Didžiausių energetikos sektoriaus įmonių normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

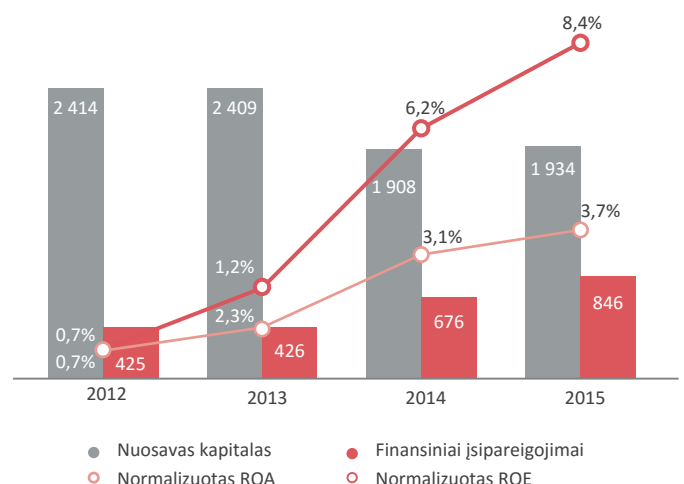
veikė pelningai ir pasiekė 87,5 mln. eurų grynojo pelno (2014 metais buvo patirtas 285,9 mln. eurų grynasis nuostolis). Tokie rezultatai labiausiai lėmė „Lietuvos energijos“, „EPSO-G“ ir „Klaipėdos naftos“ augusios pajamos ir nevydyti didelio masto turto perkainojimai. Atsižvelgiant į vienkartinius veiksnius turėjusius įtakos 2015 metų rezultatams, energetikos sektoriaus įmonės 2015 metais uždirbo 160,5 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno. Palyginus su 2014 metais, normalizuotasis pelnas augo 26 mln. eurų.

Didžiausių energetikos sektoriaus įmonių normalizuoto grynojo pelno kitimas iliustruotas aukščiau pateiktame grafike.

Energetikos sektoriaus įmonių normalizuoti grąžos rodikliai palyginti su 2014 metais augo. Sektoriaus turto grąža augo 0,6 procentiniais punktais iki 3,7 proc., o nuosavo kapitalo grąža padidėjo nuo 6,2 iki 8,4 proc. Eliminavus vienkartinių veiksnį įtaką veiklos rezultatams, „Lietuvos energijos“ įmonių grupės turto ir nuosavo kapitalo grąžos rodikliai išaugo atitinkamai nuo 4,6 iki 5,4 proc. ir nuo 7,7 iki 9,8 proc. dėl 2014 metais ženkliai padidėjusio grynojo pelno ir perkainoto turto bei įsigijus „Lietuvos dujas“. Tuo metu įmonių grupės „EPSO-G“ nuosavo kapitalo grąža dėl pakitusios kapitalo struktūros, augo ir siekė 6,4 proc.; turto grąža išliko nepakitusi ir siekė 1,2 proc. 2015 metais „Klaipėdos naftos“ rodikliai ženkliai augo (turto grąža augo nuo 4,4 iki 9,6 proc., o nuosavo kapitalo grąža – nuo 5,4 iki 11,9 proc.), dėl ženkliai išaugusio pelningumo, kuris sietinas tiek su sėkminga krovos veikla, tiek su SGD terminalo eksploatacija, o turtas ir kapitalo struktūra skyrėsi nežymiai, lyginant su 2014 metais.

Energetikos sektoriaus įmonių už 2015 metus paskirta dividendų ir pelno įmokų suma, papildysianti valstybės biudžetą, bemaž dvigubėjo ir siekė 99,7 mln. eurų. Didžiąją dalį – 86 mln. eurų – sudarė bendrovės „Lietuvos energija“ paskirti dividendai. Likusių paskirtų dividendų už 2015 metus dalį skyrė „Klaipėdos nafta“ ir „EPSO-G“, atitinkamai 12,7 mln. eurų (valstybei tenkanti dividendų dalis) ir 425 tūkst. eurų. Vyriausybės nutarimu „EPSO-G“ už 2015 metus dividendams skyrė 0,5 proc. paskirstytojo grynojo pelno, kadangi bendrovė dalyvauja įgyvendinant magistralinio dujotiekio Klaipėda – Kuršėnai projektą. Kitos sektoriaus įmonės neprisdėjo prie įplaukų į valstybės biudžetą dividendų ar pelno įmokų forma.

Sektoriaus pardavimo pajamų, nuosavo kapitalo, finansinių įsipareigojimų ir pelningumo pokyčiai 2012–2015 metais pateikti toliau esančiose diagramose.

Elektros energetikos sektorius

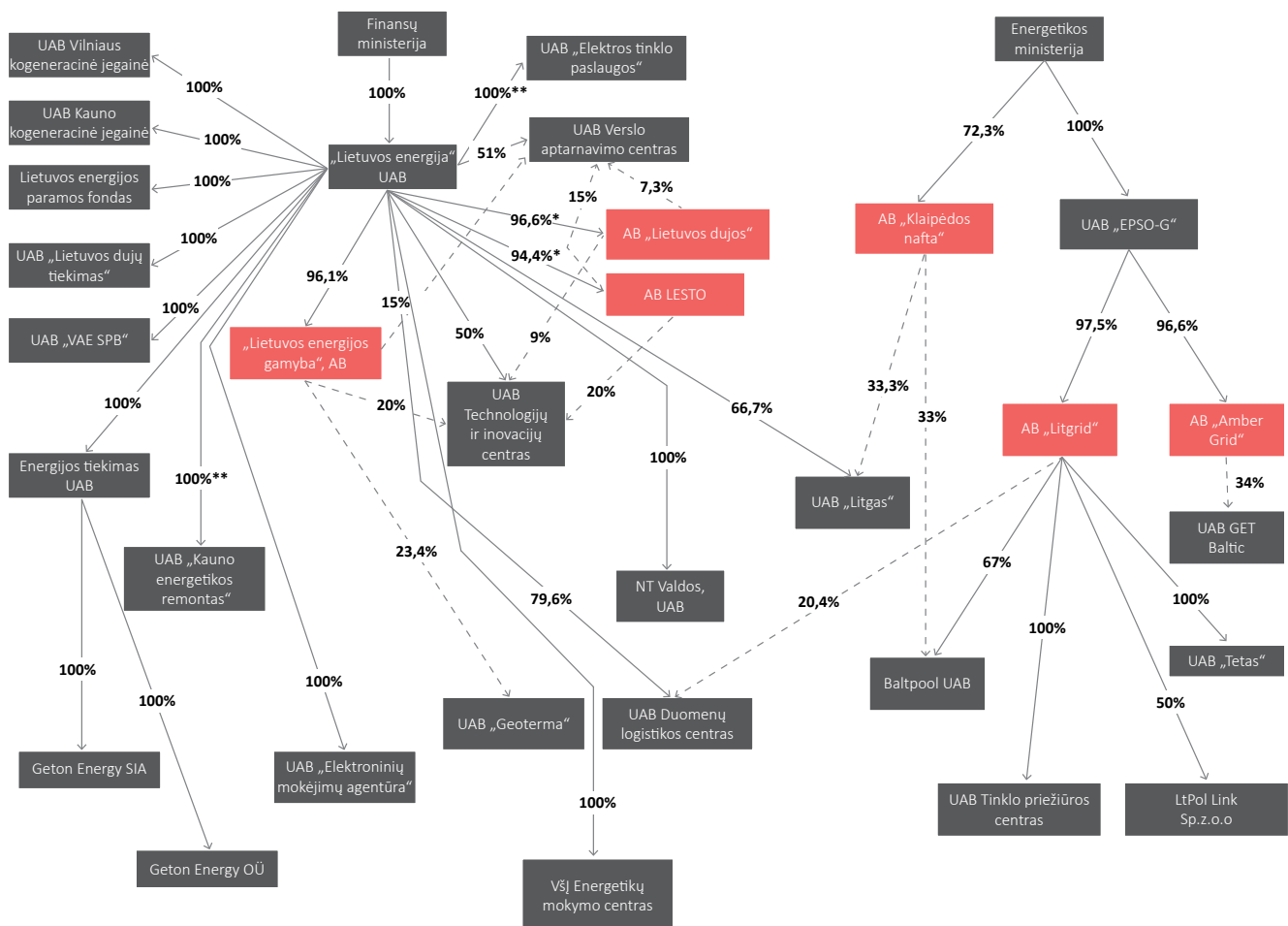
Pagal ES trečiojo energetikos paketo reikalavimus, siekiant efektyvinti elektros energetikos sektoriaus veiklą, užtikrinti vienodas rinkos sąlygas ir skatinti konkurenciją, 2010 metais pradėta jo restruktūrizacija išskirstė sektorių į atskirus elementus, atliekančius skirtingas funkcijas: elektros gamybą, perdavimą bei skirstymą.

Elektros gamybos funkcijas atlieka bendrovė „Lietuvos energija“, kuri per savo dukterinę įmonę „Lietuvos energijos gamyba“ valdo tris gamybos padalinius: Elektrėnų kompleksą su rezervine elektrine ir kombinuoto ciklo bloku, Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę bei Kauno A. Brazausko hidroelektrinę. Šių trijų elektrinių pajėgumai užtikrina šalies energetinį saugumą – jų gamyba 2015 metais sudarė kiek daugiau nei 2 TWh, t.y. apie 18,4 proc. šalies vartotojų poreikio. Už elektros energijos perdavimą yra atsakinga valstybės valdoma įmonė „EPSO-G“, kuri per savo dukterinę įmonę „Litgrid“ palaiko stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą, valdo elektros energijos srautus ir sudaro sąlygas konkurencijai atviroje elektros rinkoje. „Litgrid“ atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką. Tuo metu už elektros energijos persiuntimą šalies vartotojams skirstymo tinklais yra atsakinga 2011 metų sausį įkurta bendrovė LESTO (nuo 2016 metų sausio 1d. kartu su „Lietuvos dujomis“ sujungta į ESO) – dukterinė „Lietuvos energijos“

įmonė. ES trečiajame energetikos pakete apibūdinama energetikos sektoriaus restruktūrizacija buvo baigta 2012 metų rugsėjį.

Kitas elektros ūkio pertvarkos aspektas – nuo 2010 metų įkurta laisvoji elektros rinka, kurioje šiuo metu elektros energiją gali įsigyti tiekėjai, visi juridiniai asmenys bei kiti nebuitiniai vartotojai, o elektros kaina nėra kontroliuojama VKEKK. 2012 metų birželį Lietuva tapo „Nord Pool Spot“ (Šiaurės ir Baltijos šalių elektros biržos) prekybos zona ir taip paspartino integraciją į Europos šalių elektros rinkas. „Nord Pool Spot“ biržos veiklą prižiūri Reguliavimo taryba, kurią sudaro Švedijos, Norvegijos, Suomijos, Danijos, Latvijos ir Estijos reguliatoriai. Prie biržos tarybos gali prisijungti ir VKEKK, kuri yra atsakinga už energijos sektoriaus veiklos reguliavimą – licencijų, įgaliojančių verstis veikla energetikos sektoriuje, išdavimą, elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimų nustatymą bei kitas susijusias funkcijas.

Energetikos sektoriaus valstybės valdomos bendrovės, jų dukterinės ir asocijuotos įmonės 2015 finansinių metų pabaigoje

 Listinguojamos VVJ (Likusi šių bendrovių akcijų dalis yra valdoma smulkiųjų akcininkų) - - - - -> Valdoma nekontroliuojanti dalis

Sudaryta remiantis bendrovių 2015 metų finansinėmis ataskaitomis

*-iki 2015-12-31; nuo 2016 metų įmonės sujungtos į AB „Energinės skirstymo operatorių“, kurios 94,98 proc. akcijų valdo „Lietuvos energija“

**-iki 2015-12-31; nuo 2016 metų įmonės sujungtos į UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizaciją“ (EnePRO), kurios 100 proc. akcijų valdo „Lietuvos energija“

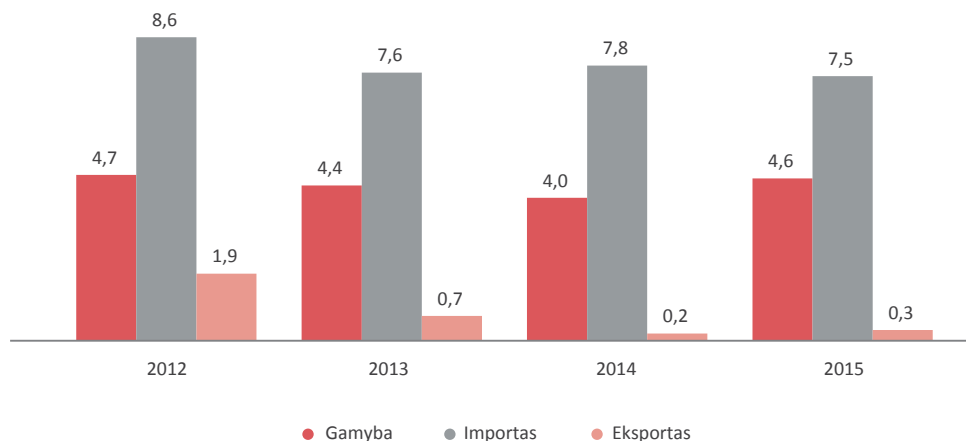
Elektros energijos gamyba

Lietuvos elektros energijos gamybos bloko pagrindą sudaro „Lietuvos energijos gamyba“ kontroliuojami gamybos padaliniai – Elektrėnų komplekse esanti rezervinė elektrinė ir kombinuoto ciklo blokas, Kauno A. Brazausko hidroelektrinė bei Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė. Ši strategiškai svarbi netiesiogiai valstybės valdoma įmonė vykdo elektros energijos ir šilumos gamybos, importo bei eksporto ir prekybos vidaus rinkoje funkcijas bei yra sutelkusi didžiulius Lietuvos elektros energijos gamybos pajėgumus.

Remiantis „Litgrid“ duomenimis, 2015 metais elektros energijos gamyba Lietuvoje augo nuo 4,1 TWh iki 4,6 TWh. Po Ignalinos atominės elektrinės uždarymo ženkliai sumažėjęs bendras Lietuvoje pagaminamos elektros energijos kiekis augo. Remiantis VKEKK duomenimis, 2011–2014 metais gamybos apimtys sumažėjo 11,1 proc., tačiau 2015 metais gamyba augo 13,4 proc., iki 4,6 TWh. 66 proc. importuotos elektros energijos buvo importuota iš kitų Baltijos ir šiaurės Europos valstybių; 43 proc. elektros energijos importuota iš trečiųjų šalių. „Lietuvos energijos gamybos“ indėlis į bendrą Lietuvoje pagamintos elektros energijos kiekį 2015 metais buvo 2 TWh (9 proc. didesnis nei 2014 metais), t.y. „Lietuvos energijos gamyba“ pagamino

43,6 proc. visos Lietuvoje pagamintos elektros energijos. Iš jų 1,07 TWh elektros energijos pagaminta Elektrėnų komplekse, 0,27 TWh – dėl sausų metų ir mažesnio Nemuno debito 13 proc. savo produkciją sumažinusioje Kauno A. Brazausko hidroelektrinėje ir 0,67 TWh – pagamintos elektros energijos apimtimi beveik nepasikeitusioje Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje. Iš viso Lietuvoje pagaminta apie 2,3 TWh elektros energijos iš atsinaujinančių energijos šaltinių. Apie 1 TWh yra pagaminta hidroelektrinių, 0,8 TWh – vėjo elektrinių, 0,46 TWh – kitų atsinaujinančių energijos elektrinių, taigi daugiau nei pusė visos pagamintos elektros energijos pagaminta iš atsinaujinančių išteklių.

Elektros gamyba, eksportas ir importas Lietuvoje (TWh)

Šaltinis: VKEKK

Persiuntimas

Perdavimo ir skirstymo tinklų operatoriai – tai įmonės, teikiančios elektros persiuntimo nuo gamintojo iki vartotojo paslaugas.

Elektros perdavimo paslauga, arba jos persiuntimas aukštos įtampos (330–110 kV) įrenginiais iš gamintojų tiekėjams ar vartotojams, yra Lietuvos perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ atsakomybė. Vienintelė šioje rinkoje veikianti įmonė valdo aukštos įtampos elektros perdavimo tinklą, užtikrina kokybišką, patikimą ir efektyvų energijos perdavimą, administruoja viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP), prekiauja balansavimo ir reguliavimo energija bei rezervine galia, užsiima energijos sistemos balansavimu. 2015 metais, Litgrid duomenimis, elektros energijos perdavimo tinklais perduotos energijos kiekis augo 1,1 proc., iki 11,8 TWh. Nuostoliai elektros tinkluose bei elektros energijos sąnaudos savoms reikmėms (tinklų technologinės sąnaudos) mažėjo 2,9 proc., iki 845 GWh. Transporto, žemės ūkio ir gyventojų elektros energijos sąnaudos nežymiai mažėjo, reikšmingesni pokyčiai – augusios elektros energijos sąnaudos pastebimos pramonėje, ir paslaugų ir kitų vartotojų, atitinkamai augusios 3,2 ir 1,8 proc.

Elektros energija daugumą vartotojų pasiekia žemos ir vidutinės įtampos tinklais, kuriuos valdančios įmonės yra vadinamos skirstomojo tinklo operatoriais (STO). Lietuvoje skirstomojo tinklo

operatoriaus funkciją atlieka netiesiogiai valstybės valdoma, 2011 metais įkurta bendrovė **LESTO** (iki 2015 metų gruodžio 31 d.; nuo 2016 metų šia veiklą vykdo **ESO**). Be jos, elektros skirstymo licencijas turi ir savo įmonių teritorijose energiją skirsto dar penki rinkos dalyviai – „Achema“, „Lifosa“, „Akmenės cementas“, „E Tinklas“ ir „Dirbtinis pluoštas“. **LESTO** (nuo 2016 metų - **ESO**) užtikrina skirstomųjų tinklų eksploatavimą, plėtrą ir techninę priežiūrą, jų saugumą ir patikimumą, tenkina kitus vartotojų poreikius bei efektyviai prijungia naujus vartotojus. Bendrovė turi gerai išvystytą visos šalies plotą apimančią infrastruktūrą ir, 2015 metų pabaigos duomenimis, bendrovė aptarnavo net 1,6 mln. privačių klientų bei 66,7 tūkst. verslo klientų.

Galutinį elektros energijos tarifą vartotojui sudaro dvi dalys – viena jų įkainoja elektrą kaip prekę ir gali kisti, dėka galimybės pasirinkti nepriklausomą tiekėją laisvojoje rinkoje, o kita apmokestina elektros perdavimą ir skirstymą. Antroji dalis yra mokama elektros energijos perdavimo bei skirstymo operatoriams, o ją, atsižvelgdama į energijos persiuntimo sąnaudas, kiekvienais metais nustato VKEKK.

Tiekimas

Po 2010 metų pertvarkos Lietuvoje, kaip ir kitose ES šalyse, buvo pradėtas elektros energijos persiuntimo ir tiekimo atskyrimas, taigi liberalizuotoje tiekimo rinkoje, šalia visuomeninio tiekėjo, atsirado daug nepriklausomų elektros tiekėjų. 2015 metų pabaigoje nepriklausomo elektros tiekimo licencijas turinčių rinkos dalyvių skaičius buvo 34, iš jų 17 buvo užregistruoti kaip vykdytys veiklą ir atliekantys savo funkciją – pirkti elektrą iš gamintojų bei importuotojų ir parduoti ją laisviesiems vartotojams (turintiems teisę pasirinkti nepriklausomą tiekėją). Kol kas visiems reguliuojamiems bei nepriklausomo tiekėjo nepasirinkusiems ar praradusiems vartotojams parduoti elektrą privalo visuomeninis tiekėjas, kurio funkciją Lietuvoje vykdo **LESTO** (nuo 2016 metų – **ESO**).

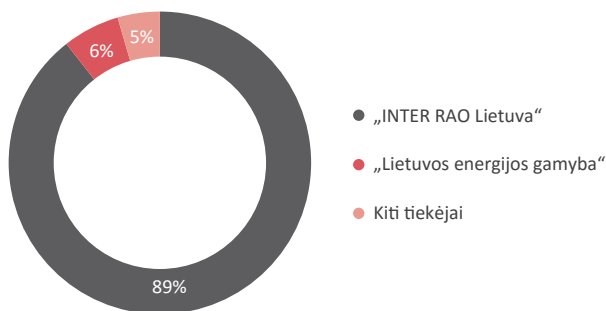
2015 metų pabaigoje elektros biržoje „Nord Pool Spot“, kurios prekybos zona Lietuva tapo 2012 metais, buvo registruota 380 rinkos dalyvių, iš kurių dalis yra ir Lietuvoje registruoti juridiniai asmenys. 2015 metais, kaip ir 2014 metais, didžiausią pardavimų rinkos dalį užėmė „INTER RAO Lietuva“ – 89 proc.

2015 metais mažmeninėje elektros prekybos rinkoje elektros energijos tiekėjai pardavė 9 TWh elektros energijos, beveik tiek pat kaip 2014 metais. 2015 IV ketvirtį **AB LESTO** mažmeninė rinkos dalis

per metus, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2014 metais, sumažėjo 0,1 proc. punktu. Tarp nepriklausomų elektros energijos tiekėjų labiausiai mažėjo UAB „Enefit“ užimama rinkos dalis – 2,6 proc. punkto, iki 5,8 proc., labiausiai didėjo UAB „Elektrum Lietuva“ rinkos dalis – 2,9 proc. punkto, iki 17,9 proc.

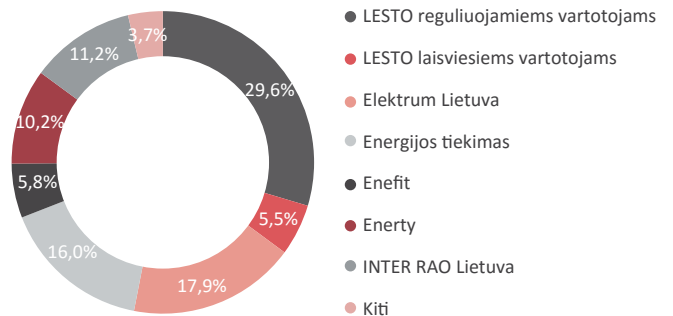
Bendras elektros energijos poreikis bei galutinis suvartojimas Lietuvoje, palyginti su 2014 metais, kito nežymiai ir siekė atitinkamai 11,8 TWh ir 10 TWh.

Pardavimų rinkos struktūra biržoje 2015 metais (proc.)

Šaltinis: VKEKK

Mažmeninės elektros energijos rinkos struktūra 2015 metų IV ketvirtį (proc.)

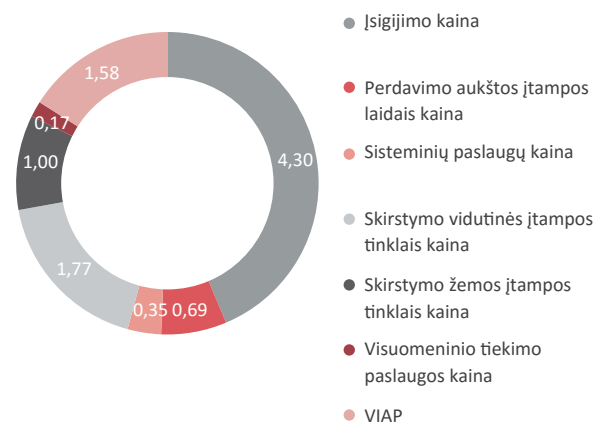
Šaltinis: VKEKK

Elektros energijos kaina

Elektros energijos kainą vartotojams sudaro kelios sudedamosios dalys: elektros įsigijimo, perdavimo, skirstymo, tiekimo kainos ir sisteminių paslaugų bei VIAP kaina. Elektros perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo kainas reguliuoja VKEKK. Vidutinė visuomeninės elektros energijos kaina, kurią VKEKK nustatė 2015 metams, buvo 10,16 ct/kWh be PVM, tuo tarpu 2016 metais ji sieks 9,85 ct/kWh be PVM. Jos kainodara yra pateikta dešinėje pusėje esančiame grafike.

Nepaisant daugiau nei dvigubai išaugusios sisteminių paslaugų kainos, įsigijimo kainai kritus 14,3 proc., elektros energijos vidutinė kaina galutiniams vartotojams 2016 metais, palyginti su 2015 metais, mažėja 3 proc. VIAP kaina krito 3,8 proc. – nuo 1,64 iki 1,58 ct/kWh. Kito skirstymo kainos sandaros dedamosios – nominaliai panašia suma augo skirstymo vidutinės įtampos tinklais kaina ir krito skirstymo žemos įtampos tinklais kaina; bendra skirstymo vidutinės ir žemos įtampos tinklais kaina paaugo 0,04 ct/kWh arba 1,5 proc.

Vidutinės elektros energijos kainos sandara 2016 metais (ct/kWh be PVM)

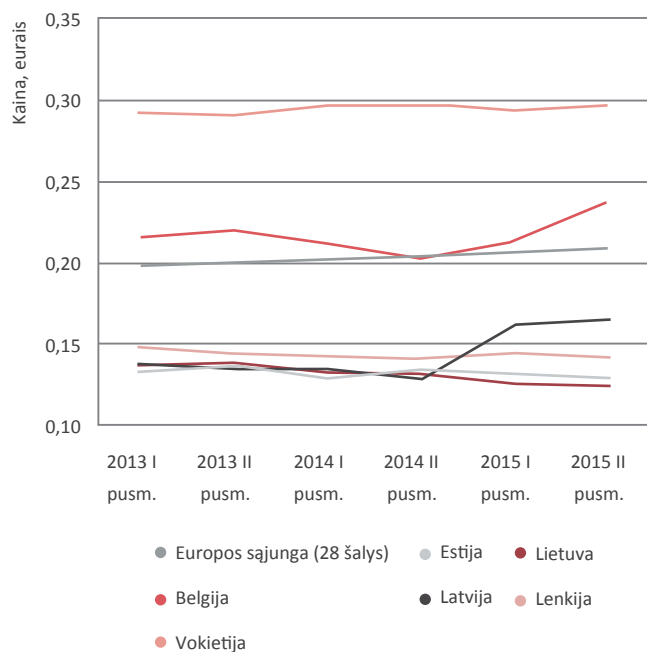

Šaltinis: VKEKK

Elektros kainos ES šalių gyventojams

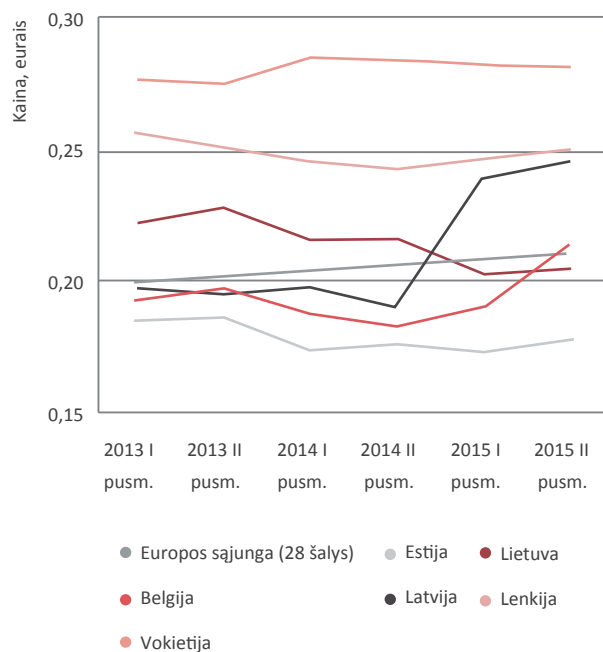
ES statistikos tarnybos „Eurostat“ duomenimis, Lietuvoje buitiniai vartotojai su ūkine ar komercine veikla nesusijusioms reikmėms 2015 metų antrąjį pusmetį už elektros energiją mokėjo 24,7 proc. mažiau negu Latvijoje ir 3,7 proc. pigiau negu Estijoje. Ši kaina, palyginti su 2014 metais, mažėjo Lietuvoje (5,8 proc.) ir Estijoje (-2,6 proc.), tuo tarpu Latvijoje – augo (26,8 proc.). Palyginti su ES šalių vidurkiu (21,1 ct/kWh), elektros energijos kaina Lietuvoje 2015 metų antrąjį pusmetį buvo 41 proc. mažesnė (12,4 ct/kWh).

Elektros energijos kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse (su mokesčiais, eurai/kWh)

Šaltinis: „Eurostat“

Elektros energijos kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse įvertinus perkamąją galią (su mokesčiais, eurai/kWh)

Šaltinis: „Eurostat“

Gamtinių dujų sektorius

Lietuvos dujų sektoriuje, kaip ir elektros energijos sektoriuje, veiklos yra suskirstytos į dujų tiekimo, perdavimo ir skirstymo sektorius. 2014 metais baigtas įgyvendinti Europos Sąjungos III paketo reikalavimas atskirti gamtinių dujų tiekimo ir prekybos bei skirstymo veiklas. Remiantis šiuo reikalavimu 2013 metų rugpjūtį buvo įkurtas dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“, o nuo 2014 metų lapkričio 1 d. gamtinių dujų tiekimo veiklą pradėjo vykdyti nauja „Lietuvos energijai“ priklausanti bendrovė – UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, atskirta nuo AB „Lietuvos dujos“, kuri nuo šiol atsakinga tik už dujų skirstymo veiklą, o nuo 2016 metų sujungta su AB LESTO į AB „Energijos skirstymo operatorius“. Dukterinė „Lietuvos energijos“ įmonė UAB „LITGAS“ yra paskirtoji SGD tiekėja, kuri patiekia dujas šilumos gamintojams miestuose.

Skirstymo operatoriaus funkcijas šiuo metu Lietuvoje atlieka šešios skirstymo licencijas turinčios dujų įmonės: „Energijos skirstymo operatorius“ (iki 2015 gruodžio 30 d. – „Lietuvos dujos“), „Achema“, „Druskininkų dujos“, „Intergas“, „Fortum Heat Lietuva“ bei „Josvainiai“. Iš viso 2015 metų pabaigoje perdavimo veiklą vykdė viena įmonė – „Amber Grid“, skirstymo – šešios, tiekimo veiklą vykdančių įmonių skaičius, 2016 metų I ketvirčio duomenimis, siekė 13. Rinkos operatoriaus veiklą Lietuvoje vykdo „GET Baltic“.

2014 metų pabaigoje pirmą kartą į Lietuvos rinką pateko gamtinės dujos ne iš Rusijos. Pradėjus valstybei priklausančios „Klaipėdos naftos“ valdomo SGD terminalo paleidimą, paskirtojo tiekėjo misiją atliekanti „Lietuvos energijai“ priklausanti bendrovė „LITGAS“ atgabeno SGD iš Norvegijos „Statoil“. Nuo 2015 metų pradžios, „LITGAS“ užtikrinant būtiną minimaliai veiklai dujų srautą per terminalą, Lietuva ir kitos Baltijos šalys įgijo prieigą prie pasaulinės SGD rinkos ir galimybes pasinaudoti lankstesnės ir įvairesnės kainodaros, neatidėliotini

sandorių rinkos privalumais. Tuo pačiu reikšmingai išaugo dujų tiekimo ir bendras energetinis Baltijos šalių saugumas.

2016 metų pačioje pradžioje minimaliu režimu veiks SGD terminalas smarkiai padidino apkrovimą. Pasinaudojant „LITGAS“ sukauptomis kompetencijomis ir ryšiais SGD rinkoje, „Lietuvos energijai“ priklausanti įmonė „Lietuvos dujų tiekimas“ ir didžiausia dujų vartotoja, trąšų gamintoja „Achema“ įsigijo SGD iš „Statoil“ 2016 metams patrauklesnėmis sąlygomis, nei siūlė kiti SGD tiekėjai ir „Gazprom“. Tokiu būdu Lietuva 2016 metais sėkmingai diversifikavo dujų importą – prognozuojama, kad „Gazprom“ dalis 2016 metų Lietuvos dujų importo struktūroje sudarys apie 40 proc.

Pertvarkius gamtinių dujų sektorių ir išsiskyrus gamtinių dujų kainoms Lietuvoje bei Estijoje, 2015 metais pirmą kartą buvo pradėta aktyvi ir didesnio masto prekyba gamtinėmis dujomis tarp Lietuvos ir Estijos. 2015 metais iš Lietuvos patiektos dujos sudarė 20 proc. visų į Estiją importuotų dujų.

Gamtinių dujų vartojimo tendencijos

Lietuvoje 2015 metais buvo suvartota 2 423 mln. kubinių metrų gamtinių dujų. Tai reiškia, kad šalyje buvo suvartota 2,7 proc. mažiau gamtinių dujų nei 2014 metais ir 24,6 proc. mažiau nei 2008 metais. Dujų suvartojimo mažėjimui įtakos turėjo alternatyvaus kuro naudojimas elektros ir šilumos gamybai bei mažesnis dujų poreikis iš trąšų gamintojų, tačiau tiek elektros energijos ir šilumos gamintojai, tiek ir trąšų ir kitų pramoninių chemijos produktų bendrovė AB „Achema“ vis dar išlieka pagrindiniai gamtinių dujų vartotojai Lietuvoje.

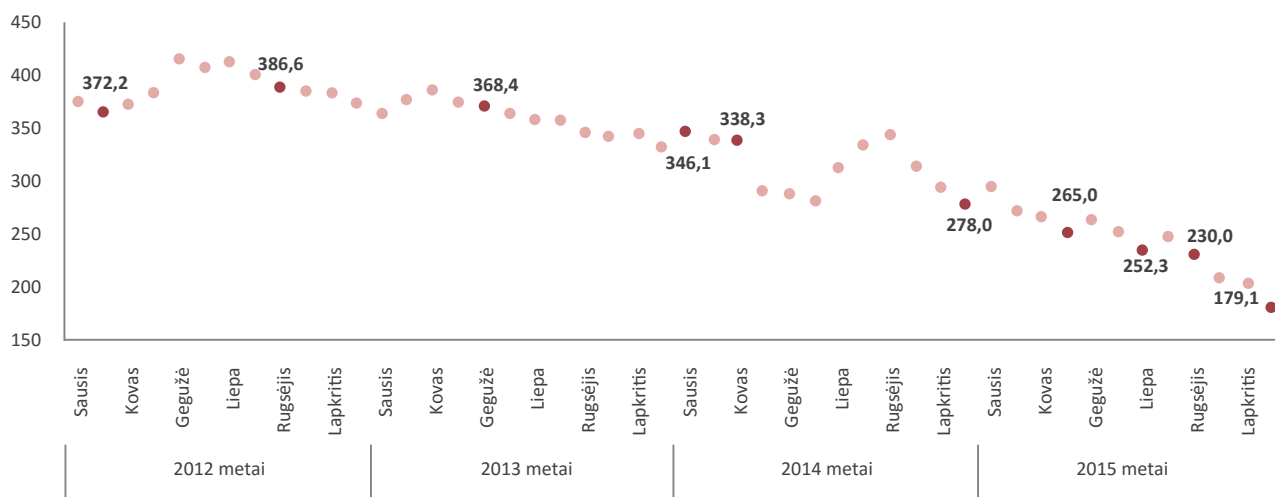
Remiantis VKEKK duomenimis, 2015 metais importuotų gamtinių dujų apimtys siekė 2 653,9 mln. kubinių metrų – tai 2,8 proc. daugiau nei prieš metus. Iš šėšių 2015 metais dujas importavusių įmonių, importo didėjimui įtakos turėjo paskirtojo tiekėjo „LITGAS“ importuojamų minimaliai SGD terminalo veiklai būtinų gamtinių dujų kiekio didėjimas, šis pokytis siekė 393,2 mln. kubinių metrų. „LITGAS“ dalis sudarė apie 16,5 proc. viso importuoto gamtinių dujų kiekio, ir darė „LITGAS“ trečia didžiausia gamtinių dujų importuotoja 2015 metais. Nors Kauno termofikacijos elektrinėje, „Dujotekanoje“ ir „Achemoje“ 2015 metais buvo pastebėtas dujų importo mažėjimas, jis buvo nepakankamas neigiamam importuojamų dujų kiekio pokyčiui; šiose įmonėse importuotų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 417 mln. kubinių metrų, kuomet „LITGAS“, „Haupas“ ir „Lietuvos dujų tiekimas“ didino importuojamų dujų kiekius iš viso 489,3 mln. kubinių metrų. 2015 metais keturių įmonių, „Lietuvos dujų tiekimo“, „Haupo“, „Achemos“ ir Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų importo tiekėju išliko „Gazprom“, „Dujotekana“ dujas įsigijo per „Gazprom“ tarpininką – „LT Gas Stream“, o UAB LITGAS SGD terminalo bandymams skirtas dujas įsigijo iš bendrovės „Statoil“.

Gamtinių dujų importo kaina tiesiogiai priklauso nuo alternatyvių kuro rūšių kainų, visų pirma – naftos kainos, kuri 2015 metais sumažėjo

26,3 proc. iki 33,5 eurų už barelį („Europe Brent Spot Price FOB“, konvertavus kainą JAV doleriais į eurus, pagal atitinkamų dienų kursus). Kartu paminėtinas ir euro ir JAV dolerio kurso santykis, kuris 2015 metais reikšmingai kito - doleris pabrango euro atžvilgiu 11,3 proc., tačiau nors tai ir turėjo branginti gamtines dujas, šis efektas buvo kur kas silpnesnis nei naftos kainos mažėjimas. Dėl šių veiksnių mažėjo vidutinė ES importuojamų gamtinių dujų kaina – nuo 285 eurų už tūkst. kubinių metrų 2014 metais iki 197,5 eurų už tūkst. kubinių metrų 2015 metais. Detalesnis Lietuvos dujų importo kainos pokyčiai pristatomi toliau esančiame grafike. Gamtinių dujų pasiūlos perteklius pastebimas visame pasaulyje, tad Lietuvos gamtinių dujų šaltinių diversifikacija (SGD terminalo eksploatacija, sukurianti papildomas dujų importo galimybes) leidžia išnaudoti šią gamtinių dujų rinkoje susiklosčiusią padėtį.

Alternatyvus būdas dujoms įsigyti ar parduoti yra gamtinių dujų birža. Šiuo metu Lietuvoje veikia tik viena gamtinių dujų prekybos birža – „GET Baltic“, „Baltpool“ nebevykdo dujų biržos veiklos ir išlieka tik biomasės prekybos birža. Iš viso per 2015 metus biržoje suprekiauta 652,3 gigavatvalandžių gamtinių dujų, kurių vidutinė kaina buvo 23,96 eurų už megavatvalandę; iš viso apyvarta per metus siekė 15,6 mln. eurų.

Dujų importo kaina (eurai/tūkst. m³)

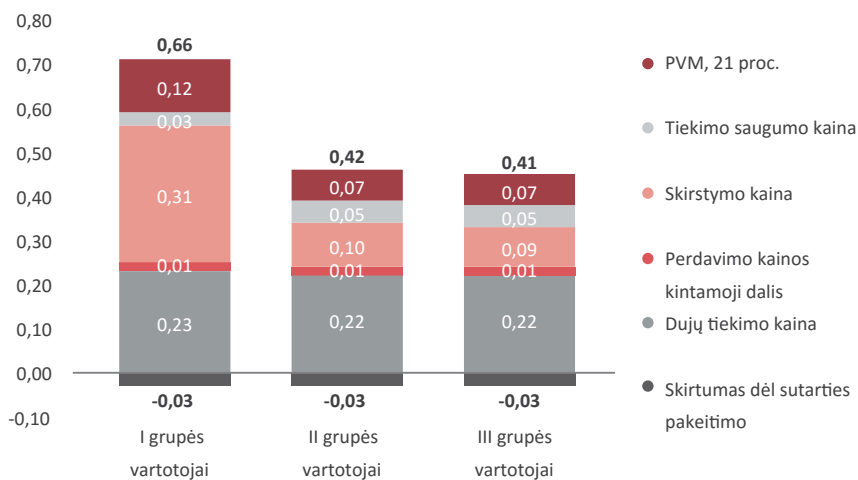

Šaltinis: VKEKK

Gamtinių dujų kaina gyventojams

Gamtinių dujų kaina buitiniams vartotojams yra sudarytas iš dviejų dalių: pastovaus dydžio mėnesinio mokesčio, mokamo už dujų sistemos palaikymą, galios užtikrinimą ir priežiūros paslaugas, ir kintamosios dalies, kurios dydis priklauso nuo suvartoto dujų kiekio. UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ klientai, priskiriami I grupės vartotojams (suvartojantys iki 500 kubinių metrų dujų per metus), 2016 metų pirmąjį pusmetį mokėjo 0,56 euro per mėnesį fiksuotąją dalį. II ir III grupės vartotojams, suvartojantiems atitinkamai daugiau kaip 500 ir daugiau kaip 20 tūkst. kubinių metrų dujų per metus, fiksuotoji dalis buvo 3,99 euro.

2016 m. I pusm. tarifo už gamtinių dujų kubinį metrą struktūra (eurai/m³)

Šaltinis: VKEKK

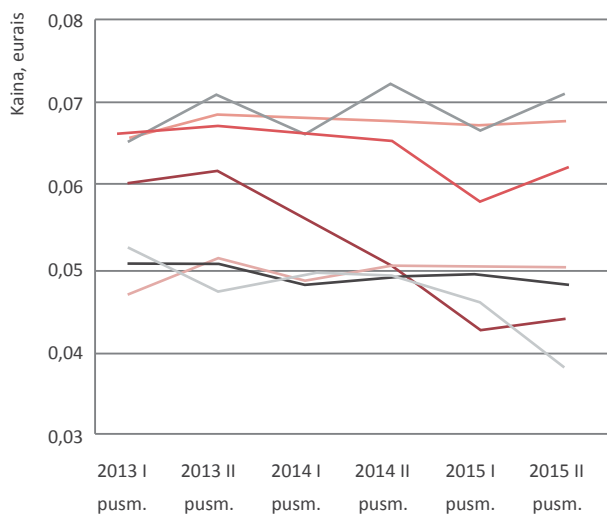
Dėl mažesnių vienam suvartotam kubiniam metrui tenkančių skirstymo sąnaudų, II ir III grupės vartotojai moka mažesnę kintamąją gamtinių dujų kainos dalį – 2016 metų pirmąjį pusmetį jiems buvo taikomi atitinkamai 0,42 ir 0,41 euro už kubinį metrą tarifai, kai tuo metu I grupės vartotojai mokėjo 0,66 euro už kubinį metrą. 2016 metų antrąjį pusmetį kintamosios gamtinių dujų kainos dalys mažėja I, II ir III grupės vartotojams atitinkamai iki 0,61, 0,36 ir 0,35 eurų už kubinį metrą, ir mažėja atitinkamai 7,6, 14,3 ir 14,6 proc. lyginant su 2016 metų pirmuoju pusmečiu.

Gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams 2015 metų antrąjį pusmetį, palyginti su 2014 metų antruoju pusmečiu, ES šalyse vidutiniškai mažėjo 1,7 proc. Didžiausias augimas užfiksuotas

Rumunijoje, Čekijoje ir Jungtinėje Karalystėje, o didžiausias mažėjimas – Estijoje, Bulgarijoje, Danijoje ir Lietuvoje.

2015 metų antrąjį pusmetį vidutinė gamtinių dujų kaina ES šalių gyventojams siekė 7,07 euro, o Lietuvoje – 4,36 eurus už 100 kilovatvalandžių. Tačiau įvertinus šalių perkamąją galią (panaikinus šalių kainų lygių skirtumus), dujų kainos Lietuvos gyventojams viršija ES vidurkį (ES vidurkis – 7,07 perkamosios galios standartų (PGS), o Lietuvos – 7,23 PGS). Šiuo laikotarpiu, pagal gamtinių dujų kainas, pakoreguotas atsižvelgus į perkamąją galią, Lietuva buvo penkiolikta, nors dar 2014 metais Lietuva buvo devinta valstybė tarp ES šalių, kurių gyventojai moka brangiausiai už gamtines dujas.

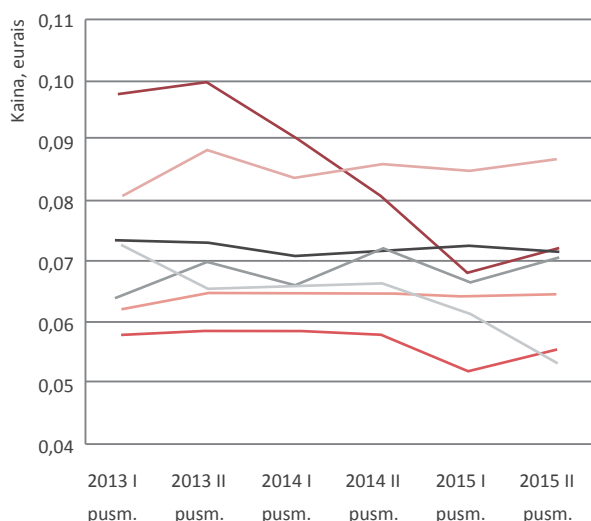
Gamtinių dujų kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse (su mokesčiais, eurai/kWh)

● Europos sąjunga (28 šalys) ● Estija ● Lietuva
● Belgija ● Latvija ● Lenkija
● Vokietija

Šaltinis: „Eurostat“

Gamtinių dujų kainos gyventojams Europos Sąjungos šalyse įvertinus perkamąją galią (su mokesčiais, eurai/kWh)

● Europos sąjunga (28 šalys) ● Estija ● Lietuva
● Belgija ● Latvija ● Lenkija
● Vokietija

Šaltinis: „Eurostat“

Miškininkystė

Miškų plotas sistemingai didėja ir užima apie trečdalį Lietuvos teritorijos. Iš jų beveik pusę sudaro valstybiniai miškai.

Miškininkystės sektorių sudaro 43 valstybės įmonės – 42 **miškų urėdijos**, patikėjimo teise valdančios ir naudojančios joms skirtus valstybinius miškus, taip pat juose vykdančios kompleksinę miškų ūkio veiklą, ir **Valstybinis miškotvarkos institutas**, vykdamas miškotvarkos darbus, žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbus. **Miškų urėdijų** valdomas turtas sudaro 99,9 proc. viso sektoriaus turto, pajamos – 98,4 proc. **Miškų urėdijose** dirba 97,4 proc. visų miškininkystės sektoriaus darbuotojų. Valstybės valdomų miškininkystės sektoriaus įmonių vienintelė savininkė yra valstybė.

Įmonė	Veiklos sritis	2015 m. apyvarta, tūkst. eurų	Turtas 2015 m. pabaigoje, tūkst. eurų*	Darbuotojų skaičius 2015 m. pabaigoje
VĮ Panevėžio miškų urėdija	Kompleksinė miškų ūkio veikla	6 521	7 532	119
VĮ Tauragės miškų urėdija		5 767	7 607	161
VĮ Ukmergės miškų urėdija		5 661	5 720	139
VĮ Trakų miškų urėdija		5 505	5 819	97
VĮ Švenčionių miškų urėdija		5 020	5 567	119
VĮ Jurbarko miškų urėdija		4 962	6 694	100
VĮ Kretingos miškų urėdija		4 895	8 632	144
VĮ Kazlų rūdų mokomoji miškų urėdija		4 798	4 029	115
VĮ Vilniaus miškų urėdija		4 500	5 179	89
VĮ Biržų miškų urėdija		4 467	4 111	87
VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	Miškotvarkos projektai	2 482	1 756	97

* Į pateikiamus VĮ miškų urėdijų balansų duomenis nėra įtraukta šių urėdijų valdomų miškų vertė.

Finansiniai rezultatai

Miškininkystės sektoriaus įmonės 2015 metais uždirbo 158,7 mln. eurų pajamų, kurios lyginant su 2014 metais sumažėjo 5,4 proc. Pardavimo pajamų mažėjimui didžiausios įtakos turėjo atpigusi apvalioji mediena, kurios vidutinė kaina smuko nuo 43,8 eurų už kubinį metrą 2014 metais iki 38,6 eurų už kubinį metrą 2015 metais. Krintant kainai parduotas apvaliosios medienos kiekis augo 7 proc. Iš viso 2015 metais buvo parduota 3,7 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos.

Pardavimo pajamos (mln. eurų)

145,5

156,1

167,6

157,7

Normalizuotas grynasis pelnas (mln. eurų)

25,7

31,0

32,3

26,6

2012

2013

2014

2015

Pardavimo savikaina 2015 metais augo 4,8 proc. iki 66 mln. eurų daugiausiai dėl didėjusios apvaliosios medienos pardavimų apimtys. Veiklos sąnaudos mažėjo 6,9 proc. iki 86,3 mln. eurų. Sumažėjimą lėmė 4,5 mln. eurų mažesnės miško išteklių atkūrimo ir gausinimo sąnaudos, kurios už 2015 metus sudarė 39,3 mln. eurų. Taip pat 4,9 proc. iki 24,3 mln. eurų smuko veiklos mokesčių sąnaudos. Be to, vykdamas ekologinę bei socialinę veiklą buvo patirta 0,8 mln. eurų mažiau sąnaudų, kurios 2015 metais siekė 8 mln. eurų.

Miškininkystės sektoriuje veikiančių įmonių grynasis pelnas, dėl mažėjusių pardavimo pajamų bei augusios savikainos, susitraukė 42,9 proc. ir sudarė 6,3 mln. eurų. EBITDA rezultatas smuko 18,8 proc. ir siekė 20,7 mln. eurų. Eliminavus **miškų urėdijų** ir **miškotvarkos instituto** mokamus netipinius mokesčius valstybei grynasis pelnas (normalizuotas) sudarė 26,6 mln. eurų ir palyginti su 2014 metų rezultatu buvo 17,8 proc. mažesnis.

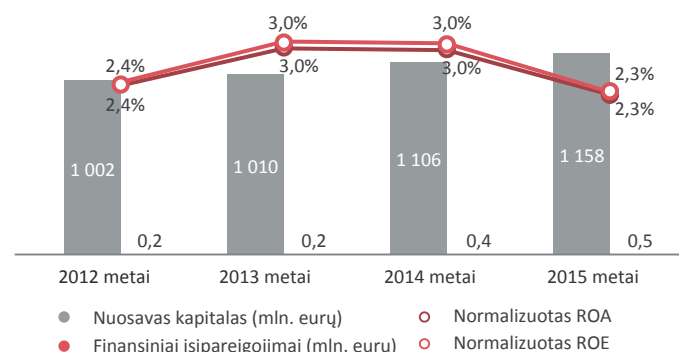
Miškų urėdijos, vykdydamos apskaitą pagal verslo apskaitos standartus, naudojami **miškų urėdijoms** taikoma išimtimi ir miško (biologinio turto) vertės neapskaito. Siekiant palyginamumo su privačių miškų valdytojais bei užsienio valstybinių miškų valdytojais, kurie biologinio turto vertę apskaito, VKC diskontuotų pinigų srautų metodu kasmet perskaičiuoja **miškų urėdijų** biologinio turto vertę. VKC skaičiavimu, **miškų urėdijos** 2015 metų gruodžio 31 dienai valdė biologinio turto už 1 003 mln. eurų, tai 5,3 proc. daugiau nei prieš metus. Biologinio turto vertės kilimą lėmė išaugusi vidutinė apvaliosios medienos kaina, kuri yra skaičiuojama penkerių metų laikotarpyje. Taip pat miškų vertę didino gerėjanti miškų kokybė.

Miškininkystės sektoriaus turtas nuo 2015 metų pradžios išaugo 4,6 proc. ir 2015 metų pabaigoje sudarė 1,2 mlrd. eurų. Turto vertės augimu daugiausiai įtakos turėjo biologinio turto vertės padidėjimas. Miškininkystės įmonių agreguotos ilgalaikis finansinis turtas mažėjo 61,9 proc. ir siekė 3,2 mln. eurų.

Per 2015 metus 8,4 proc. iki 29 mln. eurų smuko miškininkystės įmonių atsargos, gautinos sumos didėjo 8 proc. iki 7,9 mln. eurų, o pinigai ir jų ekvivalentai augo 38,8 proc. iki 23,7 mln. eurų. Trumpalaikis turtas

viso didėjo 8,1 proc. ir sudarė 72 mln. eurų. Didėjantis trumpalaikis turtas didina miškininkystės įmonių likvidumo rodiklius, kurie išlieka ženkliai aukštesni nei privačiame sektoriuje. Kritinis likvidumas, kuris parodo įmonės gebėjimą greitai realizuojamu turtu padengti įmonės trumpalaikius įsipareigojimus, Lietuvos miškininkystės ir medienos ruošos sektoriuje sudaro apie 1,31 (2014 metų Statistikos departamento duomenys), kai **miškų urėdijų** ir **miškotvarkos instituto** kritinis likvidumas 2014 metų gruodžio 31 dienos duomenimis buvo 2,55, o 2015 metų pabaigoje – 3,27 ir ženkliai viršijo šalies likvidumo rodiklį. Tuo metu valstybės įmonių, priskiriamų miškininkystės sektoriui, absoliutus likvidumas (pinigų ir trumpalaikių įsipareigojimų santykis) 2015 metų gruodžio 31 d. buvo 1,8. Pinigų ir jų ekvivalentų kiekis viršijantis trumpalaikius įsipareigojimus, praktikoje vertinamas, kaip neišnaudotas potencialas įmonės vertės kūrimui didinti.

Miškininkystės įmonių nuosavas kapitalas daugiausiai dėl ženkliai išaugusios biologinio turto vertės padidėjo 4,6 proc. ir sudarė 1,2 mlrd. eurų. Taip pat 14,1 proc. daugiau (12,8 mln. eurų) apskaityta dotacijų ir subsidijų. Įsipareigojimai sudarantys 1,1 proc. viso turto arba 13,3 mln. eurų sumažėjo 4 proc. dėl iki 13,2 mln. eurų mažėjusių trumpalaikių įsipareigojimų. Sektoriaus finansiniai įsipareigojimai 2015 metais sudarė 478,3 tūkst. eurų ir per metus padidėjo 13,9 proc. Finansiniai įsipareigojimai augo šiose **miškų urėdijose: Kauno** (iki 292 tūkst. eurų), **Kaišiadorių** (iki 55 tūkst. eurų) ir **Utenos** (iki 132 tūkst. eurų).

eurų). **Dubravos eksperimentinėje-mokomojoje** bei **Pakruojo miškų urėdijoje** šie įsipareigojimai mažėjo (atitinkamai nuo 171 tūkst. iki 111 tūkst. eurų ir nuo 95 tūkst. iki 44 tūkst. eurų). **Ignalinos miškų urėdija**, 2014 metų pabaigoje turėjusi 142 tūkst. eurų finansinių įsipareigojimų, per 2015 metus juos visus įvykdė ir nebeapskaitė. Kitos miškininkystės įmonės finansinių įsipareigojimų neturi. Jos turtą finansuoja tik nuosavu kapitalu ir dotacijomis. Aukštas miškininkystės įmonių kreditingumo lygis (mažas skolos lygis), suteikia įmonėms

galimybę investicijoms naudoti pigesnę (lyginant su nuosavo kapitalo kaina – 5 proc.) skolintą kapitalą.

Uždirbtas mažesnis normalizuotas grynas pelnas paveikė ir sektoriaus grąžos rodiklius. Normalizuoti turto grąžos bei nuosavo kapitalo grąžos rodikliai analizuojamu laikotarpiu krito po 0,7 procentinio punkto ir sudarė atitinkamai po 2,3 proc.

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	167 646	158 676
Pardavimo savikaina	63 003	66 016
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	104 643	92 660
Veiklos sąnaudos	92 716	86 290
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	643	693
Veiklos pelnas (nuostoliai)	12 570	7 063
<i>Veiklos pelno marža</i>	<i>7,5%</i>	<i>4,5%</i>
EBITDA	25 552	20 739
<i>EBITDA marža</i>	<i>15,2%</i>	<i>13,1%</i>
Finansinė ir investicinė veikla	359	339
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	12 929	7 402
Pelno mokestis	1 921	1 116
Grynasis pelnas (nuostoliai)	11 009	6 286
Normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai)	32 348	26 576
<i>Normalizuoto grynojo pelno marža</i>	<i>19,3%</i>	<i>16,7%</i>
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31	2015-12-31
Nematerialus turtas	1 415	1 895
Materialus turtas	100 498	101 177
Finansinis turtas	8 260	3 151
Kitas ilgalaikis turtas	2 366	2 623
Biologinis turtas	952 271	1 002 964
Ilgalaikis turtas*	1 064 810	1 111 810
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	31 646	28 991
Per vienerius metus gautinos sumos	7 286	7 866
Kitas trumpalaikis turtas	10 577	11 427
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	17 063	23 686
Trumpalaikis turtas	66 572	71 971
Turto iš viso	1 131 381	1 183 781
Nuosavas kapitalas*	1 106 327	1 157 704
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	0	0
Dotacijos, subsidijos	11 190	12 767
Ilgalaikiai įsipareigojimai	176	147
Trumpalaikiai įsipareigojimai	13 688	13 163
Įsipareigojimai	13 864	13 310
Finansiniai įsipareigojimai	420	478
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso:	1 131 381	1 183 781
Rodikliai	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	3,0%	2,3%
Normalizuotas ROE	3,0%	2,3%
D/E	0,0%	0,0%
Grąža valstybei (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Paskirtos pelno įmokos	5 506	3 176
Turto mokestis	2 193	2 243
Žaliavos mokestis	22 911	21 628
Iš viso:	30 611	27 047
Informacija apie darbuotojus	2014 metai	2015 metai
Darbuotojų skaičius	3 851	3 739
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	88	88

*Miškų urėdijų konsoliduotos ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo apskaitinės vertės padidintos diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuota miškų vertė (biologinis turtas), kuri, remiantis atliktu vertinimu 2015 metų pabaigoje, sudarė 1 003 mln. eurų. Rodikliai apskaičiuoti remiantis padidintomis ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo vertėmis.

Miškų urėdijų indėlis į valstybės biudžetą

Miškų urėdijos už 2015 metų veiklos rezultatus į valstybės biudžetą sumokėjo 27 mln. eurų – tai 11,6 proc. arba 3,6 mln. eurų mažiau nei prieš metus. **Miškų urėdijų** indėlis į valstybės biudžetą susideda iš pelno įmokų ir netipinių mokesčių.

Miškų urėdijos už 2015 metais vykdytą komercinę veiklą disponuojant valstybės turtu, kaip ir kitos valstybės įmonės statusą turinčios įmonės, yra įpareigosotos 50 proc. grynojo pelno skirti į valstybės biudžetą. Urėdijų paskirta grynojo pelno įmoka už ataskaitinius finansinius metus siekė 3,2 mln. eurų. 2014 metais ši suma siekė 5,6 mln. eurų.

2015 metais **miškų urėdijos** apskaitė 23,9 mln. eurų netipinių

mokesčių (2014 metais – 25,1 mln. eurų). Už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise urėdijos sumokėjo 2 proc., t.y. 2,2 mln. eurų, turto mokesčio. Tuo tarpu privalomieji atskaitymai (15 proc.) nuo žaliavinės medienos ir nenukirsto miško pardavimo pajamų (žaliavų mokestis) sudarė 21,6 mln. eurų, 5,6 proc. mažiau nei prieš metus. Netipiniai mokesčiai įtraukiami skaičiuojant **urėdijų** indėlį į valstybės biudžetą, nes šie mokesčiai yra netaikomi privačių miškų valdytojams.

Lietuvos miškų plotai

Pagrindiniai miškų rodikliai sausio 1 d.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Miško žemė pagal valstybinę miškų apskaitą, tūkst. ha	2 170	2 173	2 174	2 177	2 180
Miškingumas, proc.	33,2	33,3	33,3	33,3	33,4
Miško plotas, tenkantis vienam gyventojui, ha	0,67	0,68	0,73	0,74	0,75
Bendras medienos tūris (su žieve), mln. kub. m	489,8	501,3	510,2	521,3	528,9
Einamasis metinis medienos prieaugis 1 ha, kub. m	8,0	8,2	8,5	8,7	8,9

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Lietuvoje miškai sudaro 2 180 tūkst. ha. Nuo 2003 metų miško plotas padidėjo 134,6 tūkst. ha, o šalies miškingumas 2,1 procentinio punkto ir šiuo metu sudaro 33,4 proc. Didžiausią dalį (56 proc. arba 1 150,4 tūkst. ha) miškų ploto Lietuvoje užima spygliuočių medynai, kurie nuo 2003 metų sumažėjo 9,6 tūkst. ha.

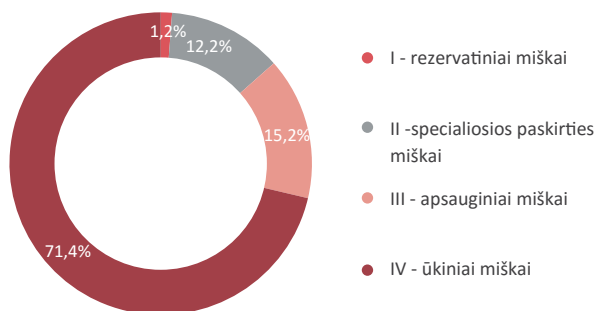
2015 metų pradžioje 71,4 proc. Lietuvos miškų ploto sudaro IV grupės (ūkiniai) miškai, dar 15,2 proc. – III grupės (apsauginiai) miškai. Likusi dalis miško yra rezervatiniai (I grupė) ir specialiosios paskirties (II grupė) miškai, kuriuose yra draudžiama komercinė miško veikla.

Beveik pusę (49,7 proc.) Lietuvos miškų ploto užima valstybinės

reikšmės miškai, kurie sudaro 1 085 tūkst. ha. 39,7 proc. arba 866 tūkst. ha miško valdo privatūs savininkai, kurių Lietuvoje 2015 metų sausio 1 d. buvo 247,8 tūkst. ir kurie vidutiniškai valdo 3,4 ha miško. 10,5 proc. miškų ploto yra rezervuoti nuosavybės teisės atkūrimui. Pastaroji miško dalis nuo 2014 metų pradžios sumažėjo 0,4 procentinio punkto.

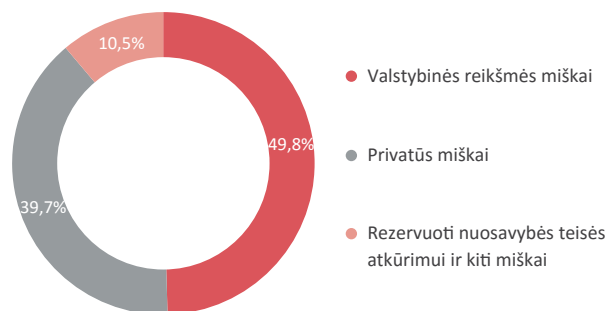
Miškų urėdijos valdo 1,04 mln. ha Lietuvos miškų ploto, iš kurio apie 0,76 mln. ha arba 73,6 proc. sudaro ūkinės paskirties miškai. Vidutiniškai viena urėdija valdo 24,7 tūkst. ha miškų ploto. Didžiausios yra **Švenčionėlių** (42 tūkst. ha) ir **Panevėžio** (38 tūkst. ha) **miškų urėdijos**. Mažiau nei 15 tūkst. ha valdo **Dubravos, Kupiškio ir Zarasų miškų urėdijos**.

Miško žemė pagal grupes

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Miško žemės pasiskirstymas pagal nuosavybę

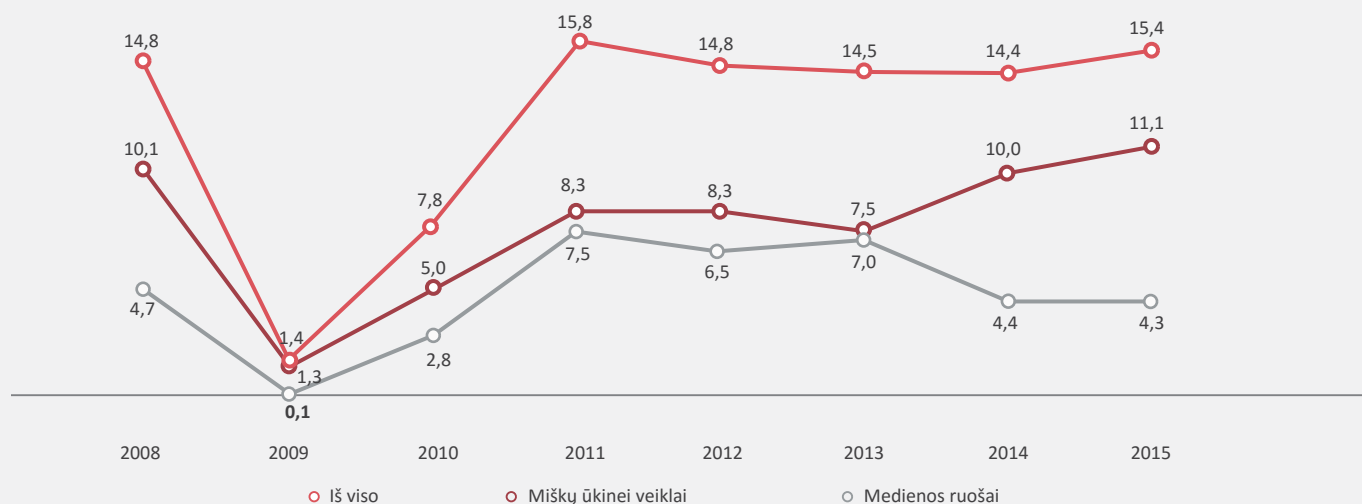

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Investicijos ir miško kelių tiesimas

2008–2015 metų laikotarpiu **miškų urėdijos** kasmet investicijoms į miškų ūkinę veiklą, medienos ruošą skyrė apie 14–15 mln. eurų nuosavų lėšų, neskaitant dėl finansų krizės 2009 ir 2010 metais ženkliai sumažintų investicijų masto. **Miškų urėdijų** investicijos iš nuosavų lėšų 2015 metais sudarė 15,4 mln. eurų, iš kurių 4,3 mln. eurų skirta medienos ruošai, ir 11,1 mln. eurų skirta miškų ūkinei veiklai.

Miškų ūrėdijų investicijos (nuosavos lėšos, mln. eurų)

Šaltinis: Generalinė miškų ūrėdija

Investicijos miškų ūkinei veiklai apima vietinės reikšmės vidaus kelių miškuose tiesimo ir rekonstravimo, remonto bei priežiūros darbus. Miško keliai yra vienas svarbiausių infrastruktūros veiksnių efektyviam miškininkystės plėtojimui. Jie naudojami miško želdinimo, priežiūros, sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos, aplinkosauginių ir rekreacinių objektų įrengimo ir tvarkymo darbams atlikti, taip pat miškų ūkio gamybinei veiklai organizuoti, vietinių gyventojų susisiekimui ir kitoms reikmėms tenkinti. Generalinės miškų ūrėdijos duomenimis, **miškų ūrėdijų** valdomuose valstybiniuose miškuose yra apie 24 tūkst. km vietinės reikšmės vidaus miško kelių.

2015 metais **miškų ūrėdijos** nuosavomis lėšomis nutiesė ir rekonstravo 53,7 km, suremontavo 696,8 km ir prižiūrėjo (greideriavo, valė sniegą ir kt.) 12,1 tūkst. km miško kelių. Viso miško kelių tvarkymo darbams panaudota 9,3 mln. eurų, iš kurių beveik pusė (4,6 mln. eurų) buvo skirta kelių priežiūros išlaidoms. Palyginimui 2014 metais ūrėdijos

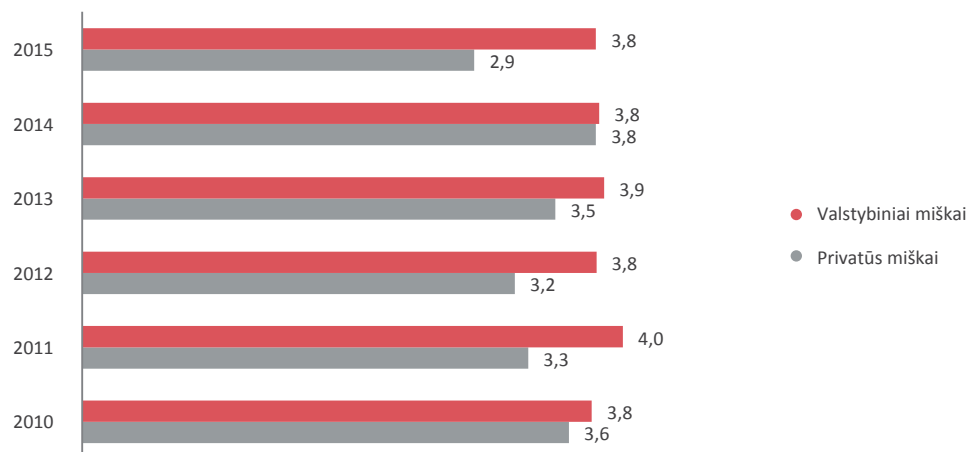
nutiesė ir rekonstravo 71 km, suremontavo 1 377 km miško kelių, suremontavo vieną tiltą ir miško kelių tvarkymo darbams išleido 12,4 mln. eurų. Daugiausiai 2015 metais miško kelių nutiesė (rekonstravo) **Kaišiadorių ir Tauragės miškų ūrėdijos**, atitinkamai 13,9 ir 5 km.

2015 metais miško kelių tvarkymui skirta 2,6 mln. eurų Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų, kurios panaudotos nutiesti ir rekonstruoti 36,8 km ir suremontuoti 84,2 km miško kelio. 2014 m. buvo skirta 1,8 mln. eurų, už kuriuos buvo nutiesta 22,7 km, rekonstruota 5,6 km, suremontuota 28,7 km miško kelių. Ženklaus suremontuoto kelio atstumo skirtumas Generalinės miškų ūrėdijos teigimu yra dėl to, kad 2015 metais kai kuriose **miškų ūrėdijose** kelių remonto etapai buvo vykdomi tuose pačiuose ruožuose, todėl antrą kartą suremontuotų kelių atstumai nebuvo skaičiuojami, taip pat daugiau dėmesio 2015 metai buvo skiriama kelių tiesimui ir rekonstrukcijai.

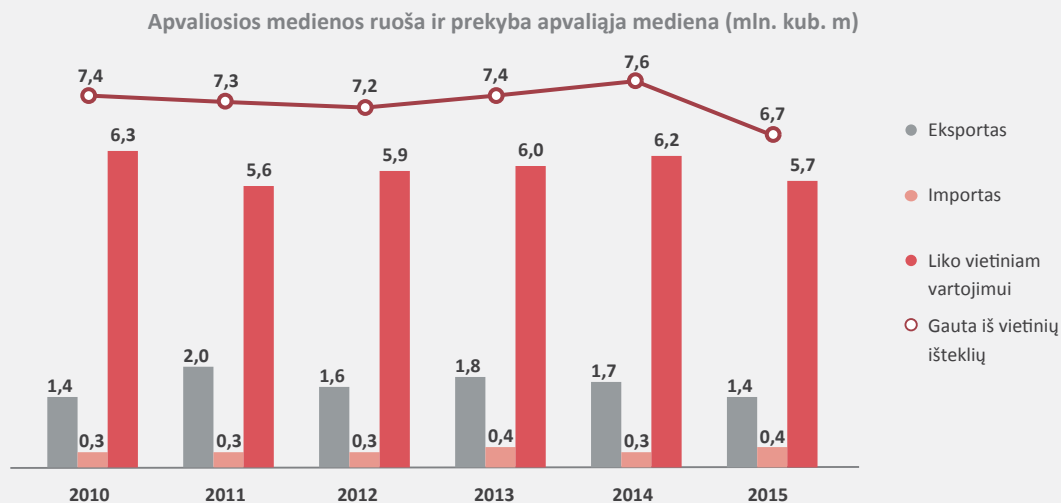
Miško kirtimai ir apvaliosios medienos pardavimai

2015 metais iškirsta 6,7 mln. kubinių metrų. Valstybiniuose miškuose iškirsta 3,8 mln. kubinių metrų ir palyginti su 2014 metais šis kiekis nekito. Privačiuose miškuose kirtimai 2015 metais siekė 2,9 mln. kubinių metrų ir per metus kirtimų apimtys krito 23,7 proc.

Kirtimai miškuose pagal nuosavybės formą (mln. kub. m)

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Dėl sumenkusių kirtimų miškuose mažėjo apvaliosios medienos kiekis likęs vietiniam vartojimui. 2015 metais vidaus rinkoje liko 5,7 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos – tai 8,1 proc. mažiau nei prieš metus. Taip pat mažėjo eksportuojamos apvaliosios medienos apimtys, kurios sudarė 1,4 mln. kubinių metrų – 18,1 proc. mažiau nei 2014 metais. Daugiausiai apvaliosios medienos yra eksportuojama į kaimyninę Latviją – 2015 metais eksportuota 0,76 mln. kubinių metrų, beveik tiek pat, kiek ir 2014 metais. Iš šio kiekio net 0,63 mln. kubinių metrų sudaro spygliuočiai.

Apvaliosios medienos eksportas (tūkst. kub. m)

	2015 metai			2014 metai		
	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso:	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso:
Latvija	625	135	760	656	101	757
Lenkija	173	147	321	148	170	318
Švedija	29	117	146	98	136	234
Kinija	31	28	58	146	61	207
Suomija	28	27	55	43	20	63
Čekija	24	1	25	34	0	34
Vokietija	21	0	21	42	17	59
Kitos	14	5	19	36	8	44
Iš viso:	947	459	1 406	1 203	514	1 716

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Apvaliosios medienos importas ilgoju laikotarpiu išlieka nepakitęs. Kasmet į Lietuvą įvežama apie 0,3–0,4 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos. Vertinant paskutinių dviejų metų rezultatus didžiausią dalį importuojamos apvaliosios medienos sudaro lapuočiai iš Baltarusijos. 2015 metais importas iš Baltarusijos išaugo daugiau nei trečdaliu ir sudarė 0,21 mln. kubinių metrų.

Apvaliosios medienos importas (tūkst. kub. m)

	2015 metai			2014 metai		
	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso:	Spygliuočiai	Lapuočiai	Iš viso:
Baltarusija	40	171	211	42	110	152
Latvija	14	61	75	15	82	97
Lenkija	69	0	69	77	1	78
Rusija	0	9	9	0	0,4	0,4
Ukraina	0	7	7	1	12	13
Estija	2	0	2	0	0	0
Kitos	0,2	0,4	0,6	0,3	0,6	1
Iš viso:	125	247	372	135	206	341

Šaltinis: Valstybinė miškų tarnyba

Miškų urėdijos vidaus rinkoje 2015 metais pardavė 3,45 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos, tai 9,2 proc. daugiau nei 2014 metais. Padarinės medienos pardavimai sudarė 2,8 mln. tonų kubinių metrų, o malkinės medienos parduota 0,65 mln. tonų kubinių metrų. Palyginti su 2014 metais padarinės medienos vidaus rinkoje parduota 6 proc. daugiau, malkinės medienos – 24 proc. daugiau.

Daugiausiai apvaliosios medienos iš **miškų urėdijų** 2015 metais supirko UAB „Juodeliai“ (233,4 tūkst. kubinių metrų arba 6,3 proc.), UAB „IKEA Industry Lietuva“ (230,1 tūkst. kubinių metrų arba 6,2 proc.) ir UAB „Targirė“ (155 tūkst. kubinių metrų arba 4,2 proc.). UAB „IKEA Industry Lietuva“ 2015 metais daugiausiai pirko pigesnės medienos –

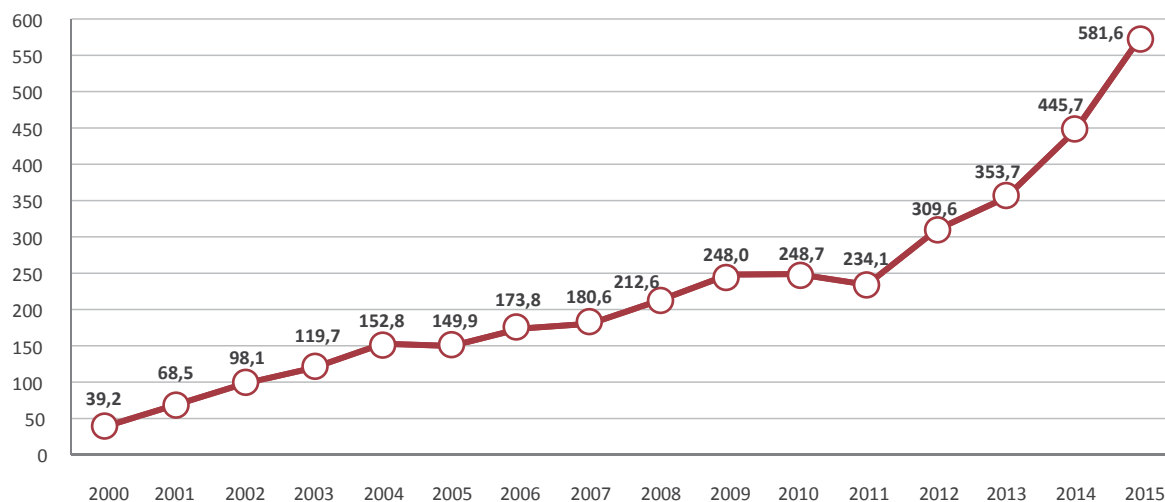
plokščių medienos bei malkų. Tuo tarpu „Juodeliai“ iš **miškų urėdijų** daugiausiai pirko rąstų ir trumpuolių.

Atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvoje nėra stambių medienos supirkėjų, didžiausi urėdijų klientai superka apie 6 proc. („Juodeliai“ 6,3 proc.) viso apvaliosios medienos kiekio. Tai galimai susiję su tuo, kad Lietuvoje veikiant 42 smulkioms **miškų urėdijoms**, kiekviena urėdija prekiauja individualiai ir stambesnių užsakovų aptarnauti nepajėgia dėl mažų pardavimų apimčių. Tokia situacija neigiamai veikia urėdijų konkurencingumą.

Kietojo biokuro rinka

Vienas iš svarbiausių ES šalių energetikos strategijos prioritetų išlieka atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo skatinimas. Didžiausią AEI potencialą turi kietasis biokuras (malkos ir medienos atliekos, šiaudai ir energetiniai augalai), kuris daugiausiai naudojamas elektrai ir centralizuotai teikiamai šilumai (CŠT) gaminti. 2015 metais elektrai ir centralizuotai teikiamai šilumai gaminti kietojo biokuro suvartota 582 tūkst. tonų naftos ekvivalento, tai 30,5 proc. daugiau nei prieš metus, kuomet suvartota 446 tūkst. tonų naftos ekvivalento. Lietuvoje per 16 metų kietojo biokuro suvartojimas centralizuotai šilumai teikti išaugo beveik 15 kartų. Augant biokuro naudojimui CŠT sektoriuje, prognozuojama, kad kietojo biokuro paklausa ir toliau augs.

Kietojo biokuro suvartojimas centralizuotai šilumai teikti (tūkst. tne)

Šaltinis: Statistikos departamentas

Nuo 2010 metų vienas iš Generalinės miškų urėdijos veiklos prioritetų yra didinti žaliavos biokurui valstybiniuose miškuose gamybą. Nuo 2010 metų, kuomet miško kirtimų atliekų buvo parduota tik 75 tūkst. kubinių metrų, miško kirtimų atliekų pasiūla ir pardavimai išaugo daugiau nei 3 kartus – 2015 metais miško kirtimų atliekų parduota 251 tūkst. kub. metrų, 4,6 proc. mažiau nei prieš metus. Daugiausiai kirtimų atliekų 2015 metais pardavė **Trakų ir Ukmergės miškų urėdijos** – atitinkamai 12,2 ir 10,9 tūkst. kubinių metrų. Tuo metu **Zarasų ir Rokiškio miškų urėdijos** pardavė tik 1,1 ir 1,7 tūkst. kubinių metrų miško kirtimų atliekų.

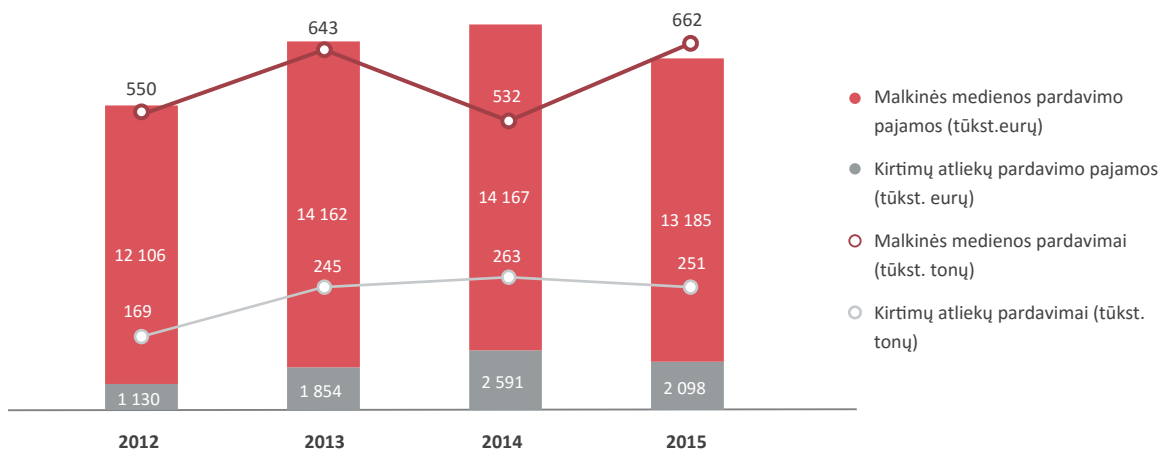
Miškų urėdijos malkinės medienos 2015 metais pardavė 24,5 proc. daugiau nei prieš metus (662,2 tūkst. kubinių metrų). Daugiausiai malkinės medienos pardavė **Radvilaiškio, Tauragės ir Raseinių miškų urėdijos** – atitinkamai 43,6, 37,1 ir 30,8 tūkst. kubinių metrų,

mažiausiai – **Veisiejų ir Druskininkų miškų urėdijos** – 1,9 ir 2,2 tūkst. kubinių metrų.

Ženklius žaliavos biokurui pardavimų skirtumus tarp urėdijų iš dalies yra susiję su Aplinkos misterijos nustatytais miško kirtimų ir kirtimų atliekų gamybos normomis. Taip pat įtakos turi konkrečioje urėdijoje vyraujanti kertamų medžių rūšis bei biokuro paklausa.

Nors kietojo biokuro parduota daugiau, tačiau pajamos, dėl ženkliai kritusių malkinės medienos ir miško kirtimų atliekų kainų, iš biokuro pardavimo sumažėjo 8,8 proc. ir sudarė 15,3 mln. eurų. Labiausiai (28,6 proc. lyginant su 2014 metais) mažėjo malkinės medienos kainos, kurios priklausomai nuo grupės per metus vidutiniškai sumažėjo nuo 21 iki 29 proc. Kirtimų atliekų kainos 2015 metais siekė 8 eurus už kubinį metrą ir palyginti su 2014 metais smuko beveik penktadaliu.

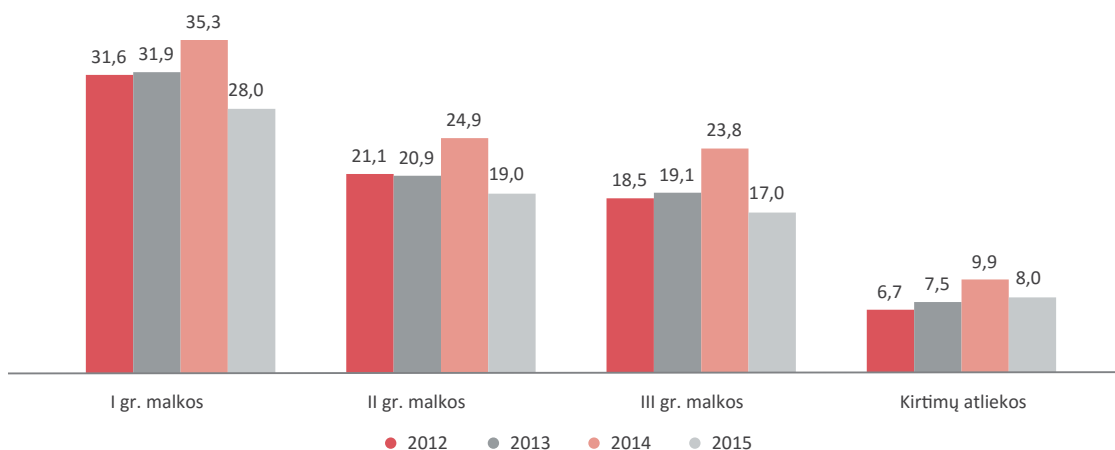
Miškų urėdijų biokuro pardavimai

Nuo 2014 metų Generalinės miškų urėdijos vienas iš veiklos prioritetų yra skiedros gamyba ir pateikimas biokuro biržai konkurencingomis kainomis. 2014 metų pradžioje **miškų urėdijos** pradėjo dalyvauti biokuro žaliavų biržoje „Baltpool“. Per pirmus prekybos metus biržoje **miškų urėdijos** sudarė sandorių 90 tonų naftos ekvivalentų, kurių vertė siekė 14,3 tūkst. eurų. 2015 metais, antraisiais biržoje prekybos metais, **miškų urėdijos** pardavė net 4 806 tonų naftos ekvivalentų skiedros iš malkinės medienos ir miško kirtimų atliekų, kurių sandorių vertė siekė 697,4 tūkst. eurų. Daugiausiai kietojo

biokuro biržoje pardavė **Tauragės, Valkininkų ir Švenčionėlių miškų urėdijos** – atitinkamai 1 716, 1 026 ir 528 tonų naftos ekvivalentų. Generalinės miškų urėdijos teigimu išaugusį sandorių kiekį lėmė pora veiksnių. Pirmiausiai, minėtos trys urėdijos pasinaudojo Klimato kaitos specialiosios programos subsidijavimo lėšomis ir įsigijo biokuro gamybos ir pagaminto biokuro transportavimo mechanizmus. Taip pat įtakos turėjo kitų miškų urėdijų sudarytos sutartys su rangovinėmis įmonėmis biokuro gamybos ir pagaminto biokuro transportavimo darbams atlikti.

Miškų urėdijų parduodamo biokuro kainos (eurai už toną)

Šaltinis: Generalinė miškų urėdija

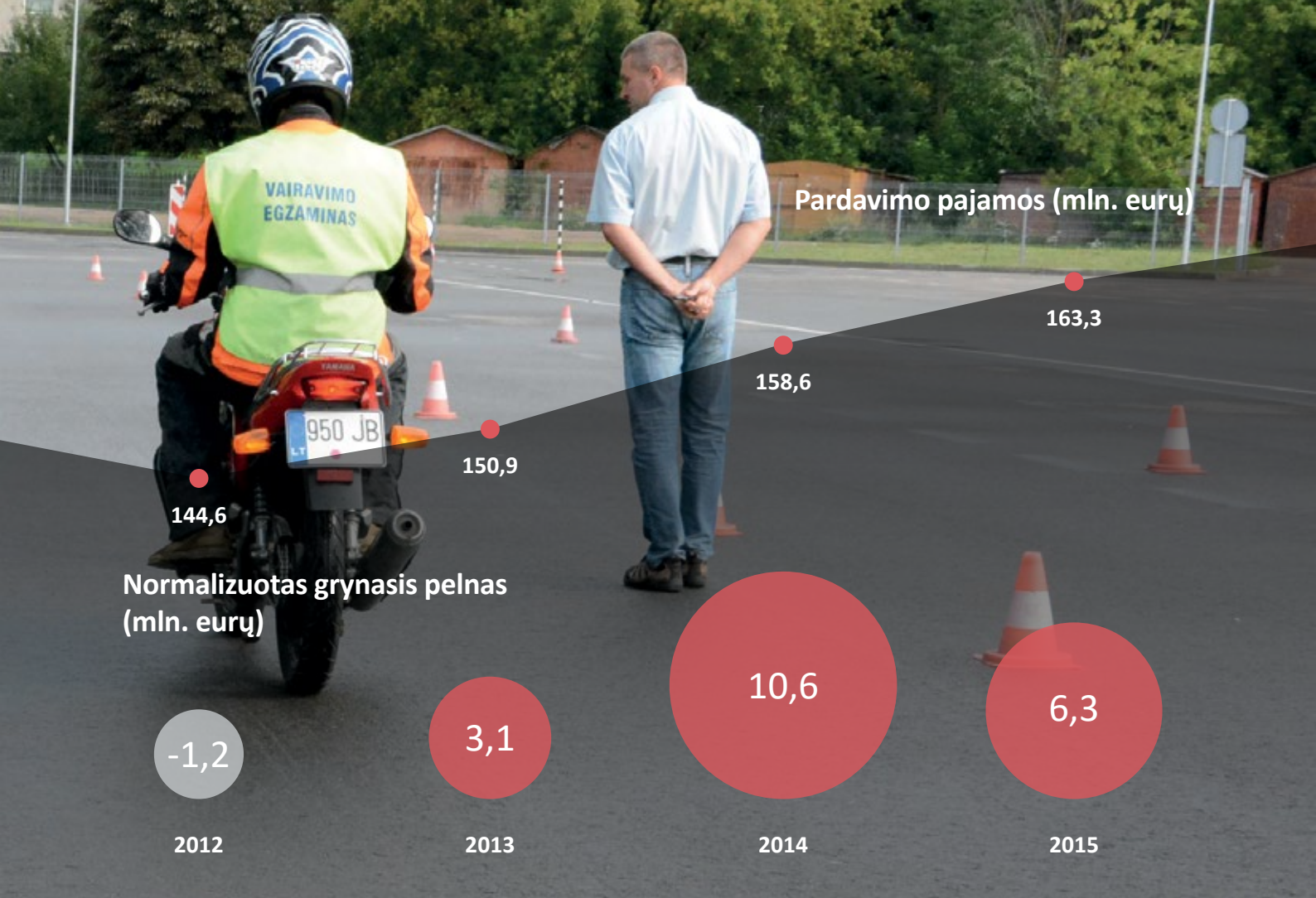

Kitos įmonės

Valstybės valdomos įmonės, kurios nepriskiriamos atskirai nagrinėtiems sektoriams, padengia platų veiklos spektrą nuo draudimo paslaugų iki žemės ūkio. Sektoriumi priskiriamos 56 VĮ, kurių skaičius kasmet mažėja, o generuojamos, į VĮ portfelį patenkančių įmonių pajamos, sudaro apie 7 proc. viso VĮ portfelio pajamų.

VĮ, kurios nėra priskirtos trims prieš tai aprašytiems sektoriams, vykdo įvairias valstybei svarbias funkcijas: kaldina monetas, teikia prabavimo ir kalibravimo paslaugas, vertina statybų projektus, rūpinasi kultūriniais objektais ir kt. Nemažai šio sektoriaus įmonių vienintelės Lietuvoje vykdo tokią veiklą ir neturi konkurentų privačiame sektoriuje. Trys bendrovės – „Detonas“, „Jonavos grūdai“ ir **Giraitės ginkluotės gamykla** – įstatymu yra priskirtos įmonėms, turinčioms strateginės reikšmės nacionaliniam saugumui arba svarbioms nacionaliniam saugumui užtikrinti.

Įmonė	Veiklos sritis	2015 m. apyvarta (tūkst. eurų)	Turtas 2015 m. pabaigoje (tūkst. eurų)	Darbuotojų skaičius 2015 m. pabaigoje	Valstybei priklausanti dalis (proc.)
VĮ Registrų centras	Nekilnojamojo turto, juridinių asmenų ir kt. registrų tvarkymas	30 219	22 201	1 547	100,0%
VĮ „Regitra“	Kelių transporto priemonių ir jų vairuotojų registro tvarkymas	23 888	18 818	537	100,0%
UAB Lietuvos monetų kalykla	Apyvartinių ir kolekcinų monetų kaldinimas	12 862	7 610	66	100,0%
VĮ „Lietuvos paminklai“	Kultūros paveldo objektų ir vietovių tvarkymas	8 594	921	46	100,0%
VĮ „Infostruktūra“	Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų ir interneto paslaugų teikimas	8 419	7 447	64	100,0%
VĮ Mūsų amatai	Įvairių baldų, stelažų, metalinių dirbinių gamyba	7 251	7 019	138	100,0%
VĮ Valstybės žemės fondas	Žemėtvarkos, teritorijų planavimo, geodezijos, GIS, dirvožemio tyrimo ir vertinimo, melioracijos kadastro paslaugų teikimas	7 000	4 605	329	100,0%
AB „Jonavos grūdai“	Didmeninė prekyba grūdais ir rapsais	6 134	6 237	62	70,1%
UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	Posėdžių ir verslo renginių organizavimas, salių ir konferencijų salių nuoma	5 597	13 675	96	98,8%
UAB „Šilutės polderiai“	Polderinės sistemos eksploatacijos ir remonto darbai	4 328	1 172	73	81,0%

Kitų įmonių sektoriui priskirtos 56 VVJ. Palyginti su 2014 metais kitų įmonių sektoriui priskirtų VVJ sąrašas sutrumpėjo dvejomis įmonėmis. 2015 metų kovo 31 d. **UAB „Baldžio šilas“** buvo reorganizuotas prijungimo būdu prie reorganizavime dalyvavusios **UAB „Senevita“**. Liepos 15 d. **UAB sanatorija „Pušyno kelias“** buvo pertvarkyta į viešąją įstaigą. Į sektoriaus įmonių sąrašą taip pat nebuvo įrąukta trečiąjį 2015 metų ketvirtį nustojusi vykdyti veiklą **VĮ „Vilniaus pilių direkcija“**, kuriai dar rugpjūčio 14 d. buvo paskirtas likvidatorius. Sektoriaus įmonių sąrašą papildė **VĮ Mašinių bandymo stotis**, kuri buvo įsteigta

2015 metų spalio 1 d. pertvarkius biudžetinę įstaigą Valstybinę mašinių bandymo stotį prie Žemės ūkio ministerijos.

Iš kitų įmonių sektoriui priskiriamų įmonių 13 yra akcinės bendrovės, 27 – uždarosios akcinės bendrovės, o 16 – valstybės įmonės. Didžiausia šio sektoriaus įmonė pagal apyvartą bei darbuotojų skaičių yra **Registru centras**, 2015 metais suteikęs paslaugas už 30,2 mln. eurų. Dešimt didžiausių šio sektoriaus įmonių nurodytos toliau esančioje lentelėje.

Finansiniai rezultatai

Kitų įmonių sektoriaus pajamos 2015 metais ūgtelėjo 2,9 proc. ir sudarė 163,3 mln. eurų. **Registru centras** gavo daugiausia pajamų – 30,2 mln. eurų, (3,3 proc. daugiau nei prieš metus). Sektoriuje labiausiai (nuo 2,8 mln. iki 4,3 mln. eurų) išaugo „**Šilutės polderių**“ pajamos, kuriose 53 proc. arba 1,5 mln. eurų padidėjo melioracijos įrenginių eksploatavimo, kelių remonto, miško valymo ir kitų darbų pajamos. **Turto bankas** patyrė didžiausią pajamų sumažėjimą – nuo 4,6 mln. eurų iki 2,5 mln. eurų.

Sektoriaus grynojo pelno pokyčiai daugiausiai įtakos turėjo valstybės įmonė **Turto bankas**, kuri 2015 metais patyrė beveik 1 mln. eurų dydžio nuostolius, o 2014 metais uždirbo 1,6 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno. Pagrindine to priežastimi buvo dėl **VĮ Valstybės turto fondo** prijungimo prie **VĮ Turto banko** sumažėjusios pardavimo pajamos: 2015 metų pardavimo pajamos mažėjo 44,6 proc. ir didžiąja dalimi buvo nulemtos dėl reorganizacijos procesų užsitęsusių finansavimo (atlygio už vykdomas funkcijas) ir kitų teisės aktų

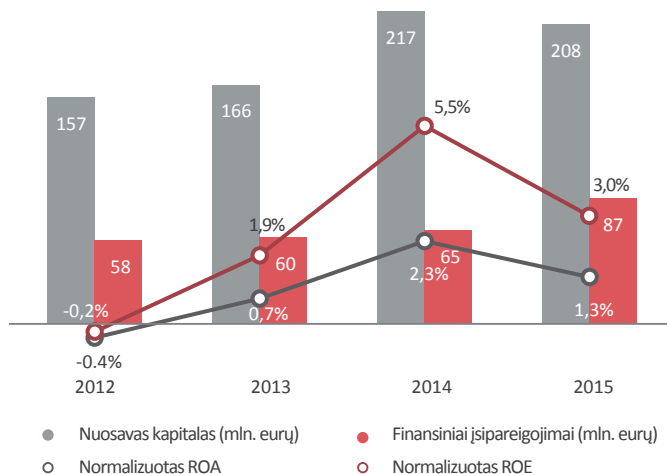
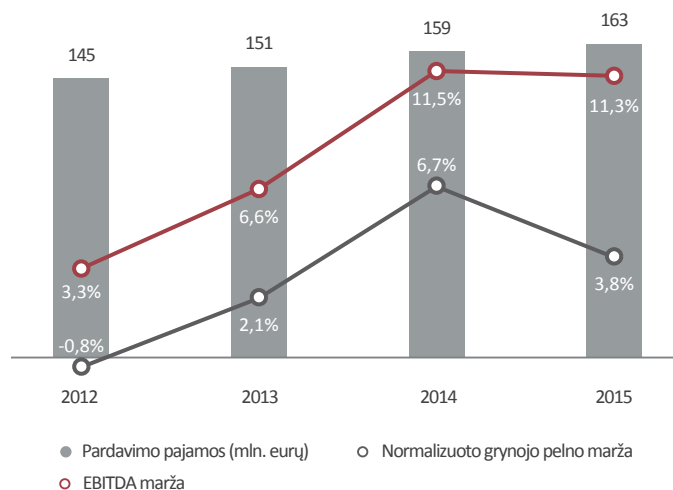
priėmimo. Reikšmingą poveikį sektoriaus normalizuotam grynajam rezultatui turėjo „**Toksika**“, kuri 2015 metais patyrė 0,5 mln. eurų nuostolius, kai 2014 metais buvo uždirbta 2 mln. eurų grynojo pelno. Didžiausią teigiamą poveikį sektoriaus normalizuotam grynajam rezultatui turėjo valstybės įmonė **Mūsų amatai**, kuri uždirbo 95 tūkst. eurų, 1,2 mln. eurų daugiau nei 2014 metais, kuomet patyrė 1,1 mln. eurų nuostolius.

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	158 615	163 282
Pardavimo savikaina	118 160	125 070
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	40 454	38 212
Veiklos sąnaudos	32 964	33 774
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	564	2 022
Veiklos pelnas (nuostoliai)	8 054	6 461
Veiklos pelno marža	5,1%	4,0%
EBITDA	18 170	18 421
EBITDA marža	11,5%	11,3%
Finansinė ir investicinė veikla	3 526	620
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	11 581	7 080
Pelno mokestis	1 598	1 426
Grynasis pelnas (nuostoliai)	9 982	5 654
Mažumai tenkanti grynojo pelno dalis	247	313
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostolis)	10 592	6 270
Normalizuoto grynojo pelno marža	6,7%	3,8%
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31	2015-12-31
Nematerialus turtas	7 085	5 453
Materialus turtas	179 597	174 715
Finansinis turtas	98 070	88 255
Kitas ilgalaikis turtas	26 822	22 091
Biologinis turtas	2 492	2 425
Ilgalaikis turtas	314 066	292 940
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	82 155	83 903
Per vienerius metus gautinos sumos	21 878	19 663
Kitas trumpalaikis turtas	20 136	28 888
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	43 035	48 807
Trumpalaikis turtas	167 204	181 261
Turto iš viso	481 270	474 201
Nuosavas kapitalas	216 891	207 755
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	3 570	3 504
Dotacijos, subsidijos	44 670	39 341
Ilgalaikiai įsipareigojimai	157 345	163 261
Trumpalaikiai įsipareigojimai	62 364	63 844
Įsipareigojimai	219 709	227 105
Finansiniai įsipareigojimai	65 446	86 816
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	481 270	474 201
Rodikliai	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	2,3%	1,3%
Normalizuotas ROE	5,5%	3,0%
D/E	30,2%	41,8%
Grąža valstybei (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Paskirti dividendai (valstybės dalis)	4 323	3 788
Paskirtos pelno įmokos	1 636	1 447
Dividendai ir pelno įmokos valstybei:	5 959	5 234
Turto mokestis	711	721
Iš viso:	6 670	5 955
Informacija apie darbuotojus	2014 metai	2015 metai
Darbuotojų skaičius	5 429	5 281
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	146	147

Kitų įmonių sektoriaus turto ir nuosavo kapitalo vertės pokyčiai didelės įtakos turėjo **Turto bankas**. Pastarojo turtas sumažėjo nuo 171,9 mln. eurų iki 160,9 mln. eurų dėl investicinio turto ir nebaigtų vykdyti sutarčių sumažėjimo, o nuosavas kapitalas mažėjo 8,4 mln. eurų, iki 42,8 mln. eurų, daugiausiai dėl centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkančio kapitalo sumažėjimo. Taip pat reikšmingos įtakos sektoriaus turto vertės pokyčiui turėjo **Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra**, kurios turtas 2015 metais išaugo 20,5 mln. eurų, nuo 4,1 mln. eurų iki 24,6 mln. eurų. Šį pokytį lėmė 20,5 mln. eurų išaugę įmonės trumpalaikiai įsipareigojimai dėl

13,6 mln. eurų padidėjusių finansinių skolų iš kredito įstaigų ir 4,4 mln. eurų išaugusių skolų tiekėjams bei apskaitytų 5 mln. eurų vertės gautų išankstinių apmokėjimų.

Kitų įmonių sektoriaus grąža valstybei už 2015 metus sudarė 6 mln. eurų, kurių 24,3 proc. buvo gauta pelno įmoky, o 63,4 proc. – dividendų pavidalu. Didžiausią dalį šios grąžos sudarė už 2015 metus paskirta **VĮ „Regitra“** pelno įmoka (1,1 mln. eurų) ir **UAB Lietuvos monetų kalykla** bei **UAB „Investicijų ir verslo garantijos“** dividendai, atitinkamai sudarė 0,7 mln. ir 0,6 mln. eurų.

Šio sektoriaus apžvalgoje toliau trumpai pristatomi svarbiausi šio sektoriaus įvykiai.

- 2015 metų kovo 31 d. **UAB „Baldžio šilas“** baigė veiklą. Įmonė reorganizavimo būdu buvo prijungta prie kitos valstybei priklausančios įmonės **UAB „Senevita“**. Reorganizavimo sąlygose, priimtose 2015 metų kovo 10 d. visuotinio akcininkų susirinkimo metu, buvo numatyta, kad „Senevita“ perims „Baldžio šilo“ turtą, teises ir pareigas pagal perdavimo-priėmimo aktą.
- 2015 metų birželio 9 d. vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 24 straipsnio 2 dalimi Vyriausybė nutarė nutraukti valstybės įmonės „Vilniaus pilių direkcija“ veiklą. Direkcija buvo įsteigta Valdovų rūmų statybai koordinuoti ir kitų projektų nevykdė. Atsiradęs Valdovų rūmų muziejus, kuris disponuoja rūmų turtu, galės toliau vykdyti jų statybos plėtrą.
- Valstybei priklausanti **UAB „Pušyno kelias“** 2015 metų liepos 13 dieną pertvarkyta į viešąją įstaigą. Pertvarkymas argumentuojamas tuo, kad pakeitėsi statusą į viešąją įstaigą ir gavusi naują steigėją (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija) įmonė galės pasinaudoti valstybės investicijų programomis, Europos Sąjungos struktūriniais fondais ir renovuoti nesuremontuotus sanatorijos korpusus reabilitacinio gydymo veiklai.
- 2015 metų spalio 1 d. buvo įsteigta **VĮ Mašinių bandymo stotis** pertvarkius biudžetinę įstaigą Valstybinę mašinių bandymo stotį prie Žemės ūkio ministerijos. Biudžetinė įstaiga buvo pertvarkyta siekiant racionaliau naudoti LR valstybės biudžeto lėšas ir įgyvendinti LR žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 dalį. Įmonė atlieka ūkio mašinių ir įrengimų, žemės ir miškų ūkių traktorių, žemės ūkio produkcijos perdirbimo ir medienos apdorojimo įrangos bei kitų mašinų ir įrengimų sertifikavimą ir bandymus, nustatant vartojimo savybių atitiktį norminių dokumentų reikalavimams.
- 2016 metų sausio 1 d. prie **AB Vilniaus metrologijos centras** buvo reorganizuotas prie jo prijungiant **AB Kauno metrologijos centrą**, **AB Klaipėdos metrologijos centrą**, **AB Šiaulių metrologijos centrą** ir **AB Panevėžio metrologijos centrą**.
- 2016 metų sausio 1 d. pertvarkius biudžetinę įstaigą Centrinę hipotekos įstaigą buvo įsteigta **VĮ Centrinė hipotekos įstaiga**. 2016 metų liepos 1 d. **VĮ Centrinė hipotekos įstaiga** buvo reorganizuota prijungimo būdu prie reorganizavime dalyvavusios **VĮ Registrų centras**. Reorganizavimu yra siekiama optimizuoti pagrindinių valstybės registrų valdymą ir valstybės informacinių išteklių naudojimą bei viešųjų elektroninių paslaugų teikimą, užtikrinti jų plėtrą ir tobulinimą.
- 2016 metų balandžio 6 d. **UAB „Sportininkų testavimo ir reabilitacijos centras“** buvo privatizuotas.
- 2016 metų gegužės 25 d. vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 24 straipsnio 2 dalimi Vyriausybė nutarė nutraukti valstybės įmonės **Seimo leidyklos „Valstybės žinios“** veiklą. Nuo 2014 metų Seimo ir kitų valdžios institucijų teisės aktai yra skelbiami Seimo elektroniniame teisės aktų registre, todėl „Valstybės žinių“ pagrindinė veikla, kuri buvo oficialių valstybės teisės aktų spausdinimas, tapo nereikalinga.

Įmonių aprašymai

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	85
AB Lietuvos pašto įmonių grupė	86
VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	87
VĮ Lietuvos oro uostai	88
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	89
Kelių priežiūros įmonės	90
AB „Klaipėdos nafta“	91
„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	92
„Lietuvos energijos gamyba“, AB	93
AB LESTO	94
AB „Lietuvos dujos“	95
LITGRID AB įmonių grupė	96
AB „Amber Grid“	97
UAB „EPSO–G“ įmonių grupė	98
Miškų urėdijos	99

AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė

www.litrail.lt

Krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliais paslaugos, geležinkelių tinklo administravimas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas, priežiūra ir plėtra

„Lietuvos geležinkeliai“ valdo įmonių „Geležinkelio tiesimo centras“, „Vilniaus lokomotyvų remonto depas“, „Geležinkelių projektavimas“, „Gelsauga“, „Geležinkelių aplinkosaugos centras“ ir „Rail Baltica statyba“ 100 proc. akcijų, 79,61 proc. VŠĮ „Vilniaus logistikos parkas“ kapitalo ir 34 proc. Lietuvos ir Austrijos UAB „voestalpine VAE Legetecha“ akcijų.

- Pervežtas krovinių kiekis smuko 1,9 proc.
- Pervežtų keleivių skaičius sumažėjo 7,7 proc.
- Grupės grynasis pelnas sumažėjo 96,5 proc.

Per 2015 metus „Lietuvos geležinkeliai“ pervežė 48 mln. tonų krovinių – 1,9 proc. mažiau nei atitinkamu laikotarpiu 2014 metais. Tarptautiniais maršrutais pervežtų krovinių kiekis dėl nepalankios situacijos tarptautinėje krovinių vežimo rinkoje sumažėjo 2,6 proc. ir sudarė 33,6 mln. tonų arba 70 proc. visų pervežtų krovinių. Iš jų labiausiai smuko tranzitinių pervežimų Kaliningrado srities kryptimi apimtys. Vietiniais maršrutais pervežta 14,4 mln. tonų. Daugiausia vietiniais maršrutais vežta naftos ir jos produktų (5,8 mln. tonų).

Pervežtų keleivių skaičius sumažėjo 7,7 proc., iki 4 226 tūkst. Vietiniais maršrutais pervežta 6,6 proc. mažiau keleivių nei per 2014 metus – daugiausiai tam įtakos turėjo dėl projekto „Rail Baltica“ statybos ir antrųjų kelių tiesimo IXB koridoriuje darbų sutrumpinti kai kurie maršrutai ir atšaukti traukiniai. Tarptautiniai vežimai, dėl augančios konkurencijos su alternatyvių transporto priemonių vežėjais bei dėl nestabilios ekonominės ir politinės situacijos Rusijoje, smuko 12, proc., iki 796 tūkst. keleivių 2015 metų pabaigoje, o dėl šio keleivių sumažėjimo maršrutas Vilnius – Sankt Peterburgas nuo birželio buvo atšauktas.

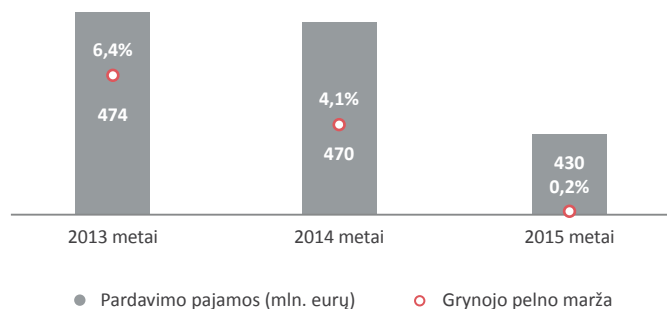
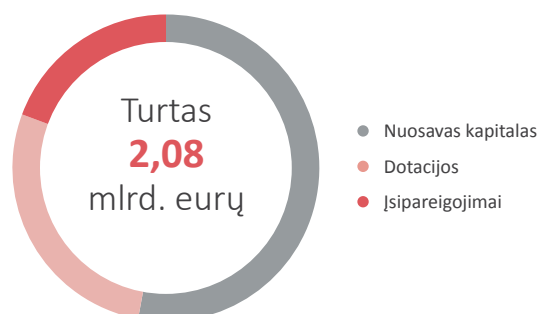
Įmonių grupės pardavimo pajamos sumažėjo 8,7 proc., iki 429,5 mln. eurų. Pajamų mažėjimui daugiausiai įtakos turėjo mažesnis pervežtų krovinių kiekis, kuris įtakojo grupės krovinių vežimo pajamų sumažėjimą 15,6 mln. eurų arba 4 proc. (krovinių vežimo pajamos sudaro 86,2 proc. visų grupės pardavimo pajamų). Taip pat didelę įtaką turėjo 8,1 proc. arba 2,1 mln. eurų sumažėjusios keleivių vežimo pajamos bei 39,6 proc. kritusios įmonių grupės pajamos iš kitos papildomos veiklos.

Grupės pardavimo savikaina sumažėjo 7,3 proc., iki 360 mln. eurų. Kritusios dyzelino kainos ir sumažėjusios krovinių pervežimo apimtys ženkliai mažėjo grupės sąnaudas degalams, 20,5 proc. arba 12,4 mln. eurų.

Grupės grynasis pelnas sumažėjo 96,5 proc. Tam įtakos turėjo pardavimo pajamų sumažėjimas bei veiklos sąnaudų padidėjimas 17,3 proc. Sąnaudas didino abejotinų skolų vertės sumažėjimas dėl vykstančių teisminių ginčų su AB „ORLEN Lietuva“ krovinių vežimo tarifų taikymo klausimais bei suformuotas atidėjinys Europos Komisijos pareikštam prieštaravimui užtikrinti byloje dėl geležinkelių bėgių išardymo.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	470 355	429 521
Pardavimo savikaina	388 319	360 020
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	82 036	69 502
Veiklos sąnaudos	59 308	69 549
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	9 178	6 850
Veiklos pelnas (nuostoliai)	31 907	6 803
EBITDA	139 597	120 498
Grynasis pelnas (nuostoliai)	19 376	669
Grynojo pelno marža	4,1%	0,2%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	1 883 174	1 961 219
Trumpalaikis turtas	154 229	116 575
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	42 496	14 682
Turto iš viso	2 037 403	2 077 793
Nuosavas kapitalas	1 014 966	1 099 419
Dotacijos, subsidijos	574 116	576 611
Įsipareigojimai	448 320	401 763
Finansiniai įsipareigojimai	311 223	320 709
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	2 037 403	2 077 793
RODKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
ROA	1,0%	0,0%
ROE	1,9%	0,1%
D/E	30,7%	29,2%
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	8 233	846
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	12 534	12 256
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	6	6
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	5 974	6 386
AKCININKAI		
Valstybei priklausanti dalis		100 proc.
VADOVYBĖ		
Generalinis direktorius		Stasys Dailydka
Valdybos pirmininkas		Saulius Girdauskas (Susisiekimo ministerija)
Valdybos nariai		Ričardas Čepas* (UAB „RC Holding“) Tomas Karpavičius (Susisiekimo ministerija) Alfonas Macaitis (Susisiekimo ministerija) Algimantas Variakojis* (KŪB „Verslo angelų fondas I“)

*Nepriklausomas narys

AB Lietuvos pašto įmonių grupė

www.post.lt

Universaliųjų, kitų pašto, kurjerių, finansinių ir kitų paslaugų teikimas

Lietuvos paštas valdo dukterines įmones UAB „Lietuvos pašto finansinės paslaugos“, UAB „LP mokėjimų sprendimai“ ir UAB „Baltic Post“ (100 proc.).

- Suteiktų pašto paslaugų kiekis augo 13,3 proc.
- Grupės pardavimo pajamos augo 12 proc.
- EBITDA rodiklis traukėsi 6,7 proc.

Per 2015 metus Lietuvos pašto įmonių grupė suteikė 172 mln. vienetų paslaugų – 5,4 proc. mažiau nei per 2014 metus. Lietuvos pašto suteiktų pašto paslaugų kiekis analizuojamu laikotarpiu didėjo 13,3 proc., nepaisant nežymaus universaliųjų pašto paslaugų apimčių mažėjimo. 2015 metais per Lietuvos pašta gauta ir išsiųsta 58,1 mln. siuntų.

Grupės pardavimo pajamos 2015 metais sudarė 72,2 mln. eurų ir buvo 12 proc. didesnės nei 2014 metais tuo pačiu laikotarpiu. Pašto paslaugų pajamų, kurios sudaro 52,8 proc. visų grupės gaunamų pajamų, gauta 11,4 proc. daugiau dėl didesnių tarptautinio pašto siuntų srautų. Pajamos iš kurjerių paslaugų išaugo 3,8 proc. (iki 5,6 mln. eurų), iš finansinio tarpininkavimo – 4,8 proc. (iki 11,8 mln. eurų), o pajamos iš kitų paslaugų (periodinių leidinių prenumerata, neadresuotosios reklamos paslaugos, mažmeninė ir komisinė prekyba ir kt.) augo 20 proc. (iki 16 mln. eurų). Kitų paslaugų pajamos labiausiai augo papildomos pašto paslaugos už Kinijos bendrovės siuntų vežimą, 6,1 proc. didėjo mažmeninės prekybos pajamos už parduotas prekes.

Grupės veiklos sąnaudos sudarė 73,3 mln. eurų. Palyginti su 2014 metais jos padidėjo 12,6 proc. Didžiausią sąnaudų dalį (51,5 proc.) sudarančios personalo išlaikymo sąnaudos per ataskaitinį laikotarpį buvo 5 proc. didesnės nei 2014 metais tuo pačiu laikotarpiu. Tarptautinio pašto vežimo ir atsiskaitymų su užsienio šalių paštais sąnaudos 2015 metais dėl išaugusių tarptautinių pašto srautų buvo 43,5 proc. didesnės, palyginti su 2014 metais. Kitos sąnaudos buvo 12,6 proc. didesnės nei 2014 metų pabaigoje. Šį pokytį lėmė siuntų vežimo iš Kinijos į Lietuvą sąnaudos; taip pat padidėjusios patalpų nuomos sąnaudos atidarius naująjį Lietuvos pašto logistikos centrą bei mokesčių sąnaudos dėl neleidžiamos PVM atskaitos.

Per 2015 metus Lietuvos pašto grupė patyrė 268 tūkst. eurų grynąjį nuostolį, kai per 2014 metus grupė patyrė 524 tūkst. eurų nuostolį. Grupės EBITDA rodiklis 2015 metų pabaigoje sudarė 2,2 mln. eurų, kai prieš metus šis rodiklis siekė 2,3 mln. eurų.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	64 479	72 247
Veiklos sąnaudos	65 090	73 278
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	765	1 294
Veiklos pelnas (nuostoliai)	154	264
EBITDA	2 323	2 167
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-524	-268
Grynojo pelno marža	-0,8%	-0,4%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	43 137	41 500
Trumpalaikis turtas	45 667	29 067
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	22 787	3 184
Turto iš viso	88 804	70 567
Nuosavas kapitalas	28 074	27 662
Dotacijos, subsidijos	5	13
Įsipareigojimai	60 725	42 891
Finansiniai įsipareigojimai	33 631	11 854
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	88 804	70 567

RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
ROA	-0,7%	-0,3%
ROE	-1,8%	-1,0%
D/E	119,8%	42,9%

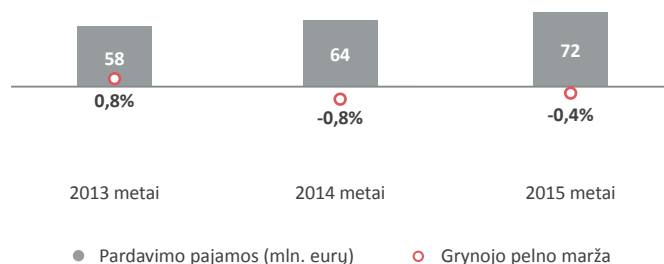
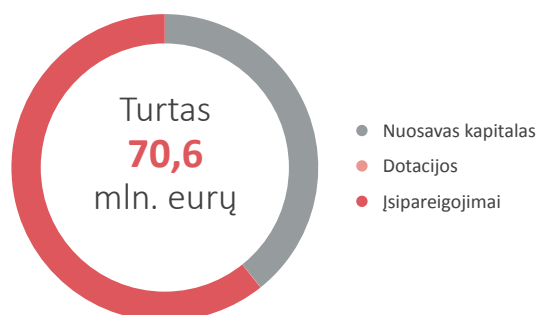
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	187	692

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	6 038	5 766
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	8	8
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 027	3 588

AKCININKAI	
Valstybei priklausanti dalis	100 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Lina Minderienė
Valdybos pirmininkas	Alfonas Macaitis (Susisiekimo ministerija)
Valdybos nariai	Jonas Butautis* („Magnetic MRO AS“) Irma Kirklytė (Susisiekimo ministerija) Janina Laskauskienė (Susisiekimo ministerija) Linas Sasnauskas* (UAB „Carlsen Baltic“)

*Nepriklausomas narys

VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija

www.portofklaipeda.lt

Klaipėdos uosto infrastruktūros valdymas: užmokesčio už naudojimąsi infrastruktūra surinkimas, žemės nuoma, plėtros ir rekonstrukcijos darbų vykdymas

- *Krovinių krova uoste buvo rekordinė ir augo 5,8 proc. dėl sėkmingos skystųjų krovinių krovos*
- *Pajamos augo 9,2 proc., EBITDA – 5,9 proc., normalizuotas grynas pelnas – 4,8 proc.*

Per 2015 metus Klaipėdos uoste perkrauta 38,5 mln. tonų jūrinių krovinių – 5,8 proc. arba 2,1 mln. tonų daugiau nei 2014 metais. Klaipėdos uosto krovos augimą daugiausiai lėmė 28,2 proc. augusi skystųjų krovinių krova ir tai leido pasiekti rekordinius krovos rezultatus.

2015 metais Klaipėdos jūrų uoste buvo užregistruoti 340 446 keleiviai. Palyginti su 2014 metais keleivių skaičius sumažėjo 1,3 proc. arba 4 396 keleiviais.

Klaipėdos uosto direkcijos pardavimo pajamos augo 9,2 proc., iki 54,5 mln. eurų. Rinkliavų pajamos, sudarančios 86 proc. uosto pagrindinės veiklos pajamų, padidėjo 9,9 proc., iki beveik 47 mln. eurų, o pajamos iš žemės nuomos – 4,7 proc., iki 7,3 mln. eurų. Pastarųjų pajamų augimo tendencijai įtakos turi įgyvendinti krantinių rekonstrukcijos, gilinimo prie krantinių bei geležinkelių statybos darbai, kurie lemia nuomos mokesčio tarifo didėjimą. Įmonės veiklos sąnaudos 2015 metais sudarė 28 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais išaugo 15,2 proc. Tipinės veiklos sąnaudų augimui didžiausią įtaką darė 9,5 proc., iki 12,8 mln. eurų, padidėjusios ilgalaikio turto nusidėvėjimo sąnaudos bei net 68,8 proc., iki 3,7 mln. eurų, padidėjusios uosto akvatorijos valymo darbų sąnaudos. Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos kito nežymiai, sumažėjo 2,9 proc. iki 3,4 mln. eurų.

Klaipėdos uosto direkcijos 2015 metų normalizuotas grynas pelnas padidėjo 4,8 proc., iki 24,2 mln. eurų. Pelno augimą lėmė ženklus pajamų augimas, kuris sudarė 4,6 mln. eurų. Uosto direkcijos EBITDA rodiklis taip pat augo. Ataskaitiniu laikotarpiu rodiklis buvo 5,9 proc. didesnis nei 2014 metų pabaigoje. 2015 metų normalizuota grynojo pelno marža siekė 44,4 proc. ir buvo 1,9 procentinio punkto mažesnė nei 2014 metais.

2015 metais įmonės investicijos sudarė 20,5 mln. eurų. Analizuojamu laikotarpiu daugiausia investicinių lėšų buvo skirta akvatorijos gilinimo darbams (29 proc.), krantinių statybai ir rekonstrukcijai (24 proc.) ir privažiavimo kelių rekonstravimui (21 proc.).

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	49 950	54 546
Veiklos sąnaudos	24 288	27 978
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	317	370
Veiklos pelnas (nuostoliai)	25 980	26 938
EBITDA	34 700	36 758
Grynasis pelnas (nuostoliai)	22 662	23 771
Normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai)	23 120	24 229
Normalizuoto grynojo pelno marža	46,3%	44,4%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	495 462	497 768
Trumpalaikis turtas	17 366	29 547
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	7 990	14 142
Turto iš viso	512 828	527 315
Nuosavas kapitalas	433 038	457 785
Dotacijos, subsidijos	53 958	54 891
Įsipareigojimai	25 832	14 639
Finansiniai įsipareigojimai	20 542	11 597
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	512 828	527 315

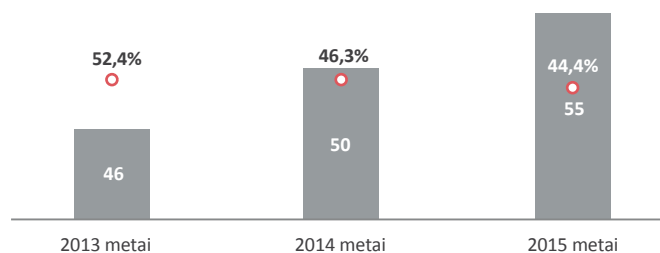
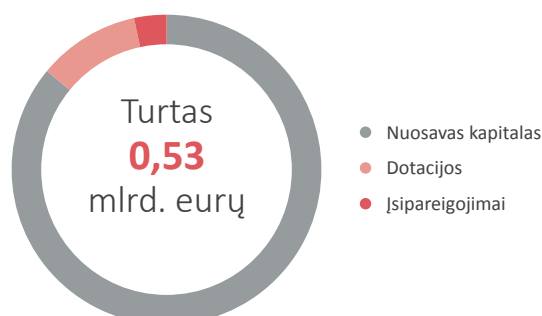
RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	4,5%	4,7%
Normalizuotas ROE	5,5%	5,4%
D/E	4,7%	2,5%

GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	0	0
Turto mokestis	458	458
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	458	458

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	246	243
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	5	5
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 547	3 582

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Arvydas Vaitkus
Valdybos pirmininkas	Tomas Karpavičius (Susisiekimo ministerija)
Valdybos nariai	Saulius Kerza (Susisiekimo ministerija) Andrius Šniuolis (Susisiekimo ministerija) Normantas Marius Dvareckas* (UAB Adventum) Nerijus Udrėnas* (Energy and Infrastructure Baltic)

*Nepriklausomas narys

● Pardavimo pajamos (mln. eurų) ○ Normalizuoto grynojo pelno marža

VĮ Lietuvos oro uostai

www.ltou.lt

Oro uostų eksploatavimas, patalpų ir automobilių aikštelių nuoma, reklama

- Aptarnautų keleivių skaičius pasiekė 4,2 mln.
- Pardavimo pajamos didėjo 11,9 proc.
- EBITDA rodiklis išaugo 16,1 proc.

Per 2015 metus Lietuvos oro uostai aptarnavo 4,2 mln. keleivių – 11,3 proc. daugiau nei per 2014 metus. Daugiausiai – 13,4 proc., iki 3,3 mln. padidėjo Vilniaus oro uoste aptarnautų keleivių skaičius. Palangoje keleivių skaičius augo 9,4 proc., o Kaune – 3,2 proc. 2015 metais Lietuvos oro uostuose aptarnauta 50 tūkst. skrydžių, 5,7 proc. daugiau nei per 2014 metus.

Lietuvos oro uostų pardavimo pajamos per ataskaitinį laikotarpį siekė 24,5 mln. eurų ir buvo 11,9 proc. didesnės nei 2014 metais. Aviacinės veiklos pajamos išaugo 9,9 proc., iki 15,3 mln. eurų. Aviacinių pajamų augimą lėmė padidėjęs aptarnautų keleivių bei orlaivių skaičius. Lietuvos oro uostų neaviacinės pajamos didėjo 15,4 proc., iki 9,2 mln. eurų. Įmonės veiklos sąnaudos per 2015 metus padidėjo 7,2 proc. ir siekė 22 mln. eurų. Sąnaudų pokytį labiausiai paveikė ilgalaikio turto priežiūros, remonto ir komunalinės sąnaudos, kurios padidėjo 26,7 proc. iki 4,4 mln. eurų.

Įmonės EBITDA rodiklis išaugo 16,1 proc. ir 2015 metų pabaigoje sudarė 8,3 mln. eurų. Palyginti su 2014 metais Lietuvos oro uostų normalizuotas grynasis pelnas išaugo net 71,9 proc. iki 2,4 mln. eurų, o normalizuoto grynojo pelno marža pasiekė 9,9 proc., ir buvo 3,5 procentinio punkto didesnė nei 2014 metais.

2015 metais įmonė atliko investicijų už 7 771 tūkst. eurų. 61 proc. investicijų buvo įvykdyta įmonės lėšomis, 35 proc. Europos Sąjungos lėšomis ir 4 proc. biudžeto lėšomis. 71 proc. visų investicijų buvo skirta pastatams ir statiniams – jų modernizavimui, plėtrai bei įsigijimui.

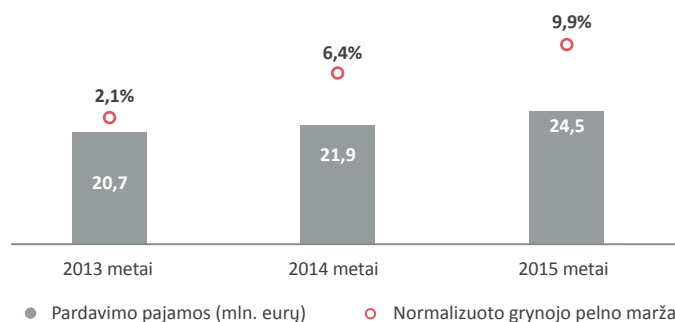
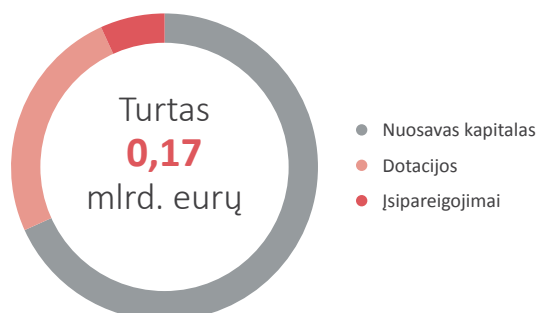
LIETUVOS ORO UOSTAI

VNO KUN PLQ

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	21 885	24 499
Pagrindinės veiklos sąnaudos	20 500	21 971
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	29	18
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 414	2 547
EBITDA	7 131	8 275
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 214	2 113
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	1 410	2 424
Normalizuoto grynojo pelno marža	6,4%	9,9%
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	153 835	151 922
Trumpalaikis turtas	11 741	14 012
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	8 203	10 122
Turto iš viso	165 575	165 935
Nuosavas kapitalas	110 748	113 248
Dotacijos, subsidijos	43 575	41 434
Įsipareigojimai	11 252	11 253
Finansiniai įsipareigojimai	7 014	5 147
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	165 575	165 935
RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	0,8%	1,5%
Normalizuotas ROE	1,3%	2,2%
D/E	6,3%	4,5%
GRAŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	0	1 056
Turto mokestis	230	366
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	230	1 422
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	532	577
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	8	10
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	2 701	3 617

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Gediminas Almantas
Valdybos pirmininkas	Arijandas Šliupas (Susisiekimo ministerija)
Valdybos nariai	Tomas Krakauskas* (UAB „INVL Asset Management“) Nerijus Pačėsa* (Nepriklausomas ekspertas) Janina Laskauskienė (Susisiekimo ministerija) Vilius Veitas (Susisiekimo ministerija)

*Nepriklausomas narys

AB Lietuvos radijo ir televizijos centras

www.telecentras.lt

Radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugų teikimas, transliuotojų ir telekomunikacijos sistemų operatorių įrangos bendrovės objektuose talpinimas, telefonijos, belaidžio, mobiliojo interneto, duomenų perdavimo paslaugų teikimas

- Didėjo pajamos ir veiklos sąnaudos, savikaina mažėjo
- Telecentro grynas pelnas augo 138 proc.

2015 metais įmonės pardavimo pajamos buvo 1,5 proc. didesnės nei 2014 metais ir siekė 18,8 mln. eurų. Tipinės veiklos pajamos, kurios sudaro 98,3 proc. visų pajamų, augo 1,5 proc. Didėjo bendrovės pajamos iš radijo siuntimo ir perdavimo bei prieigos paslaugų, taip pat iš netelekomunikacinės veiklos, ekskursijų į TV bokštą ir svečių maitinimo paslaugų pajamos augo 32 proc. 2015 metais bendrovės kitos veiklos pajamos padidėjo 58,5 proc. lyginant su 2014 metais. Pajamos išaugo dėl parduoto nekilnojamojo turto, didesnių negyvenamų patalpų nuomos pajamų bei kitų vienkartinį pajamų.

2015 metais įmonės veiklos sąnaudos padidėjo 15,5 proc., iki 5,2 mln. eurų. Šį veiklos sąnaudų pokytį nulėmė išorinių paslaugų įsigijimas, padidėjusios reklamos, informacinių sistemų aptarnavimo ir įrangos bei personalo išlaikymo sąnaudos.

Išaugus pajamoms ir sumažėjus savikainai, bei gavus papildomų pajamų iš vienkartinį sandorių įmonė per 2015 metus uždirbo 171 tūkst. eurų grynojo pelno. Atitinkamu laikotarpiu 2014 metais įmonės grynas pelnas siekė 72 tūkst. eurų.

Bendrovės EBITDA rodiklis 2015 metų pabaigoje siekė 5,4 mln. eurų ir buvo 2 proc. mažesnis nei 2014 metais tuo pačiu laikotarpiu. EBITDA marža ataskaitiniu laikotarpiu traukėsi 1 procentiniu punktu ir siekė 28,7 proc.

Bendrovės pirkėjų įsiskolinimas ataskaitinio laikotarpio dienai siekė 3 mln. eurų. Per paskutinį metų ketvirtį Bendrovės pirkėjų skolos sumažėjo 1 mln. eurų, dėl ankščiau termino grąžinto VŠĮ „Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija“ įsiskolinimo Lietuvos radijo ir televizijos centrui.

Per 2015 metus įmonė investavo 4,2 mln. eurų. Per ketvirtąjį metų ketvirtį Bendrovės investicijos siekė 2,6 mln. eurų. Didžiausia investicijų dalis (apie 2 mln. eurų) buvo skirta esamo tinklo plėtrai bei atnaujinimui. 2015 metais įmonė investavo atsižvelgdama į rinkos dalyvių poreikius bei pagal realius užsakymus.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	18 550	18 825
Pardavimo savikaina	13 974	13 740
Bendras pelnas (nuostoliai)	4 576	5 084
Veiklos sąnaudos	4 505	5 204
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	-86	193
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-16	74
EBITDA	5 510	5 399
Grynas pelnas (nuostoliai)	72	171
Grynojo pelno marža	0,4%	0,9%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	30 580	28 011
Trumpalaikis turtas	7 271	12 730
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3 102	7 962
Turto iš viso	37 851	40 741
Nuosavas kapitalas	31 353	31 559
Dotacijos, subsidijos	16	0
Įsipareigojimai	6 481	9 182
Finansiniai įsipareigojimai	4 224	187
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	37 851	40 741

RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
ROA	0,2%	0,4%
ROE	0,2%	0,5%
D/E	13,5%	0,6%

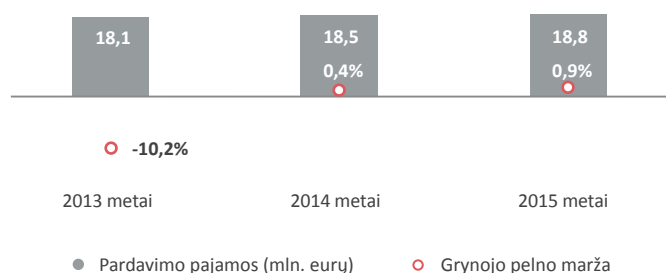
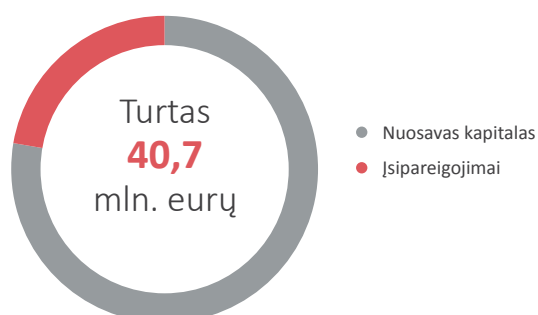
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	0	0

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	352	359
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	6	6
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 438	3 195

AKCININKAI	
Valstybei priklausanti dalis	100 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Remigijus Šeris
Valdybos pirmininkas	Arijandas Šliupas (Susisiekimo ministerija)
Valdybos nariai	Giedrius Martusevičius* (UAB „Probiosanus“) Janina Laskauskienė (Susisiekimo ministerija) Arūnas Šikšta* (UAB Financial Management Group) Viktorija Trimbel* („Quantum Capital“)

*Nepriklausomas narys

Kelių priežiūros įmonės

www.lakd.lt

Valstybinių kelių priežiūra ir remontas, įvairių kelių, gatvių, aikščių statyba ir remontas, aplinkos tvarkymo darbai, rangovinė veikla

LIETUVOS AUTOMOBILIŲ
KELIŲ DIREKCIJA

- Lietuvos keliuose mažėjo eismo įvykių, sužeistųjų bei žuvusiųjų skaičiai
- Įmonių pardavimo pajamos išaugo 6,3 proc.
- Normalizuoto grynojo pelno uždirbta 29,4 proc. daugiau

Lietuvos keliuose ir gatvėse per 2015 metus įvyko 3 161 eismo įvykis, tai 2,9 proc. mažiau nei 2014 metais. Per 2015 metų dvyliką mėnesių eismo įvykiuose buvo sužeisti 3 777 žmonės – 8 žmonėmis mažiau nei 2014 metais. Tuo tarpu per 2015 metus žuvo 241 žmogus – tai beveik 10 proc. mažiau nei praėjusiais metais.

Kelių priežiūros įmonių pardavimo pajamos 2015 metais augo 6,3 proc. ir sudarė 82,7 mln. eurų. Labiausiai (1,6 mln. eurų, iki 12,6 mln. eurų) augo VĮ „Šiaulių regiono keliai“ pardavimo pajamos, daugiausiai dėl kelių priežiūros (pagrindinė veikla) ir kelių remonto (rangovinė veikla) pajamų augimo. Taip pat santykinai reikšmingas pajamų padidėjimas užfiksuotas Kauno ir Utenos kelių priežiūros įmonėse, kuriose pajamos augo atitinkamai 16,1 proc. ir 11 proc. Pajamos per ataskaitinį laikotarpį mažėjo Alytaus, Panevėžio ir Vilniaus regionų kelių įmonėse.

Kelių priežiūros įmonių pardavimo savikaina 2015 metų pabaigoje sudarė 73,7 mln. eurų ir buvo 4,7 proc. didesnė nei 2014 metais. Dėl padidėjusio užsakymų skaičiaus pardavimų savikaina labiausiai augo Kauno ir Šiaulių regionų kelių įmonėse, augimas sudarė atitinkamai 12,7 proc. ir 12,1 proc.

Kelių priežiūros įmonės per 2015 metus kartu uždirbo 3,9 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno, tai 29,4 proc. daugiau nei prieš metus. Normalizuotas grynas pelnas nagrinėjamu laikotarpiu labiausiai išaugo Kauno regiono kelių (300 tūkst. eurų) ir Šiaulių regiono kelių (274 tūkst. eurų) įmonėse. Tuo tarpu normalizuotas grynas pelnas daugiausiai smuko Marijampolės regiono kelių įmonėje – sumažėjo 42 tūkst. eurų arba 18,9 proc.

Per 2015 metus kelių priežiūros įmonės grynojo pelno uždirbo 80,8 proc. daugiau nei per tą patį laikotarpį 2014 metais dėl to, kad pajamos augo labiau nei sąnaudos.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	77 802	82 676
Pardavimo savikaina	70 282	73 611
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	7 520	9 065
Veiklos sąnaudos	6 883	7 339
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	647	682
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 284	2 408
EBITDA	10 983	12 334
Grynasis pelnas (nuostoliai)	1 094	1 978
Normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai)	3 007	3 892
Normalizuoto grynojo pelno marža	3,9%	4,7%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ) ¹	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	97 154	98 053
Trumpalaikis turtas	27 158	29 057
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	13 895	17 568
Turto iš viso	124 311	127 111
Nuosavas kapitalas	118 701	120 226
Dotacijos, subsidijos	0	0
Įsipareigojimai	5 611	6 885
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	124 311	127 111
RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	2,4%	3,1%
Normalizuotas ROE	2,5%	3,3%
D/E	0,0%	0,0%

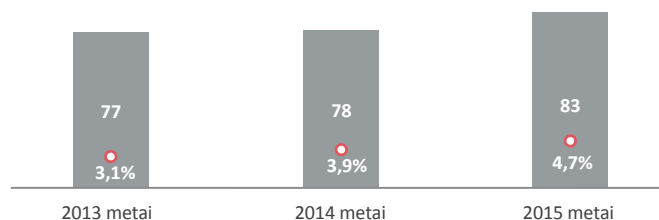
GRAŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	451	962
Turto mokestis	2 251	2 251
Įmoky ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	2 702	3 213

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	2 683	2 684
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	47	45
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	2 634	2 584

VADOVYBĖ

„Automagistralė“	Vladislovas Molis
„Alytaus regiono keliai“	Bronius Vaičiulionis
„Kauno regiono keliai“	Vidmantas Lissauskas
„Klaipėdos regiono keliai“	Petras Kaučikas
„Marijampolės regiono keliai“	Juozas Litvinas
„Panevėžio regiono keliai“	Rolandas Žagaras
„Šiaulių regiono keliai“	Piotras Bakanovas
„Tauragės regiono keliai“	Stasys Būrė
„Telšių regiono keliai“	Romualdas Kačerauskas
„Utenos regiono keliai“	Edmantas Šakalys
„Vilniaus regiono keliai“	Petras Džervus

1 – Eliminavus kelių apskaitinę vertę ir trumpalaikius įsipareigojimus dėl turto vertės padidėjimo, apskaitytus 2012 metų pabaigoje perdavus kelių priežiūros įmones Lietuvos automobilių kelių direkcijai

• Pardavimo pajamos (mln. eurų) ○ Normalizuoto grynojo pelno marža

AB „Klaipėdos nafta“

www.oil.lt

Lietuvos energetikos sektoriaus Bendrovė, valdanti naftos bei SGD krovos terminalus Klaipėdoje, vystanti mažos apimties SGD veiklas bei teikianti ilgalaikio naftos produktų saugojimo paslaugas Subačiuje (Kupiškio raj.) esančioje kuro bazėje

- Naftos produktų krova išaugo 15,6 proc.
- Grynas pelnas išaugo 2,4 karto iki 22 mln. eurų
- Nuosavo kapitalo grąža išaugo iki 11,9 proc.

Naftos produktų krova per 2015 metus išaugo 15,6 proc. ir sudarė 6 461 tūkst. tonų. Naftos krovos augimui teigiamos įtakos turėjo pagerėjusios makroekonominės sąlygos, dėl ko AB „Orlen Lietuva“ padidino naftos produktų gamybą ir Bendrovės terminale perkrovė 17,9 proc. daugiau naftos produktų nei praėjusiais metais. Taip pat krovos apimtis didino 3,9 proc. išaugęs tranzitinių krovinių srautas iš Baltarusijos ir Rusijos gamyklų, kuris 2015 metų pabaigoje sudarė 2 028 tūkst. tonų.

SGD terminalas, 2014 metų lapkričio 27 dieną pradėjęs išdujinimo veiklą, per 2015 metus išdujino 4,6 mln. MWh gamtinių dujų.

Pradėta SGD terminalo eksploatacija bei išaugusios krovos apimtys lėmė beveik 2,8 karto didesnes Bendrovės pardavimo pajamas nei 2014 metais. 2015 metais buvo gauta 109,7 mln. eurų pardavimo pajamų, iš kurių net 69,9 mln. eurų sudarė SGD terminalo veiklos pajamos, 37,3 mln. eurų – naftos produktų perkrovimo paslaugos pajamos, 2,5 mln. eurų – Subačiaus kuro bazės pardavimų pajamos. Tuo tarpu 2015 metais pardavimų savikaina lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus išaugo 3 kartus iki 80,6 mln. eurų. Pardavimų savikainos dydį pagrindė lėmė plaukiojančios saugyklos nuomos ir susijusios išlaidos, kurios 2015 metų pabaigoje sudarė 50,4 mln. eurų, 46,0 mln. eurų daugiau nei 2014 metais.

Bendrovė 2015 metais uždirbo 22 mln. eurų grynojo pelno, t. y. 2,4 karto daugiau nei 2014 metais. 2015 metų pabaigoje EBITDA sudarė 37,1 mln. eurų, 2,2 karto daugiau nei 2014 metais.

Bendrovės trumpalaikis turtas išaugo 79,6 proc. ir siekė 58,7 mln. eurų. Didžiausią įtaką tam turėjo 2,7 karto išaugusios gautinos sumos (nuo 10,5 mln. eurų iki 28,7 mln. eurų) dėl padidėjusių SGD terminalo gautinų sumų.

Paskutinių 12 mėnesių nuosavo kapitalo grąža, lyginant su 2014 metų pabaiga, išaugo nuo 5,4 proc. iki 11,9 proc.

Už 2015 metus įmonės akcininkai paskyrė 17,6 mln. eurų dividendams, 17,5 mln. eurų daugiau nei buvo paskirta už 2014 metus, kuomet paskirtų dividendų suma sudarė 93 tūkst. eurų.

KLAIPĖDOS NAFTA
AKCINĖ BENDROVĖ

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	39 775	109 702
Pardavimo savikaina	26 625	80 579
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	13 150	29 123
Veiklos sąnaudos	3 886	4 823
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	89	286
Veiklos pelnas (nuostoliai)	9 353	24 586
EBITDA	16 628	37 136
Grynas pelnas (nuostoliai)	9 257	22 036
Grynojo pelno marža	23,3%	20,1%

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	189 231	180 074
Trumpalaikis turtas	32 687	58 713
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10 902	23 788
Turto iš viso	221 918	238 787
Nuosavas kapitalas	174 715	196 804
Dotacijos, subsidijos	0	209
Įsipareigojimai	47 203	41 774
Finansiniai įsipareigojimai	29 887	29 737
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	221 918	238 787

RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
ROA	4,4%	9,6%
ROE	5,4%	11,9%
D/E	17,1%	15,1%

GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	93	17 629

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	374	367
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	34	36
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	3 423	3 513

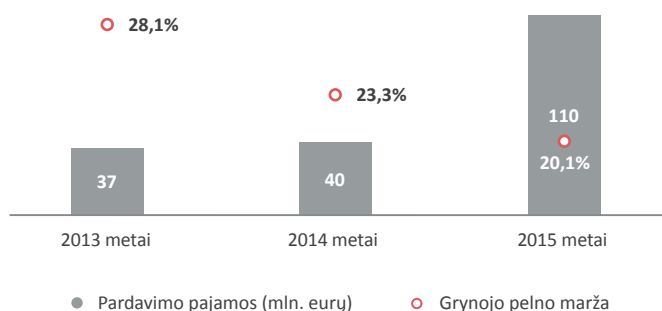
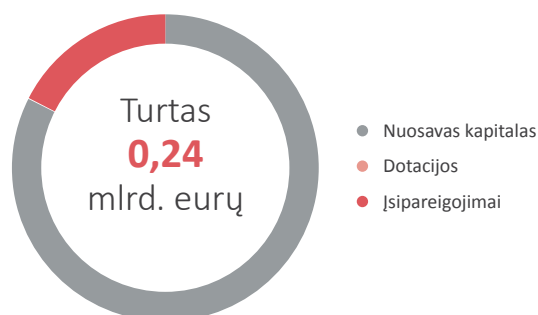
AKCININKAI

Valstybei priklausanti dalis	72,3 proc.
UAB koncernas „Achemos grupė“	10,2 proc.
Kiti akcininkai	17,5 proc.

VADOVYBĖ

Generalinis direktorius	Mantas Bartuška
Valdybos pirmininkas	nepaskirtas
Valdybos nariai	Rytis Ambrazevičius* (Baltic Institute of Corporate Governance) Mantas Bartuška (AB „Klaipėdos nafta“ generalinis direktorius) Dainius Bražiūnas (Energetikos ministerija) Mindaugas Jusius* (AB „Swedbank Life Insurance“)
Stebėtojų tarybos nariai	Eimantas Kiudulas* (UAB „Klaipėdos LEZ valdymo bendrovė“) Agnė Amelija Petravičienė (Energetikos ministerija) Romas Švedas* (MB „Romas Švedas ir partneriai“)

*Nepriklausomas narys

„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė

www.le.lt

Elektros ir šilumos energijos gamyba, tiekimas, elektros energijos ir gamtinių dujų prekyba bei skirstymas, taip pat elektros energetikos ūkio aptarnavimas, plėtra ir kitos veiklos

Grupę sudaro „Lietuvos energijos gamyba“, AB (valdoma akcijų dalis – 96,13 proc.), AB „Energtijos skirstymo operatorius“ (94,98 proc.), UAB „NT Valdosa“ (100 proc.), UAB LITGAS (66,67 proc.), UAB „Lietuvos dujų tiekimas“ (100 proc.), UAB „Verslo aptarnavimo centras“ (97 proc.), UAB „Duomenų logistikos centras“ (79,64 proc.), UAB „Technologijų ir inovacijų centras“ (97,8 proc.), UAB „VAE SPB“ (100 proc.), VšĮ Energetikų mokymo centras (100 proc.), UAB Energetikos paslaugų ir rangos organizacija (100 proc.), Energtijos tiekimas UAB (100 proc.), Lietuvos energijos paramos fondas (100 proc.), UAB Kauno kogeneracinė jėgainė (100 proc.), UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė (100 proc.), UAB Elektroninių mokymų agentūra (100 proc.), UAB Energtijos sprendimų centras (100 proc.), UAB „EURAKRAS“ (75 proc.), HOB OU (100 proc.), Tuulueenergtija OU (100 proc.), per Energtijos tiekimas UAB – Geton Energy OU ir Geton Energy SIA (100 proc.).

- Augo elektros vartojimas šalyje, pagamintos ir paskirstytos elektros energijos kiekiai
- Uždirbta 127,9 mln. eurų normalizuoto grynojo pelno

2015 metais išaugo elektros suvartojimas. Palyginus su 2014 metais, Grupės pagamintas ir paskirstytas elektros energijos kiekis buvo atitinkamai 9,3 proc. ir 1,6 proc. didesnis. Grupė pagamino 2,01 TWh, o paskirstė 8,53 TWh elektros energijos. **Gamtinių dujų vartojimas sumažėjo.** 2015 metais paskirstytas dujų kiekis sudarė 6,83 TWh, 12,2 proc. mažiau nei prieš metus. Pradėjus veikti SGD terminalui, 77,6 proc., iki 14,76 TWh išaugo Grupės parduotas gamtinių dujų kiekis.

Pardavimo pajamos 2015 metais buvo 12,7 proc. didesnės nei tuo pačiu laikotarpiu 2014 metais ir sudarė 1 095,8 mln. eurų. Pajamų augimą lėmė pajamos, gautos už dujų paskirstymą ir pardavimą, kurios Grupėje apskaitomos nuo 2014 metų birželio mėnesio, kuomet buvo įsigytas „Lietuvos dujų“ kontrolinis akcijų paketas. Nevertinant „Lietuvos dujų“ pajamų, Grupės pajamos dėl mažesnės elektros energijos ir elektros energijos persiuntimo kainos sumažėjo 2,8 proc., arba 22,1 mln. eurų.

Grupės pardavimų savikaina išaugo 26,4 proc. iki 774 mln. eurų. Eliminavus dujų paskirstymo ir pardavimo veiklų įtaką, Grupės elektros ar susijusių paslaugų pirkimo savikaina padidėjo 2,7 proc. iki 398,3 mln. eurų.

Įprastos veiklos EBITDA per 2015 metus padidėjo 4,2 proc. lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus. Apskaičiuojant įprastos veiklos Grupės EBITDA, eliminuota neigiama 50 mln. eurų dujų kainos nuolaidos taikytinos buitiniams ir nebutiniams vartotojams 2015 metais įtaka ir neigiama 8,3 mln. eurų ankstesnių laikotarpių sąnaudų priskyrimo šio laikotarpio rezultatams įtaka. Taip pat eliminuotas teigiamas suskystintų dujų 4 mln. eurų prekybos rezultatas, kuriuo bus mažinami Grupės ateities veiklos rezultatai.

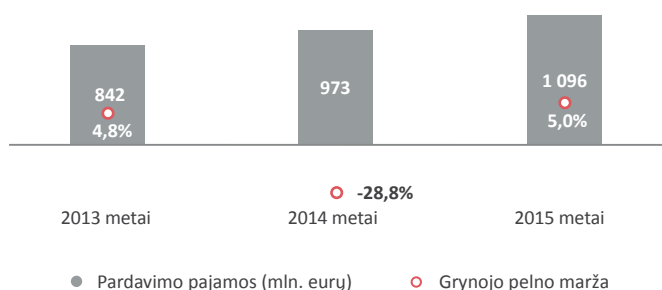
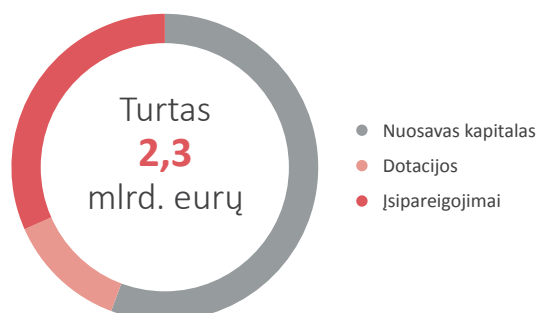
2015 metais Grupė uždirbo 55,3 mln. eurų, nors 2014 metais buvo patirti 280 mln. eurų nuostoliai. Tačiau Grupės normalizuotas grynas pelnas už ataskaitinį laikotarpį, nevertinant vienkartinį veiksmų, siekė 127,9 mln. eurų – 8,2 proc. daugiau nei 2014 metų pabaigoje.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	972 689	1 095 766
Pardavimo savikaina	612 380	774 001
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	360 309	321 765
Veiklos sąnaudos	751 220	256 672
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-390 911	65 093
EBITDA	216 915	226 010
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-279 961	55 296
Grynojo pelno marža	-28,8%	5,0%
Mažumai tenkanti grynojo pelno (nuostolių) dalis	-18 532	6 080
Normalizuotas grynas pelnas (nuostolis)	118 157	127 870
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	1 935 232	1 955 377
Trumpalaikis turtas	433 944	383 853
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	211 019	164 341
Turto iš viso	2 369 176	2 339 230
Nuosavas kapitalas	1 308 889	1 304 485
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	48 830	50 445
Dotacijos, subsidijos	304 449	296 437
Įsipareigojimai	755 838	738 308
Finansiniai įsipareigojimai	391 565	420 688
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	2 369 176	2 339 230
RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	4,6%	5,4%
Normalizuotas ROE	7,7%	9,8%
D/E	29,9%	32,4%

GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	52 697	85 991
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	5 602	5 379
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	77	71
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	3 861	4 165

AKCININKAI	
Valstybei priklausanti dalis	100 proc.
VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Dalius Misiūnas
Valdybos pirmininkas	Dalius Misiūnas (Generalinis direktorius)
Valdybos nariai	Dominykas Tučkus (Gamybos ir paslaugų direktorius) Ilona Daugėlaitė (Organizacinio vystymo direktorė) Darius Kašauskas (Finansų ir išdo direktorius) Mindaugas Keizeris (Strategijos ir plėtros direktorius)
Stebėtojų tarybos nariai	Rokas Baliukovas (Energtikos ministerija) Antanas Danys* (VšĮ „Lietuvos Junior Achievement“) Tomas Garasimavičius (Vyriausybės kanceliarija) Šarūnas Kliokys* (UAB „Avestis“) Virginijus Lepeška* (UAB „Organizacijų vystymo centras“) Rasa Noreikienė (Ūkio ministerija) Aloyzas Vitkauskas (Finansų ministerija)

*Nepriklausomas narys

„Lietuvos energijos gamyba“, AB

www.gamyba.le.lt

Elektros energijos bei šilumos energijos gamyba ir tiekimas bei prekybos elektros energija veikla

Bendrovė valdo Elektrėnų kompleksą su rezervine elektrine ir kombinuoto ciklo bloku, Kauno A. Brazausko hidroelektrinę bei Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę.

- Elektros energijos pagaminta 9,3 proc. daugiau. Plėtėsi prekyba išvestinėmis finansinėmis priemonėmis
- Bendrovės EBITDA sumažėjo 21,5 proc.; normalizuotas grynas pelnas – 30,3 proc.

Per 2015 metus parduota 8,9 proc. mažiau elektros energijos nei tuo pačiu metu 2014 metais. Per 2015 metus Bendrovė pardavė 2,2 TWh elektros energijos, iš jų Bendrovės valdomose elektrinėse pagaminta elektros energija sudarė 2 TWh. 2015 metais visose Bendrovės elektrinėse bendrai pagamintas elektros energijos kiekis išaugo 9,3 proc. Didžiausia dalimi augimą lėmė išaugusi remtinis elektros energijos gamyba Elektrėnų komplekse. Tuo tarpu biržoje ir nepriklausomiems tiekėjams parduota 24,7 proc. mažiau elektros energijos. Pagrindinė šį sumažėjimą lėmusi priežastis yra tai, kad vis didesnę Bendrovės prekybos elektros energija portfelio dalį sudaro nebe prekyba fizine elektra, o prekyba išvestinėmis finansinėmis priemonėmis (daugiausia – kainų skirtumo kontraktais).

2015 metais Bendrovė gavo 8,1 proc. mažiau pajamų nei prieš metus, t. y. 214,4 mln. eurų. Analizuojamu laikotarpiu „Lietuvos energijos gamyba“ uždirbo 203,1 mln. eurų pardavimo pajamų – 12,1 proc. mažiau nei 2014 metais. Tą labiausiai lėmė VKEKK priimti sprendimai dėl Bendrovės 2010–2012 metų veiklos patikrinimo rezultatų bei Bendrovės pripažinimo turinčia didelę įtaką elektros energijos gamybos rinkoje. Vadovaujantis šiais sprendimais Bendrovei 2015 metams buvo nustatytos sumažintos reguliuojamos kainos.

Bendrovės EBITDA 2015 metais sumažėjo 21,5 proc. ir sudarė 50,3 mln. eurų, o Bendrovės grynas rezultatas buvo –231 tūkst. eurų. Įmonės pelningumo rodiklių sumažėjimui didelę įtaką padarė vadovaujantis Bendrovės auditoriaus rekomendacijomis finansinėse ataskaitose įvertinti anksčiau minėti VKEKK sprendimai. Normalizuotas įmonės grynas pelnas 2015 metų pabaigoje siekė 29,9 mln. eurų, 30,3 proc. mažiau lyginant su 2014 metais, kai šis rodiklis siekė 42,9 mln. eurų. Normalizuojant 2015 metų įmonės grynąjį pelną buvo eliminuota „Lietuvos energijos gamybos“ turto vertės sumažėjimo įtaka grynajam rezultatui.

2015 metų kovo 31 d. valdybos sprendimu Bendrovė pardavė visų jos valdomų UAB „Kauno energetikos remontas“ ir Energijos tiekimas UAB akcijas savo patrunuojančiai bendrovei „Lietuvos energija“, UAB, o 2015 metų balandžio 27 dieną Bendrovė sudarė pirkimo – pardavimo sutartį su „Lietuvos energija“, UAB, ir pardavė visas Bendrovės valdomas (1 232 897 vnt.) paprastąsias vardines NT Valdos, UAB akcijas.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pajamos	233 200	214 395
Pagrindinės veiklos sąnaudos	193 834	208 634
Veiklos pelnas (nuostoliai)	39 366	5 761
EBITDA	64 023	50 272
Grynasis pelnas (nuostoliai)	33 407	-231
Grynojo pelno marža	14,3%	-0,1%
Normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai)	42 915	29 896
BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	794 244	703 816
Trumpalaikis turtas	120 393	129 658
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	75 750	66 176
Turto iš viso	914 637	833 474
Nuosavas kapitalas	367 278	342 900
Dotacijos, subsidijos	297 204	280 343
Įsipareigojimai	250 155	210 231
Finansiniai įsipareigojimai	162 886	145 674
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	914 637	833 474
RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	4,6%	3,4%
Normalizuotas ROE	11,2%	8,4%
D/E	44,3%	42,5%

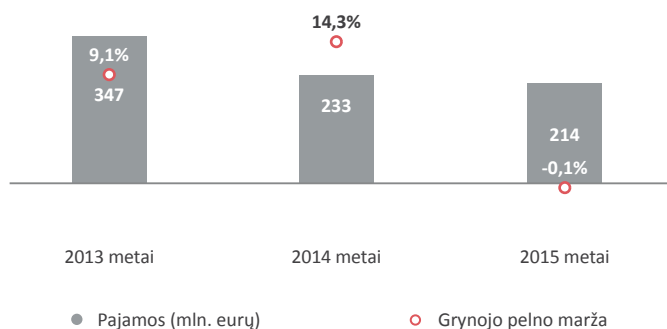
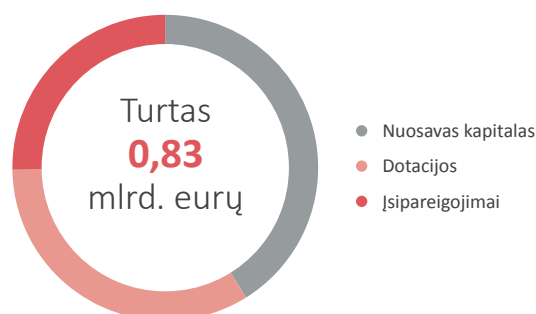
GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	41 952	2 667

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	474	429
Vadovujančių darbuotojų skaičius	5	5
Vidutinis vieno vadovujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	4 129	4 809

AKCININKAI	
„Lietuvos energija“, UAB (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)	96,1 proc.
Kiti akcininkai	3,9 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Eglė Čiužaitė
Valdybos pirmininkas	Eglė Čiužaitė (Generalinė direktorė)
Valdybos nariai	Adomas Birulis (Verslo vystymo departamento direktorius) Darius Kucinas (Gamybos departamento direktorius) Mindaugas Kvekšas (Finansų ir administravimo departamento direktorius)
Stebėtojų tarybos nariai	Dominykas Tučkus („Lietuvos energija“, UAB) Mindaugas Keizeris („Lietuvos energija“, UAB) Pranas Vilkas*

*Nepriklausomas narys

AB LESTO

www.lesto.lt www.eso.lt

Elektros energijos persiuntimas ir tiekimas vartotojams skirstymo tinklais, naujų vartotojų elektros įrenginių prijungimas, skirstomųjų tinklų eksploatavimas, priežiūra, valdymas ir plėtojimas

- *Pardavimo pajamos sumažėjo 10,6 proc.*
- *Grynojo pelno marža pasiekė 12,5 proc.*
- *Normalizuota nuosavo kapitalo grąža padidėjo iki 17,5 proc.*

Per 2015 metus parduotos elektros energijos kiekis sumažėjo 3,1 proc. ir sudarė 3,1 TWh. Tuo tarpu vidutinės ir žemos įtampos laidais paskirstyta 1,6 proc. daugiau (viso 8,5 TWh) elektros nei per tą patį laikotarpį prieš metus

Supaprastinus elektros įvedimo naujiems vartotojams procedūras, per 2015 metų dvyliką mėnesių prijungta 28 504 naujų vartotojų, tai 7,8 proc. daugiau nei prieš metus. Naujų vartotojų prijungimo ir susijusių paslaugų pardavimo pajamos sudaro 3 proc. visų LESTO pardavimo pajamų.

2015 metų LESTO pardavimo pajamos sumažėjo 10,6 proc. iki 581,8 mln. eurų. Tam daugiausiai įtakos turėjo nuo šių metų pradžios sumažėjusios elektros energijos kainos. Didžiąsą dalį LESTO pajamų - 66 proc. sudaro persiuntimo pajamos.

LESTO patiriamos sąnaudos lyginant su 2014 metų sąnaudomis, kuriose eliminuoti 219,9 mln. eurų turto perkainojimo nuostoliai, sumažėjo 20,5 proc., iki 494,9 mln. eurų. Sąnaudų sumažėjimą daugiausiai lėmė 14,8 proc. sumažėjusios elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos, kurios sudaro net 75,5 proc. visų LESTO sąnaudų. Didelę įtaką sąnaudoms turėjo ir 2,8 karto sumažėjusios nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos (iki 34,8 mln. eurų), dėl 2014 metų pabaigoje perkainoto turto. Ženklus sąnaudų mažėjimas lėmė tai, kad Bendrovė 2015 metais uždirbo 72,5 mln. eurų grynojo pelno, o grynojo pelno marža pasiekė 12,5 proc.

Normalizuota nuosavo kapitalo grąža (eliminavus 2014 metų pabaigos turto perkainojimo įtaką) 2015 metais sudarė 17,5 proc., tai net 13,9 procentiniais punktais daugiau nei 2014 metų pabaigoje.

2015 metais LESTO bendrovės investicijos į tinklo atnaujinimą ir modernizavimą siekė 117,6 mln. eurų, t. y. 15,9 proc. daugiau nei atitinkamu metu 2014 metais. Tokiu būdu siekiama, kad tinklas taptų saugus, patikimas ir išmaniai valdomas. Tai taip pat kuria prielaidas ateityje pasiekti mažesnes priežiūros ir remonto sąnaudas.

2016 metų sausio 1 d. Bendrovė buvo reorganizuota sujungiant AB LESTO ir AB „Lietuvos dujos“ bei įkuriant AB „Energijos skirstymo operatorius“.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	650 710	581 783
Pagrindinės veiklos sąnaudos	842 446	494 886
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-191 736	86 897
EBITDA	128 889	124 830
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-164 601	72 547
Grynojo pelno marža	-25,3%	12,5%
Normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai)	22 354	72 547

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	748 064	776 334
Trumpalaikis turtas	68 187	105 169
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	4 109	19 027
Turto iš viso	816 251	881 503
Nuosavas kapitalas	394 120	433 075
Dotacijos, subsidijos	8 983	17 146
Įsipareigojimai	413 148	431 282
Finansiniai įsipareigojimai	222 078	246 980
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	816 251	881 503

RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	2,0% ¹	8,5%
Normalizuotas ROE	3,3% ¹	17,5%
D/E	56,3%	57,0%

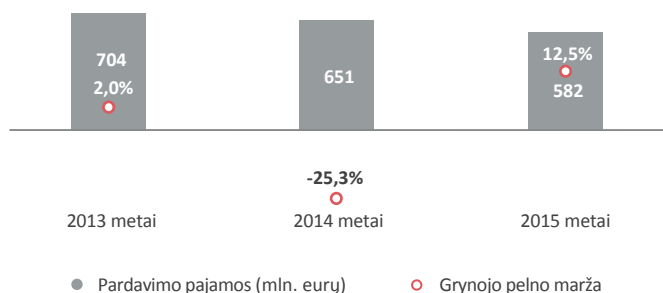
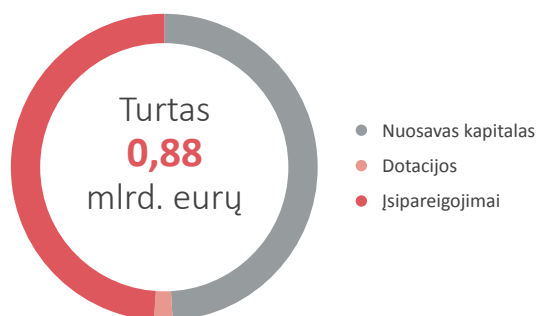
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	31 319	21 742 ²

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	2 229	2 178
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	7	6
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	4 560	6 206

AKCININKAI	
„Lietuvos energija“, UAB (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)	94,4 proc.
Kiti akcininkai	5,6 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Aidas Ignatavičius
Valdybos pirmininkas	Aidas Ignatavičius (Generalinis direktorius)
Valdybos nariai	Andrius Bendikas (Finansų ir administravimo tarnybos direktorius) Sergejus Ignatjevas (Kliento aptarnavimo tarnybos direktorius) Virgilijus Žukauskas (Elektros tinklo tarnybos direktorius)
Stebėtojų tarybos nariai	Petras Povilas Česna* Ilona Daugėlaitė („Lietuvos energija“, UAB) Darius Kašauskas („Lietuvos energija“, UAB)

1-Neeliminuoti dėl turto vertės perkainojimo sumažėjusių nusidėvėjimo sąnaudų įtaka, kurią eliminavus padidėtų normalizuotas rezultatas.
2-Lentelėje nurodyti dividendai yra paskirti už 2015-01-01 – 2015-06-31 laikotarpį. Už 2015-07-01 – 2015-12-31 laikotarpį sprendimą mokėti dividendus priėmė po AB „Lietuvos dujos“ ir AB LESTO reorganizacijos įkurta AB „Energijos skirstymo operatorius“. AB ESO už 2015-07-01 – 2015-12-31 laikotarpį nusprendė paskirti 30 596 tūkst. eurų dividendų.
*Nepriklausomas narys

AB „Lietuvos dujos“

www.lietuvosdujos.lt www.eso.lt

Gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimas, racionalus Lietuvos gamtinių dujų skirstymo infrastruktūros vystymas

- *Grynasis pelnas išaugo 120,3 proc.*
- *EBITDA padidėjo 76 proc.*
- *Gamtinių dujų paskirstyta 13,6 proc. mažiau*

Per 2015 metus Bendrovė paskirstė 6,8 teravatvalandes (TWh) gamtinių dujų. Dėl neįprastai šiltų žiemos orų metų pradžioje, šilumos ir elektros gamybos įmonėse sumažėjusios elektros gamybos ir gamtinių dujų pakeitimo biokuru skirstomaisiais dujotiekiais transportuotų dujų kiekis buvo 13,6 proc. mažesnis nei 2014 metais.

2015 metais gauta 56,4 mln. eurų pajamų. Pajamų padidėjimą 1,5 proc. lėmė peržiūrėtos ir pagal dujų suvartojimo prognozes pakoreguotos skirstymo paslaugų kainos.

Sąnaudų sumažėjo 17,2 proc. ir 2015 metais sudarė 41,3 mln. eurų. Bendras sąnaudų lygis sumažėjo dėl retrospektyviai (2014 ir 2013 metais) apskaityto ilgalaikio turto vertės sumažėjimo, dėl remontų ir priežiūros bei gamtinių dujų ir perdavimo paslaugų pirkimų sąnaudų mažėjimo. Tam įtakos turėjo Bendrovės priimti sprendimai dėl apskaitos politikos pakeitimo ir nuosekliai įgyvendinamos efektyvinimo priemonės.

Įmonės pelningumas pastebimai išaugo. Per 2015 metus įmonė uždirbo 12,9 mln. eurų grynojo pelno, tai 120,3 proc. daugiau nei prieš metus. Atitinkamai grynasis pelningumas išaugo nuo 10,6 proc. iki 22,9 proc.

2015 metų EBITDA sudarė 24,2 mln. eurų ir buvo 76 proc. didesnė nei 2014 metais. Šį pokytį lėmė geresni veiklos rezultatai dėl išaugusių pajamų ir sumažėjusių sąnaudų.

Per 2015 metus bendrovė investavo 14 mln. eurų – 15,7 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu 2014 metais. Investicijos naujų vartotojų prijungimui prie dujotiekio išaugo 28,1 proc. ir sudarė 7,3 mln. eurų. Iš viso prijungta 4 078 nauji vartotojai – 13,5 proc. daugiau nei 2014 metais.

2016 metų sausio 1 d. Bendrovė buvo reorganizuota sujungiant AB LESTO ir AB „Lietuvos dujos“ bei įkuriant AB „Energijos skirstymo operatorius“.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pajamos	55 629	56 442
Sąnaudos	49 844	41 281
Veiklos pelnas (nuostoliai)	5 785	15 161
EBITDA	20 278	24 082
Grynasis pelnas (nuostoliai)	5 871	12 935
Grynojo pelno marža	10,6%	22,9%
Grynasis pelnas (nuostoliai) (įskaitant 2014 m. nutrauktą tiekimo veiklą)	42 353	12 935

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	178 461	164 971
Trumpalaikis turtas	36 817	32 326
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	19 751	7 934
Turto iš viso	215 278	197 297
Nuosavas kapitalas	165 590	140 738
Dotacijos, subsidijos	3 961	4 238
Įsipareigojimai	45 727	52 321
Finansiniai įsipareigojimai	0	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	215 278	197 297

RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
ROA	2,5%	6,3%
ROE	3,7%	8,4%
D/E	0,0%	0,0%

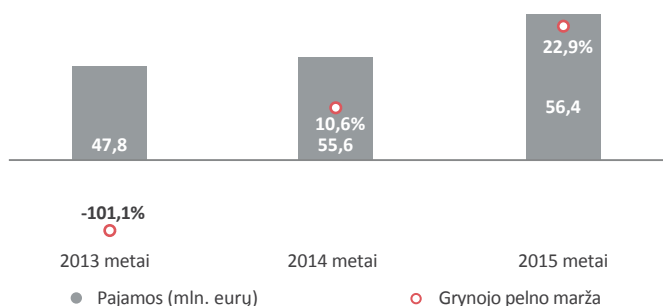
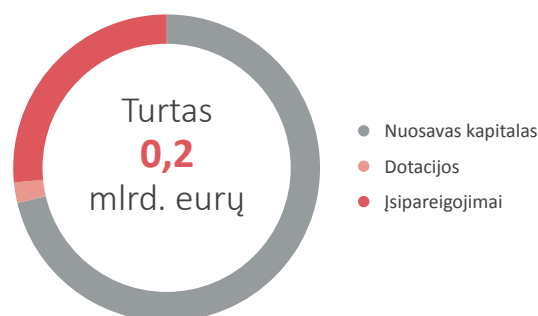
GRAŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	48 198	10 348 ¹

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	1 136	971
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	11	4
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	6 938	4 444

AKCININKAI	
„Lietuvos energija“, UAB (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)	96,64 proc.
Kiti akcininkai	3,36 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Liudas Liutkevičius
Valdybos pirmininkas	Liudas Liutkevičius (Generalinis direktorius)
Valdybos nariai	Valentina Birulienė (Organizacijos vystymo tarnybos direktorė) Giedrė Glinskienė (Finansų ir išdo tarnybos direktorė) Dalius Svetulevičius (Dujų tinklo tarnybos direktorius)
Stebėtojų tarybos nariai	Darius Kašauskas („Lietuvos energija“, UAB) Ilona Daugėlaitė („Lietuvos energija“, UAB) Petras Povilas Čėsna*

1-Lentelėje nurodyti dividendai yra paskirti už 2015-01-01 – 2015-06-31 laikotarpį. Už 2015-07-01 – 2015-12-31 laikotarpį sprendimų mokėti dividendus priėmė po AB „Lietuvos dujos“ ir AB LESTO reorganizacijos įkurta AB „Energijos skirstymo operatorius“. AB ESO už 2015-07-01 – 2015-12-31 laikotarpį nusprendė paskirti 30 596 tūkst. eurų dividendų.
*Nepriklausomas narys

LITGRID AB įmonių grupė

www.litgrid.eu

„Litgrid“ – dukterinė VVĮ EPSO-G bendrovė – yra Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius, valdantis elektros srautus Lietuvoje ir palaikantis stabilų šalies elektros energetikos sistemos darbą. Įmonė atsako už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir sudaro sąlygas elektros rinkai veikti

„Litgrid“ grupei priklauso elektros įrenginių techninę priežiūrą atliekanti bendrovė „Tetas“ (valdoma akcijų dalis – 100 proc.), tarptautinių jungčių (HVDC) eksploatavimo kompetencijų įmonė „Tinklo priežiūros centras“ (100 proc.) ir energijos išteklių biržos operatorius „Baltpool“ (67 proc.). Be to, „Litgrid“ turi 50 proc. „LitPol Link“ ir 20 proc. Duomenų logistikos centro akcijų.

- Dėl mažesnių elektros perdavimo veiklos paslaugų kainų Grupės pajamos sumažėjo 16 proc.
- Grupės normalizuotas pelnas smuko 74,8 proc.

Vykdydama elektros perdavimo sistemos operatoriaus funkciją, per 2015 metus „Litgrid“ aukštos įtampos elektros įrenginiais šalies poreikiams perdavė 9 220 mln. kWh elektros energijos – 1,3 proc. mažiau nei 2014 m.

Įmonių grupės pajamos 2015 metais sumažėjo 16 proc. iki 100,5 mln. eurų. Pajamų mažėjimą lėmė Valstybinės energetikos ir kainų kontrolės komisijos sprendimu sumažinti elektros perdavimo paslaugos ir sisteminių paslaugų tarifai. Pajamos iš prekybos balansavimo ir reguliavimo elektros energija sumažėjo 27 proc. iki 14,6 mln. eurų dėl bendros Baltijos šalių balansavimo elektros rinkos bei balansavimo energijos tiekėjų vartotojų poreikių užtikrinimo iš kitų šaltinių nei perdavimo sistemos operatoriaus.

Ženkliai mažėjo Grupės sąnaudos. Nuo 2015 metų sausio 1 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos elektros perdavimo sistemų operatoriams pradėjus bendrai balansuoti sistemų elektros poreikį ir vykdyti balansavimo elektros energijos pirkimą, 25 proc. sumažėjo balansavimo (reguliavimo) elektros energijos sąnaudos. 2014 metais atlikus ilgalaikio materialiojo turto perkainojimą, 43,8 proc. iki 21,8 mln. eurų sumažėjo nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos.

2015 metų Grupės grynasis pelnas sudarė 1,8 mln. eurų, kai 2014 metų pabaigoje buvo patirta 111,6 mln. eurų grynojo nuostolio. Pelningą veiklą lėmė nusidėvėjimo ir amortizacijos bei kitų sąnaudų mažėjimas. Tuo tarpu normalizuotas grupės grynasis pelnas buvo 74,8 proc. mažesnis nei 2014 metais. Grupės 2015 metų EBITDA sudarė 24,6 mln. eurų.

2015 metais pagrindinės „Litgrid“ investicijos buvo skirtos strateginių elektros energetikos projektų įgyvendinimui, t. y. 185,1 mln. eurų. Dar 22,9 mln. eurų Bendrovė investavo į perdavimo tinklo rekonstrukciją ir plėtrą.

Normalizuota nuosavo kapitalo grąža (eliminavus 2014 metų pabaigos turto perkainojimo įtaką ir amortizacijos pokytį dėl turto perkainojimo) 2015 metų pabaigoje sudarė 0,8 proc., tai 2,2 procentinio punkto prastesnis rezultatas nei 2014 metų pabaigoje.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	119 703	100 523
Pagrindinės veiklos sąnaudos	250 207	97 828
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-130 504	2 695
EBITDA	33 861	27 035
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-111 599	1 835
Grynojo pelno marža	-93,2%	1,8%
Mažumai tenkanti grynojo pelno (nuostolių) dalis	-75	38
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	7 290	1 835

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	450 989	469 873
Trumpalaikis turtas	112 759	84 501
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	25 293	791
Turto iš viso	563 748	554 374
Nuosavas kapitalas	239 573	241 744
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	57	133
Dotacijos, subsidijos	108 140	3 870
Įsipareigojimai	216 035	308 760
Finansiniai įsipareigojimai	129 380	203 438
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	563 748	554 374

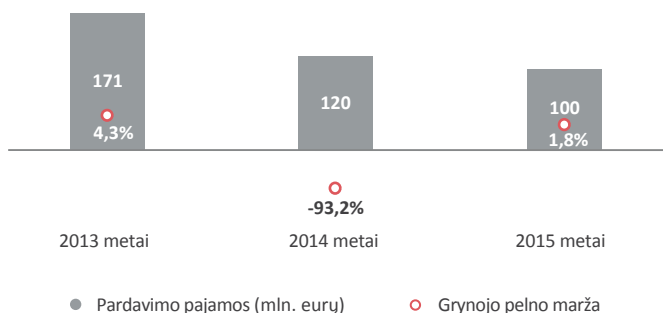
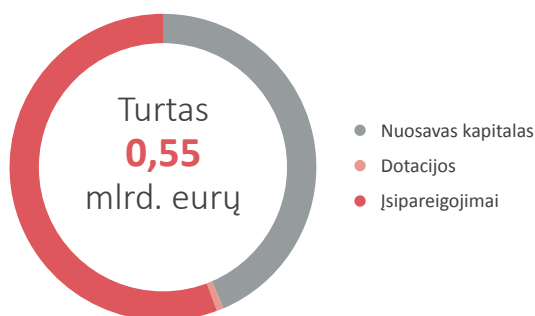
RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	1,2%	0,3%
Normalizuotas ROE	3,0%	0,8%
D/E	54,0%	84,2%

GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	0	4 589

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	707	659
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	15	15
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	3 653	4 056

AKCININKAI	2015 METAI
UAB „EPSO-G“ (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)	97,5 proc.
Kiti akcininkai	2,5 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Davis Virbickas
Valdybos pirmininkas	Davis Virbickas (Generalinis direktorius)
Valdybos nariai	Rimantas Busila (Finansų departamento direktorius) Vidmantas Grušas (Perdavimo tinklo departamento direktorius) Rolandas Masilevičius (ITT ir administravimo departamento direktorius) Karolis Sankovski (Strateginės infrastruktūros departamento direktorius)
Stebėtojų tarybos nariai	Audrius Misevičius (Ministro pirmininko kanceliarija) Dr. Aleksandras Spruogis (Energetikos ministerija) Rolandas Zukas (UAB „EPSO-G“ generalinis direktorius)

AB „Amber Grid“

www.ambergrid.lt

AB „Amber Grid“ yra Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius, atsakingas už gamtinių dujų perdavimą (transportavimą aukšto slėgio vamzdiniais) sistemos naudotojams, gamtinių dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtojimą. Bendrovės klientai – stambios (elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės) ir vidutinės Lietuvos verslo įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės. AB „Amber Grid“ yra Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (ENTSO) asocijuota narė

- *Transportuotų dujų kiekis šalyje sumažėjo 1,8 proc.*
- *Bendrovės normalizuotas grynasis pelnas išaugo 121,3 proc.*
- *Investuota daugiau nei 49 mln. eurų*

Per 2015 metus „Amber Grid“ Lietuvos sistemos vartotojams transportavo 26,2 TWh dujų. Per šį laikotarpį tranzitu į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį transportuota beveik 21,8 TWh dujų; Latvijos – Estijos kryptimi transportuota 1 TWh dujų.

Per ataskaitinį laikotarpį bendrovė gavo 55,8 mln. eurų pajamų – 7,7 proc. daugiau nei per 2014 metus. Didžiausią dalį pajamų (89,3 proc. visų pajamų) „Amber Grid“ gavo atlikdama gamtinių dujų perdavimą ir tranzitą magistraliniais dujotiekiais Lietuvos teritorijoje sistemos naudotojams.

2015 metais Bendrovės sąnaudos sudarė 40,7 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais sumažėjo 4,6 karto. Šį pokytį nulėmė 2014 metais dėl ilgalaikio turto perkainojimo patirtos 141,9 mln. eurų sąnaudos. Šis ilgalaikio turto perkainojimas sumažino nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas, kurios 2015 metų pabaigoje sudarė 15 mln. eurų, 31,9 proc. mažiau nei 2014 metais. Taip pat mažėjo remonto ir techninės priežiūros sąnaudos, sumenkusios nuo 6,2 mln. iki 6,0 mln. eurų. 2015 metais labiausiai didėjo gamtinių dujų sąnaudos, 33,9 proc. arba 2,2 mln. eurų lyginant su 2014 metais.

2015 metais „Amber Grid“ uždirbo 16 mln. eurų grynojo pelno, o grynojo pelno marža pasiekė 28,6 proc. Tuo tarpu 2014 metais buvo patirtas 113,4 mln. eurų nuostolis. Vertinant normalizuotą grynąjį pelną, užfiksuotas 121,3 proc. padidėjimas, nuo 7,2 mln. eurų 2014 metais iki 16 mln. eurų 2015 metais. Normalizuojant grynąjį įmonės pelną buvo eliminuota 2014 metų pabaigoje atlikto ilgalaikio turto perkainojimo įtaka.

Normalizuota nuosavo kapitalo grąža didėjo 4,9 procentinio punkto iki 7,4 proc.

Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu investicijoms skyrė 49,5 mln. eurų – tai 23,6 mln. eurų daugiau nei 2014 metais. 42 mln. eurų šių lėšų buvo skirta dujotiekio Klaipėda-Kiemėnai pajėgumų didinimui.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pajamos	51 791	55 800
Sąnaudos	187 201	40 671
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-135 410	15 129
EBITDA	28 546	30 060
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-113 408	15 978
Grynojo pelno marža	-219%	28,6%
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	7 219	15 978

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	321 762	354 911
Trumpalaikis turtas	51 542	98 442
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1 714	26 969
Turto iš viso	373 304	453 353
Nuosavas kapitalas	236 615	194 664
Dotacijos, subsidijos	43 836	62 885
Įsipareigojimai	92 853	195 804
Finansiniai įsipareigojimai	39 133	138 010
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	373 304	453 353

RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	1,6%	3,9%
Normalizuotas ROE	2,5%	7,4%
D/E	16,5%	70,9%

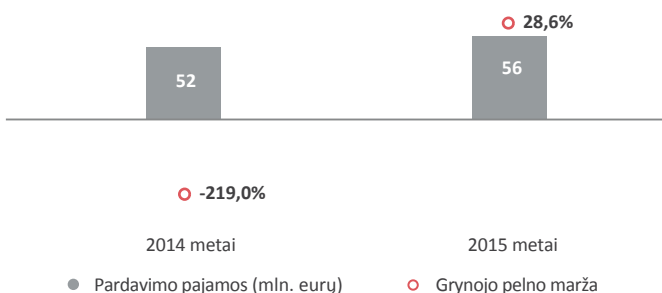
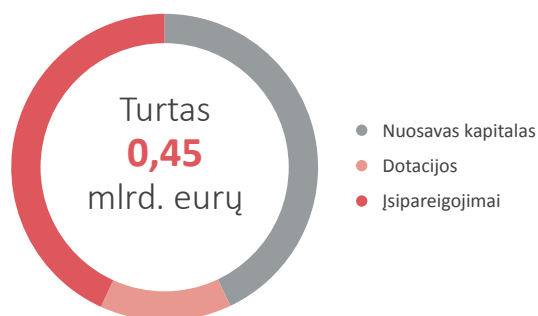
GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	57 997	12 782

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	361	363
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	5	5
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurai)	5 588	5 884

AKCININKAI	
UAB „EPSO-G“ (netiesiogiai valstybei priklausanti dalis)	96,58 proc.
Kiti akcininkai	3,42 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Saulius Bilyš
Valdybos pirmininkas	Aleksandras Spruogis (Energetikos ministerija)
Valdybos nariai	Dainius Bražiūnas (Energetikos ministerija) Nerijus Datkūnas* (Nepriklausomas ekspertas) Agnė Petravičienė (Energetikos ministerija) Rolandas Zukas (UAB „EPSO-G“ generalinis direktorius)

*Nepriklausomas narys

UAB „EPSO–G“ įmonių grupė

www.epsog.lt

Pagrindinė Grupės veikla yra užtikrinti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei užtikrinti šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą; prekybos organizavimas gamtinių dujų ir biokuro biržose

Grupę sudaro LITGRID AB (valdoma akcijų dalis – 97,5 proc.), AB „Amber Grid“ (96,6 proc.), BALTPPOOL UAB (67 proc.)

- **Pardavimo pajamos augo 6,6 proc.**
- **Įmonė uždirbo 16,6 mln. eurų veiklos pelno**
- **Finansinių įsipareigojimų ir nuosavybės santykis pasiekė 297,3 proc.**

Per 2015 metus įmonių grupės pardavimų pajamos augo 6,6 proc. iki 156,8 mln. eurų. Grupės pajamų didėjimą lėmė gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos, kurios Grupėje apskaitomos nuo 2014 metų liepos mėnesio, kuomet buvo įsigytas „Amber Grid“ kontrolinis akcijų paketas. Didėjo ir kitos pajamos, kurios ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 16,5 proc. arba 2,6 mln. eurų didesnės nei 2014 metais. Tuo tarpu elektros ir susijusių paslaugų pajamos 2015 metais buvo 20,3 proc. mažesnės.

2015 metais įmonių grupės sąnaudų sumažėjo 48,2 proc. lyginant su 2014 metais. Sąnaudų mažėjimui didžiausią įtaką padarė elektros energijos ir susijusių paslaugų sąnaudų sumažėjimas 25,4 proc., iki 37,8 mln. eurų. Taip pat sąnaudų reikšmingą mažėjimą lėmė „EPSO–G“ dukterinės įmonės LITGRID 2014 metų pabaigoje atliktas ilgalaikio turto perkainojimas, dėl kurio 2014 metais buvo patirtos vienkartinės sąnaudos.

Grupės EBITDA 2015 metais pasiekė 56,5 mln. eurų. Lyginant su 2014 metais EBITDA išaugo 13,9 proc. arba 6,9 mln. eurų. 2015 metais grupė uždirbo 12,6 mln. eurų grynojo pelno, kai 2014 metų pabaigoje patyrė 13,3 mln. eurų grynąjį nuostolį. Normalizuotas grynasis pelnas 2015 metais augo 23,2 proc. Normalizuojant 2014 metų grynąjį rezultatą buvo atsižvelgta į AB „Amber Grid“ įsigijimo neigiamą prestižą, Litgrid turto perkainavimą bei amortizacijos sąnaudų pokytį dėl turto vertinimo.

Normalizuota nuosavo kapitalo grąža padidėjo 1,5 procentinio punkto iki 6,4 proc. Tuo tarpu **finansinių įsipareigojimų ir nuosavybės santykis, kuriame yra įtrauktas Grupės įsipareigojimas „Lietuvos energija“, UAB, 2015 metų pabaigoje siekė 297,3 proc., 57,4 procentinio punkto daugiau nei 2014 metų pabaigoje.** D/E rodiklio reikšmę ženkliai padidino 30,9 proc. arba 142,2 mln. eurų išaugę įmonių grupės finansiniai įsipareigojimai. Finansiniai įsipareigojimai pagrindė didėjo dėl dukterinių įmonių LITGRID ir „Amber Grid“ investicijų į strateginių energetikos projektų įgyvendinimą.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	147 105	156 837
Pardavimo savikaina	54 096	46 396
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	93 009	110 441
Veiklos sąnaudos	216 850	93 856
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-28 509	16 585
EBITDA	49 577	56 474
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-13 291	12 647
Grynojo pelno marža	-9,0%	8,1%
Mažumai tenkanti grynojo pelno (nuostolių) dalis	-2 610	620
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostolis)	10 264	12 647

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	726 434	948 674
Trumpalaikis turtas	174 640	203 449
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	27 517	33 655
Turto iš viso	901 074	1 152 123
Nuosavas kapitalas	191 530	202 387
Mažumai tenkanti nuosavo kapitalo dalis	14 159	12 837
Dotacijos, subsidijos	108 140	190 609
Įsipareigojimai	601 404	759 127
Finansiniai įsipareigojimai ¹	459 488	601 654
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	901 074	1 152 123

RODIKLIAI	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	1,2%	1,2%
Normalizuotas ROE	4,9%	6,4%
D/E	239,9%	297,3%

GRĄŽA AKCININKAMS (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirti dividendai (iš viso)	172	425

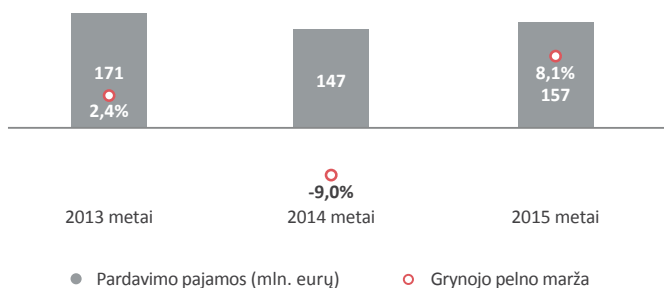
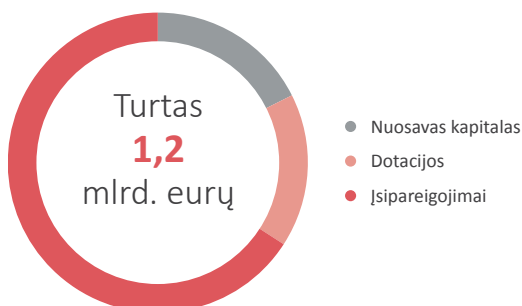
INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	1 072	1 030
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	22	25
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	4 072	4 532

AKCININKAI	
Valstybei priklausanti dalis	100 proc.

VADOVYBĖ	
Generalinis direktorius	Rolandas Zukas
Stebėtojų tarybos nariai	Audrius Misevičius (Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija) Inga Čerņiuk (Energetikos ministerija) Agnė Amelija Petravicienė (Energetikos ministerija) Raimondas Rapkevičius* (UAB General Financing) Viktorija Trimbel* („Quantum Capital“)

1-Lentelėje į finansinius įsipareigojimus yra įtrauktas 209 975 tūkst. eurų įsipareigojimas „Lietuvos energija“, UAB už LITGRID AB akcijų įsigijimą.

*Nepriklausomas narys

Miškų urėdijos

www.gmu.lt

Miškų priežiūra ir atkūrimas, medienos kirtimas ir prekyba

- *Parduotas apvaliosios medienos kiekis padidėjo 7 proc.*
- *Vidutinė apvaliosios medienos kaina sumažėjo daugiau kaip 11 proc.*
- *Urėdijų pardavimo pajamos sumenko 5,7 proc.*
- *Normalizuotas urėdijų grynasis pelnas sumažėjo 18 proc.*

2015 metais miškų urėdijos pardavė 7 proc. daugiau apvaliosios medienos nei 2014 metais. Ataskaitiniu laikotarpiu miškų urėdijos bendrai pardavė 3,7 mln. kubinių metrų apvaliosios medienos, 241,1 tūkst. kubinių metrų daugiau nei per 2014 metus.

Miškų urėdijų pardavimo pajamos 2015 metais sumažėjo 5,7 proc. ir siekė 156,2 mln. eurų. Tokį pajamų sumažėjimą lėmė kritusi apvaliosios medienos pardavimo kaina. Vidutinė parduotos apvaliosios medienos kaina už kubinį metrą sumažėjo 11,8 proc. – nuo 43,8 eurų 2014 metais iki 38,6 euro. Pajamos už apvaliąją medieną yra pagrindinės miškų urėdijų pajamos, 2015 metais šių pajamų dalis sudarė 91,7 proc. visų urėdijų gaunamų pardavimo pajamų.

Miškų urėdijų veiklos sąnaudos smuko 7 proc., iki 85,9 mln. eurų. Šiam pokyčiui daugiausiai įtakos turėjo 8,3 proc. (3,5 mln. eurų) sumažėjusios miško išteklių atkūrimo ir gausinimo sąnaudos, kurios 2015 metų pabaigoje sudarė 39,3 mln. eurų. Taip pat reikšmingą įtaką veiklos sąnaudų mažėjimui turėjo 4,9 proc. (iki 24,3 mln. eurų) mažėjusios veiklos mokesčių sąnaudos. Savikaina 2015 metais sudarė 64 mln. eurų ir palyginti su 2014 metais padidėjo 4,2 proc., šį pokytį lėmė parduotos apvaliosios medienos kiekio augimas, dėl kurio medienos pardavimo savikaina augo 6,4 proc., iki 53,8 mln. eurų.

Miškų urėdijų normalizuotas grynasis pelnas krito 18 proc. ir siekė 26,4 mln. eurų. Šį pokytį lėmė sumažėjusios pardavimo pajamos ir išaugusi pardavimo savikaina. Veiklos sąnaudų sumažėjimas nebuvo pakankamas išlaikyti 2014 metų grynojo pelno maržą. Sumenkęs normalizuotas grynasis pelnas atitinkamai sumažino ir miškų urėdijų grynojo pelno maržą, kuri 2015 metų pabaigoje siekė 16,9 proc. ir palyginti su 2014 metais sumažėjo 2,6 procentinio punkto.

2015 metų pabaigoje normalizuota miškų urėdijų nuosavo kapitalo grąža siekė 2,3 proc. Sumenkęs normalizuotas grynasis pelnas sumažino normalizuotą nuosavo kapitalo grąžą 0,7 procentinio punkto lyginant su 2014 metų pabaiga, kuomet normalizuotas ROE rodiklis siekė 3 proc. Nuosavo kapitalo padidėjimas (4,6 proc.) taip pat prisidėjo prie normalizuoto ROE rodiklio sumažėjimo.

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Pardavimo pajamos	165 664	156 194
Pardavimo savikaina	61 495	64 049
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	104 168	92 145
Veiklos sąnaudos	92 369	85 944
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	643	689
Veiklos pelnas (nuostoliai)	12 443	6 890
EBITDA	25 374	20 501
Grynasis pelnas (nuostoliai)	10 902	6 138
Normalizuotas grynasis pelnas (nuostoliai)	32 232	26 420
<i>Normalizuoto grynojo pelno marža</i>	<i>19,5%</i>	<i>16,9%</i>

BALANSAS (TŪKST. EURŲ)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas¹	1 064 519	1 111 548
Trumpalaikis turtas	65 280	70 477
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16 152	22 340
Turto iš viso	1 129 798	1 182 024
Nuosavas kapitalas¹	1 105 028	1 156 311
Dotacijos, subsidijos	11 190	12 767
Įsipareigojimai	13 580	12 947
Finansiniai įsipareigojimai	420	478
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	1 129 798	1 182 024

RODIKLIAI ¹	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	2,9%	2,3%
Normalizuotas ROE	3,0%	2,3%
D/E	0,0%	0,0%

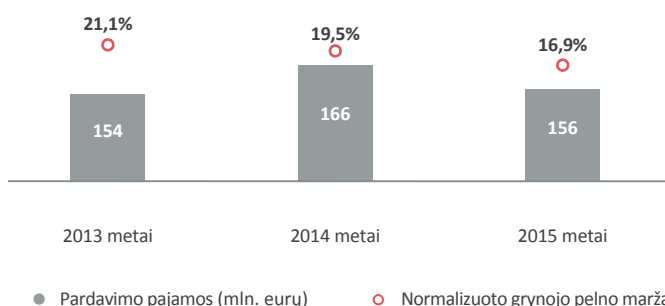
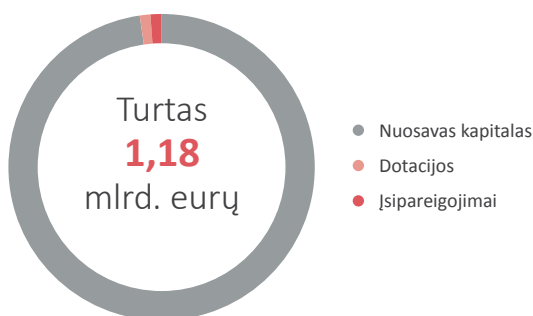
GRĄŽA SAVININKUI (TŪKST. EURŲ)	2014 METAI	2015 METAI
Paskirta VĮ pelno įmoka	5 453	3 102
Turto mokestis	2 183	2 232
Žaliavos mokestis	22 911	21 628
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	30 547	26 963

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJUS	2014 METAI	2015 METAI
Darbuotojų skaičius	3 751	3 642
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	84	84
Vidutinis vieno vadovaujančio darbuotojo mėnesio atlyginimas (bruto, eurais)	1 921	1 904

VADOVYBĖ

Generalinis miškų urėdas Rimantas Prūsaitis

¹ – Miškų urėdijų konsoliduotos ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo apskaitinės vertės padidintos diskontuotų pinigų srautų metodu apskaičiuota miškų vertė, kuri, remiantis atliktu vertinimu 2016 metų pradžioje sudarė 1 003 mln. eurų. Rodikliai apskaičiuoti remiantis padidintomis ilgalaikio turto ir nuosavo kapitalo vertėmis.

Vertinimo metodika

Analizuojant VVJ portfelio rodiklius, buvo vertinami suminiai finansiniai duomenys, pateikti įmonių metinėse audituotose finansinėse ataskaitose, nes neturėta visų VVJ konsoliduotųjų finansinių ataskaitų. Dėl duomenų trūkumo nebuvo eliminuoti sandoriai tarp įmonių. Į VVJ portfelio turto vertę nėra įskaičiuota valstybės nekilnojamojo turto, kuris nėra valdomas VVJ ir neįtrauktas į jų balansus, vertė.

Į VVJ portfelio rezultatus įtraukti konsoliduotieji „Lietuvos energija“, UAB, UAB „EPSO-G“, AB „Lietuvos geležinkeliai“, AB Lietuvos pašto įmonių grupių finansiniai rezultatai bei Generalinės miškų urėdijos konsoliduotieji 42 miškų urėdijų finansiniai rezultatai.

Nustatant VVJ vertę rinkoje, remtasi šiomis prielaidomis:

- įmonių, kurių akcijos įtrauktos į biržos prekybos sąrašus, vertė pagrįsta jų akcijų kaina biržoje laikotarpio pabaigoje (2015 metų gruodžio 31 d.);
- akcijų biržoje nekotiruojamų įmonių vertė nustatyta pagal buhalterinę nuosavo kapitalo vertę;
- miškų urėdijų balansinė nuosavo kapitalo vertė padidinta miškų verte, kuri nustatyta naudojant diskontuotų pinigų srautų metodą. Pagal šį metodą 2016 metų pradžioje miškų vertė buvo perskaičiuota, atsižvelgiant į pasikeitusias rinkos sąlygas: apskaičiuota, kad miškų vertė padidėjo 5,3 proc. – nuo 952,3 mln. eurų 2014 metų pabaigoje iki 1 003 mln. eurų 2015 metų pabaigoje;
- iš įmonių, prižiūrinčių regioninius kelius, apskaitinių turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų verčių atimta šių kelių apskaitinė vertė (1,9 mlrd. eurų 2015 metų pabaigoje). Ji parodo investuotą biudžeto lėšų kiekį, tačiau kelių, kaip viešosios prekės, rinkos vertė prilygsta nuliui, nes keliai negeneruoja tiesioginių pinigų srautų kelių priežiūros įmonėms;
- VVJ rinkos vertė apskaičiuota vertinant tik valstybės valdomą šių įmonių dalį (t. y. atėmus mažumos dalį).

Ataskaitoje nurodomi agreguoti VVJ portfelio ir sektorių veiklos pelno prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) rodikliai, apskaičiuoti prie veiklos pelno arba nuostolių (apimančių ir tipinės veiklos, ir kitos veiklos rezultata) pridėjus nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas bei vienkartinį įvykių sąnaudas (turto perkainojimo, prestižo ir pan.). Įmonių aprašymuose nurodomi įmonių pateikti EBITDA įverčiai.

Ataskaitoje nurodomi netipiniai mokesčiai valstybei – tai valstybės įmonių mokamas mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise (turto mokestis) ir miškų urėdijų mokami privalomieji atskaitymai nuo žaliavinės medienos ir nenukirto miško pardavimo pajamų (žaliavos mokestis). Šie mokestiniai įsipareigojimai atneša papildomų pajamų į valstybės biudžetą ir yra taikomi tik pirmiau minėtoms įmonėms, tad, vertinant šių įmonių pelningumą ir grąžą valstybei, tikslinga netipinius mokesčius valstybei atimti iš veiklos sąnaudų. Todėl ataskaitoje papildomai nurodomas VVJ portfelio ir atskirų valstybės įmonių normalizuotas grynas pelnas (nuostoliai), kuris apskaičiuojamas grynąjį pelną padidinus (grynuosius nuostolius sumažinus) netipinių mokesčių valstybei suma, sumažinta pelno mokesčio (15 proc.) dalimi, arba visa netipinių mokesčių valstybei suma, jei teisės aktų nustatyta tvarka įmonės pelno mokesčio nemokėjo. Šis koregavimas pateikiamas tik informaciniais tikslais, o jo įtaka balansinėms vertėms ataskaitoje nenurodoma.

Nuosavo kapitalo ir turto grąžos rodikliai (ROE ir ROA) apskaičiuoti paskutinių dvylikos mėnesių grynąjį pelną (nuostolius) dalinant atitinkamai iš nuosavo kapitalo arba turto vidurkio, išvesto iš balansinių rodiklių šio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje. Kitaip tariant, skaičiuojant kapitalo grąžos rodiklį 2015 metų gruodžio 31 d., imamas pelnas, kurį įmonė uždirbo nuo 2015 metų sausio 1 d. iki 2015 metų

gruodžio 31 d. Atitinkamai imami apskaitinio kapitalo verčių 2015 metų sausio 1 d. ir 2015 metų gruodžio 31 d. vidurkiai.

2015 metų VVJ finansiniams rodikliams įtakos turėjo nuostoliai, apskaityti dėl bankų bankrotų bei vienkartiniai įvykiai. Siekiant geresnio duomenų palyginamumo, ataskaitoje VVJ portfelio ir sektorių apžvalgose nurodomas normalizuotas grynas pelnas, eliminavus netipinius mokesčius valstybei ir bankų bankrotų įtaką bei taip pat atėmus „Lietuvos energijos“ ir „EPSO-G“ turto perkainojimo nuostolius ir vienkartinis netipinių veiksmų rezultatus. Bankų bankrotų įtaka eliminuota prie grynojo pelno, eliminavus netipinius mokesčius valstybei, pridėjus įmonių į finansines arba veiklos sąnaudas įtrauktus nuostolius dėl finansinio turto vertės sumažėjimo (nurašymo). Kadangi šios sąnaudos, vadovaujantis Pelno mokesčio įstatymu, nėra laikomos leidžiamais atskaitymais, koreguojant grynąjį pelną pridėta visa sąnaudų suma, t. y. nesumažinta pelno mokesčio dalimi.

Ataskaitoje nurodyti grynojo pelno maržos, ROE ir ROA rodikliai apskaičiuoti naudojant normalizuoto pelno vertes. Be to, siekiant suvienodinti duomenis, VVJ portfelio ir sektorių apžvalgose visi su bankų bankrotais susiję nuostoliai, vadovaujantis Tarptautiniais apskaitos standartais, įtraukti į finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, nors kai kurios VVJ, taikančios Verslo apskaitos standartus, šiuos nuostolius įtraukė į veiklos sąnaudas.

Normalizuoto grynojo pelno atskleidimo tikslas – atskleisti rezultata, kuris būtų pakoreguotas eliminuojant pagrindinių vienkartinį veiksmų įtaką. Pavyzdžiui, „Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės grynas normalizuotas palyginamasis pelnas 2015 ir 2014 metais apskaičiuotas, eliminuojant¹:

- neigiamą AB LESTO turto pervertinimo įtaką (406,8 mln. eurų),
- neigiamą nusidėvėjimo sąnaudų mažėjimo poveikį (50,8 mln. eurų), apskaičius AB LESTO turto pervertinimą 2014 m. pabaigoje,
- teigiamą AB „Lietuvos dujų“ įsigijimo įtaką (59,5 mln. eurų) 2014 metų rezultatui,
- neigiamą dujų vartotojams pritaikytos dujų kainos nuolaidos įtaką 2015 metų rezultatams, kuri 2015 metų grynąjį pelną mažino 42,5 mln. eurų,
- neigiamą praėjusiems laikotarpiams priskirtinų sąnaudų poveikį šių metų rezultatui (4,5 mln. eurų),
- neigiamą „Lietuvos energijos gamyba“, AB turto vertės sumažėjimo įtaką (25,6 mln. eurų).

Įmonių aprašymuose nurodytos tokios įmonių valdybos bei įmonių valdomose bendrovėse nurodytos tokios jų grupių dalys, kokios jos buvo ataskaitos rengimo metu (2016 metų birželio 1 d.). Darbuotojų skaičius bei vadovaujančių darbuotojų skaičius nurodyti tokie, kokie jie buvo analizuojamo laikotarpio pabaigoje (2015 metų gruodžio 31 d.).

Portfelio aprašyme, dalyje „P/E rodiklis“ esantis palyginamųjų užsienio sektorių P/E rodiklis apskaičiuotas remiantis Capital IQ ir Bloomberg duomenimis. Palyginamųjų sektorių rodikliai apskaičiuoti išvedant vidurkį iš Rytų Europos, Azijos ir Lotynų Amerikos sektorių, kuriems priskiriamos ir Lietuvos listinguotos VVJ, P/E rodiklį. Lietuvos listinguotų VVJ P/E rodikliai apskaičiuoti dalijant įmonių rinkos kapitalizaciją iš 2015 metų grynojo pelno.

¹ Neigiamas ataskaitinio laikotarpio poveikis eliminuojamas didinant ankstesnių laikotarpių grynąjį rezultatą, o teigiamas ataskaitinio laikotarpio poveikis eliminuojamas mažinant ankstesnių laikotarpių grynąjį rezultatą.

Šią metinę ataskaitą parengė VĮ Turto banko Valstybės valdomų įmonių valdymo koordinavimo centras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 metų liepos 14 d. nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo ir koordinuojančios institucijos paskyrimo“ ir 2012 metų birželio 6 d. nutarimo Nr. 665 „Dėl Valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ reikalavimais ir nuostatomis.

Rengiant šią metinę ataskaitą, naudotasi išoriniais informacijos šaltiniais: viešai skelbiama įmonių informacija, įmonių pateiktomis metinėmis finansinėmis, veiklos ataskaitomis ir įmonių metiniais pranešimais, LR susisiekimo ministerijos, LR energetikos ministerijos, Statistikos departamento, Valstybinės miškotvarkos tarnybos, energijos išteklių biržos „Baltpool“, Lietuvos agrarinių ir miškų mokslo centro Miškų instituto, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, Ryšių reguliavimo tarnybos, Lietuvos automobilių kelių direkcijos, Generalinės miškų urėdijos, asociacijos „Lietuvos mediena“, „Eurostat“, Capital IQ, Bloomberg ir „NASDAQ OMX Vilnius“ vertybinių popierių biržos skelbiama informacija ir duomenimis. Ataskaitoje pateikiamos informacijos netikrino nepriklausomi auditoriai, o ataskaitos rengėjai neatliko savarankiško šioje ataskaitoje esančios informacijos patikrinimo, įskaitant skaičiavimus ar prognozes, ir esant bet kokiam poreikiui remtis šia informacija priimant bet kokius sprendimus, bet kuris asmuo turi remtis savo savarankišku įvertinimu. Ataskaitos rengėjai, Vyriausybė ir bet kuri valstybės institucija ar kitas jos kontroliuojamas subjektas nėra ir bet kokiomis aplinkybėmis nebus atsakingi už trečiųjų asmenų sprendimus, priimtus remiantis šioje apžvalgoje pateikta informacija, išvadomis ir pareikštomis nuomonėmis. Bendrovių praeities rezultatai negarantuoja ir negali būti sietini su ateities rezultatais. Ši metinė ataskaita nėra nei siūlymas parduoti ar kvietimas pirkti vertybinius popierius arba bet kokią turtą, nei sudarys dalį bet kokio investicinio sprendimo ar bet kokio sprendimo sudaryti bet kokią sandorį.

Valstybės valdomų įmonių sąrašas

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2015-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2015 m. (tūkst. eurų)	EBITDA 2015 m. (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2015 m. (tūkst. eurų)
1	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	100,0%	Finansų ministerija	Energetika	1B	I	2 339 230	1 095 766	226 010	55 296
1a	„Lietuvos energijos gamyba“, AB	96,1%	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	Energetika	-	-	833 474	214 395	50 272	-231
1b	AB LESTO ¹	94,4%	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	Energetika	-	-	881 503	581 783	124 830	72 547
1c	AB „Lietuvos dujos“ ²	96,6%	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupė	Energetika	-	-	197 297	56 442	24 082	12 935
2	UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	100,0%	Energetikos ministerija	Energetika	1B	I	1 152 123	156 837	56 474	12 647
2a	LITGRID AB įmonių grupė	97,5%	UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	Energetika	-	-	554 374	100 523	27 035	1 835
2b	AB „Amber Grid“ ³	96,6%	UAB „EPSO-G“ įmonių grupė	Energetika	-	-	453 353	55 800	30 109	15 978
3	AB „Klaipėdos nafta“	72,3%	Energetikos ministerija	Energetika	1B	I	238 787	109 702	37 359	22 036
4	VĮ Energetikos agentūra	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	V	951	0	-2	0
5	VĮ Ignalinos atominė elektrinė ⁴	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	III	571 282	192	-1 571	-2 385
6	VĮ Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	V	370	15	10	-1
7	VĮ „Visagino energija“	-	Ūkio ministerija	Energetika	1A	II	52 415	13 923	1 787	76
8	UAB „Geoterma“	99,1%	VĮ Turto bankas	Energetika	1A	IV	7 052	1 253	-3	-369
9	VĮ Lietuvos naftos produktų agentūra	-	Energetikos ministerija	Energetika	2	I	95 282	66 939	180	176
10	AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	100,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	2 077 793	429 521	120 498	669
11	AB Lietuvos pašto įmonių grupė	100,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	70 567	72 247	2 167	-268
12	AB Smiltynės perkėla	99,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	IV	10 449	4 547	2 168	163
13	VĮ „Oro navigacija“	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	2	II	46 852	27 990	5 403	1 227
14	VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	527 315	54 546	39 698	23 771
15	VĮ Lietuvos oro uostai ⁵	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	I	165 935	24 499	8 275	2 113
16	VĮ Vidaus vandens kelių direkcija	-	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	2	IV	26 037	2 153	108	-236
17	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	100,0%	Susisiekimo ministerija	Susisiekimas	1B	II	40 741	18 825	5 399	171
18	VĮ „Automagistralė“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	336 206	9 086	1 110	255
19	VĮ „Alytaus regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	97 452	4 656	803	21
20	VĮ „Kauno regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	227 365	10 815	1 703	393
21	VĮ „Klaipėdos regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	173 923	6 135	736	54
22	VĮ „Marijampolės regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	142 957	4 923	820	41
23	VĮ „Panevėžio regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	133 184	8 665	1 286	107

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2015-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2015 m. (tūkst. eurų)	EBITDA 2015 m. (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2015 m. eurų)
24	VĮ „Šiaulių regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	271 827	12 630	2 222	584
25	VĮ „Tauragės regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	80 825	4 695	913	270
26	VĮ „Telšių regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	96 954	4 537	614	40
27	VĮ „Utenos regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	147 005	7 571	1 126	186
28	VĮ „Vilniaus regiono keliai“	-	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos	Susisiekimas	2	II	347 065	8 963	1 001	27
29	AB „Autoūkis“	87,4%	VĮ Turto bankas	Susisiekimas	1A	V	2 264	927	110	3
30	VĮ Valstybinis miškotvarkos institutas	-	Aplinkos ministerija	Miškininkystė	1A	V	1 756	2 482	238	148
31	VĮ Alytaus miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	3 324	2 625	344	129
32	VĮ Anykščių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	3 858	2 847	400	133
33	VĮ Biržų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 111	4 467	564	230
34	VĮ Druskininkų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 644	2 304	252	93
35	VĮ Dubravos eksperimentinė-mokomoji miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 565	3 029	292	29
36	VĮ Ignalinos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 438	2 691	259	48
37	VĮ Jonavos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 364	3 136	317	30
38	VĮ Joniškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	3 258	2 539	372	111
39	VĮ Jurbarko miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	6 694	4 929	771	286
40	VĮ Kaišiadorių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 721	3 887	558	134
41	VĮ Kauno miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 917	3 200	399	106
42	VĮ Kazlų rūdos mokomoji miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 029	4 798	539	289
43	VĮ Kėdainių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	6 414	4 207	615	133
44	VĮ Kretingos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	8 632	4 895	486	24
45	VĮ Kupiškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	1 388	1 810	130	27
46	VĮ Kuršėnų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 804	3 317	370	101
47	VĮ Marijampolės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 424	3 533	218	31
48	VĮ Mažeikių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 782	4 399	537	228
49	VĮ Nemenčinės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 740	4 208	560	295

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2015-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2015 m. (tūkst. eurų)	EBITDA 2015 m. (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2015 m. eurų)
50	VĮ Pakruojo miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 353	3 225	279	82
51	VĮ Panevėžio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	III	7 532	6 521	883	277
52	VĮ Prienų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 695	3 419	521	163
53	VĮ Radviliškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 217	3 525	304	105
54	VĮ Raseinių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 702	3 208	411	137
55	VĮ Rietavo miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 176	3 247	401	80
56	VĮ Rokiškio miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 446	3 431	282	73
57	VĮ Šakių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 940	4 324	666	230
58	VĮ Šalčininkų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 074	3 115	324	161
59	VĮ Šiaulių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 576	3 738	672	201
60	VĮ Šilutės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 747	4 447	732	336
61	VĮ Švenčionėlių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 567	5 020	604	191
62	VĮ Tauragės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	7 607	5 767	1 043	312
63	VĮ Telšių miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 520	4 400	697	153
64	VĮ Tytuvėnų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 625	2 627	162	-66
65	VĮ Trakų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 819	5 505	819	370
66	VĮ Ukmergės miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 720	5 661	762	182
67	VĮ Utenos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	1 681	1 910	146	38
68	VĮ Valkininkų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 576	3 466	547	167
69	VĮ Varėnos miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	4 038	3 340	478	172
70	VĮ Veisiejų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	3 104	3 064	324	164
71	VĮ Vilniaus miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	IV	5 179	4 500	575	143
72	VĮ Zarasų miškų urėdija	-	Generalinė miškų urėdija	Miškininkystė	1B	V	2 058	1 916	133	10
73	UAB „Projektų ekspertizė“	100,0%	Aplinkos ministerija	Kita	1A	V	732	513	74	57
74	VĮ Statybos produkcijos sertifikavimo centras	-	Aplinkos ministerija	Kita	1B	V	1 156	1 009	141	76
75	UAB „Būsto paskolų draudimas“	100,0%	Finansų ministerija	Kita	2	IV	23 783	1 098	-112	-268

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2015-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2015 m. (tūkst. eurų)	EBITDA 2015 m. (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2015 m. eurų)
76	VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“	-	Finansų ministerija	Kita	2	IV	15 762	620	20	581
77	VĮ „Lietuvos prabavimo rūmai“	-	Finansų ministerija	Kita	2	V	3 495	528	48	-1
78	VĮ Turto bankas ⁶	-	Finansų ministerija	Kita	2	III	160 862	2 533	-654	-1 055
79	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra	100,0%	Finansų ministerija	Kita	-	III	41 100	1 682	803	654
80	Mūsų amatai, VĮ ⁷	-	Kalėjimų departamentas	Kita	1B	III	7 019	7 251	323	88
81	UAB „Lietuvos kinas“	100,0%	Kultūros ministerija	Kita	1A	V	699	305	46	-35
82	VĮ „Lietuvos paminklai“	-	Kultūros paveldo departamentas	Kita	2	IV	921	8 594	72	45
83	UAB Respublikinė mokomoji sportinė bazė	100,0%	Kūno kultūros ir sporto departamentas	Kita	1A	V	43	79	-15	-17
84	UAB Sportininkų testavimo ir reabilitacijos centras	100,0%	VĮ Turto bankas	Kita	2	V	410	56	-8	-18
85	UAB Lietuvos monetų kalykla	100,0%	Lietuvos bankas	Kita	1B	III	7 610	12 862	973	634
86	AB Informacinio verslo paslaugų įmonė	51,7%	Lietuvos statistikos departamentas	Kita	1A	V	865	616	129	100
87	VĮ distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „Gis-centras“	-	Nacionalinė žemės tarnyba	Kita	2	V	3 427	441	-79	-99
88	VĮ Seimo leidykla „Valstybės žinios“	-	Seimo kanceliarija	Kita	2	V	1 835	522	44	2
89	AB „Detonas“	100,0%	Susisiekimo ministerija	Kita	1B	V	3 824	2 245	354	119
90	AB „Problematika“	100,0%	Susisiekimo ministerija	Kita	1A	IV	7 466	3 809	807	458
91	UAB Universiteto vaistinė	100,0%	Sveikatos apsaugos ministerija	Kita	1A	V	1 370	2 570	2 273	58
92	AB „Mintis“	80,7%	VĮ Turto bankas	Kita	1A	V	257	33	-26	-51
93	UAB Kauno Petrašiūnų darbo rinkos mokymo centras	54,2%	Švietimo ir mokslo ministerija	Kita	2	V	1 183	1 168	440	353
94	VĮ Registrų centras	-	Teisingumo ministerija	Kita	2	II	22 201	30 219	1 608	166
95	AB Giraitės ginkluotės gamykla	100,0%	VĮ Turto bankas	Kita	1A	III	20 978	3 902	713	464
96	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	2	IV	14 087	1 471	1 134	1 169
97	UAB „Toksika“	92,5%	Ūkio ministerija	Kita	1A	III	31 353	1 826	311	-516
98	UAB Lietuvos parodų ir kongresų centras „LITEXPO“	98,8%	Ūkio ministerija	Kita	1A	IV	13 675	5 597	1 392	665
99	UAB poilsio namai „Baltija“	100,0%	VĮ Turto bankas	Kita	1A	V	5 792	759	349	4
100	AB Klaipėdos metrologijos centras	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	1B	V	793	367	37	8
101	AB Šiaulių metrologijos centras	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	1B	V	447	399	44	17
102	AB Vilniaus metrologijos centras	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	1B	V	2 849	1 545	315	175
103	AB Kauno metrologijos centras	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	1B	V	1 262	624	102	35
104	AB Panevėžio metrologijos centras	100,0%	Ūkio ministerija	Kita	1B	V	317	334	-20	-36
105	UAB „Senevita“ ⁸	100,0%	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Kita	1A	V	3 105	2 659	86	-183

Nr.	Įmonės pavadinimas	Valstybei priklausanti dalis*	Atskaitomybė	Sektorius	Grupė	Kategorija	Turtas 2015-12-31 (tūkst. eurų)	Pardavimo pajamos 2015 m. (tūkst. eurų)	EBITDA 2015 m. (tūkst. eurų)	Grynasis pelnas 2015 m. eurų)
106	VĮ „Infrastruktūra“	-	Susisiekimo ministerija	Kita	1B	III	7 447	8 419	963	144
107	VĮ „Regitra“	-	Vidaus reikalų ministerija	Kita	2	II	18 818	23 888	4 364	2 270
108	AB „Jonavos grūdai“	70,1%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1B	III	6 237	6 134	1 040	448
109	AB „Lietuvos veislininkystė“	99,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 609	1 087	100	59
110	AB „Kiaulių veislininkystė“	99,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 670	1 253	31	-21
111	UAB „Gyvulių produktyvumo kontrolė“	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 063	1 091	83	30
112	UAB „Lietuvos žirgynas“	89,6%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	2 188	412	109	10
113	UAB „Panevėžio veislininkystė“	97,9%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	1 408	226	30	5
114	UAB „Šeduvos avininkystė“	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	794	132	47	6
115	UAB „Šilutės polderiai“	81,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	1 172	4 328	140	38
116	UAB „Šilutės veislininkystė“	96,5%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	1 493	205	65	7
117	UAB „Valstybinė projektų ir sąmatų ekspertizė“	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	102	126	2	1
118	UAB Aerogeodezijos institutas	99,8%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	1 420	652	104	10
119	UAB Dotnuvos eksperimentinis ūkis	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	3 835	1 542	107	-169
120	UAB Klaipėdos žuvininkystės produktų aukcionas	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	2 803	3	-78	-89
121	UAB Upytės eksperimentinis ūkis	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	1A	V	2 577	1 299	196	94
122	UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondas	100,0%	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	IV	27 499	721	-261	128
123	VĮ „Pieno tyrimai“	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	IV	5 390	3 990	629	89
124	VĮ Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos reguliavimo agentūra	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	IV	24 557	480	18	-24
125	VĮ Valstybės žemės fondas	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	IV	4 605	7 000	405	100
126	VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	2	V	3 724	554	-80	-480
127	VĮ Mašinų bandymo stotis ⁹	-	Žemės ūkio ministerija	Kita	-	-	146	41	-11	-13
128	UAB „Mokslas ir technika“	100,0%	Lietuvos mokslų akademija	Kita	-	V	10	52	7	7
Bankrutuojančios ir likviduojamos įmonės:										
1	AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ ¹⁰	56,7%	AB „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė	Susisiekimas	-	-	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
2	VĮ Vilniaus pilių direkcija ¹¹	-	Kultūros ministerija	Kita	2	-	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

* Tiesiogiai ir netiesiogiai; valstybės įmonės (VĮ) nuosavybės teise priklauso valstybei.

¹ 2014 metų gegužės 21 d. „Lietuvos energija“, UAB įmonių grupė iš E.ON Ruhrgas International GmbH įsigijo 11,76 proc. AB LESTO akcijų ir iš viso valdo 94,4 proc. AB LESTO akcijų.

² 2014 metų gegužės 21 d. įvyko akcijų supirkimas iš E.ON Ruhrgas. „Lietuvos energija“, UAB įsigijo 38,9 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų. 2014 metų birželį įvyko privalomas oficialus „Lietuvos dujų“ akcijų supirkimas, kurio metu „Gazprom“ pardavė 37,1 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų. Dalį turimų akcijų pardavė ir smulkieji šių įmonių akcininkai. Po supirkimo „Lietuvos energija“ valdo 96,6 proc. „Lietuvos dujų“ akcijų.

³ 2014 metų gegužės 21 d. įvyko akcijų supirkimas iš E.ON Ruhrgas. UAB „EPSO-G“ įsigijo 38,9 proc. „Amber Grid“ akcijų. 2014 metų birželį įvyko privalomas oficialus „Amber Grid“ akcijų supirkimas, kurių metu „Gazprom“ pardavė 37,1 proc. „Amber Grid“ akcijų. Dalį turimų akcijų pardavė ir smulkieji šių įmonių akcininkai. Po supirkimo „EPSO-G“ valdo 96,5 proc. „Amber Grid“ akcijų.

⁴ VĮ Ignalinos atominė elektrinė yra uždarymo etape (gamyba buvo vykdoma iki 2009 metų gruodžio 31 d.).

⁵ VĮ Lietuvos oro uostai įsteigta 2014 metų liepos 1 d., prie Tarptautinio Vilniaus oro uosto prijungiant Kauno aerouostą bei Tarptautinį Palangos oro uostą.

⁶ 2014 metų spalio 1 d. VĮ Valstybės turto fondas buvo reorganizuotas prijungimo būdu prie reorganizavime dalyvavusios VĮ Turto bankas.

⁷ VĮ Mūsų amatų įsteigta 2014 metų birželio 1 d., sujungiant VĮ prie Alytaus pataisos namų, VĮ prie Marijampolės pataisos namų bei VĮ prie Pravieniškių 1-ųjų pataisos namų.

⁸ 2015 metų balandžio 1 d. UAB „Baldžio šilas“ buvo reorganizuotas prijungimo būdu prie reorganizavime dalyvavusios UAB „Senevita“.

⁹ VĮ Mašinų bandymo stotis įsteigta 2015 metų spalio 1 d. pertvarkius biudžetinę įstaigą Valstybinę mašinų bandymo stotį prie Žemės ūkio ministerijos.

¹⁰ AB „Lietuvos jūrų laivininkystė“ 2015 metų gruodžio 14 d. buvo iškelta bankroto byla, 2016 metų gegužės 30 d. Bendrovė paskelbta bankrutavusia.

¹¹ VĮ Vilniaus pilių direkcijai 2015 metų rugpjūčio 14 d. paskirtas likvidatorius, įmonė yra likviduojama.

Į VĮ portfelį neįtrauktų VĮ finansiniai rezultatai

UAB poilsio namai „Baltija“

Valstybei priklausanti dalis

100,0%

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	609	759
Pardavimo savikaina	844	630
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	-235	129
Veiklos sąnaudos	564	1 246
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	-1	1 200
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-800	83
EBITDA	-619	349
Finansinė ir investicinė veikla	-50	-78
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-850	5
Pelno mokestis	-359	1
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-491	4
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>-80,6%</i>	<i>0,5%</i>
Normalizuotas grynasis pelnas	-487	28
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	6 975	5 702
Trumpalaikis turtas	45	90
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	1	23
Turto iš viso	7 020	5 792
Nuosavas kapitalas	4 664	4 676
Dotacijos, subsidijos	0	0
Įsipareigojimai	2 356	1 116
Finansiniai įsipareigojimai	1 401	270
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	7 020	5 792
Rodikliai	2014-12-31	2015-12-31
Normalizuotas ROA	-11,0%	0,4%
Normalizuotas ROE	-18,8%	0,6%
D/E	30,0%	5,8%
Grąža akcininkams (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Paskirti dividendai (iš viso)	0	0
Turto mokestis	5,2	28,2
Informacija apie darbuotojus	2014 metai	2015 metai
Darbuotojų skaičius	45	49
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	2	2

UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra

Valstybei priklausanti dalis		100,0%
Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Pardavimo pajamos	474	1 682
Pardavimo savikaina	119	569
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	355	1 113
Veiklos sąnaudos	112	342
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	0	0
Veiklos pelnas (nuostoliai)	243	771
EBITDA	248	803
Finansinė ir investicinė veikla	-38	0
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	205	771
Pelno mokestis	34	117
Grynasis pelnas (nuostoliai)	171	654
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>36,0%</i>	<i>38,9%</i>
Balansas (tūkst. eurų)	2014-12-31	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	8 947	29 184
Trumpalaikis turtas	21 231	11 917
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	20 873	4 086
Turto iš viso	30 178	41 100
Nuosavas kapitalas	236	873
Dotacijos, subsidijos	0	0
Įsipareigojimai	29 943	40 227
Finansiniai įsipareigojimai	29 792	37 979
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	30 178	41 100
Rodikliai	2014-12-31	2015-12-31
ROA	0,7%	1,8%
ROE	113,7%	118,0%
D/E	12 645,2%	4 349,9%
Grąža akcininkams (tūkst. eurų)	2014 metai	2015 metai
Paskirti dividendai (iš viso)	0	17
Informacija apie darbuotojus	2014 metai	2015 metai
Darbuotojų skaičius	14	30
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	2	2

VĮ Mašinų bandymo stotis

Pelno (nuostolių) ataskaita (tūkst. eurų)	2015 metai
Pardavimo pajamos	41
Pardavimo savikaina	18
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	23
Veiklos sąnaudos	36
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	0
Veiklos pelnas (nuostoliai)	-13
EBITDA	-11
Finansinė ir investicinė veikla	0
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	-13
Pelno mokestis	0
Grynasis pelnas (nuostoliai)	-13
<i>Grynojo pelno marža</i>	<i>-31,2%</i>
Balansas (tūkst. eurų)	2015-12-31
Ilgalaikis turtas	35
Trumpalaikis turtas	111
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5
Turto iš viso	146
Nuosavas kapitalas	68
Dotacijos, subsidijos	19
Įsipareigojimai	58
Finansiniai įsipareigojimai	0
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	146
Rodikliai	2015-12-31
ROA	-17,4%
ROE	-37,2%
D/E	0,0%
Grąža akcininkams (tūkst. eurų)	2015 metai
Įmokų ir netipinių mokesčių valstybei iš viso	0
Informacija apie darbuotojus	2015 metai
Darbuotojų skaičius	32
Vadovaujančių darbuotojų skaičius	2

Santrumpos ir apibrėžimai

AB	Akinė bendrovė
BVP	Bendrasis vidaus produktas
D/E	Finansinių įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis
DuPont	DuPont analizė – analizės rūšis, išskaidanti nuosavo kapitalo grąžos rodiklį į grynojo pelno maržos, turto apyvartumo ir finansinio svėro sandaugą
EBITDA	Veiklos pelnas prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją. Rodiklis apskaičiuotas prie veiklos pelno arba nuostolių (apimančių ir tipinės veiklos, ir kitos veiklos rezultata) pridėjus nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas
EBITDA marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant EBITDA (veiklos pelną prieš nusidėvėjimą ir amortizaciją) iš įmonės grynosios apyvartos
EBPO	Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
ES	Europos Sąjunga
Finansinis svėras	Finansinis rodiklis, parodantis turto ir nuosavo kapitalo santykį
Grynojo pelno marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant grynąjį pelną iš grynosios apyvartos
JSA	Įmonių socialinė atsakomybė – veiklos principai, pagal kuriuos įmonės savanoriškai siekia socialinių ir aplinkosauginių tikslų, taip atsižvelgdamos į visų suinteresuotų šalių interesus
LAKD	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
mln.	Milijonas (-ai)
mlrd.	Milijardas (-ai)
Nekomercinės funkcijos/specialieji įsipareigojimai	VVĮ vykdomos funkcijos, kurių įmonė nesiimtų komerciniais pagrindais arba tai darytų už didesnę kainą nei yra nustatyta ir kurias įmonėms pavesta vykdyti akcininko/savininko t. y. valstybės sprendimais
Netipiniai mokesčiai valstybei	Turto mokestis ir žaliavos mokestis
Normalizuotas grynasis pelnas	Grynasis pelnas, eliminavus netipinius mokesčius valstybei ir banko „Snoras“ bei Ūkio banko bankrotų įtaką, „Lietuvos energijos“ ir „EPSO-G“ turto perkainojimo įtaką ir mokesčines sąnaudas patirtas dėl „Lietuvos dujų“ ir „Amber Grid“ įsigijimo bei „Lietuvos dujų“ nesuformuotų atidėjinių, skirtų dujų kainos sumažinimui nebuitiniams vartotojams
Normalizuoto grynojo pelno marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant normalizuotą grynąjį pelną iš grynosios apyvartos
Nuosavybės gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 665 patvirtintas Valstybės turtnių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas
P/E	Rodiklis nusakantis įmonės akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykį
PVM	Pridėtinės vertės mokestis
ROA	Turto grąža. Tai yra finansinis rodiklis, parodantis įmonės turto panaudojimo efektyvumą. Rodiklis apskaičiuojamas grynąjį pelną dalijant iš viso turto vidurkio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje
ROE	Nuosavo kapitalo grąža. Finansinis rodiklis, parodantis akcininkų investuoto kapitalo panaudojimo efektyvumą, apskaičiuojamas grynąjį pelną dalijant iš viso nuosavo kapitalo vidurkio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje
SGD terminalas	Suskystintųjų gamtinių dujų terminalas
SĮ	Specialieji įsipareigojimai
Skaidrumo gairės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 patvirtintas Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašas
Turto apyvartumas	Finansinis rodiklis, parodantis kokia pardavimų apimtis tenka kiekvienam turto eurui
Turto mokestis	Valstybės įmonių mokamas mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise
UAB	Uždaroji akcinė bendrovė
Valdymo koordinavimo centras (VKC)	Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas (valstybės įmonė Turto bankas), atliekantis valstybės valdomų įmonių valdymo politikos įgyvendinimą koordinuojančios institucijos funkcijas
Veiklos pelno marža	Rodiklis, apskaičiuojamas dalijant veiklos pelną iš grynosios apyvartos
VIAP	Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos
VIPA	UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra
VĮ	Valstybės įmonė
VKEKK	Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
VVĮ	Valstybės valdoma įmonė (Ūkinę komercinę veiklą vykdanči valstybės įmonė, akcinė bendrovė ir uždaroji akcinė bendrovė, kurioje valstybei nuosavybės teise priklauso akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šios bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime)
Vyriausybė	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Wh	Energijos matavimo vienetas, naudojamas elektros prietaisų suvartotai ar pagamintai elektros energijai skaičiuoti (kilovatvalandė = 10 ³ Wh, gigavatvalandė = 10 ⁹ Wh, teravatvalandė = 10 ¹² Wh)
Žaliavos mokestis	Urėdijų mokami privalomieji atskaitymai nuo žaliavinės medienos ir nenukirto miško pardavimo pajamų

LIETUVOS VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLA 2015 METAIS.

Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis:
Valstybės valdomų įmonių valdymo koordinavimo centras
VĮ Turto bankas
Vilniaus g. 16, 01402 Vilnius
Tel.: 8 5 269 0025, el. p.: vkc@turtas.lt
vkc.turtas.lt